

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport roczny RS 2015

(zgodnie z § 82 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. - Dz. U. Nr 33, poz. 259 z późn. zm.)

dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za rok obrotowy 2015 obejmujący okres od 2015-01-01 do 2015-12-31 zawierający skonsolidowane sprawozdanie finansowe według MSSF w walucie zł.

data przekazania: 2016-03-17

KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (pełna nazwa emitenta)	
KGHM Polska Miedź S.A. (skrótowa nazwa emitenta)	Przemysł surowcowy (sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)
59 - 301 (kod pocztowy)	LUBIN (miejscowość)
M. Skłodowskiej - Curie (ulica)	48 (numer)
(48 76) 74 78 200 (telefon)	(48 76) 74 78 500 (fax)
ir@kghm.com (e-mail)	www.kghm.com (www)
692-000-00-13 (NIP)	390021764 (REGON)

PricewaterhouseCoopers Sp. z o. o.
(podmiot uprawniony do badania)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN		w mln EUR	
	2015	2014	2015	2014
I. Przychody ze sprzedaży	20 008	20 492	4 781	4 892
II. Zysk netto ze sprzedaży	506	3 353	121	800
III. (Strata) / Zysk przed opodatkowaniem	(5 122)	3 098	(1 224)	740
IV. (Strata) / Zysk netto	(5 009)	2 451	(1 197)	585
V. (Strata) / Zysk netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(5 012)	2 450	(1 198)	585
VI. Zysk netto przypadający na udziały niekontrolujące	3	1	1	-
VII. Pozostałe całkowite dochody	686	997	164	238
VIII. Łączne całkowite dochody	(4 323)	3 448	(1 033)	823
IX. Łączne całkowite dochody przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(4 326)	3 441	(1 034)	821
X. Łączne całkowite dochody przypadające akcjonariuszom na udziały niekontrolujące	3	7	1	2
XI. Ilość akcji (w szt.)	200 000 000	200 000 000	200 000 000	200 000 000
XII. (Strata) / Zysk na akcję zwykłą (w PLN/EUR) przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(25,06)	12,25	(5,99)	2,92
XIII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 163	4 849	995	1 157
XIV. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 906)	(5 544)	(1 172)	(1 323)
XV. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	864	248	206	59
XVI. Przepływy pieniężne netto razem	121	(447)	29	(107)
XVII. Aktywa trwałe	30 448	33 569	7 145	7 876
XVIII. Aktywa obrotowe	6 316	6 805	1 482	1 597
XIX. Aktywa razem	36 764	40 374	8 627	9 473
XX. Zobowiązania długoterminowe	10 153	9 292	2 382	2 180
XXI. Zobowiązania krótkoterminowe	6 197	5 552	1 454	1 303
XXII. Kapitał własny	20 414	25 530	4 791	5 990
XXIII. Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	20 211	25 302	4 743	5 937
XXIV. Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	203	228	48	53

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro ustalone przez NBP

	2015	2014
Średni kurs w okresie*	4,1848	4,1893
Kurs na koniec okresu	4,2615	4,2623

*Kursy stanowią średnie arytmetyczne bieżących kursów średnich ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio 2015 i 2014 r.

SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY RS 2015 ZAWIERA:

- 1. PISMO PREZESA ZARZĄDU**
- 2. OPINIĘ I RAPORT BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**
- 3. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**
- 4. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH**
- 5. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE**
- 6. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ**

Lubin, marzec 2016 r.

PISMO PREZESA ZARZĄDU

Lubin, marzec 2016 r.

Szanowni Państwo,

Mam przyjemność przekazać Państwu raport roczny KGHM Polska Miedź oraz Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź za 2015 rok.

Miniony rok był okresem rosnących wyzwań na międzynarodowym rynku surowcowym. Wyzwania te wynikały w dużej mierze ze spadających cen towarów na skutek niesprzyjających warunków makroekonomicznych. Wpływ miało również m.in. spowolnienie gospodarcze w Chinach i rekordowo niskie notowania cen ropy naftowej. Średnioroczne notowania miedzi na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME) ukształtowały się na poziomie 5 495 USD/t, co oznacza niemal 20-proc. spadek w stosunku do 2014 roku. Z kolei cena srebra notowanego na Londyńskim Rynku Kruszców (LBMA) obniżyła się w 2015 roku o prawie 18 proc. i ukształtowała na średnim poziomie 15,68 USD/troz. Ceny pozostałych surowców produkowanych przez Grupę KGHM – takich jak złoto, molibden czy nikiel – również zakończyły rok 2015 na istotnie niższym poziomie niż w roku poprzednim. Dla KGHM istotne było to, że w tym samym czasie dolar amerykański umocnił się w stosunku do złotego o niemal 20%, co pozwoliło złagodzić skutki spadków cen podstawowych produktów.

Pomimo trudnych warunków makroekonomicznych, dzięki większej produkcji Grupa Kapitałowa osiągnęła przychody w wysokości ponad 20 mld PLN, co jest wartością porównywalną do roku poprzedniego. Istotny wpływ na sytuację finansową Spółki ma wciąż podatek od wydobycia niektórych kopalni, który w minionym roku wyniósł ponad 1,4 mld PLN. W ciągu roku 2015 nastąpił wzrost poziomu produkcji miedzi ekwiwalentnej do poziomu prawie 750 tys. ton, natomiast koszty jednostkowe produkcji miedzi (C1) uległy obniżeniu o 16%. W minionym roku wypłaciliśmy akcjonariuszom dywidendę w wysokości 800 mln PLN, co stanowi 4 PLN na jedną akcję.

Niskie ceny surowców wpłynęły na wartość księgową naszych aktywów. Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, wybrane pozycje aktywów wymagają okresowej weryfikacji wartości księgowej, która w spółkach górniczych waha się wraz ze zmianami cen surowców. Zgodnie z tym wymogiem przeprowadzone zostały testy na utratę wartości inwestycji w Sierra Gorda SCM w Chile, a także kopalń Zagłębia Sudbury (Kanada), Robinson (USA) i Franke (Chile). W efekcie testów określona została łączna wartość odpisów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2015 rok, która po uwzględnieniu efektu podatkowego wyniosła 1 294 mln USD (5 048 mln PLN). Testy na utratę wartości zostały przeprowadzone również dla krajowych aktywów produkcyjnych, jednak nie wykazały one konieczności aktualizowania ich wartości. Czynnikiem wpływającym jednak korzystnie na wycenę polskich aktywów jest znaczne osłabienie złotego względem dolara amerykańskiego. Warto podkreślić, że w ostatnim okresie podobnych odpisów aktualizacyjnych dokonało wiele innych firm z branży wydobywczej w Polsce i na świecie. Efekty finansowe omawianych testów mają charakter niepieniężny. Nasza odpowiedź na prognozy makroekonomiczne jest zbieżna z reakcją pozostałych liderów sektora metali nieżelaznych na świecie i oczekiwaniami rynku.

W trudnym otoczeniu rynkowym, w jakim obecnie znajduje się Spółka, celem Zarządu jest przede wszystkim ochrona jej wartości w perspektywie długoterminowej, tak aby akcjonariusze mogli zrealizować zakładaną stopę zwrotu z inwestycji. Aby osiągnąć ten cel, dokładnie weryfikujemy i analizujemy nasze założenia i plany inwestycyjne w Grupie Kapitałowej w krótkim i średnim terminie. To pozwoli nam nadawać priorytet właściwym inwestycjom, a co za tym idzie – konsekwentnie podążać ścieżką wzrostu, przy zachowaniu rentowności operacyjnej. Będziemy realizować kluczowe zamierzenia inwestycyjne, przy czym harmonogramy poszczególnych projektów i ich budżety będą jeszcze lepiej dostosowane do warunków rynkowych. Stawiamy przede wszystkim na wzrost konkurencyjności kosztowej, rozwój nowoczesnych rozwiązań technologicznych oraz optymalizację zarządzania portfelem projektów.

W odpowiedzi na wyzwania wynikające z bieżącej sytuacji rynkowej przyjęliśmy także nowe, bardziej ostrożne założenia makroekonomiczne, w szczególności dotyczące cen miedzi w najbliższych czterech latach. Jest to także dowód naszego nieustannego dialogu z rynkiem. Jednocześnie – wychodząc naprzeciw oczekiwaniom akcjonariuszy – pracujemy nad dalszą obniżką kosztów w naszych aktywach. Wszystko to razem sprawia, że jesteśmy dobrze przygotowani na trudne czasy. Sytuacja finansowa Grupy jest stabilna, a jej fundament stanowią przewidywalny poziom produkcji, zachowanie dyscypliny kosztowej oraz zracjonalizowane wydatki inwestycyjne. Jednocześnie pozwala nam to zwiększać efektywność i stale przesuwać się na bardziej konkurencyjne pozycje na krzywej kosztowej. Obecna dekonjunktura na rynku surowców stanowi duże wyzwanie wymagające szczególnych wysiłków w celu dalszego podnoszenia efektywności i konkurencyjności naszej Spółki, ale jest to także szansa na wzmocnienie fundamentów, aby właściwie się przygotować i dobrze wykorzystać kolejny okres ożywienia gospodarczego. Chcemy wejść w ten okres silniejsi niż kiedykolwiek, osiągnąwszy trwałą przewagę konkurencyjną.

Szanowni Państwo,

Pragnę podziękować wszystkim pracownikom Grupy KGHM – za ich zaangażowanie i ciężką pracę włożoną w budowę wartości firmy w 2015 roku – roku pełnym wyzwań. Dziękuję też akcjonariuszom za zaufanie, jakim obdarzyli KGHM w 2015 roku. Szczególne podziękowania kieruję do naszych klientów za wybór KGHM jako dostawcy i wieloletnią kooperację.

Liczę na równie dobrą współpracę w roku 2016 i kolejnych latach.

Prezes Zarządu

Krzysztof Skóra

Lubin, 15 marca 2016 r.

**OPINIA I RAPORT BIEGŁEGO REWIDENTA
Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
ZA 2015 ROK**

Lubin, marzec 2016 r.

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej
KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna**

Opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (zwanej dalej „Grupą”), w której jednostką dominującą jest KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (zwana dalej „Jednostką Dominującą”) z siedzibą w Lubinie, przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie 48, obejmującego skonsolidowane sprawozdanie z wyniku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r., skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów i skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy, skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 r., skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. oraz noty objaśniające.

Odpowiedzialność Zarządu oraz Członków Rady Nadzorczej

Zarząd Jednostki Dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sporządzenie sprawozdania z działalności Grupy oraz za prawidłowość ksiąg rachunkowych zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zarząd Jednostki Dominującej jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zarząd oraz Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy spełniały wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego i wyrażenie na tej podstawie opinii wraz z raportem czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i przyjętymi zasadami rachunkowości oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości oraz Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych. Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka, biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Grupę skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii o skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownictwo wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa, Polska
Telefon +48 22 746 4000, Faks +48 22 742 4040, www.pwc.pl

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, pod numerem KRS 000044655, NIP 526-021-02-28. Kapitał zakładowy wynosi 10.363.900 złotych. Siedzibą Spółki jest Warszawa, Al. Armii Ludowej 14.

W. Kret

**Opinia niezależnego biegłego rewidenta
dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej
KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna (cd.)**

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- a. przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz jej wynik finansowy i przepływy pieniężne za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- b. jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Grupę przepisami prawa, w tym z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie” – Dz. U. z 2014 r., poz. 133);
- c. zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonej dokumentacji konsolidacyjnej.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. uwzględniają postanowienia art. 49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

W świetle wiedzy o Grupie i jej otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności Grupy istotnych zniekształceń.

W oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią sprawozdania z działalności Grupy, Grupa zawarła informacje zgodnie z zakresem określonym w Rozporządzeniu. Informacje te są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzając badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Marta Ratajczyk

Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 13125

Wrocław, 15 marca 2016 r.

**Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.
Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej
KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna**

Niniejszy raport zawiera 16 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Grupy.....	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	10
III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
IV. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	15
V. Informacje i uwagi końcowe.....	16

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy

- a. Jednostką Dominującą Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna („Grupa”) jest KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna („Jednostka Dominująca”) z siedzibą w Lubinie, przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie 48.
- b. Jednostka Dominująca powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi na podstawie art. 5 Ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 z późn. zm.). Akt założycielski Jednostki Dominującej sporządzono w formie aktu notarialnego w Indywidualnej Kancelarii Notarialnej nr 18 w Warszawie w dniu 9 września 1991 r. i zarejestrowano w repertorium A pod numerem 8648/91. W dniu 29 czerwca 2001 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Jednostki Dominującej do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000023302.
- c. W roku obrotowym objętym badaniem Jednostka Dominująca prowadziła działalność w oparciu o koncesje wydane przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.
- d. Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Jednostce Dominującej nadano dnia 14 czerwca 1993 r. numer NIP 692-00-00-013. Dla celów statystycznych Jednostka Dominująca otrzymała dnia 13 sierpnia 2003 r. numer REGON 390021764.
- e. Kapitał akcyjny Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz na dzień podpisania niniejszego raportu wynosił 2.000 mln zł i składał się z 200.000.000 akcji o wartości nominalnej 10,00 zł każda.
- f. Na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz na dzień podpisania niniejszego raportu akcjonariuszami Jednostki Dominującej byli:

Nazwa akcjonariusza	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji (zł)	Typ posiadanych akcji	% posiadanych głosów
Skarb Państwa	63.589.900	635.899.000	zwykłe	31,79
Pozostali akcjonariusze	136.410.100	1.364.101.000	zwykłe	68,21
	200.000.000	2.000.000.000		100,00

- g. W badanym okresie przedmiotem działalności Grupy było:
  - kopalnictwo rud metali;
  - produkcja metali nieżelaznych i szlachetnych oraz soli;
  - produkcja wyrobów z miedzi i metali szlachetnych;
  - odlewnictwo metali lekkich i nieżelaznych;
  - odzyskiwanie metali towarzyszących rudom miedzi;
  - zagospodarowanie odpadów;
  - sprzedaż hurtowa na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu;
  - działalność geologiczno-poszukiwawcza, badania i analizy techniczne;
  - produkcja maszyn i urządzeń górniczych, produkcja kruszyw drogowych;
  - usługi transportowe;
  - usługi z zakresu badań, analiz i projektowania.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

h. W roku obrotowym członkami Zarządu Jednostki Dominującej byli:

▪ Herbert Wirth	Prezes Zarządu;
▪ Jarosław Romanowski	I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych;
▪ Jacek Kardela	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju;
▪ Marcin Chmielewski	Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych;
▪ Wojciech Kędzia	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji do 31 stycznia 2015 r.;
▪ Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji od 1 lutego 2015 r.

W dniu 3 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza odwołała z funkcji Prezesa Zarządu i Wiceprezesów Zarządu odpowiednio Panów: Herberta Wirtha, Jarosława Romanowskiego, Marcina Chmielewskiego i Jacka Kardelę. Rada Nadzorcza powołała Pana Krzysztofa Skórę na Prezesa Zarządu oraz Panów: Jacka Raweckiego i Mirosława Bilińskiego na Wiceprezesów Zarządu. W dniu 23 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Stefana Świątkowskiego na Wiceprezesa Zarządu. Od dnia 23 lutego 2016 r. i na dzień podpisania niniejszego raportu skład Zarządu przedstawiał się następująco:

▪ Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu;
▪ Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju;
▪ Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji;
▪ Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Łańcuchami Dostaw;
▪ Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

i. W skład Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 31 grudnia 2015 r. wchodziły następujące jednostki:

Nazwa jednostki	Charakterystyka powiązania kapitałowego (% własności)	Metoda konsolidacji	Podmiot badający sprawozdanie finansowe	Rodzaj opinii (*)
KGHM Polska Miedź S.A.	Jednostka Dominująca	nie dotyczy	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD.**, w której jednostką dominującą jest KGHM INTERNATIONAL LTD.	udział Jednostki Dominującej w KGHM INTERNATIONAL LTD. wynosi 100%	pełna	PricewaterhouseCoopers LLP, Kanada	Bez zastrzeżeń
BIPROMET S.A.	zależna (100%)	pełna	Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. Sp. k.	Bez zastrzeżeń
CBJ Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k.	Bez zastrzeżeń z objaśnieniem dotyczącym wstrzymania procesu połączenia spółki z KGHM CUPRUM Sp. z o.o. – CBR
Centrozłom Wrocław S.A.	pośrednio zależna (99,65%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Cuprum Development Sp. z o.o.	pośrednio zależna (100%)	pełna	PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k.	Bez zastrzeżeń
CUPRUM Nieruchomości Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
Energetyka Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Fermat 1 S.à r.l.	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
Fermat 2 S.à r.l.	pośrednio zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
Fermat 3 S.à r.l.	pośrednio zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

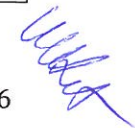
Nazwa jednostki	Charakterystyka powiązania kapitałowego (% własności)	Metoda konsolidacji	Podmiot badający sprawozdanie finansowe	Rodzaj opinii (*)
Fundusz Hotele O1 Sp. z o.o.	pośrednio zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Fundusz Hotele O1 Sp. z o.o. S.K.A.	pośrednio zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Future 1 Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
Future 2 Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
Future 3 Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
Future 4 Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
Future 5 Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
Future 6 Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
Future 7 Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
INOVA Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Instytut Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy – AUDYT Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
INTERFERIE Medical SPA Sp. z o.o.	pośrednio zależna (89,46%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
INTERFERIE S.A.	pośrednio zależna (67,71%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
KGHM (SHANGHAI) COPPER TRADING CO., LTD.	zależna (100%)	pełna	Orient Best Certified Public Accountants	Bez zastrzeżeń

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

Nazwa jednostki	Charakterystyka powiązania kapitałowego (% własności)	Metoda konsolidacji	Podmiot badający sprawozdanie finansowe	Rodzaj opinii (*)
KGHM CUPRUM Sp. z o.o. - CBR	zależna (100%)	pełna	4AUDYT Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
KGHM I Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
KGHM III Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
KGHM IV Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
KGHM Kupfer AG	zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	Bez zastrzeżeń
KGHM TFI S.A.	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
KGHM V Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
KGHM ZANAM S.A.	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
MERCUS Logistyka Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k.	Bez zastrzeżeń
Metraco S.A.	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Miedziowe Centrum Zdrowia S.A.	zależna (100%)	pełna	Audytorska S.A.	Bez zastrzeżeń
NITROERG S.A.	zależna (85%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
NITROERG Serwis Sp. z o.o.	pośrednio zależna (85%)	pełna	PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k.	Bez zastrzeżeń

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

Nazwa jednostki	Charakterystyka powiązania kapitałowego (% własności)	Metoda konsolidacji	Podmiot badający sprawozdanie finansowe	Rodzaj opinii (*)
PeBeKa Canada Inc.	pośrednio zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
PHU Lubinpex Sp. z o.o.	pośrednio zależna (100%)	pełna	Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Sp. k.	Bez zastrzeżeń
Polska Grupa Uzdrowisk Sp. z o.o.	pośrednio zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń z objaśnieniem dotyczącym obowiązku podjęcia uchwały odnośnie kontynuacji działalności przez spółkę
Polska Grupa Uzdrowisk Sp. z o.o. S.K.A. w likwidacji	pośrednio zależna (100%)	pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-
PMT Linie Kolejowe 2 Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o.	pośrednio zależna (100%)	pełna	Kancelaria Biegłego Rewidenta Bronisława Dydyna	Bez zastrzeżeń
POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Przedsiębiorstwo Budowlane Katowice S.A. w likwidacji	pośrednio zależna (88,09%)	pełna	PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k.	Bez zastrzeżeń
Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń PeBeKa S.A.	zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Uzdrowiska Kłodzkie S.A. - Grupa PGU	pośrednio zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Uzdrowisko Cieplice Sp. z o.o. - Grupa PGU	pośrednio zależna (98,29%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

Nazwa jednostki	Charakterystyka powiązania kapitałowego (% własności)	Metoda konsolidacji	Podmiot badający sprawozdanie finansowe	Rodzaj opinii (*)
Uzdrowisko Polczyn Grupa PGU S.A.	pośrednio zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Uzdrowisko Świeradów - Czarniawa Sp. z o.o. - Grupa PGU	pośrednio zależna (98,95%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Walcownia Metali Nieżelaznych "Łabędy" S.A.	pośrednio zależna (84,98%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Warszawska Fabryka Platerów Hefra S.A.	pośrednio zależna (100%)	pełna	Biuro Ekspertyz i Badania Bilansów „Piast” Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń z objaśnieniem dotyczącym braku uczestnictwa biegłego rewidenta w inwentaryzacji zapasów oraz osiągnięcia strat przez spółkę od kilku lat
WPEC w Legnicy S.A.	pośrednio zależna (100%)	pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń
Zagłębie Lubin S.A.	zależna (100%)	pełna	BDO Sp. z o.o.	Bez zastrzeżeń z objaśnieniem dotyczącym obowiązku podjęcia uchwały odnośnie kontynuacji działalności przez spółkę oraz braku podpisanej umowy na sponsoring na 2016 rok

(*) Sprawozdania finansowe wszystkich spółek wchodzących w skład Grupy zostały sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 r.

(**) Skład Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. został zaprezentowany w nocie objaśniającej nr 12.12 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

j. KGHM Polska Miedź S.A. jest Jednostką Dominującą w Grupie, w skład której na koniec roku badanego wchodziły 83 spółki zależne (w tym 82 konsolidowane spółki zależne). W roku obrotowym:

- utworzono 10 spółek zależnych;
- zwiększono udział w 11 spółkach zależnych poprzez zakup dodatkowych akcji lub udziałów;
- połączono 1 spółkę zależną z innymi spółkami zależnymi;
- dokonano sprzedaży 1 spółki zależnej.

Ponadto Grupa, na dzień kończący okres sprawozdawczy, posiadała trzy wspólne przedsięwzięcia, których dane zostały wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Na koniec roku poprzedzającego rok badany Grupa składała się z 75 spółek zależnych (w tym 74 konsolidowanych spółek zależnych). Ponadto Grupa posiadała trzy wspólne przedsięwzięcia, których dane zostały wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. W poprzednim okresie sprawozdawczym utworzono dwie spółki zależne, połączono pięć spółek zależnych z innymi spółkami zależnymi, sprzedano jedną i zlikwidowano dwie spółki zależne oraz zwiększono udział w dwunastu spółkach zależnych poprzez zakup dodatkowych akcji lub udziałów.

k. Jednostka Dominująca jest emitentem papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Grupa stosuje MSSF od roku 2005.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- a. Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. zostało przeprowadzone przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Armii Ludowej 14, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta, biegłego rewidenta Grupy Marty Ratajczyk (numer w rejestrze 13125).
- b. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Grupy Uchwałą nr 17/VIII/2013 Rady Nadzorczej z dnia 27 marca 2013 r. na podstawie paragrafu 20, pkt 2 Statutu Jednostki Dominującej.
- c. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od jednostek wchodzących w skład Grupy w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1011).
- d. Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 4 kwietnia 2013 r. w okresie od 15 lutego do 15 marca 2016 r.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
na 31 grudnia 2015 r. (wybrane pozycje)

	31.12.2015 r. mln zł	31.12.2014 r. mln zł	Zmiana		Struktura	
			mln zł	(%)	31.12.2015 r. (%)	31.12.2014 r. (%)
AKTYWA						
Aktywa trwałe	30.448	33.569	(3.121)	(9,3)	82,8	83,1
Aktywa obrotowe	6.316	6.805	(489)	(7,2)	17,2	16,9
Aktywa razem	36.764	40.374	(3.610)	(8,9)	100,0	100,0
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY						
Kapitał własny	20.414	25.530	(5.116)	(20,0)	55,5	63,2
Zobowiązania długoterminowe	10.153	9.292	861	9,3	27,6	23,0
Zobowiązania krótkoterminowe	6.197	5.552	645	11,6	16,9	13,8
Zobowiązania i kapitał własny razem	36.764	40.374	(3.610)	(8,9)	100,0	100,0

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (wybrane pozycje)

	2015 r. mln zł	2014 r. mln zł	Zmiana		Udział w przychodach	
			mln zł	(%)	2015 r. (%)	2014 r. (%)
Przychody ze sprzedaży	20.008	20.492	(484)	(2,4)	100,0	100,0
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(18.159)	(15.751)	(2.408)	15,3	(90,8)	(76,9)
Zysk brutto ze sprzedaży	1.849	4.741	(2.892)	(61,0)	9,2	23,1
(Strata)/Zysk netto	(5.009)	2.451	(7.460)	>(100,0)	(25,0)	12,0

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (wybrane pozycje)

	2015 r. mln zł	2014 r. mln zł	Zmiana		Udział w przychodach	
			mln zł	(%)	2015 r. (%)	2014 r. (%)
(Strata)/Zysk netto	(5.009)	2.451	(7.460)	>(100,0)	(25,0)	12,0
Pozostałe całkowite dochody netto	686	997	(311)	(31,2)	3,4	4,9
Łączne całkowite dochody	(4.323)	3.448	(7.771)	>(100,0)	(21,6)	16,8

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Grupy

Działalność gospodarczą Grupy, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień kończący okres sprawozdawczy w porównaniu do okresów poprzedzających charakteryzują następujące wskaźniki:

	2015 r.	2014 r.	2013 r.
Wskaźniki aktywności			
- szybkość obrotu należności	30 dni	36 dni	33 dni
- szybkość obrotu zapasów	67 dni	77 dni	71 dni
Wskaźniki rentowności			
- rentowność sprzedaży netto	(25)%	12%	13%
- rentowność sprzedaży brutto	3%	16%	19%
- ogólna rentowność kapitału	(22)%	10%	13%
Wskaźniki zadłużenia			
- stopa zadłużenia	44%	37%	33%
- szybkość obrotu zobowiązań	21 dni	25 dni	21 dni
	31.12.2015 r.	31.12.2014 r.	31.12.2013 r.
Wskaźniki płynności			
- wskaźnik płynności I	1,0	1,4	1,7
- wskaźnik płynności II	0,5	0,7	1,0

Przedstawione powyżej wskaźniki wyliczono na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Celem badania nie było przedstawienie Grupy w kontekście wyników działalności i osiągniętych wskaźników. Szczegółowa interpretacja wskaźników wymaga pogłębionej analizy działalności Grupy i jej uwarunkowań.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu deflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku -0,5% (2014 r.: -1,0%).

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W badanym okresie niżej opisane zjawiska miały istotny wpływ na wynik finansowy oraz sytuację majątkową i finansową Grupy:

- Na koniec roku obrotowego aktywa Grupy wyniosły 36.764 mln zł. W ciągu roku suma bilansowa zmniejszyła się o 3.610 mln zł, tj. o 8,9%. Spadek sumy aktywów w porównaniu z poprzednim rokiem obrotowym wynika przede wszystkim ze zmniejszenia wartości inwestycji wycenianych metodą praw własności głównie na skutek ujęcia odpisów aktualizujących w kwocie 4.461 mln zł oraz odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 2.386 mln zł. Jednocześnie wzrosła wartość pożyczek udzielonych wspólnemu przedsięwzięciu Sierra Gorda o 1.273 mln zł w porównaniu z poprzednim rokiem obrotowym głównie na skutek różnic kursowych z przeliczenia sprawozdań jednostki zagranicznej oraz naliczonych odsetek. W trakcie roku obrotowego Grupa osiągnęła stratę netto w wysokości 5.009 mln zł. Dodatkowo w badanym roku Jednostka Dominująca wypłaciła dywidendę w kwocie 800 mln zł.
- Zmianie uległy wskaźniki oraz struktura zadłużenia Grupy. Stopa zadłużenia wzrosła z 37% na koniec roku ubiegłego do 44% na koniec roku bieżącego głównie na skutek zwiększenia zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w Jednostce Dominującej. Obrót zobowiązań zmniejszył się odpowiednio z 24 dni do 21 dni.
- Ogółem przychody ze sprzedaży wyniosły 20.008 mln zł i spadły o 484 mln zł, tj. 2,4% w porównaniu z rokiem poprzednim. W 2015 roku głównym źródłem przychodów była działalność związana z produkcją miedzi, metali szlachetnych i innych produktów hutnictwa, która stanowiła 89,6% przychodów ze sprzedaży ogółem (w roku ubiegłym 88,6%). Główną przyczyną spadku wartości przychodów ze sprzedaży było obniżenie się średniorocznych cen miedzi oraz srebra w stosunku do 2014 roku odpowiednio o 20% i 18%, przy jednoczesnym wzroście średniorocznego kursu dolara amerykańskiego w porównaniu z rokiem ubiegłym o 19,5%.
- Koszty podstawowej działalności operacyjnej (suma kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów, kosztów sprzedaży oraz kosztów ogólnego zarządu) zwiększyły się o 2.363 mln zł (tj. o 13,8%) w porównaniu z 2014 rokiem. Wpływ na wzrost kosztów podstawowej działalności operacyjnej miało przede wszystkim zaksięgowanie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 2.387 mln zł.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

- Rentowność mierzona zyskiem brutto wyniosła 3% i była niższa o 13 punktów procentowych od uzyskanej w roku poprzednim. Znaczący wpływ na zmianę rentowności Grupy miał spadek średniorocznych cen miedzi i srebra w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadek rentowności sprzedaży mierzonej zyskiem netto z 12% w poprzednim roku obrotowym do (25)% w badanym roku obrotowym wynikał dodatkowo z rozpoznania odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostki wyceniane metodą praw własności oraz rzeczowych aktywów trwałych.
- Zmianie uległa sytuacja płatnicza Grupy. Wskaźniki płynności I i II, które wyniosły w badanym roku odpowiednio 1,0 (2014 r.: 1,4) oraz 0,5 (2014 r.: 0,7) zmniejszyły się głównie w wyniku wzrostu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w porównaniu z poprzednim rokiem obrotowym.

IV. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- a. Zarząd Jednostki Dominującej przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w dokumentacji konsolidacyjnej oraz wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- b. Zakres badania nie był ograniczony.
- c. We wszystkich istotnych aspektach konsolidacja kapitałów oraz ustalenie udziałów niedających kontroli zostały przeprowadzone prawidłowo.
- d. Wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- e. Wyłączenia wyników niezrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją, zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- f. Skutki sprzedaży całości lub części akcji w jednostkach podporządkowanych zostały ujęte we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- g. Dokumentacja konsolidacyjna była kompletna i poprawna, a sposób jej przechowywania zapewnia właściwą ochronę.
- h. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. zostało zatwierdzone Uchwałą nr 25/2015 Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej z dnia 29 kwietnia 2015 r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym we Wrocławiu w dniu 8 maja 2015 r.
- i. Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje określone przez MSSF zatwierdzone przez Unię Europejską.
- j. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133) i są zgodne z informacjami przedstawionymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

V. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna, w której jednostką Dominującą jest KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna z siedzibą w Lubinie, przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie 48. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Jednostki Dominującej oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, dnia 15 marca 2016 r.

Raport powinien być czytany wraz z opinią bez zastrzeżeń niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna z dnia 15 marca 2016 r. dotyczącą wyżej opisanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Marta Ratajczyk

Biegły Rewident Grupy, Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 13125

Wrocław, 15 marca 2016 r.

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU
KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.
W SPRAWIE RZETELNOŚCI
SPORZĄDZENIA ROCZNEGO
SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

Lubin, marzec 2016 r.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU KGHM POLSKA MIEDŹ S.A. W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Według naszej najlepszej wiedzy roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2015 r. i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz stratę netto Grupy Kapitałowej. Roczne sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej w 2015 r. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Łukasz Stelmach	Dyrektor Naczelny Centrum Usług Księgowych Główny Księgowy KGHM Polska Miedź S.A.	

**OŚWIADCZENIE ZARZĄDU
KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.
W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO
DO BADANIA SPRAWOZDAŃ
FINANSOWYCH**

Lubin, marzec 2016 r.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU KGHM POLSKA MIEDŹ S.A. W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2015 r., został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełnili warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Łukasz Stelmach	Dyrektor Naczelny Centrum Usług Księgowych Główny Księgowy KGHM Polska Miedź S.A.	

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA 2015 ROK**

Lubin, marzec 2016 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	5
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7

Część 1 - Informacje ogólne

Nota 1.1	Opis działalności gospodarczej	8
Nota 1.2	Podstawa sporządzenia i prezentacji	8
Nota 1.3	Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji	11
Nota 1.4	Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę	11

Część 2 - Segmenty działalności i informacja na temat przychodów

Część 3 - Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz wspólnych przedsięwzięć

Część 4 - Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku i z pozostałych całkowitych dochodów

Nota 4.1	Koszty według rodzaju	28
Nota 4.2	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	29
Nota 4.3	Koszty finansowe	29

Część 5 - Opodatkowanie

Nota 5.1	Podatek dochodowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	30
Nota 5.2	Pozostałe podatki i opłaty	34
Nota 5.3	Należności i zobowiązania z tytułu podatków	34

Część 6 - Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia

Nota 6.1	Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	36
Nota 6.2	Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć (Sierra Gorda S.C.M.)	37

Część 7 - Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

Nota 7.1	Instrumenty finansowe	38
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	40
Nota 7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	43
Nota 7.4	Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	44
Nota 7.5	Zarządzanie ryzykiem finansowym	44

Część 8 - Zadłużenie, zarządzanie płynnością i kapitałem

Nota 8.1	Polityka zarządzania kapitałem	55
Nota 8.2	Kapitały	55
Nota 8.3	Polityka zarządzania płynnością	59
Nota 8.4	Zadłużenie	60
Nota 8.5	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	62
Nota 8.6	Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	62

Część 9 - Aktywa trwałe i związane z nimi zobowiązania

Nota 9.1	Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	64
Nota 9.2	Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	67
Nota 9.3	Amortyzacja	69
Nota 9.4	Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	69

Część 10 - Kapitał obrotowy		
Nota 10.1	Zapasy	70
Nota 10.2	Należności od odbiorców	70
Nota 10.3	Zobowiązania wobec dostawców	70
Nota 10.4	Zmiana stanu kapitału obrotowego	71
Część 11 - Świadczenia pracownicze		
Nota 11.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	73
Nota 11.2	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych	73
Część 12 - Inne noty		
Nota 12.1	Transakcje z podmiotami powiązanymi	75
Nota 12.2	Dywidendy wypłacone	76
Nota 12.3	Pozostałe aktywa	76
Nota 12.4	Pozostałe zobowiązania	76
Nota 12.5	Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	77
Nota 12.6	Umowne zobowiązania inwestycyjne związane z aktywami rzeczowymi i niematerialnymi	77
Nota 12.7	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	77
Nota 12.8	Struktura zatrudnienia	78
Nota 12.9	Pozostałe korekty zysku przed opodatkowaniem w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	78
Nota 12.10	Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego	79
Nota 12.11	Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych	80
Nota 12.12	Skład Grupy Kapitałowej	80
Nota 12.13	Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy	82

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

		2015	2014
Nota 2.3	Przychody ze sprzedaży	20 008	20 492
Nota 4.1	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(18 159)	(15 751)
	Zysk brutto ze sprzedaży	1 849	4 741
Nota 4.1	Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	(1 343)	(1 388)
	Zysk netto ze sprzedaży	506	3 353
Nota 6.1	Strata z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	(4 457)	(252)
Nota 6.1	Odpis z tytułu utraty wartości udziałów we wspólnym przedsięwzięciu	(671)	(15)
Nota 6.2	Przychody odsetkowe od pożyczki dla wspólnych przedsięwzięć	466	282
	Wynik z zaangażowania we wspólne przedsięwzięcia	(4 662)	15
Nota 4.2	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(660)	56
Nota 4.3	Koszty finansowe	(306)	(326)
	(Strata) / zysk przed opodatkowaniem	(5 122)	3 098
Nota 5.1	Podatek dochodowy	113	(647)
	(STRATA) / ZYSK NETTO	(5 009)	2 451
	(Strata)/ Zysk netto przypadający:		
	Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(5 012)	2 450
	Na udziały niekontrolujące	3	1
	Średnia ważona liczba akcji zwykłych (mln szt.)	200	200
	(Strata) / zysk na akcję podstawowy i rozwodniony (w PLN)	(25,06)	12,25

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

		2015	2014
Nota 8.2.2	(Strata) / zysk netto	(5 009)	2 451
Nota 8.2.2	Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego	(362)	(246)
	Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu efektu podatkowego	(79)	101
Nota 8.2.2	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	1 070	1 444
	Pozostałe całkowite dochody (z uwzględnieniem efektu podatkowego) podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	629	1 299
	Zyski / (straty) aktuarialne po uwzględnieniu efektu podatkowego	57	(302)
	Pozostałe całkowite dochody nie podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	57	(302)
	Razem pozostałe całkowite dochody netto	686	997
	ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	(4 323)	3 448
	Łączne całkowite dochody przypadające:		
	Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(4 326)	3 441
	Na udziały niekontrolujące	3	7

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

		2015	2014
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
	(Strata)/Zysk przed opodatkowaniem	(5 122)	3 098
Nota 4.1	Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	1 943	1 635
Nota 6.1	Strata z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	4 457	252
Nota 6.1	Odpis z tytułu utraty wartości udziałów we wspólnym przedsięwzięciu	671	15
Nota 6.2	Odsetki od pożyczki dla wspólnych przedsięwzięć	(466)	(282)
	Odsetki i prowizje od zadłużenia	201	142
Część 3	Pozostałe odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	2 970	66
Nota 12.9	Pozostałe korekty zysku przed opodatkowaniem	(132)	272
	Razem wyłączenia przychodów i kosztów	9 644	2 100
Nota 5.1	Podatek dochodowy zapłacony	(925)	(868)
Nota 10.4	Zmiana stanu kapitału obrotowego	566	519
	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 163	4 849
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nota 9.1.3	Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi	(3 553)	(3 112)
	Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	(386)	(322)
Nota 6.3	Płatności z tytułu pożyczek udzielonych wspólnym przedsięwzięciom	-	(1 628)
Nota 6.1	Objęcie udziałów we wspólnym przedsięwzięciu	(928)	(502)
	Pozostałe płatności	(114)	(61)
	Razem płatności	(4 981)	(5 625)
	Wpływy	75	81
	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 906)	(5 544)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Nota 8.4.2	Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	4 988	2 641
	Pozostałe wpływy	33	37
	Razem wpływy	5 021	2 678
Nota 8.4.2	Płatności z tytułu zadłużenia	(3 096)	(1 240)
Nota 12.2	Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(800)	(1 000)
	Odsetki zapłacone	(232)	(136)
	Pozostałe	(29)	(54)
	Razem płatności	(4 157)	(2 430)
	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	864	248
	PRZEŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	121	(447)
	Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(14)	(389)
	Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	475	864
	Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(135)	58
Nota 8.5	Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	461	475

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

		2015	2014
AKTYWA			
	Rzeczowe aktywa trwałe górnicze i hutnicze	14 273	14 876
	Aktywa niematerialne górnicze i hutnicze	3 130	2 700
Nota 9.1	Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	17 403	17 576
	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	2 653	2 745
	Pozostałe aktywa niematerialne	241	218
Nota 9.2	Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	2 894	2 963
Nota 6.1	Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	562	4 363
Nota 6.2	Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć	7 504	6 231
	Łączne zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia	8 066	10 594
Nota 7.1	Pochodne instrumenty finansowe	117	214
Nota 7.1	Inne instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	579	931
Nota 7.4	Pozostałe aktywa finansowe	735	627
	Instrumenty finansowe razem	1 431	1 772
Nota 5.1.1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	557	535
Nota 12.3	Pozostałe aktywa	97	129
	Aktywa trwałe	30 448	33 569
Nota 10.1	Zapasy	3 382	3 362
Nota 10.2	Należności od odbiorców	1 541	1 890
Nota 5.2	Należności z tytułu podatków	542	445
Nota 7.1	Pochodne instrumenty finansowe	7	277
Nota 12.3	Pozostałe aktywa	383	356
Nota 8.5	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	461	475
	Aktywa obrotowe	6 316	6 805
		36 764	40 374
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY			
Nota 8.2.1	Kapitał akcyjny	2 000	2 000
Nota 8.2.2	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	(64)	377
Nota 8.2.2	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	1 868	741
Nota 8.2.2	Zyski zatrzymane	16 407	22 184
	Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	20 211	25 302
	Kapitał udziałowców niekontrolujących	203	228
	Kapitał własny	20 414	25 530
Nota 8.4.1	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	4 870	2 997
Nota 7.1	Pochodne instrumenty finansowe	159	123
Nota 11.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 979	2 011
Nota 9.4	Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	1 466	1 466
Nota 5.1.1	Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	714	1 676
Nota 12.4	Pozostałe zobowiązania	965	1 019
	Zobowiązania długoterminowe	10 153	9 292
Nota 8.4.1	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	2 145	1 813
Nota 7.1	Pochodne instrumenty finansowe	48	37
Nota 10.3	Zobowiązania wobec dostawców	1 418	1 209
Nota 11.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	760	765
Nota 5.3	Zobowiązania podatkowe	762	751
Nota 12.4	Pozostałe zobowiązania	1 064	977
	Zobowiązania krótkoterminowe	6 197	5 552
	Zobowiązanie długo- i krótkoterminowe	16 350	14 844
		36 764	40 374

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

		Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej						
		Kapitał akcyjny	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Ogółem	Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2014 r.		2 000	522	(399)	20 718	22 841	223	23 064
Nota 12.2	Dywidenda	-	-	-	(1 000)	(1 000)	-	(1 000)
	Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi	-	-	4	16	20	(2)	18
	Transakcje z właścicielami	-	-	4	(984)	(980)	(2)	(982)
	Zysk netto	-	-	-	2 450	2 450	1	2 451
Nota 8.2.2	Pozostałe całkowite dochody	-	(145)	1 136	-	991	6	997
	Łączne całkowite dochody	-	(145)	1 136	2 450	3 441	7	3 448
Stan na 31 grudnia 2014 r.		2 000	377	741	22 184	25 302	228	25 530
Nota 12.2	Dywidenda	-	-	-	(800)	(800)	-	(800)
	Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi	-	-	-	35	35	(28)	7
	Transakcje z właścicielami	-	-	-	(765)	(765)	(28)	(793)
	Strata netto	-	-	-	(5 012)	(5 012)	3	(5 009)
Nota 8.2.2	Pozostałe całkowite dochody	-	(441)	1 127	-	686	-	686
	Łączne całkowite dochody	-	(441)	1 127	(5 012)	(4 326)	3	(4 323)
Stan na 31 grudnia 2015 r.		2 000	(64)	1 868	16 407	20 211	203	20 414

CZĘŚĆ 1 – Informacje ogólne

Nota 1.1 Opis działalności gospodarczej

KGHM Polska Miedź S.A. (Jednostka Dominująca) z siedzibą w Lubinie przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 48, jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer rejestru KRS 23302, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

KGHM Polska Miedź S.A. jest przedsiębiorstwem wielooddziałowym, w którego skład wchodzi Centrala oraz 10 oddziałów: 3 zakłady górnicze (ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna), 3 huty miedzi (HM Głogów, HM Legnica, HM Cedynia), Zakłady Wzbogacania Rud (ZWR), Zakład Hydrotechniczny, Jednostka Ratownictwa Górniczo-Hutniczego i Centralny Ośrodek Przetwarzania Informacji.

Akcje KGHM Polska Miedź S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Podstawowy przedmiot działalności Jednostki Dominującej stanowi:

- kopalnictwo rud miedzi i metali nieżelaznych oraz
- produkcja miedzi, metali szlachetnych i nieżelaznych.

Grupa prowadzi również inne rodzaje działalności opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej (załącznik 3).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez spółki Grupy Kapitałowej w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy i nie istnieją przesłanki zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności. Zarząd Jednostki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Dokonane w okresie bieżącym odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych, rozliczone w wynik finansowy netto w kwocie (6 886) mln PLN spowodowały wygenerowanie straty za 2015 r., nie wpłynęły jednak na przepływy z działalności operacyjnej, które wyniosły 4 163 mln PLN, w związku z tym nie generują ryzyka zagrożenia kontynuacji działalności.

Działalność Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie eksploracji i eksploatacji złóż rud miedzi, niklu oraz metali szlachetnych opiera się na posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A. koncesjach na eksploatację złóż w Polsce oraz posiadanych przez KGHM INTERNATIONAL LTD., KGHM AJAX MINING INC. tytułach prawnych do poszukiwania i wydobycia tych surowców na terenie USA, Kanady, Chile. Szczegółowe informacje są przedstawione w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej (punkt 3.2) oraz w informacji na temat Segmentów (Część 2).

Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej w 2015 r. objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym 81 jednostek zależnych oraz wyceniła metodą praw własności udziały w trzech wspólnych przedsięwzięciach (Sierra Gorda S.C.M., „Elektrownia Blachownia Nowa” sp. z o.o., NANO CARBON Sp. z o.o.)

Skład i zmiany w Strukturze Grupy Kapitałowej zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym w Nocie 12.2.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Jednostki Dominującej dnia 15 marca 2016 r.

Nota 1.2 Podstawa sporządzenia i prezentacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej.

Zasady rachunkowości Grupy Kapitałowej odnoszące się do skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości, jak również poczynione znaczące szacunki i ich wpływ na wartości prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w niniejszej nodcie.

Temat	Zasady rachunkowości	Znaczące szacunki
Zasady konsolidacji	<p>Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe jednostki dominującej oraz spółek od niej zależnych. Za jednostki zależne uznaje się jednostki w odniesieniu, do których jednostka dominująca, bezpośrednio lub pośrednio poprzez swoje jednostki zależne sprawuje kontrolę. Kontrolę osiąga się, gdy jednostka dominująca jednocześnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiada władzę nad jednostką poprzez prawa, które dają jednostce dominującej bieżącą możliwość kierowania istotną działalnością spółki, • podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowania w spółce, • posiada możliwość wykorzystania władzy nad spółką do wywierania wpływu na kwotę zwrotów ze spółki. 	<p>Ocena czy jednostka dominująca sprawuje kontrolę nad spółką wymaga ustalenia czy posiada ona prawa do kierowania istotną działalnością spółki. Określenie istotnej działalności spółki oraz który z inwestorów ją kontroluje, jeśli występuje kontrola, wymaga osądu.</p> <p>W ocenie sytuacji i określeniu istoty powiązań bierze się pod uwagę prawa głosu, relatywnie posiadany udział, rozproszenie praw głosu posiadanych przez innych inwestorów, zakres udziału</p>

	<p>Objęcie kontroli nad jednostką zależną stanowiącą przedsięwzięcie rozlicza się metodą przejścia.</p> <p>Jako wartość firmy ujmuje się nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty za przejście, kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej na dzień przejścia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego do jednostki przejmującej przed uzyskaniem kontroli nad kwotą netto ustalonej na dzień przejścia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań przejętej jednostki zależnej.</p> <p>Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia objęcia kontroli do dnia utraty kontroli.</p> <p>Rozrachunki, przychody, koszty i niezrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy, podlegają eliminacji.</p>	<p>tych inwestorów w powoływaniu kluczowego personelu kierowniczego lub członków rady nadzorczej.</p>
<p>Wycena do wartości godziwej</p>	<p>Wartość godziwa stanowi cenę, którą otrzymano by ze sprzedaży składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji między uczestnikami rynku przeprowadzonej na zwykłych warunkach na dzień wyceny. Dla celów sprawozdawczości finansowej wprowadzono hierarchię ustalania wartości godziwej, opartą na trzech poziomach pozyskania informacji wejściowych. Poziomy hierarchii ustalania wartości godziwej:</p> <p>Poziom 1 Wartość oparta na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku, które są traktowane jako źródło najbardziej wiarygodnych danych. Dane z tego poziomu powinny być stosowane zawsze, gdy tylko jest to możliwe,</p> <p>Poziom 2 Wartość oparta na danych wejściowych innych niż pochodzące z aktywnego rynku, które jednak są obserwowalne (obiektywne, mierzalne).</p> <p>Poziom 3 Wartość oparta na danych o charakterze nieobserwowalnym, stosowane wówczas, gdy nie można uzyskać informacji z pierwszych dwóch poziomów wyceny. Zalicza się do niego wszelkie wyceny nacechowane subiektywnymi danymi wejściowymi.</p>	<p>Wartość godziwa przedstawia obecne szacunki, które mogą ulec zmianie w kolejnych okresach sprawozdawczych z tytułu warunków rynkowych lub innych czynników. Istnieje wiele metod ustalania wartości godziwej, które mogą powodować różnice w wartościach godziwych. Co więcej, założenia będące podstawą ustalenia wartości godziwej mogą wymagać oszacowania zmian kosztów/cen w czasie, stopy dyskonta, stopy inflacji czy innych istotnych zmiennych.</p> <p>Pewne założenia i szacunki są konieczne dla ustalenia, do którego poziomu hierarchii wartości godziwej dany instrument powinien zostać zakwalifikowany.</p>
<p>Sprawozdania jednostek zależnych wyrażonych w walucie funkcjonalnej innej niż PLN</p>	<p>Dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w walucie prezentacji Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. tj. w PLN, dokonuje się przeliczeń poszczególnych pozycji sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych, dla których walutą funkcjonalną jest waluta inna niż złoty, w następujący sposób:</p> <p>(i) przeliczenia stanów zamknięcia aktywów i zobowiązań dokonuje się po kursie zamknięcia, tj. po kursie średnim obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego ogłoszonym dla danej waluty przez NBP,</p> <p>(ii) przeliczenia pozycji wpływających na zmianę stanu aktywów i zobowiązań w danym okresie sprawozdawczym dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego,</p> <p>(iii) przeliczenia stanów otwarcia aktywów i zobowiązań dokonuje się po kursie zamknięcia, tj. po kursie średnim obowiązującym na koniec porównywalnego okresu sprawozdawczego ogłoszonym dla danej waluty przez NBP tj. po kursie wyceny bilansu zamknięcia poprzedniego okresu porównywalnego,</p> <p>(iv) przeliczenia pozycji kapitałów własnych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kapitału podstawowego, dokonuje się po kursie wymiany obowiązującym na dzień objęcia kontrolą oraz na dzień każdorazowego podwyższenia kapitału podstawowego, • kapitału z wyceny instrumentów finansowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - istniejącego na dzień objęcia kontrolą jednostki zależnej dokonuje się po kursie historycznym, tj. po kursie wymiany obowiązującym na ten dzień, - kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych powstały po dniu objęcia kontrolą stanowi sumę wycen w kolejnych latach obrotowych wyrażonych w PLN, zgodnie z wyceną dokonaną według zasad opisanych w punkcie (v) poniżej, • zysków zatrzymanych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - zysku zatrzymanego z lat ubiegłych istniejącego na dzień objęcia kontrolą dokonuje się po kursie historycznym tj. po kursie wymiany obowiązującym na ten dzień, - zyski zatrzymane z lat ubiegłych powstałe po dniu objęcia 	<p>Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w PLN, który stanowi również walutę funkcjonalną jednostki dominującej i jednostek zależnych Grupy Kapitałowej za wyjątkiem jednostek grupy kapitałowej niższego szczebla KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz spółek Feramat 1 S. á r. l., Feramat 2 S. á r. l., Feramat 3 S. á r. l. dla których walutę funkcjonalną stanowi dolar amerykański (USD).</p> <p>Saldo różnic kursowych z przeliczenia sprawozdań wymienionych wyżej spółek stanowi na dzień:</p> <p>- 31 grudnia 2015 r. – 2 241 mln PLN, - 31 grudnia 2014 r. – 1 171 mln PLN.</p>

	<p>kontroli stanowią sumę wyników netto ubiegłych lat obrotowych wyrażonych w PLN, zgodnie z wyceną dokonaną na koniec każdego roku sprawozdawczego (obrotowego) według zasad opisanych w punkcie (v) poniżej,</p> <p>(v) przeliczenia pozycji sprawozdania z wyniku oraz sprawozdania z całkowitych dochodów dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego. W przypadku znacznych wahań kursu wymiany w danym okresie przychody i koszty sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów przelicza się po kursach z dnia transakcji,</p> <p>(vi) przeliczenia pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych dokonuje się po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną kursów średnich ogłaszanych dla danej waluty przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu sprawozdawczego. W przypadku znacznych wahań kursu wymiany w danym okresie pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych przelicza się po kursach z dnia transakcji.</p> <p>Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach danego okresu.</p>	
--	---	--

Dla lepszego zrozumienia danych przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym istotne zasady wyceny i polityki rachunkowości przedstawiono w poszczególnych notach szczegółowych, jak poniżej:

Nota	Tytuł	Kwota ujęta w sprawozdaniu finansowym		Polityki Rachunkowości	Ważne szacunki i osady
		2015	2014		
2	Przychody ze sprzedaży	20 008	20 492	X	
3	Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz wspólnych przedsięwzięć	6 433	15	X	X
5.1	Podatek dochodowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	(113)	647	X	
5.1.1	Odroczony podatek dochodowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	(1 008)	(221)	X	X
5.3	Należności z tytułu podatków	542	445	X	
5.3	Zobowiązania podatkowe	762	751	X	
6.1	Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	562	4 363	X	X
7.2	Pochodne instrumenty finansowe	(83)	331	X	
7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	663	988	X	X
7.4	Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	735	627	X	X
8.2	Kapitały	20 414	25 530	X	
8.4	Zadłużenie	7 015	4 810	X	
8.5	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	461	475	X	
9.1	Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze	17 403	17 576	X	X
9.2	Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne	2 894	2 963	X	
9.4	Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	1 496	1 555	X	X
10.1	Zapasy	3 382	3 362	X	X
10.2	Należności od odbiorców	1 541	1 890	X	
10.3	Zobowiązania wobec dostawców	1 598	1 384	X	
11.1	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 739	2 776	X	X
12.3	Pozostałe aktywa	480	485	X	
12.4	Pozostałe zobowiązania	2 029	1 996	X	

Zasady rachunkowości opisane w niniejszej notce jak i w notach szczegółowych stosowane były przez Grupę Kapitałową w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów.

Nota 1.3 Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

Zastosowane przez Grupę, nowe i zmienione standardy wchodzące w życie w roku obrotowym rozpoczętym 1 stycznia 2015, nie miały istotnego wpływu na politykę rachunkowości Grupy. Grupa zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie zmian do MSR 1 (ogłoszonych w grudniu 2014 r.) w zakresie prezentacji. Celem opublikowanej przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zmiany jest wyjaśnienie koncepcji istotności oraz wyjaśnienie, że jeżeli jednostka uzna, że dane informacje są nieistotne, wówczas nie powinna ich ujawniać nawet, jeżeli takie ujawnienie jest co do zasady wymagane przez inny MSSF. W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych w tych sprawozdaniach.

Mając na celu zdecydowane zwiększenie użyteczności sprawozdań finansowych dla użytkowników sprawozdań oraz spełnienie wymogów zmienionego MSR 1, Grupa dokonała optymalizacji ujawnień informacji w sprawozdaniu finansowym poprzez gruntowne przemodelowanie sposobu prezentacji, zakresu i ilości ujawnień oraz dotychczasowego sposobu agregacji danych finansowych. Zgodnie z przepisami przejściowymi MSR 1, nie jest wymagane przedstawienie ujawnień odnośnie tych dokonanych zmian.

Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane został przedstawiony w nocie 1.4.

Nota 1.4 Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu wymienionych poniżej opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie. Poza wskazanymi niżej nowymi i zmienionymi standardami, inne zmiany nie mają zastosowania do działalności Grupy lub nie będą mieć wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**

MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Grupa zastosuje MSSF 9 po zatwierdzeniu przez Unię Europejską, przy czym na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego MSSF 9 nie został jeszcze przez Unię Europejską zatwierdzony.

Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych. Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmiennym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w pozostałych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślejsze dopasowanie rachunkowości zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Wstępnie oceniono, iż MSSF 9 będzie mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy w obszarze rachunkowości zabezpieczeń oraz tworzenia odpisów należności na bazie oczekiwanych strat kredytowych. Nie oczekuje się aby wysokość odpisów na należności uległa znaczącej zmianie, wpływ na rachunkowość zabezpieczeń nie została jeszcze oceniona. Grupa planuje przeprowadzenie szczegółowej analizy wpływu w okresie 2016 - 2017.

- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”**

MSSF 15 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Nowy standard zastępuje MSR-y 11 i 18 oraz interpretacje: KIMSF 13, 15 i 18 oraz SKI 31.

Grupa zastosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r. MSSF 15 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Grupa ocenia wstępnie, że wpływ MSSF 15 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie nieistotny.

- **MSSF 16 „Leasing”**

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r.

Grupa zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r. Standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Nowy standard zastępuje MSR 17 oraz interpretacje: KIMSF 4, SKI 15 i 27 i wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy zgodnie, z którym wszystkie umowy spełniające definicję leasingu zawarte na okres dłuższy niż 12 miesięcy będą ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej leasingobiorcy, chyba że wartość składnika aktywów będzie niska. Zgodnie z nowym standardem leasingobiorca ujmie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie do zapłaty za to prawo. Sposób ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingodawcy nie ulegnie zmianie.

Według wstępnej oceny MSSF 16 nie będzie miał istotnego wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy ponieważ Grupa nie używa istotnych aktywów na podstawie umowy leasingu operacyjnego, nie mniej jednak Grupa nie zakończyła jeszcze analizy wpływu. Szczegółowa analiza zostanie przeprowadzona w okresie 2018 – 2019 .

Pozostałe opublikowane, lecz jeszcze nieobowiązujące standardy i interpretacje nie dotyczą działalności Grupy lub nie będą mieć wpływu. Są to:

- Plany określonych świadczeń: Składki pracowników – Zmiany do MSR 19
- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”
- Zmiany do MSSF 11 dotyczące nabycia udziału we wspólnej działalności
- Zmiany do MSR 16 i MSR 38 dotyczące amortyzacji
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 dotyczące upraw roślinnych
- Zmiany do MSR 27 dotyczące metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami
- Roczne zmiany MSSF 2012-2014
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 dotyczące wyłączenia z konsolidacji jednostek inwestycyjnych
- Zmiany do MSR 12 dotyczące ujmowania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z niezrealizowanych strat
- Zmiany do MSR 7 dotyczący inicjatywy w zakresie ujawnień – zmiana ta nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe ponieważ Grupa aktualnie prezentuje już uzgodnienie długu netto.

CZĘŚĆ 2 - Segmenty działalności i informacja na temat przychodów

Nota 2.1 Informacje dotyczące segmentów działalności

Identyfikowane w ramach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. segmenty operacyjne wynikają ze struktury Grupy, sposobu zarządzania Grupą oraz poszczególnymi jednostkami wchodzącymi w skład Grupy oraz regularnego raportowania do Zarządu Jednostki Dominującej.

W celu dopasowania struktury segmentów do zmian w strukturze Grupy Kapitałowej w trakcie roku obrotowego, a w związku z tym zmian w sposobie zarządzania tą strukturą, w porównaniu do roku ubiegłego zaktualizowano podział na segmenty operacyjne. Zaktualizowano również prezentację segmentów operacyjnych za rok ubiegły. Zmiany te nie wpływają w sposób istotny na przekazywane informacje o funkcjonowaniu i wynikach poszczególnych segmentów.

W związku z połączeniem spółki KGHM INTERNATIONAL LTD. ze spółką 0929260 B.C U.L.C. projekt Ajax realizowany przez spółkę KGHM AJAX MINING INC. – jednostkę zależną spółki 0929260 B.C. U.L.C., znajduje się obecnie w segmencie KGHM INTERNATIONAL LTD. Ponadto z uwagi na podjęcie decyzji o zaprzestaniu realizacji projektu Weisswasser przez KGHM Kupfer AG, nie było zasadne dalsze prezentowanie segmentu „Rozwój bazy zasobowej”. Dodatkowo, z uwagi na nieistotność segmentu „Wsparcie ciągu technologicznego” z punktu widzenia kryteriów agregacji zgodnie z MSSF 8, segment ten został połączony z segmentem „Pozostałe segmenty”.

W ramach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. identyfikuje się obecnie następujące segmenty sprawozdawcze, które powstały na podstawie agregacji segmentów operacyjnych, z uwzględnieniem kryteriów wymienionych w MSSF 8:

Segment sprawozdawczy	Segmenty operacyjne zagregowane w danym segmencie sprawozdawczym	Przesłanki podobieństwa charakterystyki ekonomicznej segmentów uwzględnione przy dokonywaniu agregacji
KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM Polska Miedź S.A.	Nie dotyczy (segment operacyjny jest tożsamy ze sprawozdawczym)
KGHM INTERNATIONAL LTD.	Spółki Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD., gdzie segmentami operacyjnymi są następujące kopalnie, złoża lub obszary wydobywcze: Zagłębie Sudbury, Robinson, Carlota, Franke, Ajax.	Segmenty operacyjne funkcjonujące w strukturach Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. zlokalizowane są w Ameryce Północnej i Południowej. Zarząd analizuje wyniki działalności dla następujących segmentów operacyjnych: Zagłębie Sudbury, Robinson, Carlota, Franke, Ajax oraz pozostałych. Dodatkowo otrzymuje i dokonuje analizy raportów sprawozdawczych dla całej Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. Przedmiotem działalności segmentów operacyjnych jest działalność poszukiwawcza i eksploracyjna złóż miedzi, molibdenu, srebra, złota, niklu. Segmenty operacyjne zostały zagregowane na podstawie podobieństwa długoterminowych marż realizowanych przez poszczególne segmenty, podobnych produktów, procesu i metod produkcji.
Sierra Gorda S.C.M.	Projekt Sierra Gorda (wspólne przedsięwzięcie)	Nie dotyczy (segment operacyjny jest tożsamy ze sprawozdawczym)
Pozostałe segmenty	W ramach tej pozycji uwzględniono pozostałe spółki Grupy Kapitałowej (każda spółka stanowi oddzielny segment operacyjny).	Agregacji dokonano z uwagi na to, że nie zostały spełnione kryteria wymagające wydzielenia z tej grupy odrębnego dodatkowego segmentu sprawozdawczego.

Informacje na temat przedmiotu działalności poszczególnych spółek wchodzących w skład wyżej wymienionych segmentów operacyjnych zostały przedstawione w Załączniku nr 3 do Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej za rok 2015.

Do żadnego z wyżej wymienionych segmentów nie zostały zaklasyfikowane spółki:

- Fermat 1 S. á r. I., Fermat 2 S. á r. I. oraz Fermat 3 S. á r. I., które funkcjonują w ramach struktury holdingowej utworzonej w celu nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD.,
- Future 1 Sp. z o.o., Future 2 Sp. z o.o., Future 3 Sp. z o.o., Future 4 Sp. z o.o., Future 5 Sp. z o.o., Future 6 Sp. z o.o., Future 7 Sp. z o.o., które funkcjonują w ramach struktury związanej z utworzeniem Podatkowej Grupy Kapitałowej.

Spółki te nie prowadzą działalności operacyjnej mającej wpływ na wyniki osiągnięte przez poszczególne segmenty, w związku z czym ich uwzględnienie mogłoby zaburzać dane prezentowane w ramach tej części skonsolidowanego sprawozdania finansowego, z uwagi na istotne wartości rozrachunków wewnętrznych z pozostałymi podmiotami Grupy Kapitałowej.

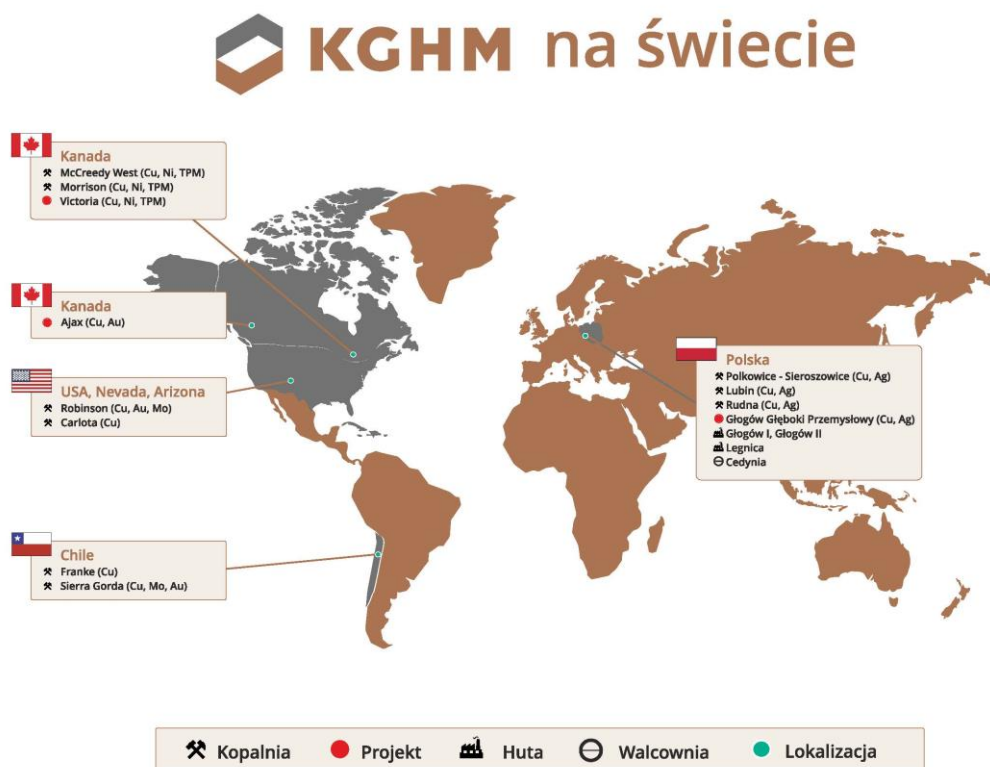
Segmenty KGHM Polska Miedź S.A., KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz Sierra Gorda S.C.M. posiadają oddzielny Zarząd, który raportuje wyniki prowadzonej działalności bezpośrednio do Prezesa Zarządu Jednostki Dominującej.

W skład segmentu KGHM Polska Miedź S.A. wchodzi tylko Jednostka Dominująca, a w skład segmentu Sierra Gorda S.C.M. wchodzi tylko projekt Sierra Gorda (wspólne przedsięwzięcie). Poniżej przedstawiono pozostałe spółki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w podziale na segmenty: KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz Pozostałe segmenty.

SEGMENT KGHM INTERNATIONAL LTD.	
Lokalizacja	Nazwa Spółki
Stany Zjednoczone	Carlota Copper Company
	Carlota Holdings Company
	DMC Mining Services Corporation
	FNX Mining Company USA Inc.
	Robinson Holdings (USA) Ltd.
	Robinson Nevada Mining Company
	Wendover Bulk Transshipment Company
Chile	Aguas de la Sierra Limitada
	Minera Carrizalillo Limitada
	Minera y Exploraciones KGHM International SpA
	Quadra FNX Holdings Chile Limitada
	Sociedad Contractual Minera Franke
Kanada	KGHM INTERNATIONAL LTD.
	0899196 B.C. Ltd.
	Centenario Holdings Ltd.
	DMC Mining Services Ltd.
	FNX Mining Company Inc.
	Franke Holdings Ltd.
	KGHM AJAX MINING INC.
	KGHMI Holdings Ltd.
	Quadra FNX Chile Ltd.
	Quadra FNX Holdings Partnership
	Quadra FNX SG Ltd.
Sugarloaf Ranches Ltd.	
Grenlandia	Malmbjerg Molybdenum A/S
Meksyk	Raise Boring Mining Services S.A. de C.V.
Barbados	Quadra FNX FFI Ltd.

POZOSTAŁE SEGMENTY	
Rodzaj działalności	Nazwa Spółki
Wsparcie głównego ciągu technologicznego	BIPROMET S.A.
	CBJ sp. z o.o.
	Energetyka sp. z o.o.
	INOVA Spółka z o.o.
	KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR
	KGHM ZANAM S.A.
	MetraCo S.A.
	PeBeKa S.A.
	POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.
	WPEC w Legnicy S.A.
Działalność uzdrowiskowa, usługi hotelarskie	Interferie Medical SPA Sp. z o. o.
	INTERFERIE S.A.
	Uzdrowiska Kłodzkie S.A. - Grupa PGU
	Uzdrowisko Cieplice Sp. z o.o. - Grupa PGU
	Uzdrowisko Polczyn Grupa PGU S.A.
Uzdrowisko Świeradów - Czerniawa Sp. z o.o. – Grupa PGU	
Fundusze inwestycyjne, działalność finansowa	Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o.
	Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o. S.K.A.
	KGHM TFI S.A.
	KGHM I FIZAN
	KGHM III FIZAN
	KGHM IV FIZAN
	KGHM V FIZAN
	Polska Grupa Uzdrowisk Sp. z o.o.
	Polska Grupa Uzdrowisk Sp. z o.o. S.K.A. w likwidacji
Pozostała działalność	CENTROZŁOM WROCŁAW S.A.
	CUPRUM Development sp. z o. o.
	CUPRUM Nieruchomości sp. z o.o.
	KGHM (SHANGHAI) COPPER TRADING CO., LTD.
	KGHM Kupfer AG
	PB Katowice S.A. w likwidacji
	MERCUS Logistyka sp. z o.o.
	MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA S.A.
	NITROERG S.A.
	NITROERG SERWIS Sp. z o.o.
	PeBeKa Canada Inc.
	PHU "Lubinpex" Sp. z o.o.
	PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o.
	PMT Linie Kolejowe 2 Sp. z o.o.
	Staropolanka Sp. z o.o.
	WFP Hefra SA
	WMN "ŁABĘDY" S.A.
Zagłębie Lubin S.A.	

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi działalność w skali międzynarodowej. Poniżej zostało przedstawione zróżnicowanie geograficzne prowadzonej działalności w podziale na segmenty sprawozdawcze biorąc pod uwagę siedziby spółek prowadzących działalność produkcyjną lub usługową, które wchodzi w skład segmentu.

Zasadniczy wpływ na strukturę aktywów i generowanie przychodów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ma Jednostka Dominująca oraz Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD. (grupa kapitałowa niższego szczebla). Działalność KGHM Polska Miedź S.A. skoncentrowana jest na przemyśle wydobywczym w Polsce, natomiast działalność Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. skoncentrowana jest na przemyśle wydobywczym zlokalizowanym w krajach Ameryki Północnej i Południowej. Profil działalności większości pozostałych spółek zależnych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. odbiega od głównego profilu działalności Jednostki Dominującej.

Zarząd Jednostki Dominującej monitoruje wyniki operacyjne oddzielnie dla poszczególnych segmentów w celu podejmowania decyzji o alokowaniu zasobów Grupy Kapitałowej oraz oceny osiąganych wyników finansowych.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy, przy czym dane finansowe poszczególnych segmentów sprawozdawczych stanowią wartości pochodzące z odpowiednich sprawozdań finansowych przed uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych na poziomie Grupy KGHM Polska Miedź S.A. tj.:

- Segment KGHM Polska Miedź S.A. - stanowi dane z jednostkowego sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej sporządzonego wg MSSF. W jednostkowym sprawozdaniu finansowym udziały w spółkach zależnych (w tym udziały w KGHM INTERNATIONAL LTD.) ujmowane są według kosztu.
- Segment KGHM INTERNATIONAL LTD. – stanowią dane skonsolidowane Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. sporządzone wg MSSF z uwzględnieniem korekt z wycen do wartości godziwej z rozliczenia przejęcia tej Grupy przez KGHM Polska Miedź S.A. w 2012 r. W tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zaangażowanie w Sierra Gorda S.C.M. ujęte jest metodą praw własności,
- Segment Sierra Gorda S.C.M – stanowi 55% udziału w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach tego przedsięwzięcia z jednostkowego sprawozdania finansowego Sierra Gorda S.C.M. po uwzględnieniu korekt z wycen do wartości godziwej dotyczących aktywów i zobowiązań tego przedsięwzięcia ustalonych w ramach rozliczenia przejęcia Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. w roku 2012.
- Pozostałe segmenty – stanowią dane zagregowane poszczególnych spółek zależnych przed dokonywaniem wyłączeń transakcji i sald pomiędzy nimi.

Miarą wyników segmentów analizowaną przez Zarząd Jednostki Dominującej jest Skorygowana EBITDA oraz wynik finansowy netto.

Grupa definiuje skorygowaną EBITDA jako zysk/stratę netto za okres ustalone zgodnie z MSSF, z wyłączeniem podatku dochodowego (bieżącego i odroczonego), kosztów finansowych, pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, straty z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności, odpisów z tytułu utraty wartości udziałów we wspólnym przedsięwzięciu, amortyzacji, odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych zaliczonych do kosztów działalności podstawowej. Skorygowana EBITDA nie stanowi miernika wyniku zdefiniowanego przez MSSF. Skorygowana EBITDA nie stanowi miernika zestandaryzowanego i sposób wyliczenia skorygowanej EBITDA może różnić się pomiędzy podmiotami, a w związku z tym prezentacja i kalkulacja skorygowanej EBITDA stosowana przez Grupę może nie być porównywalna do stosowanych przez inne podmioty na rynku.

Aktywa niealokowane do segmentów obejmują środki pieniężne oraz należności od odbiorców. Zobowiązania niealokowane do segmentów obejmują zobowiązania wobec dostawców oraz zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego.

Nota 2.3 Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej od klientów zewnętrznych – podział według asortymentu

Zasady rachunkowości

Grupa generuje przychody głównie ze sprzedaży: miedzi, srebra i złota. Pozostałe mniejsze strumienie przychodów pochodzą ze sprzedaży usług oraz pozostałych produktów, towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży ujmują się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatki od towarów i usług.

W przypadku transakcji sprzedaży metali, w tym głównie produktów miedzianych i srebra, dla których cena zostanie ustalona po dniu ujęcia sprzedaży w księgach rachunkowych, przychody ujmują się w wartości ustalonej na bazie cen terminowych z daty rozpoznania sprzedaży.

Przychody ze sprzedaży miedzi korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne z przyszłych prognozowanych transakcji sprzedaży (zasady rachunkowości przedstawione w Nocie 7.2).

Grupa rozpoznaje przychody ze sprzedaży metali, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności zostały przekazane nabywcy, kwotę przychodów i kosztów można wycenić wiarygodnie, oraz ściągłość należności jest prawdopodobna. Przekazanie ryzyka i korzyści w przypadku sprzedaży metali następuje najczęściej wg jednej z następujących formuł: z chwilą umieszczenia towaru na pokładzie wskazanego przez sprzedającego statku (w przypadku transportu morskiego) [CIF, CFR], postawienia w uzgodnionym miejscu towaru do dyspozycji kupującego (w przypadku transportu lądowego) [DAP], lub załadowania na środek transportu podstawiony przez kupującego [FCA].

2015								
	KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Sierra Gorda S.C.M.*	Pozostałe segmenty	Pozycje uzgadniające do danych skonsolidowanych			Dane skonsolidowane
					Eliminacja danych segmentu Sierra Gorda S.C.M.	Korekty konsolidacyjne		
Miedź	12 498	1 904	500	1	(500)	419		14 822
Srebro	2 394	19	15	-	(15)	15		2 428
Złoto	373	247	60	-	(60)	60		680
Usługi	86	467	-	509	-	(58)		1 004
Pozostałe	588	213	101	6 084	(101)	(5 538)		1 347
Premie**	-	(273)	(68)	-	68	-		(273)
RAZEM	15 939	2 577	608	6 594	(608)	(5 102)		20 008

2014								
	KGHM Polska Miedź S.A.	KGHM INTERNATIONAL LTD.	Sierra Gorda S.C.M.*	Pozostałe segmenty	Pozycje uzgadniające do danych skonsolidowanych			Dane skonsolidowane
					Eliminacja danych segmentu Sierra Gorda S.C.M.	Korekty konsolidacyjne		
Miedź	13 217	1 694	-	9	-	(84)		14 836
Srebro	2 471	-	-	-	-	-		2 471
Złoto	327	86	-	-	-	-		413
Usługi	83	390	-	516	-	(56)		933
Pozostałe	535	311	-	6 342	-	(5 148)		2 040
Premie**	-	(201)	-	-	-	-		(201)
RAZEM	16 633	2 280	-	6 867	-	(5 288)		20 492

* 55% udziału Grupy Kapitałowej w przychodach Sierra Gorda S.C.M.

** Premie przerobowe fazy hutniczej.

Nota 2.4 Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej (od klientów zewnętrznych) – podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców

	2015	2014
Europa		
Polska	4 912	4 797
Niemcy	2 885	3 570
Wielka Brytania	1 444	1 639
Czechy	1 347	1 422
Włochy	726	712
Węgry	656	596
Francja	619	712
Szwajcaria	481	455
Austria	271	253
Belgia	138	183
Słowacja	101	107
Rumunia	92	142
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	326	359
Ameryka Północna i Południowa		
Stany Zjednoczone Ameryki	1 721	587
Kanada	691	784
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	83	5
Australia		
Australia	115	414
Azja		
Chiny	2 847	2 916
Turcja	181	498
Korea Południowa	137	21
Inne kraje (sprzedaż rozdrobniona)	232	309
Afryka		
	3	11
RAZEM	20 008	20 492

Nota 2.5 Główni klienci

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz w okresie porównywalnym z żadnym odbiorcą nie realizowano przychodów przekraczających 10% przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej.

Nota 2.6 Aktywa trwałe – podział geograficzny

	Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i nieruchomości inwestycyjne	
	2015	2014
Polska	16 154	14 587
Kanada	3 210	3 420
Stany Zjednoczone Ameryki	557	1 302
Chile	437	528
Inne kraje	-	763
RAZEM	20 358	20 600

W saldzie aktywów trwałych zostały ujęte ponadto: wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności, pochodne instrumenty finansowe, inne instrumenty wyceniane do wartości godziwej, pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Nota 2.7 Omówienie wyników segmentów

Segment KGHM Polska Miedź S.A.

Skorygowany wskaźnik EBITDA segmentu KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. wyniósł 4 163 mln PLN, co oznacza zmniejszenie w relacji do roku poprzedniego o 168 mln PLN, tj. 4%.

Pogorszenie wyniku operacyjnego wynika przede wszystkim z niekorzystnych warunków makroekonomicznych: niższych notowań miedzi (-20%) oraz srebra (-18%), które zostały jedynie częściowo zrekomensowane przez korzystniejszy dla Jednostki Dominującej kurs walutowy USD/PLN (+20%). W efekcie przychody ze sprzedaży były o 694 mln PLN niższe niż w 2014 r.

Z drugiej strony te same czynniki skutkowały niższym kosztem zużycia wsadów obcych o 336 mln PLN oraz podatkiem od wydobycia niektórych kopaliny (spadek o 143 mln PLN), co w efekcie spowodowało zmniejszenie kosztów podstawowej działalności operacyjnej o 464 mln PLN.

Na wynik finansowy Jednostki Dominującej 2015 r. poza sytuacją makroekonomiczną decydujący wpływ miały odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (5 272) mln PLN, dotyczące głównie udziałów w jednostkach zależnych (4 928) mln PLN oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (262) mln PLN. W efekcie wynik finansowy netto segmentu wyniósł (2 788) mln PLN, co oznacza spadek w relacji do 2014 r. o 5 202 mln PLN.

Wyniki produkcyjne i finansowe KGHM Polska Miedź S.A. zostały szerzej zaprezentowane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy w 2015 r. w rozdziale 7.4.

Segment KGHM INTERNATIONAL LTD.

Skorygowany wskaźnik EBITDA segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. w 2015 r. wyniósł 369 mln PLN, a tym samym uległ zmniejszeniu o 46 mln PLN w relacji do roku ubiegłego.

Wpływ na wyniki operacyjne segmentu miało obniżenie notowań metali, które po przeliczeniu sprawozdań KGHM INTERNATIONAL LTD. z waluty funkcjonalnej (USD) na walutę prezentacji (PLN) częściowo zostało zrekomensowane przez wzrost wolumenów sprzedaży oraz korzystny kurs walutowy USD/PLN.

Na wynik finansowy segmentu w 2015 r. (7 731) mln PLN główny wpływ miało uwzględnienie odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, straty z wyceny oraz odpisu z tytułu utraty wartości przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M. wycenianego metodą praw własności, w łącznej kwocie (7 688) mln PLN przed podatkiem oraz netto (7 209) mln PLN.

Wyniki produkcyjne i finansowe Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. zostały szerzej zaprezentowane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy w 2015 r. w rozdziale 7.4.

Segment Sierra Gorda S.C.M.

Skorygowana EBITDA segmentu Sierra Gorda wyniosła (101) mln PLN i dotyczy drugiego półrocza 2015 r. tj. okresu od rozpoczęcia produkcji na poziomie komercyjnym.

Negatywna wartość wskaźnika jest skutkiem niskich notowań metali, w tym molibdenu, którego ceny uległy obniżeniu w większym stopniu niż miedzi. Pomimo spadku notowań w ostatnim kwartale 2015 r. zanotowano wzrost przychodów ze sprzedaży w relacji do poziomu przychodów osiągniętych w trzecim kwartale. Poprawa była efektem większego wolumenu sprzedaży koncentratu miedzi i molibdenu.

W 2015 r. kopalnia nadal znajdowała się w trakcie rozruchu, co miało istotny wpływ na poziom wskaźników technologicznych produkcji, a tym samym również na poziom kosztów.

Segment zanotował stratę netto, której wartość po uwzględnieniu posiadanych przez Grupę udziałów w spółce Sierra Gorda S.C.M. (55%) wyniosła (4 455) mln PLN. Głównym czynnikiem wpływającym na poziom wyniku netto, oprócz przesłanek wymienionych powyżej, stanowił dokonany odpis z tytułu utraty wartości aktywów trwałych. Proporcjonalnie do posiadanego udziału w spółce, odpis wyniósł odpowiednio (4 399) mln PLN przed podatkiem oraz netto (3 790) mln PLN. Wyniki finansowe segmentu uwzględniają korekty z tytułu ostatecznego rozliczenia ceny nabycia Quadra FNX LTD.

Wyniki produkcyjne i finansowe Sierra Gorda S.C.M. zostały szerzej zaprezentowane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy w 2015 r. w rozdziale 7.4.

CZĘŚĆ 3. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz wspólnych przedsięwzięć

Ocena ryzyka utraty wartości aktywów Grupy Kapitałowej w kontekście kapitalizacji giełdowej

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości KGHM Polska Miedź S.A. uznaje jako przesłankę do przeprowadzenia testów na utratę wartości bilansowej aktywów Grupy znaczący (tj. o ponad 20%) lub przedłużający się (tj. utrzymujący się przez okres co najmniej 12 miesięcy) spadek kapitalizacji giełdowej w stosunku do wartości bilansowej skonsolidowanych aktywów netto. Wycena giełdowa Jednostki Dominującej w 2015 r. kształtowała się poniżej wartości bilansowej aktywów netto Grupy Kapitałowej, a spadek kursu akcji pomiędzy 31 grudnia 2014 r. a 31 grudnia 2015 r. był znaczący i wyniósł 42%. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość kapitalizacji giełdowej kształtowała się znacznie poniżej wartości bilansowej aktywów netto Grupy i wyniosła 62,2% aktywów netto Grupy.

Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. przeprowadził analizę czynników mających największy wpływ na spadek kapitalizacji giełdowej. Jednym z kluczowych elementów, który negatywnie wpłynął na kapitalizację giełdową Grupy był spadek notowań surowców. Wśród analizowanych czynników można wskazać również takie, które korzystnie wpływają na zyskowość prowadzonej działalności a tym samym na wartość majątku Grupy. Wśród nich wymienić należy: osłabienie kursu PLN w relacji do USD towarzyszące spadkowi notowań surowców, stabilny poziom produkcji oraz dużą zasobność złóż posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A.

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki Zarząd Jednostki Dominującej przeprowadził testy na utratę wartości dla poniższych aktywów wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, które są narażone na spadek cen surowców.

Testowane aktywa	Wartość odzyskiwalna	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2015 r.	Wartość odzyskiwalna na 31 grudnia 2015 r.	Odpis z tytułu utraty wartości
Aktywa górniczo-hutnicze KGHM Polska Miedź S.A.	Wartość użytkowa	12 517	Wartość odzyskiwalna wyższa od wartości bilansowej	-
Aktywa górnicze Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.	Wartość godziwa pomniejszona o koszty doprowadzenia do zbycia	9 914	3 611	6 443

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE PRZYJĘTE W TEŚCIE NA UTRATĘ WARTOŚCI Ośrodku Wypracowującego Środki Pieniężne (OWSP) – Aktywa górniczo-hutnicze KGHM Polska Miedź S.A.

Założenie	Poziom przyjęty w teście
Notowania cen miedzi	Ścieżka cenowa dla miedzi została przyjęta na podstawie wewnętrznych założeń makroekonomicznych opracowanych na podstawie dostępnych wieloletnich prognoz instytucji finansowych i analitycznych. Szczegółowa prognoza jest przygotowywana dla okresu 2016 – 2020, natomiast od 2021 r. jest przyjmowana na poziomie stałej prognozy długoterminowej w wysokości 7 075 USD/t.
Notowania cen srebra	Ścieżka cenowa dla srebra została przyjęta na podstawie wewnętrznych założeń makroekonomicznych opracowanych na podstawie dostępnych wieloletnich prognoz instytucji finansowych i analitycznych. Szczegółowa prognoza jest przygotowywana dla okresu 2016 – 2018, natomiast od 2019 r. jest przyjmowana na poziomie stałej prognozy długoterminowej w wysokości 16 USD/troz.
Stopa dyskonta	7,5% - jest to poziom realnej stopy dyskonta przed opodatkowaniem, z uwagi na to, że przepływy środków pieniężnych przyjęte w modelu zostały przyjęte w ujęciu realnym.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA OPERACYJNE W OKRESIE PROGNOZY ORAZ PO OKRESIE PROGNOZY	
Założenie	Poziom przyjęty w teście
Okres prognozy	Przyjęto 5-letni okres szczegółowej prognozy przypadający na lata 2016-2020, w oparciu o założenia Budżetu KGHM Polska Miedź S.A. na 2016 r. oraz założenia produkcyjne do 2020 r.
Średnia koszt gotówkowy produkcji miedzi w koncentracji C1*	1,66 USD/funt (średnia w okresie szczegółowej prognozy w latach 2016-2020)
Poziom nakładów inwestycyjnych odtworzeniowych	Łączny poziom nakładów odtworzeniowych przyjętych do testu w okresie szczegółowej prognozy (lata 2016-2020) wynosi 6 246 mln PLN.
Stopa wzrostu / spadku po okresie prognozy	-2%, co wynika z planowanego spadku produkcji miedzi w koncentratkach własnych w okresie życia kopalni (do 2055 r.)

* Jednostkowy gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, koszty transportu, podatek od wydobycia niektórych kopalni, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną (TC/RC)

W wyniku przeprowadzonego testu dla aktywów OWSP KGHM Polska Miedź S.A. ustalona wartość odzyskiwalna przekroczyła wartość bilansową testowanych aktywów, co nie dało podstaw do dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej aktywów operacyjnych KGHM Polska Miedź S.A. pokazuje, że kluczowymi założeniami przyjętymi do testu na utratę wartości są przyjęte ścieżki cenowe oraz stopa dyskonta. Założenia dotyczące ścieżek cenowych, jak i stopy dyskonta zostały przyjęte z uwzględnieniem profesjonalnej oceny Zarządu co do kształtowania się tych wielkości w przyszłości, co zostało odzwierciedlone w kalkulacji wartości odzyskiwalnej.

Dla potrzeb monitorowania ryzyka utraty wartości aktywów operacyjnych w kolejnych okresach sprawozdawczych stwierdzono, że wartość odzyskiwalna osiągnęłaby wartość równą wartości bilansowej aktywów w sytuacji gdy stopa dyskonta wzrosłaby o około 3,5 punktu procentowego w odniesieniu do przyjętych założeń lub gdy cena miedzi zarówno w okresie jak i poza okresem szczegółowej prognozy byłaby niższa o około 8% w odniesieniu do przyjętych założeń.

Test na utratę wartości aktywów Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.
<p>Przedmiotem działalności spółek wchodzących w skład Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. jest produkcja górnicza metali (m.in. miedzi, złota, niklu, platyny) w kopalniach eksploatowanych na terenie USA, Kanady, Chile, z których największe to kopalnia Robinson, Morrison, Franke i Carlota oraz projekty górnicze w fazie przedoperacyjnej, z których najistotniejsze to Sierra Gorda w Chile oraz Victoria w Kanadzie. Oprócz tego, w związku z połączeniem spółek 0929260 B.C U.L.C. i KGHM INTERNATIONAL LTD. w dniu 31 grudnia 2015 r., w skład utworzonej po połączeniu Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. na dzień 31 grudnia 2015 r. wszedł także projekt górniczy w fazie przedoperacyjnej Ajax realizowany poprzez spółkę KGHM AJAX MINING INC.</p> <p>Kluczową przesłanką do przeprowadzenia testów na utratę wartości był spadek rynkowych cen miedzi, srebra, molibdenu i innych surowców.</p> <p>Dla potrzeb oszacowania wartości godziwej aktywów Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. wyodrębniono następujące ośrodki generujące środki pieniężne (OWSP):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kopalnia Robinson, • Zagłębie Sudbury, w skład którego wchodzi kopalnia Morrison, kopalnia McCreedy oraz projekt w fazie przedoperacyjnej Victoria, • Kopalnia Franke, • Kopalnia Carlota, • Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda (test na utratę wartości przeprowadzono na dwóch poziomach tj. na poziomie aktywów Sierra Gorda a następnie na poziomie inwestycji Grupy w Sierra Gorda S.C.M.) • Projekt Ajax, realizowany przez spółkę KGHM AJAX MINING INC. <p>Na potrzeby ustalenia wartości odzyskiwalnej aktywów w poszczególnych OWSP w przeprowadzonym teście dokonano ich wyceny do wartości godziwej (pomniejszonej o koszty sprzedaży) wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.</p> <p>Wartość godziwa została zaklasyfikowana do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.</p>

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE PRZYJĘTE DO WYLICZENIA WARTOŚCI GODZIWEJ AKTYWÓW KGHM INTERNATIONAL LTD. W TEŚCIE NA UTRATĘ WARTOŚCI	
Założenie	Poziom przyjęty w teście
Notowania cen miedzi	Ścieżka cenowa dla miedzi została przyjęta na podstawie wewnętrznych założeń makroekonomicznych opracowanych na podstawie dostępnych wieloletnich prognoz instytucji finansowych i analitycznych. Szczegółowa prognoza jest przygotowywana dla okresu 2016 – 2020, natomiast od 2021 r. jest przyjmowana na poziomie stałej prognozy długoterminowej w wysokości 7 075 USD/t.

POZOSTAŁE KLUCZOWE ZAŁOŻENIA DLA SZACOWANIA WARTOŚCI GODZIWEJ AKTYWÓW OWSP						
Założenie	Robinson	Sudbury	Franke	Carlota	Sierra Gorda	KGHM AJAX
Okres życia kopalni / okres prognozy	11 lat	19 lat	4 lata	5 lat	40 lat	21 lat
Poziom produkcji miedzi w okresie życia kopalni (tys. t)	531	378	66	14	10 750	1 090
Średnia marża operacyjna w okresie życia kopalni	33,6%	62,3%	-9,1%	27,4%	41,8%	41,9%
Poziom nakładów inwestycyjnych do poniesienia w okresie życia kopalni (mln USD)	805	1 446	5	-	5 623 (głównie do poniesienia w latach 2017-2020)	1 544
Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie operacyjnej	9%	8%	11%	10%	8%	-
Zastosowana stopa dyskonta po opodatkowaniu dla aktywów w fazie przedoperacyjnej	-	12%	-	-	11%	9%
Koszty doprowadzenia do sprzedaży	2%					

Wyniki przeprowadzonego testu na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawia poniższa tabela:

OWSP	Segment (Nota 2)	Wartość bilansowa		Wartość odzyskiwalna		Odpis z tytułu utraty wartości	
		USD	PLN	USD	PLN	USD	PLN
Robinson	KGHM INTERNATIONAL LTD.	342	1 334	130	507	212	827
Sudbury		690	2 692	453	1 767	237	925
Franke		59	230	-	-	59	230
Carlota		-	-	26	101	-	-
KGHM AJAX MINING INC.		170	663	180	702	-	-
Sierra Gorda (55%)	KGHM INTERNATIONAL LTD.	309	1 205	137	534	172	671
	Sierra Gorda S.C.M.	972	3 790	-	-	972	3 790
Razem						1 652	6 443

Odpisy ujęto w następujących pozycjach:

Koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2 386
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	66
Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów we wspólnym przedsięwzięciu	671
Odpis ujęty w ramach udziału w stracie wspólnego przedsięwzięcia wycenianego metodą praw własności	4 399
Podatek dochodowy od rozpoznanych odpisów aktualizujących	(1 079)
Łączne odpisy aktualizujące netto	6 443

Przeprowadzona analiza wrażliwości wartości godziwej pokazuje, że kluczowymi założeniami przyjętymi do testu na utratę wartości są przyjęte ścieżki cenowe oraz stopa dyskonta. Założenia dotyczące ścieżek cenowych, jak i stopy dyskonta zostały przyjęte z uwzględnieniem profesjonalnej oceny Zarządu Jednostki Dominującej co do kształtowania się tych wielkości w przyszłości, co zostało odzwierciedlone w kalkulacji wartości odzyskiwalnej. Dla potrzeb monitorowania ryzyka utraty wartości testowanych aktywów w kolejnych okresach sprawozdawczych stwierdzono, że przyjęcie stóp dyskonta na poziomie wyższym średnio o 1 punkt procentowy skutkowało by kwotą odpisu z tytułu utraty wartości: dla OWSP Sierra Gorda na poziomie 5 895 mln PLN, dla pozostałych OWSP na poziomie 2 723 mln PLN, natomiast przyjęcie ścieżek cenowych na poziomie niższym średnio o 1% skutkowało by kwotą odpisu z tytułu utraty wartości: dla OWSP Sierra Gorda na poziomie 5 897 mln PLN, dla pozostałych OWSP na poziomie 2 220 mln PLN.

CZĘŚĆ 4 - Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku i sprawozdania z pozostałych całkowitych dochodów

Nota 4.1 Koszty według rodzaju

	2015	2014
Nota 9.3 Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych*	2 015	1 635
Nota 11.1 Koszty świadczeń pracowniczych	4 706	4 704
Zużycie materiałów i energii	7 264	7 607
Usługi obce	2 110	1 813
Nota 5.2 Podatek od kopalni	1 439	1 520
Nota 5.2 Pozostałe podatki i opłaty	504	488
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	75	77
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	31	31
Część 3 Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	2 417	43
Pozostałe koszty	265	195
Razem koszty rodzajowe	20 826	18 113
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+)	505	534
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)	(4)	5
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-) (głównie koszty usuwania nadkładu w kopalniach odkrywkowych)	(1 825)	(1 513)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i ogólnego zarządu w tym:	19 502	17 139
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	18 159	15 751
Koszty sprzedaży	413	390
Koszty ogólnego zarządu	930	998

*Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych ujęta w kosztach rodzajowych w kwocie 2 015 mln PLN została rozliczona w wynik finansowy w kwocie 1 943 mln PLN; pozostała kwota została ujęta w zapasach oraz rzeczowych i niematerialnych aktywach trwałych.

Nota 4.2 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	2015	2014
Nota 7.2		
Zyski z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	121	258
Zyski z różnic kursowych z wyceny zobowiązań innych niż zadłużenie	143	146
Pozostałe	216	236
Pozostałe przychody ogółem	480	640
Nota 7.2		
Straty z wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	361	430
Nota 7.3		
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży	265	14
Odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	292	1
Pozostałe	222	139
Pozostałe koszty ogółem	1 140	584
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(660)	56

Nota 4.3 Koszty finansowe

	2015	2014
Odsetki od zadłużenia	156	123
Różnice kursowe z wyceny zobowiązań z tytułu zadłużenia	29	126
Pozostałe	121	77
Koszty finansowe ogółem	306	326

CZĘŚĆ 5 – Opodatkowanie

Nota 5.1 Podatek dochodowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z aktualnym prawem podatkowym.

Podatek dochodowy

	2015	2014
Podatek dochodowy		
Podatek bieżący	895	868
Nota 5.1.1 Podatek odroczony	(1 008)	(221)
Podatek dochodowy	(113)	647

Jednostki Grupy Kapitałowej zapłaciły w 2015 r. do właściwych urzędów skarbowych podatek dochodowy w wysokości 925 mln PLN (w 2014 r. kwotę 868 mln PLN).

W tabeli poniżej zaprezentowano identyfikację różnic między podatkiem dochodowym od zysku przed opodatkowaniem Grupy, a podatkiem dochodowym, jaki można uzyskać stosując stawkę wynikającą z miejsca rozliczania podatku przez Jednostkę Dominującą:

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	2015	2014
(Strata)/ zysk przed opodatkowaniem (brutto)	(5 122)	3 098
Podatek wyliczony wg stawki Jednostki Dominującej (2015; 19%, 2014: 19%)	(973)	589
Skutek stosowania innych stawek podatkowych za granicą	(430)	(51)
Aktualizacja zobowiązania z tytułu podatku odroczonego w efekcie zmiany przepisów podatkowych w Chile	-	(290)
Korekta podatku FUT w związku z dokonanymi odpisami z tytułu utraty wartości inwestycji we wspólne przedsięwzięcie	515	-
Podatek od wydobycia niektórych kopalin niestanowiący kosztów uzyskania przychodów	274	289
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku podatkowego	770	85
Wykorzystanie w okresie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych	(275)	(52)
Pozostałe	6	77
Podatek dochodowy w wyniku finansowym [efektywna stawka wyniosła 2,2 % (w roku 2014: 20,9%) (straty)/zysku brutto]	(113)	647

W Polsce organy skarbowe posiadają prawo kontroli deklaracji podatkowych przez okres pięciu lat, jednak spółki mogą w tym okresie dokonywać kompensat należności podatkowych ze zobowiązaniami podatkowymi stanowiącymi dochód Skarbu Państwa (w tym z tytułu bieżącego podatku dochodowego). W Kanadzie deklaracje podatkowe mogą zostać poddane weryfikacji przez okres trzech lat bez prawa kompensaty należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego.

Nota 5.1.1 Odroczonego podatek dochodowy

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany a rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę stawki i przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego.</p> <p>Zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są od różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym, za wyjątkiem różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywa czy zobowiązania w transakcji niestanowiącej połączenia przedsięwzięć.</p> <p>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.</p> <p>Kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł do przeprowadzenia kompensaty należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz gdy aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego na daną jednostkę przez tę samą władzę podatkową.</p>	<p>Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach spółek Grupy Kapitałowej. Spółki Grupy Kapitałowej ujęły w księgach aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągną zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.</p> <p>Spółki Grupy Kapitałowej, które historycznie generowały straty i których projekcje finansowe nie przewidują osiągnięcia zysku do opodatkowania umożliwiającego potrącenie ujemnych różnic przejściowych, nie rozpoznają w swoich księgach aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.</p>

	2015	2014
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, z tego:	(1 141)	(1 275)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	535	451
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	(1 676)	(1 726)
Ujęcie w wyniku finansowym	1 008	221
Ujęcie w pozostałych całkowitych dochodach	96	105
Różnice kursowe z przeliczenia odroczonego podatku dochodowego jednostek zagranicznych	(120)	(192)
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, z tego:	(157)	(1 141)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	557	535
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	(714)	(1 676)

Terminy realizacji aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego były następujące:

	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	
	2015	2014	2015	2014
O okresie realizacji dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	384	369	698	1 482
O okresie realizacji do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	173	166	16	194
Razem	557	535	714	1 676

Daty wygaśnięcia niewykorzystanych strat i ulg podatkowych, od których nie ujęto aktywa z tytułu podatku odroczonego w poszczególnych krajach zostały ujawnione w poniższej tabeli:

	2015				2014			
	Niewykorzystane straty podatkowe	Data wygaśnięcia	Niewykorzystane ulgi podatkowe	Data wygaśnięcia	Niewykorzystane straty podatkowe	Data wygaśnięcia	Niewykorzystane ulgi podatkowe	Data wygaśnięcia
Luksemburg	708	2020	-	-	546	2019	-	-
Chile	1 042	nieokreślona	-	-	880	nieokreślona	-	-
Kanada	990	2032-2035	55	2015-2021	20	2032-2033	-	-
Pozostałe	291		108		193		100	
Razem	3 031		163		1 639		100	

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 stycznia 2014	Uznanie/(Obciążenie)			31 grudnia 2014	Uznanie/(Obciążenie)			31 grudnia 2015
		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	
Rezerwa na likwidację kopalń i innych obiektów technologicznych	106	92	-	-	198	(21)	-	-	177
Wycena transakcji terminowych	310	(99)	-	-	211	(120)	-	-	91
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi	265	(57)	-	30	238	(204)	-	16	50
Zobowiązania na przyszłe świadczenia pracownicze	320	15	71	-	406	8	(14)	(2)	398
Pozostałe	315	93	3	19	430	170	28	77	705
Razem	1 316	44	74	49	1 483	(167)	14	91	1 421

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1 stycznia 2014	(Uznanie)/Obciążenie				31 grudnia 2014	(Uznanie)/Obciążenie				31 grudnia 2015
		wynik finansowy	zmiany stawki podatku dochodowego	pozostałe całkowite dochody	różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		
Wycena transakcji terminowych	163	(70)	-	-	-	93	(60)	-	-	-	33
Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających	118	-	-	(55)	-	63	-	(63)	-	-	-
Różnica pomiędzy księgowymi i podatkowymi stawkami amortyzacyjnymi	602	356	-	-	(38)	920	(110)	9	294	1 113	
Korekty z tytułu wyceny do wartości godziwej KGHM INTERNATIONAL LTD. z uwzględnieniem realizacji korekty do dnia kończącego okres sprawozdawczy	579	(11)	-	-	185	753	(472)	-	-	281	
Różnica przejściowa od zysków do wypłacenia z inwestycji w Sierra Gorda (a)	831	-	(290)	-	(30)	511	(515)	-	4	-	
Pozostałe	298	(162)	-	24	124	284	(18)	(28)	(87)	151	
Razem	2 591	113	(290)	(31)	241	2 624	(1 175)	(82)	211	1 578	

(a) W związku ze zmniejszeniem wartości inwestycji w Sierra Gorda uznano wynik finansowy 2015 r. w kwocie 515 mln PLN (126 mln USD wg kursu średniego ogłoszonego przez NBP na dzień 31 grudnia 2015 r.) z tytułu różnicy przejściowej od zysków do wypłacenia z inwestycji Sierra Gorda. W związku ze zmianą stawek podatkowych w Chile w 2014 r. Jednostka Dominująca uznała zysk netto 2014 r. kwotą 290 mln PLN (91 mln USD wg kursu średniego ogłoszonego przez NBP na dzień 31 grudnia 2014 r.) z tytułu różnicy przejściowej od zysków do wypłacenia z inwestycji Sierra Gorda.

Nota 5.2 Pozostałe podatki i opłaty

W poniższej tabeli zaprezentowano Podatek od wydobycia niektórych kopalni, którym obciążona jest Jednostka Dominująca.

	2015	2014	Podstawa kalkulacji podatku	Stawka podatku	Prezentacja w pozycji skonsolidowanego sprawozdania z wyniku
Podatek od wydobycia niektórych kopalni, z tego:	1 439	1 520			
- miedź	1 135	1 218	Ilość miedzi zawartej w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w tonach	Średnioważona stawka podatku obliczona dla każdego okresu sprawozdawczego *	Podatek od kopalni w kosztach według rodzaju zaprezentowanych w nocie 4.1.
- srebro	304	302	Ilość srebra zawartego w wyprodukowanym koncentracie, wyrażona w kilogramach		

* zgodnie z warunkami określonymi na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalni.

Podatek od wydobycia niektórych kopalni w Jednostce Dominującej naliczany jest od ilości miedzi i srebra zawartej w wyprodukowanym koncentracie i jego wysokość jest uzależniona od notowań tych metali i kursu USD/PLN. Podatek obciąża koszt wytworzenia produktu podstawowego, jednak nie stanowi kosztu uzyskania przychodów do celów kalkulacji obciążeń z tytułu CIT.

Pozostałe podatki i opłaty według lokalizacji prezentowały się następująco:

	2015	2014
Polska	450	446
Podatek od nieruchomości	169	165
Podstawowa opłata za wydobycie kopalni	108	103
Podatek akcyzowy	48	52
Opłaty z tytułu ochrony środowiska	36	35
Inne podatki i opłaty	89	91
Pozostałe kraje	54	42
Razem	504	488

Nota 5.3 Należności i zobowiązania z tytułu podatków**Zasady rachunkowości**

Należności z tytułu podatków obejmują należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz rozliczenia z tytułu podatku VAT. Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmują się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty. Zobowiązania z tytułu podatków obejmują zobowiązania Grupy wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w tym podatku u źródła, podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zobowiązania wobec Izby Celnej z tytułu podatku od wydobycia niektórych kopalni oraz podatku akcyzowego. Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

	2015	2014
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	137	87
Należności z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	405	358
Należności z tytułu podatków	542	445
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	184	164
Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	578	587
Zobowiązania podatkowe	762	751

CZĘŚĆ 6 – Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia

Zasady rachunkowości

Pozycja Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia obejmuje: inwestycje we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności oraz pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć.

Grupa kwalifikuje do inwestycji wycenianych metodą praw własności udziały we wspólnych przedsięwzięciach będących wspólnymi ustaleniami umownymi, w których strony sprawujące współkontrolę mają prawa do aktywów netto tej jednostki. Współkontrola występuje wówczas, gdy decyzje dotyczące istotnej działalności wspólnych przedsięwzięć wymagają jednomyślnej zgody stron współkontrolujących.

Inwestycje te początkowo ujmują się według ceny nabycia. Udział Grupy w zysku lub stracie jednostek wycenianych metodą praw własności (ustalony z uwzględnieniem wpływu wycen do wartości godziwej z dnia nabycia inwestycji) od dnia nabycia ujmują się w zysku lub stracie, zaś jej udział w zmianach stanu zakumulowanych pozostałych całkowitych dochodów od dnia nabycia (w szczególności z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostki zagranicznej) – w odpowiedniej pozycji zakumulowanych całkowitych dochodów.

Niezrealizowane zyski i straty z tytułu transakcji pomiędzy inwestorem a wspólnym przedsięwzięciem są eliminowane w kwocie odpowiadającej udziałowi inwestora w tych zyskach/stratach.

Inwestycja testowana jest na utratę wartości w przypadku wystąpienia przesłanek na utratę wartości poprzez wyliczenie wartości odzyskiwalnej zgodnie z polityką przedstawioną w Części 3.

Pożyczki udzielone na rzecz wspólnego przedsięwzięcia nie spełniają kryteriów uznania za inwestycje netto we wspólne przedsięwzięcie. Pożyczki ujmowane są początkowo w wartości godziwej i wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Ważne oszacowania i założenia

Istnienie współkontroli

W okresie bieżącym najistotniejszą pozycją, którą Grupa Kapitałowa zakwalifikowała jako wspólne przedsięwzięcia zgodnie z MSSF 11 jest porozumienie „Sierra Gorda JV”, w którym udział kapitałowy KGHM INTERNATIONAL LTD. stanowi 55%, zawarte w celu rozwoju wydobycia miedzi i molibdenu na obszarze Sierra Gorda (Chile).

Kwalifikacji Sierra Gorda S.C.M. do kategorii wspólnych przedsięwzięć, mimo 55% udziału Grupy Kapitałowej, dokonano na podstawie analizy warunków porozumień między stronami oraz ustaleń umownych, które wskazały na sprawowanie współkontroli.

Moment rozpoczęcia amortyzacji aktywów Sierra Gorda z alokacji ceny nabycia

Z tytułu nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD. w ramach rozliczenia ceny nabycia oszacowana została wartość godziwa projektu Sierra Gorda metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Nadwyżka wartości godziwej nad wartością bilansową inwestycji Sierra Gorda S.C.M., rozpoznana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na poziomie 651 mln USD (2 540 mln PLN wg kursu średniego na dzień 31 grudnia 2015 r. ogłaszanego przez NBP) dotyczy przede wszystkim wyceny aktywów Sierra Gorda S.C.M. Aktywa Sierra Gorda S.C.M. (z uwzględnieniem wyceny do wartości godziwej na dzień nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD.) są amortyzowane od momentu osiągnięcia poziomu produkcji komercyjnej to jest od 1 lipca 2015 r. W roku 2015 wartość amortyzacji wyniosła 20 mln USD (76 mln PLN wg średniej arytmetycznej bieżących kursów średnich ogłaszanych przez NBP na koniec każdego miesiąca w ciągu drugiego półrocza 2015 r.)

Odpis z tytułu utraty wartości

Spadek rynkowych cen miedzi i molibdenu stanowił kluczową przesłankę do przeprowadzenia testu na utratę wartości inwestycji w Sierra Gorda S.C.M. Wartość bilansowa udziałów Sierra Gorda S.C.M. na dzień 31 grudnia 2015 r. przed ujęciem odpisu aktualizującego wartość udziałów stanowiła 1 281 mln USD (4 995 mln PLN wg kursu średniego na dzień 31 grudnia 2015 r. ogłaszanego przez NBP). Na potrzeby oszacowania wartości odzyskiwalnej w przeprowadzonym teście dokonano wyceny wartości godziwej testowanego składnika aktywów pomniejszonej o koszty doprowadzenia do jego zbycia wykorzystując podejście dochodowe tj. metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla wartości bieżącej netto testowanego składnika aktywów.

W wyniku przeprowadzonego testu ustalono wartość godziwą 55% udziałów w Sierra Gorda S.C.M. pomniejszoną o 2% kosztów doprowadzenia do zbycia, na poziomie 137 mln USD (534 mln PLN wg kursu średniego na dzień 31 grudnia 2015 r. ogłaszanego przez NBP). Wartość bilansowa była wyższa od wartości godziwej inwestycji w Sierra Gorda S.C.M., co spowodowało dokonanie odpisu z tytułu utraty wartości w kwocie 1 144 mln USD (4 461 mln PLN wg kursu średniego na dzień 31 grudnia 2015 r.).

Przeprowadzona analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej inwestycji w Sierra Gorda S.C.M. wskazuje, że kluczowymi założeniami przyjętymi do testu na utratę wartości są przyjęte ścieżki cenowe oraz stopa dyskontowa. Założenia dot. ścieżek cenowych, jak i stopy dyskonta zostały przyjęte z uwzględnieniem profesjonalnej oceny Zarządu Jednostki Dominującej co do kształtowania się tych wielkości w przyszłości, co zostało odzwierciedlone w kalkulacji wartości odzyskiwalnej. Założenia przyjęte w teście opisano w Części 3.

Nota 6.1 Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności

	2015		2014	
	Sierra Gorda S.C.M.	Pozostałe	Sierra Gorda S.C.M.	Pozostałe
Stan na początek okresu obrotowego	4 333	30	3 686	34
Udział w podwyższonym kapitale	928	-	490	12
Straty z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	(4 455)	(2)	-	(1)
Zmniejszenie wartości inwestycji z tytułu zmian podatkowych w Chile	-	-	(251)	-
Odpis z tytułu utraty wartości udziałów we wspólnym przedsięwzięciu	(671)	-	-	(15)
Eliminacja zysków niezrealizowanych pomiędzy Inwestorem a wspólnym przedsięwzięciem	(110)	-	(201)	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	509	-	609	-
Stan na koniec okresu obrotowego	534	28	4 333	30

Informacje dotyczące jednostek wycenianych metodą praw własności

Jednostki współkontrolowane	Główne miejsce prowadzenia działalności	Udział Grupy w kapitale zakładowym (%)	Udział posiadanych głosów	Wartość inwestycji w skonsolidowanym Sprawozdaniu z sytuacji finansowej	
				2015	2014
Sierra Gorda S.C.M.	Chile	55	50	534	4 333
Pozostałe	Polska			28	30
Nota 6.1 Razem				562	4 363

Skrócone dane finansowe dotyczące Sierra Gorda S.C.M. przedstawiono w tabeli poniżej.

	2015	2014
Aktywa trwałe	21 774	24 427
Aktywa obrotowe, w tym:	1 076	1 576
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	183	981
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	18 762	16 084
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek bankowych	3 160	3 192
Zobowiązania z tytułu pożyczek od podmiotów współkontrolujących	13 616	11 328
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	1 698	1 470
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek bankowych	330	317
Wartość aktywów netto	2 390	8 449
Udział Grupy Kapitałowej w wartości aktywów netto (55%)	1 315	4 647
Odpis z tytułu utraty wartości udziałów Sierra Gorda S.C.M.	(671)	-
Korekta o wartość zysków niezrealizowanych	(110)	(314)
Wartość inwestycji w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	534	4 333
Przychody ze sprzedaży	1 105	
Amortyzacja	(671)	
Odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	(7 999)	
Koszty z tytułu odsetek	(644)	
Pozostałe koszty	(1 331)	
Strata brutto	(9 540)	
Podatek dochodowy	1 440	
Strata netto	(8 100)	
Łączne całkowite dochody	(8 100)	
Udział Grupy (55%) w stracie netto	(4 455)	

**Pozostałe informacje dot. Udziału Grupy
Kapitałowej w przedsięwzięciu Sierra
Gorda S.C.M.**

	2015	2014
Udział Grupy w umownych zobowiązaniach (inwestycyjnych i operacyjnych)	2 510	4 038
Udział Grupy w łącznej kwocie przyszłych minimalnych opłat z tytułu umów leasingu sprzętu górniczego	1 094	862
Gwarancja należytego wykonania umów udzielona przez Grupę	855	823

Nota 6.2 Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć (Sierra Gorda S.C.M.)

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
Aktywa zaliczane zgodnie z MSR 39 do kategorii „pożyczki i należności”, ujmuje się początkowo w wartości godziwej oraz wycenia na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem utraty wartości.	Warunki spłaty pożyczek udzielonych na finansowanie operacji zagranicznych, w tym przewidywane terminy spłaty zostały określone w poszczególnych umowach. Zgodnie z harmonogramem spłata została określona na 2024 r. Rozpoczęcie spłaty zadłużenia przez Sierra Gorda S. C. M. uzależnione będzie od sytuacji finansowej spółki. W planach długoterminowych Sierra Gorda S.C.M. założono spłatę pożyczek wraz z odsetkami. Z uwagi na to, że rozliczenie pożyczki jest planowane i prawdopodobne w dającej się przewidzieć przyszłości, pożyczka ta nie stanowi inwestycji netto w rozumieniu MSR 21.15.

	2015	2014
Stan na początek okresu obrotowego	6 231	3 378
Udzielenie pożyczek - przekazane środki pieniężne	-	1 628
Naliczone odsetki	466	282
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	807	943
Stan na koniec okresu obrotowego	7 504	6 231

Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo udzielonych przez Grupę pożyczek wynosiło 7 504 mln PLN, tj. 1 923 mln USD (według stanu na 31 grudnia 2014 r. 6 231 mln PLN, tj. 1 777 mln USD).

Pozycję tę stanowią długoterminowe pożyczki o oprocentowaniu opartym na stałej stopie procentowej, udzielone przez Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD. w związku z finansowaniem wspólnego przedsięwzięcia górniczego w Chile (pożyczka dla Sierra Gorda S.C.M.). Zarówno kwota główna, jak i odsetki płatne są na żądanie, nie później jednak niż do 15 grudnia 2024 r.

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami uzależnione jest od ryzyka związanego z realizacją projektu górniczego i oceniane jest przez Grupę jako umiarkowane.

Pożyczka udzielona jest w walucie funkcjonalnej KGHM INTERNATIONAL LTD. więc nie wiąże się z nią ryzyko walutowe.

Pożyczka oprocentowana jest według stopy stałej stąd narażona jest na zmiany wartości godziwej z tytułu zmiany stóp procentowych, ze względu jednak na fakt, iż pożyczki wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, zmiany wartości godziwej tej pożyczki nie są ujmowane w sprawozdaniu finansowym Grupy.

Wartość godziwa udzielonej pożyczki wynosi 7 504 mln PLN na dzień 31 grudnia 2015 (2014 r. – 6 231 mln PLN).

Przychody odsetkowe związane z udzieloną pożyczką w 2015 r. wyniosły 466 mln PLN (w 2014 r. – 282 mln PLN).

W celu ograniczenia ryzyka z tytułu udzielonych pożyczek Grupa na bieżąco monitoruje sytuację majątkową i wyniki finansowe pożyczkobiorcy.

CZĘŚĆ 7 – Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

Nota 7.1 Instrumenty finansowe

		2015					2014				
		Dostępne do sprzedaży	W wartości godziwej do wyniku finansowego	Pożyczki i należności finansowe	Instrumenty zabezpieczające	Razem	Dostępne do sprzedaży	W wartości godziwej do wyniku finansowego	Pożyczki i należności finansowe	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Aktywa finansowe wg kategorii MSR 39											
Długoterminowe		579	11	8 239	106	8 935	931	24	6 858	190	8 003
Nota 6.3	Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć	-	-	7 504	-	7 504	-	-	6 231	-	6 231
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	11	-	106	117	-	24	-	190	214
Nota 7.3	Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej	579	-	-	-	579	931	-	-	-	931
Nota 7.4	Pozostałe aktywa finansowe	-	-	735	-	735	-	-	627	-	627
Krótkoterminowe		84	1	2 203	6	2 294	57	34	2 504	243	2 838
Nota 10.2	Należności od odbiorców	-	-	1 541	-	1 541	-	-	1 890	-	1 890
Nota 7.2	Pochodne instrumenty finansowe	-	1	-	6	7	-	34	-	243	277
Nota 8.5	Środki pieniężne i ekwiwalenty	-	-	461	-	461	-	-	475	-	475
	Pozostałe aktywa finansowe	84	-	201	-	285	57	-	139	-	196
Razem		663	12	10 442	112	11 229	988	58	9 362	433	10 841

		2015				2014			
		W wartości godziwej do wyniku finansowego	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem	W wartości godziwej do wyniku finansowego	Według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Zobowiązania finansowe wg kategorii MSR 39									
Długoterminowe		1	3 894	1 328	5 223	1	2 135	1 174	3 310
Nota 8.4	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	-	3 700	1 170	4 870	-	1 945	1 052	2 997
Nota 7.1	Pochodne instrumenty finansowe	1	-	158	159	1	-	122	123
	Pozostałe zobowiązania finansowe	-	194	-	194	-	190	-	190
Krótkoterminowe		-	3 666	48	3 714	27	3 144	10	3 181
Nota 8.4	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	-	2 145	-	2 145	-	1 813	-	1 813
Nota 7.1	Pochodne instrumenty finansowe	-	-	48	48	27	-	10	37
Nota 10.4	Zobowiązania wobec dostawców	-	1 418	-	1 418	-	1 209	-	1 209
	Pozostałe zobowiązania finansowe	-	103	-	103	-	122	-	122
Razem		1	7 560	1 376	8 937	28	5 279	1 184	6 491

Nota 7.2 Pochodne instrumenty finansowe**Zasady rachunkowości**

Pochodne instrumenty finansowe zalicza się do aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży instrumentów pochodnych ujmuje się na dzień przeprowadzenia (zawarcia) transakcji.

Instrumenty pochodne nie wyznaczone jako zabezpieczające ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat z wyceny w wyniku finansowym.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Celem stosowania rachunkowości zabezpieczeń jest ograniczenie zmienności wyniku netto Grupy, wynikającej z okresowych zmian wyceny transakcji zabezpieczających poszczególne ryzyka rynkowe, na które narażona jest Grupa. Instrumentami zabezpieczającymi są instrumenty pochodne oraz kredyty w walucie obcej.

Wyznaczane zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych transakcji sprzedaży przyjętych w Planie Sprzedaży na dany rok. Plany te sporządzane są w oparciu o możliwości produkcyjne na dany okres. Grupa ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia tych transakcji jako bardzo wysokie, ponieważ z historycznego punktu widzenia sprzedaż zawsze realizowana była na poziomach założonych w poszczególnych Planach Sprzedaży.

Grupa może korzystać z naturalnych zabezpieczeń ryzyka walutowego poprzez zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń w stosunku do kredytów denominowanych w USD, wyznaczając je jako pozycje zabezpieczające przed ryzykiem kursu walutowego związanego z przyszłymi przychodami Grupy Kapitałowej ze sprzedaży miedzi, srebra i innych metali, denominowanych w USD.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się do wyniku finansowego jako pozostałe przychody i koszty operacyjne. Zyski lub straty powstałe na instrumencie zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone są do wyniku jako korekta z przeklasyfikowania w momencie, gdy dana pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.

Zaprzestaje się ujmowania instrumentów pochodnych jako zabezpieczających, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, wypowiedziany lub zrealizowany lub, jeżeli Grupa wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie.

Grupa może podjąć decyzję o ustanowieniu dla danego instrumentu pochodnego nowego powiązania zabezpieczającego, dokonać zmiany przeznaczenia instrumentu pochodnego bądź wyznaczyć go do zabezpieczenia innego rodzaju ryzyka. Wówczas, dla zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych, zyski lub straty powstałe w okresach, w których zabezpieczenie było efektywne pozostają w pozostałych skumulowanych całkowitych dochodach aż do momentu, w którym zabezpieczana pozycja wpłynie na wynik.

Jeśli zabezpieczenie prognozowanej transakcji przestanie funkcjonować, ze względu na zaistniałe prawdopodobieństwo, że planowana transakcja nie zostanie zawarta, wówczas zysk lub strata netto ujęta w pozostałych całkowitych dochodach zostaje natychmiast przeniesiona do wyniku jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

Instrumenty pochodne zabezpieczające – pozycje otwarte na dzień kończący okres sprawozdawczy

Typ instrumentu pochodnego	2015					2014				
	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Łączna pozycja netto
	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe		Krótko-terminowe	Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Długo-terminowe	
Pochodne instrumenty - Metale - Miedź										
Kontrakty opcyjne										
Nabyte opcje sprzedaży						20	-	-	-	20
Kontrakty mewa						205	20	-	-	225
RAZEM	-	-	-	-	-	225	20	-	-	245
Pochodne instrumenty - Walutowe										
Kontrakty opcyjne USD						2	-	-	-	2
Nabyte opcje sprzedaż						16	170	(10)	(122)	54
Kontrakty korytarz*	6	106	(48)	(158)	(94)					
RAZEM	6	106	(48)	(158)	(94)	18	170	(10)	(122)	56
INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE OGÓŁEM	6	106	(48)	(158)	(94)	243	190	(10)	(122)	301

* Pochodne instrumenty - walutowe
Kontrakty korytarz – 2015 rok

Nominał transakcji	Średnioważony kurs	Zapadalność/okres rozliczenia		Okres ujęcia wpływu na wynik finansowy	
		Od	Do	Od	Do
Waluty [tys. USD]	[USD/PLN]				
2 200	3,4365-4,2216	sty 16	gru 18	sty 16	gru 18

Wycena instrumentów pochodnych do wartości godziwej zaklasyfikowana została do poziomu II hierarchii wartości godziwej (tj. wycena przy zastosowaniu obserwowalnych danych wejściowych innych niż ceny notowane):

- W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży walut, w celu ustalenia ich wartości godziwej posłużono się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. Cena terminowa dla kursów walutowych liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Stopy procentowe dla walut oraz wskaźniki zmienności ich kursów są uzyskiwane z serwisu Reuters. Do wyceny opcji europejskich na rynkach walutowych służy standardowy model Germana-Kohlhagena.
- W przypadku transakcji terminowego kupna lub sprzedaży towarów, w celu ustalenia ich wartości godziwej Jednostka Dominująca posługuje się cenami terminowymi na daty zapadalności poszczególnych transakcji. W przypadku miedzi oficjalne ceny zamknięcia London Metal Exchange oraz wskaźniki zmienności na koniec okresu sprawozdawczego uzyskuje się z systemu Reuters. W odniesieniu do srebra oraz złota używa się ceny fixing ustalonej, także na koniec okresu sprawozdawczego, na London Bullion Market Association. W przypadku zmienności oraz cen terminowych stosowane są kwotowania od Banków/Brokerów. Kontrakty terminowe i swap na rynku miedzi wyceniane są do rynkowej krzywej terminowej, natomiast w przypadku srebra cena terminowa liczona jest na podstawie fixingu i odpowiednich stóp procentowych. Do wyceny opcji azjatyckich na rynkach metali wykorzystuje się aproksymację Levy'ego do metodologii Blacka-Scholesa.

Wpływ instrumentów pochodnych na pozycje sprawozdania z wyniku oraz na sprawozdanie z całkowitych dochodów przedstawiono poniżej:

		Wpływ instrumentów pochodnych i transakcji zabezpieczających	
		2015	2014
Sprawozdanie z wyniku			
	Przychody ze sprzedaży	482	531
	Pozostałe przychody i koszty operacyjne i finansowe:	(252)	(172)
	Z realizacji instrumentów pochodnych	(105)	(68)
	Z wyceny instrumentów pochodnych	(147)	(104)
Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy okresu		230	359
Sprawozdanie z całkowitych dochodów w części dotyczącej pozostałych całkowitych dochodów			
	Wpływ transakcji zabezpieczających	(447)	(304)
Nota 8.2.2	Wpływ wyceny transakcji zabezpieczających (część skuteczna)	35	227
Nota 8.2.2	Reklasyfikacja do przychodów ze sprzedaży w związku z realizacją pozycji zabezpieczanej	(482)	(531)
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY		(217)	55

Nota 7.3 Inne instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej

Zasady rachunkowości	Znaczące szacunki
<p>Pozycja „instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej” obejmuje aktywa finansowe zaklasyfikowane zgodnie z MSR 39 do „aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży”.</p> <p>W kategorii tej ujmuje się przede wszystkim udziały i akcje nie przeznaczone do sprzedaży w krótkim terminie.</p> <p>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są początkowo w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne a na dzień kończący okres sprawozdawczy wyceniane w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat z wyceny w pozostałych całkowitych dochodach do momentu wystąpienia utraty wartości, którą ujmuje się w wyniku.</p> <p>Akcje notowane na giełdzie wycenia się w oparciu o kurs zamknięcia na dzień kończący okres sprawozdawczy.</p> <p>Jeżeli wystąpią przesłanki wskazujące na utratę wartości (w szczególności utrzymujący się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej instrumentu kapitałowego poniżej poziomu kosztu) łączne dotychczasowe straty ujęte w innych całkowitych dochodach przenosi się do zysku lub straty.</p> <p>Odwrócenia odpisu dokonuje się przez pozostałe całkowite dochody.</p>	<p>Analizy wartości rynkowej akcji w stosunku do ceny nabycia dokonuje się na dzień kończący każdy kwartał. Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, Grupa rozpoznaje jako przesłankę do przeprowadzenia testów na utratę wartości bilansowej aktywów znaczący spadek wartości godziwej tj. o 20% lub przedłużający się spadek wartości godziwej tj. okres 12 miesięcy w stosunku do wartości bilansowej aktywów.</p> <p>Najistotniejszą pozycję aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży stanowią akcje spółki Tauron Polska Energia S.A., notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.</p> <p>Wartość godziwa akcji w trakcie roku ulegała wahaniom i na dzień 31 grudnia 2015 r. osiągnęła poziom niższy od ich wartości bilansowej. W związku z powyższym w roku 2015 dokonano odpisu z tytułu utraty wartości w kwocie 395 mln PLN, który odniesiono na zmniejszenie pozostałych całkowitych dochodów w kwocie 133 mln PLN i zmniejszenie wyniku finansowego w kwocie 262 mln PLN.</p> <p>Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość bilansowa akcji spółki Tauron Polska Energia S.A. wyniosła 524 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2014 r. 920 mln PLN).</p>

	2015	2014
Akcje w spółkach notowanych na giełdzie (GPW w Warszawie oraz na TSX Venture Exchange)	611	978
Pozostałe	52	10
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	663	988

Wycena akcji notowanych zaliczana jest do poziomu I hierarchii wartości godziwej (tj. wycena według kursów tych akcji z aktywnego rynku z dnia wyceny).

Z tytułu inwestycji w spółki notowane w obrocie publicznym Grupa narażona jest na ryzyko cenowe. Zmiany kursu notowań akcji tych spółek, spowodowane bieżącą sytuacją makroekonomiczną mogą istotnie wpływać na wysokość pozostałych całkowitych dochodów oraz kwotę skumulowaną ujętą w kapitale własnym. W przypadku znaczącego lub przedłużającego się spadku wartości godziwej akcji w stosunku do kosztu nabycia akcji Grupa narażona jest na ryzyko zmiany wyniku finansowego ze względu na ujęcie odpisu z tytułu utraty wartości (przeniesienia kwot straty z pozostałych całkowitych dochodów do wyniku finansowego).

Poniższa tabela przedstawia analizę wrażliwości akcji spółek notowanych w obrocie publicznym na zmiany cen (stan na 31 grudnia):

	2015			2014		
	Wartość bilansowa	Zmiana procentowa ceny akcji 74% Pozostałe całkowite dochody	-20% Wynik finansowy	Wartość bilansowa	Zmiana procentowa ceny akcji 13% Pozostałe całkowite dochody	-20% Wynik finansowy
Akcje notowane w obrocie publicznym	611	454	(124)	978	130	(24)

Nota 7.4 Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe

Zasady rachunkowości	Znaczące szacunki
W pozycji pozostałe aktywa finansowe wykazuje się aktywa finansowe przeznaczone na pokrycie kosztów likwidacji kopalń i rekultywację składowisk odpadów (polityka rachunkowości w zakresie obowiązku likwidacji kopalń i składowisk przedstawiona w Nocie 9.4) oraz inne aktywa finansowe nie zaklasyfikowane do pozostałych pozycji. Aktywa zaliczone zgodnie z MSR 39 do kategorii „pożyczki i należności” ujmują się początkowo w wartości godziwej oraz wycenia na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy, z uwzględnieniem utraty wartości.	Analiza wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych środków pieniężnych na rachunkach bankowych Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów oraz inwestycji w dłużne papiery wartościowe zaprezentowana została w Nocie 7.5.1.4

	2015	2014
Długoterminowe aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów	371	358
Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów	303	297
Dłużne papiery wartościowe	68	61
Pozostałe długoterminowe należności finansowe, w tym:	364	269
Opłata za zarządzanie Sierra Gorda S.C.M.	219	109
Razem	735	627

Na dzień 31 grudnia 2015 r. długoterminowe aktywa finansowe przeznaczone na likwidację zakładów górniczych i rekultywację składowisk odpadów stanowiły środki pieniężne oraz dłużne papiery wartościowe w kwocie 371 mln PLN (2014: 358 mln PLN) zgromadzone przez Jednostkę Dominującą oraz Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD. na podstawie obowiązków wynikających z przepisów prawa m.in. Ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze, Ustawy o odpadach oraz zgodnie z prawem obowiązującym w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanadzie.

Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe przeznaczone na likwidację kopalń i rekultywację składowisk odpadów narażone są na ryzyko kredytowe opisane w Nocie 7.5.2.4. Szczegóły dotyczące aktualizacji rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych opisane zostały w Nocie 9.4.

Nota 7.5 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Główne ryzyka finansowe, na które Grupa Kapitałowa jest narażona w ramach prowadzonej działalności to:

- ryzyka rynkowe:
  - ryzyko zmian cen metali,
  - ryzyko zmian kursów walutowych,
  - ryzyko zmian stóp procentowych,
  - ryzyko cenowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe,
  - ryzyko cenowe związane z inwestycjami w akcje spółek notowanych w obrocie publicznym (Nota 7.3),
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności (proces zarządzania płynnością finansową opisany jest w Nocie 8).

Grupa na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Jednostka Dominująca w oparciu o przyjętą Politykę Zarządzania Ryzykiem Rynkowym, Politykę Zarządzania Płynnością Finansową oraz Politykę Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, w sposób świadomy i odpowiedzialny zarządza zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka finansowego. Proces zarządzania ryzykiem finansowym w Jednostce Dominującej wspomagany jest przez pracę Komitetu Ryzyka Rynkowego, Komitetu Płynności Finansowej oraz Komitetu Ryzyka Kredytowego.

Zarządzanie płynnością finansową w Jednostce Dominującej odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd Polityką Zarządzania Płynnością Finansową. W KGHM INTERNATIONAL LTD. zasady zarządzania płynnością zostały uregulowane w Polityce Inwestycyjnej. Dokumenty te opisują proces zarządzania płynnością finansową z uwzględnieniem specyfiki spółek Grupy, wskazując na zgodne z najlepszymi standardami procedury i instrumenty. Jednostka Dominująca sprawuje nadzór nad procesem zarządzania płynnością oraz pozyskiwaniem finansowania zewnętrznego w Grupie.

Nota 7.5.1 Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe, na które narażona jest Grupa Kapitałowa, rozumie się możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wyniki Grupy wynikającego ze zmiany cen rynkowych towarów, kursów walutowych i stóp procentowych, dłużnych papierów wartościowych oraz cen akcji spółek notowanych w obrocie publicznym.

Nota 7.5.1.1 Zasady i techniki zarządzania ryzykiem rynkowym

W zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym (w szczególności ryzykiem zmian cen metali i walutowym) największe znaczenie oraz wpływ na wyniki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. ma skala i profil działalności Jednostki Dominującej oraz spółek wydobywczych KGHM INTERNATIONAL LTD.

Jednostka Dominująca aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, podejmując działania i decyzje w tym zakresie w kontekście globalnej ekspozycji w całej Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Zgodnie z przyjętą polityką, celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie Kapitałowej są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego,
- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych,
- zmniejszenie prawdopodobieństwa utraty płynności finansowej,
- utrzymanie dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji strategicznych w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zależna przede wszystkim od sytuacji wewnętrznej Grupy oraz warunków rynkowych.

Cele zarządzania ryzykiem rynkowym na poziomie Grupy Kapitałowej są osiąganymi w wyniku ich realizacji w poszczególnych spółkach wydobywczych Grupy, przy koordynacji tych działań z poziomem Jednostki Dominującej, w której scentralizowane zostały kluczowe zadania związane z procesem zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie (m.in. koordynacja identyfikacji źródeł ekspozycji na ryzyko rynkowe, proponowanie strategii zabezpieczających, kontaktowanie się z instytucjami finansowymi w celu zawierania, potwierdzania i rozliczania transakcji pochodnych, kalkulowanie wyceny do wartości godziwej).

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej oraz KGHM INTERNATIONAL LTD. są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Stosuje się także hedging naturalny. Niektóre krajowe spółki Grupy również wykorzystują instrumenty pochodne w swojej działalności. Jednakże jedynie Jednostka Dominująca stosuje transakcje zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń.

Biorąc pod uwagę potencjalną skalę wpływu na wyniki Grupy Kapitałowej, czynniki ryzyka rynkowego zostały podzielone na grupy:

Grupa	Ryzyko rynkowe	Podejście do zarządzania ryzykiem
Nota 7.2	Cena miedzi	W odniesieniu do tej grupy stosuje się podejście strategiczne polegające na systematycznym budowaniu pozycji zabezpieczającej, obejmującej produkcję oraz przychody ze sprzedaży na kolejne okresy, przy uwzględnieniu cykliczności poszczególnych rynków w dłuższym terminie. Pozycja zabezpieczająca może być restrukturyzowana przed jej wygaśnięciem.
Nota 7.2	Cena srebra	
Nota 7.2	Kurs USD/PLN	
Nota 7.2	Ceny pozostałych metali i towarów	Ta grupa ryzyka zarządzana jest w sposób taktyczny, polegający na doraźnym wykorzystywaniu sprzyjających warunków rynkowych.
Nota 7.2	Pozostałe kursy walutowe	
Nota 7.2	Stopy procentowe	

W zarządzaniu ryzykiem rynkowym stosuje się odrębne podejścia dla poszczególnych, zidentyfikowanych grup ekspozycji.

Przy wyborze wdrażanych strategii zabezpieczających lub restrukturyzacji pozycji zabezpieczającej Jednostka Dominująca uwzględnia następujące czynniki: aktualne i prognozowane warunki rynkowe, sytuację wewnętrzną Jednostki oraz efektywny poziom i koszt zabezpieczenia oraz wpływ podatku od niektórych kopalini.

Jednostka Dominująca stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Oznacza to podejście całościowe do ryzyka rynkowego, a nie do jego poszczególnych elementów osobno. Przykład stanowią transakcje zabezpieczające na rynku walutowym, które są ściśle związane z kontraktami zawieranymi na rynku metali. Zabezpieczanie cen sprzedaży metali determinuje prawdopodobieństwo uzyskania określonych przychodów ze sprzedaży w USD, które to stanowią pozycję zabezpieczaną dla strategii na rynku walutowym.

Stosowane są tylko te instrumenty pochodne, które Jednostka Dominująca jest w stanie wycenić wewnętrznie z zastosowaniem standardowych modeli wyceny dla danego instrumentu, jak również może zbyć je bez znacznej utraty wartości u kontrahenta innego niż ten, z którym pierwotnie zawarła transakcję. Do wyceny rynkowej danych instrumentów Jednostka Dominująca wykorzystuje informacje uzyskane z wiodących serwisów informacyjnych, banków oraz firm brokerskich.

Polityka Zarządzania Ryzykiem Rynkowym w Grupie Kapitałowej dopuszcza stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty swap,
- kontrakty forward, futures,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

Wykorzystywane instrumenty mogą mieć zatem zarówno charakter standaryzowany (instrumenty będące w obrocie giełdowym), jak również charakter niestandaryzowany (instrumenty będące w obrocie na rynku pozagiełdowym tzw. over the counter). Stosowane są przede wszystkim instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne spełniające wymogi skuteczności w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń. Skuteczność zabezpieczających instrumentów finansowych stosowanych przez Jednostkę Dominującą w okresie sprawozdawczym jest na bieżąco monitorowana i podlega ciągłej ocenie (szczegóły w Nocie 7.2 Zasady rachunkowości).

Jednostka Dominująca kwantyfikuje wielkość ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona i stara się wyrazić je spójną i łączną miarą. Sporządzane symulacje (m.in. analizy scenariuszowe, analizy stress-testingu i backtestingu) oraz kalkulowane miary ryzyka stanowią wsparcie w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie Kapitałowej. Wykorzystywane miary ryzyka oparte są głównie na modelowaniu matematyczno-statystycznym bazującym na historycznych i bieżących danych rynkowych dotyczących czynników ryzyka oraz uwzględniają aktualną ekspozycję na ryzyko rynkowe.

Jedną z miar ryzyka wykorzystywanych jako narzędzie pomocnicze w podejmowaniu decyzji w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej jest miara EaR - Earnings at Risk (zysk netto narażony na ryzyko). Miara ta dla zadanego prawdopodobieństwa wskazuje dolną progową wartość zysku netto (np. z 95% prawdopodobieństwem zysk netto w danym roku nie będzie niższy niż...). Metodologia EaR umożliwia kalkulację zysku netto z uwzględnieniem wpływu zmian rynkowych cen miedzi, srebra oraz kursu walutowego w kontekście planów budżetowych. Dla Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz JV Sierra Gorda S.C.M. kalkulowana jest miara EBITDA-at-Risk.

W związku z ryzykiem ograniczenia produkcji (na przykład spowodowanym działaniem „siły wyższej”) lub niezrealizowania zakładanej wielkości przychodów walutowych, jak i zakupami metali zawartych we wsadach obcych, ustalono limity zaangażowania w instrumenty pochodne.

Dla Jednostki Dominującej limity na rynku metali i walutowym zostały ustalone:

- w wysokości do 85% wielkości planowanych miesięcznych wolumenów sprzedaży miedzi, srebra i złota z wsadów własnych. Przy czym w przypadku miedzi i srebra do 50% w odniesieniu do instrumentów stanowiących obowiązki Jednostki Dominującej (finansujące strategię zabezpieczającą) i do 85% w odniesieniu do instrumentów stanowiących prawa Jednostki Dominującej.
- w wysokości do 85% wielkości planowanych miesięcznych przychodów ze sprzedaży produktów z wsadów własnych w USD lub wielkości zakontraktowanych miesięcznych przepływów walutowych netto w przypadku innych walut. Dla celów obliczania limitu wydatki z tytułu obsługi zadłużenia w USD pomniejszają nominalną ekspozycję do zabezpieczenia.

Odnosnie ryzyka zmian stóp procentowych Jednostka Dominująca ustaliła limit zaangażowania w instrumenty pochodne do 100% wartości nominalnej zadłużenia w każdym okresie odsetkowym, wynikającego z podpisanych umów.

Dla wybranych spółek wydobywczych Grupy Kapitałowej limity zaangażowania w instrumenty pochodne na rynku miedzi oraz na rynku walutowym ustalono na poziomach jak w Jednostce Dominującej, natomiast dla transakcji na rynku niklu, srebra i złota limit wynosi do 60% planowanych miesięcznych wolumenów sprzedaży ze wsadów własnych.

Limity odnoszą się zarówno do transakcji zabezpieczających, jak i do instrumentów finansujących takie transakcje.

Maksymalny horyzont czasowy, w obrębie którego Grupa Kapitałowa podejmuje decyzje w zakresie ograniczania ryzyka rynkowego, jest zgodny z procesem planowania techniczno-ekonomicznego i wynosi 5 lat, natomiast w przypadku ryzyka stopy procentowej obejmuje okres długoterminowych zobowiązań finansowych Grupy.

Nota 7.5.1.2 Ryzyko zmian cen metali

Jednostka Dominująca narażona jest na ryzyko zmian cen sprzedawanych metali: miedzi, srebra, złota i ołowiu. Natomiast Grupa KGHM INTERNATIONAL LTD. jest narażona na ryzyko fluktuacji cen miedzi, złota, niklu, molibdenu, platyny i palladu.

W Jednostce Dominującej oraz Grupie KGHM INTERNATIONAL LTD. formuły ustalania cen zawarte w kontraktach fizycznej sprzedaży oparte są głównie na średnich miesięcznych notowaniach z Londyńskiej Giełdy Metali w przypadku miedzi i innych metali podstawowych oraz z Londyńskiego Rynku Kruszców w odniesieniu do metali szlachetnych. W ramach polityki handlowej, Jednostka Dominująca oraz KGHM INTERNATIONAL LTD. ustalają bazę cenową dla kontraktów fizycznych jako średnią cen z odpowiedniego miesiąca w przyszłości.

Trwałe i bezpośrednie powiązanie strumienia wpływów ze sprzedaży z cenami metali, przy jednoczesnym braku analogicznej relacji po stronie wydatków, prowadzi do powstania ekspozycji strategicznej. Z kolei ekspozycja operacyjna wynika z możliwych niedopasowań warunków cenowych kontraktów fizycznych względem profilu funkcjonującego w Grupie, w szczególności w zakresie referencyjnych cen i okresów kwotowania.

Na rynku metali Grupa posiada tzw. pozycję długą, to znaczy nadwyżkę sprzedaży nad zakupami. Analizując ekspozycję strategiczną Grupy na ryzyko rynkowe, należy pomniejszyć wolumen sprzedaży metali o ilość zakupionych metali we wsadach obcych.

W okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym ekspozycja strategiczna Grupy Kapitałowej na ryzyko zmian cen głównych metali kształtowała się następująco:

	2015			2014		
	Netto	Sprzedaż	Zakup	Netto	Sprzedaż	Zakup
Miedź [t]	504 308	668 887	164 579	491 173	653 226	162 093
Srebro [t]	1 218	1 245	27	1 229	1 262	33
Nikiel [t]	2 313	2 313	-	3 175	3 175	-

Nominał strategii zabezpieczających cenę miedzi rozliczonych w 2015 r. stanowił około 8% (w 2014 r. 15%) zrealizowanej przez Jednostkę Dominującą całkowitej sprzedaży tego metalu. Przychody ze sprzedaży srebra nie były zabezpieczone instrumentami pochodnymi zarówno w 2015 r., jak i w 2014 r.

W 2015 r. Jednostka Dominująca nie wdrożyła żadnych strategii zabezpieczających zarówno cenę miedzi, jak i srebra. W efekcie według stanu na 31 grudnia 2015 r. Jednostka Dominująca nie posiada otwartych transakcji w instrumentach pochodnych na rynku metali. Natomiast w okresie porównywalnym posiadała pozycję na rynku miedzi.

W 2015 r. KGHM INTERNATIONAL LTD. ani żadna z wybranych spółek wydobywczych również nie wdrożyły transakcji terminowych na rynku metali. Na dzień 31 grudnia 2015 r. ryzyko zmian cen metali dotyczyło jedynie instrumentów pochodnych wbudowanych w długoterminowych kontraktach dostawy kwasu siarkowego i wody.

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Grupy Kapitałowej na ryzyko zmian cen metali na dzień 31 grudnia 2015 r.:

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko [mln PLN]	Wartość bilansowa 31.12.2015 [mln PLN]	Ceny miedzi [USD/t]			
			6 144 +31%	pozostałe całkowite dochody	3 566 -24%	pozostałe całkowite dochody
Pochodne instrumenty wbudowane	-	-	(3)	-	23	-
Wpływ na wynik finansowy			(3)		23	
Wpływ na pozostałe całkowite dochody				-		-

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa 31.12.2014	Ceny miedzi [USD/t]			
	[mln PLN]	[mln PLN]	8 097 +27%	pozostałe całkowite dochody	4 807 -24%	pozostałe całkowite dochody
			wynik finansowy		wynik finansowy	
Pochodne instrumenty finansowe – metale	244	244	39	(237)	(28)	257
Pochodne instrumenty wbudowane	32	32	(40)		80	
	Wpływ na wynik finansowy		(1)		52	
	Wpływ na pozostałe całkowite dochody			(237)		257

Analiza wrażliwości dla istotnych rodzajów ryzyka rynkowego, na które Grupa Kapitałowa jest narażona, prezentuje szacunkowy wpływ jaki miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka (na koniec okresu sprawozdawczego) na wynik finansowy oraz pozostałe całkowite dochody.

Nota 7.5.1.3 Ryzyko zmian kursów walutowych

W odniesieniu do ryzyka zmian kursów walutowych w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. identyfikowane są następujące rodzaje ekspozycji:

- ekspozycja transakcyjna dotycząca zmienności wartości przepływów pieniężnych w walucie bazowej,
- ekspozycja dotycząca zmienności wartości wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w walucie bazowej (funkcjonalnej),
- ekspozycja z tytułu inwestycji netto w jednostkach zagranicznych dotycząca zmienności wartości skonsolidowanego kapitału własnego w walucie bazowej (walucie prezentacji) Grupy Kapitałowej.

Źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są kontrakty skutkujące przepływami pieniężnymi, których wartość w walucie bazowej (funkcjonalnej) jest uzależniona od przyszłych poziomów kursów walut obcych względem waluty bazowej. Przepływy pieniężne narażone na ryzyko walutowe mogą posiadać następujące charakterystyki:

- denominowanie w walutach obcych – przepływy realizowane są w walutach obcych innych niż waluta funkcjonalna,
- indeksowanie do kursu walut obcych – przepływy mogą być realizowane w walucie bazowej, lecz cena (np. metalu) jest ustalana w innej walucie obcej.

Kluczowym źródłem ekspozycji na ryzyko walutowe w działalności biznesowej Jednostki Dominującej są wpływy z tytułu sprzedaży produktów (w części dotyczącej cen metali, premii przerobowej i producenckiej).

Źródłem ekspozycji na ryzyko walutowe są również pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej w walutach obcych, które na gruncie obowiązujących zasad rachunkowości, podlegają przeliczeniu na bazie bieżącego kursu waluty obcej względem waluty bazowej (funkcjonalnej) w związku z rozliczeniem lub okresową wyceną, w tym także z tytułu przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych. Zmiany wartości bilansowych takich pozycji pomiędzy momentami wyceny wpływają na zmienność zysku/straty netto lub pozostałych całkowitych dochodów.

Ekspozycja na ryzyko walutowe pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej dotyczy w szczególności:

- należności i zobowiązań handlowych z tytułu sprzedaży i zakupów denominowanych w walutach obcych,
- należności finansowych z tytułu pożyczek udzielonych w walutach obcych,
- zobowiązań finansowych z tytułu zadłużenia w walutach obcych,
- środków pieniężnych w walutach obcych.

W 2015 r. na rynku walutowym Jednostka Dominująca wdrożyła transakcje zabezpieczające przychody ze sprzedaży o łącznym nominale 1 095 mln USD i horyzoncie czasowym przypadającym na okres od kwietnia 2015 r. do grudnia 2018 r. (w tym: 135 mln USD dotyczyło 2015 r.). Skorzystano z opcji sprzedaży (opcje europejskie) oraz strategii opcyjnych typu korytarz (tzn. kupno opcji sprzedaży oraz sprzedaż opcji kupna). W przypadku rynku walutowego, zabezpieczone przychody ze sprzedaży stanowiły około 29% (w 2014 r. 26%) całkowitych przychodów ze sprzedaży metali zrealizowanych przez Jednostkę Dominującą.

W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, którego źródłem są kredyty, Jednostka Dominująca stosuje hedging naturalny polegający na zaciąganiu kredytów w walutach, w których osiąga przychody. Wartość kredytów i pożyczki inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2015 r. zaciągniętych w walucie USD, po przeliczeniu na PLN wyniosła 6 411 mln PLN.

W efekcie według stanu na 31 grudnia 2015 r. Jednostka Dominująca posiada pozycję zabezpieczającą w instrumentach pochodnych dla 2 220 mln USD planowanych przychodów ze sprzedaży metali, w tym: 960 mln

USD na 2016 r., 1 020 mln USD na 2017 r. oraz 240 mln USD na 2018 r. Ponadto pierwsza transza pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (w wysokości 300 mln USD) zabezpiecza przychody ze sprzedaży przed ryzykiem zmian kursu walutowego w okresie od października 2017 r. do października 2026 r.

Poniższa tabela prezentuje skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych na rynku walutowym posiadanych przez Jednostkę Dominującą:

Instrument	Nominał [mln USD]	Kurs wykonania opcji [USD/PLN]		Średnioważony poziom premii [PLN za 1 USD]	Efektywny kurs zabezpieczenia [USD/PLN]	Ograniczenie partycypacji [USD/PLN]	
		Sprzedaż opcji kupna	Kupno opcji sprzedaży				
I półrocze	Korytarz	180	4,0000	3,2000	-0,0525	3,1475	4,0000
	Korytarz	180	4,2000	3,3000	-0,0460	3,2540	4,2000
	Korytarz	120	4,4000	3,5500	-0,0448	3,5052	4,4000
	Razem	480					
II półrocze	Korytarz	180	4,0000	3,2000	-0,0553	3,1447	4,0000
	Korytarz	180	4,2000	3,3000	-0,0473	3,2527	4,2000
	Korytarz	120	4,4000	3,5500	-0,0468	3,5032	4,4000
	Razem	480					
SUMA 2016 r.		960					
I półrocze	Korytarz	270	4,0000	3,3500	-0,0523	3,2977	4,0000
	Korytarz	180	4,4000	3,5500	-0,0477	3,5023	4,4000
	Korytarz	60	4,5000	3,7500	-0,0300	3,7200	4,5000
	Razem	510					
II półrocze	Korytarz	270	4,0000	3,3500	-0,0524	3,2976	4,0000
	Korytarz	180	4,4000	3,5500	-0,0487	3,5013	4,4000
	Korytarz	60	4,5000	3,7500	-0,0330	3,7170	4,5000
	Razem	510					
SUMA 2017 r.		1 020					
II pół. I pół.	Korytarz	120	4,5000	3,7500	-0,0375	3,7125	4,5000
	Korytarz	120	4,5000	3,7500	-0,0342	3,7158	4,5000
	SUMA 2018 r.	240					

Niektóre polskie spółki Grupy Kapitałowej zarządzały ryzykiem walutowym, związanym z ich podstawową działalnością, poprzez zawieranie transakcji w instrumentach pochodnych na rynku USD/PLN, EUR/PLN oraz GBP/PLN. Zestawienie otwartych transakcji na 31 grudnia 2015 r. nie jest prezentowane ze względu na małą istotność dla Grupy Kapitałowej.

Poniższa tabela prezentuje strukturę walutową instrumentów finansowych narażonych na ryzyko walutowe:

Instrumenty finansowe	Wartość narażona na ryzyko na dzień 31 grudnia 2015			Wartość narażona na ryzyko na dzień 31 grudnia 2014		
	razem mln PLN	mln USD	mln EUR	razem mln PLN	mln USD	mln EUR
Należności od odbiorców	1 098	235	42	1 386	341	45
Środki pieniężne i ekwiwalenty	282	61	10	287	69	11
Pożyczki udzielone	7 504	1 923	-	6 231	1 777	-
Pozostałe aktywa finansowe	571	146	-	249	80	-
Pochodne instrumenty finansowe	(83)	3	-	331	78	-
Zobowiązania wobec dostawców	(304)	(44)	(31)	(298)	(47)	(31)
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(6 867)	(1 740)	(110)	(4 650)	(1 307)	(15)
Pozostałe zobowiązania finansowe	(28)	(6)	(1)	(35)	(9)	(1)

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Grupy Kapitałowej na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2015 r.:

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa 31.12.2015	USD/PLN				EUR/PLN		
			4,57 +17%		3,30 -16%		4,74 +11%		3,88 -9%
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	wynik finansowy	
	[mln PLN]	[mln PLN]							
Należności od odbiorców	1 098	1 541	127	-	(115)	-	17	(13)	
Środki pieniężne i ekwiwalenty	282	461	33	-	(30)	-	4	(3)	
Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć	7 504	7 504	1 042	-	(942)	-	-	-	
Pozostałe aktywa finansowe	571	1 020	79	-	(71)	-	-	-	
Pochodne instrumenty finansowe	(83)	(83)	(92)	(839)	299	288	(10)	8	
Zobowiązania wobec dostawców	(304)	(1 418)	(24)	-	22	-	-	-	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(6 867)	(7 015)	(726)	(201)	656	181	(43)	34	
Pozostałe zobowiązania finansowe	(28)	(297)	(3)	-	3	-	-	-	
Wpływ na wynik finansowy			436		(178)		(32)	26	
Wpływ na pozostałe całkowite dochody				(1 040)		469			

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Grupy Kapitałowej na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2014 r.:

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość narażona na ryzyko	Wartość bilansowa 31.12.2014	USD/PLN				EUR/PLN		
			4,07 +16%		2,98 -15%		4,72 +11%		3,88 -9%
			wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	pozostałe całkowite dochody	wynik finansowy	wynik finansowy	
	[mln PLN]	[mln PLN]							
Należności od odbiorców	1 386	1 890	155	-	(146)	-	17	(14)	
Środki pieniężne i ekwiwalenty	287	475	31	-	(29)	-	4	(3)	
Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć	6 231	6 231	810	-	(759)	-	-	-	
Pozostałe aktywa finansowe	283	823	37	-	(34)	-	-	-	
Pochodne instrumenty finansowe	331	331	(364)	(120)	94	431	(10)	9	
Zobowiązania wobec dostawców	(298)	(1 384)	(21)	-	20	-	(11)	10	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	(4 650)	(4 810)	(459)	(169)	429	158	(6)	5	
Pozostałe zobowiązania finansowe	(35)	(312)	(4)	-	4	-	-	-	
Wpływ na wynik finansowy			185		(421)		(6)	7	
Wpływ na pozostałe całkowite dochody				(289)		589			

Nota 7.5.1.4 Ryzyko zmian stóp procentowych

Na ryzyko stóp procentowych Grupa w 2015 r. narażona była w związku z udzielonymi pożyczkami na rzecz wspólnych przedsięwzięć, lokowaniem środków pieniężnych oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania.

Pozycje oprocentowane według stopy zmiennej narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych z danej pozycji w wyniku zmiany stóp procentowych (tj. wpływają na wysokość kosztów lub przychodów odsetkowych ujmowanych w wyniku finansowym). Pozycje oprocentowane według stopy stałej narażają Grupę na ryzyko zmiany wartości godziwej danej pozycji, ale ze względu na fakt, iż pozycje te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, to zmiana wartości godziwej nie wpływa na ich wycenę oraz na wynik finansowy.

Poniżej przedstawiono główne pozycje, które narażone są na ryzyko stóp procentowych:

	2015			2014		
	Ryzyko przepływów pieniężnych	Ryzyko wartości godziwej	Razem	Ryzyko przepływów pieniężnych	Ryzyko wartości godziwej	Razem
Środki pieniężne	772*	-	772	774*	-	774
Pożyczki udzielone	-	7 527	7 527	-	6 231	6 231
Kredyty i pożyczki	5 798**	1 182	6 980	1 925**	1 067	2 992

* Wykazane z uwzględnieniem środków pieniężnych zgromadzonych w funduszach celowych: Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego oraz Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów

** Wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów

W I kwartale 2015 r. zostały zawarte transakcje zabezpieczające Jednostkę Dominującą przed wzrostem stopy procentowej (LIBOR USD) poprzez zakup opcji kupna (CAP) z poziomem stopy procentowej 2,50% na okres od stycznia 2016 r. do grudnia 2018 r., o średnim nominale kwartalnym na poziomie 717 mln USD. W efekcie według stanu na 31 grudnia 2015 r. Jednostka Dominująca posiada otwarte transakcje w instrumentach pochodnych na rynku stopy procentowej na 2016 r. (średni kwartalny nominal 550 mln USD), na 2017 r. (średni kwartalny nominal 700 mln USD) oraz na 2018 r. (średni kwartalny nominal 900 mln USD).

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych w odniesieniu do pozycji oprocentowanych według stopy zmiennej:

	2015		2014	
	+1,5%	-0,5%	+1,5%	-0,5%
Środki pieniężne	12	(4)	12	(4)
Zobowiązanie z tytułu zadłużenia	(87)	29	(29)	10
Pochodne instrumenty finansowe – stopa procentowa	53	(7)	-	-
Razem wpływ na wynik finansowy	(22)	18	(17)	6

Poniższa tabela prezentuje skrócone zestawienie otwartych transakcji w instrumentach pochodnych na rynku stopy procentowej:

Instrument	Nominał [mln USD]	Poziom wykonania opcji [LIBOR 3M]	Średnioważony poziom premii [USD za 1 mln USD zabezpieczony]		Efektywny poziom zabezpieczenia [LIBOR 3M]
				[%]	
Zakup opcji CAP I kwartał	400	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP II kwartał	500	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP III kwartał	600	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP IV kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%
ŚREDNIO W 2016 r.	550				
Zakup opcji CAP I kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%

Zakup opcji CAP II kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP III kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP IV kwartał	700	2,50%	734	0,29%	2,79%
ŚREDNIO W 2017 r.	700				
Zakup opcji CAP I kwartał	900	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP II kwartał	900	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP III kwartał	900	2,50%	734	0,29%	2,79%
Zakup opcji CAP IV kwartał	900	2,50%	734	0,29%	2,79%
ŚREDNIO W 2018 r.	900				

Nota 7.5.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się dłużników Grupy Kapitałowej ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe związane jest z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów,
- wiarygodnością kredytową instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się transakcje zabezpieczające lub które pośredniczą w ich zawieraniu, a także tych w których lokowane są wolne środki pieniężne,
- kondycją finansową spółek zależnych – pożyczkobiorców.

W ujęciu szczegółowym źródła ekspozycji na ryzyko kredytowe stanowią:

- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- instrumenty pochodne,
- należności od odbiorców,
- udzielone pożyczki,
- udzielone gwarancje i poręczenia (Nota 8.6),
- pozostałe aktywa finansowe.

Nota 7.5.2.1 Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Grupa Kapitałowa alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych.

Wszystkie podmioty, którym Grupa powierza środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Analiza ekspozycji na ten rodzaj ryzyka, przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2015 r. dla kwoty 458 mln PLN, co stanowi 99% środków pieniężnych Grupy, wykazała, że są to wyłącznie banki posiadające rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. W Jednostce Dominującej oraz KGHM INTERNATIONAL LTD. ryzyko kredytowe z tego tytułu jest monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej oraz utrzymywanie odpowiednio niskiego poziomu koncentracji w poszczególnych instytucjach finansowych.

W tabeli poniżej zaprezentowano poziom koncentracji środków pieniężnych i lokat z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych* (stan na 31 grudnia danego roku):

Poziom ratingu		2015	2014
Najwyższy	AAA do AA- wg S&P i Fitch oraz od Aaa do Aa3 wg Moody's	21%	40%
Średniowysoki	od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	25%	23%
Średni	od BBB+ do BBB- wg S&P i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 wg Moody's	54%	37%

* Ważone kwotą depozytów.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. maksymalny udział jednego banku w odniesieniu do wysokości środków ulokowanych przez Grupę wyniósł 29% (według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. 20%).

Nota 7.5.2.2 Ryzyko kredytowe związane z transakcjami w instrumentach pochodnych

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje w instrumentach pochodnych (z wyjątkiem wbudowanych instrumentów pochodnych), działają w sektorze finansowym.

W tabeli poniżej zaprezentowano strukturę ratingów instytucji finansowych, z którymi Grupa Kapitałowa posiadała transakcje w instrumentach pochodnych, stanowiące ekspozycję na ryzyko kredytowe* (stan na 31 grudnia danego roku):

Poziom ratingu		2015	2014
Najwyższy	AAA do AA- wg S&P i Fitch oraz od Aaa do Aa3 wg Moody's	-	1%
Średniowysoki	od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	97%	93%
Średni	od BBB+ do BBB- wg S&P i Fitch oraz od Baa1 do Baa3 wg Moody's	3%	6%

* *Ważone dodatnią wartością godziwą otwartych i nierozliczonych instrumentów pochodnych.*

Biorąc pod uwagę wartość godziwą otwartych transakcji w instrumentach pochodnych zawartych przez Grupę Kapitałową oraz nierozliczonych instrumentów pochodnych, na dzień 31 grudnia 2015 r. maksymalny udział jednego podmiotu w kwocie narażonej na ryzyko kredytowe wynikające z tych transakcji wyniósł 58% (według stanu na 31 grudnia 2014 r. 44%).

W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową, jak i geograficzną ryzyka oraz współpracą z instytucjami finansowymi o średniowysokim i średnim ratingu, Grupa Kapitałowa nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające z zawartych transakcji w instrumentach pochodnych.

W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego Jednostka Dominująca dokonuje rozliczeń netto (na podstawie zawartych z kontrahentami porozumień ramowych) do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych z danym kontrahentem.

Wartość godziwą otwartych instrumentów pochodnych Grupy Kapitałowej oraz należności z tytułu nierozliczonych instrumentów pochodnych z podziałem na kontrahentów prezentuje poniższa tabela.

	2015			2014		
	Należności finansowe	Zobowiązania finansowe	Netto	Należności finansowe	Zobowiązania finansowe	Netto
Kontrahent 1	43	-	43	154	(1)	153
Kontrahent 2	39	(19)	20	-	-	-
Kontrahent 3	11	(9)	2	-	(8)	(8)
Pozostali	74	(179)	(105)	339	(151)	188
Razem	167	(207)	(40)	493	(160)	333
otwarte instrumenty pochodne	124	(207)	(83)	459	(160)	299
nierozliczone instrumenty pochodne	43	-	43	34	-	34

Nota 7.5.2.3 Ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców

Znaczące salda należności z tytułu dostaw i usług w Grupie Kapitałowej występują w spółkach: KGHM Polska Miedź S.A. 976 mln PLN, Grupa KGHM INTERNATIONAL LTD. 348 mln PLN, CENTROZŁOM WROCŁAW S.A. 47 mln PLN, WPEC w Legnicy S.A. 29 mln PLN, KGHM ZANAM S.A. 26 mln PLN, NITROERG S.A. 23 mln PLN, MERCUS Logistyka Sp. z o.o. 17 mln PLN, Metraco S.A. 16 mln PLN, „MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA” S.A. 16 mln PLN, WMN „ŁABĘDY” S.A. 11 mln PLN.

Jednostka Dominująca ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych oraz stosowanie zabezpieczeń wierzytelności. Nieodłącznym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym realizowanego w Jednostce Dominującej jest bieżący monitoring stanu należności oraz wewnętrzny system raportowania.

Kredyt kupiecki otrzymują sprawdzeni, długoletni kontrahenci (na dzień 31 grudnia 2015 r. należności od tej grupy stanowiły około 90 % salda od odbiorców), a sprzedaż produktów nowym klientom w większości przypadków dokonywana jest na podstawie przedpłat lub instrumentów finansowania handlu przenoszących w całości ryzyko kredytowe na instytucje finansowe .

Jednostka Dominująca posiada następujące formy zabezpieczenia należności:

- zastawy rejestrowe, gwarancje bankowe, weksle, akty notarialne poddania się egzekucji, gwarancje korporacyjne, cesje należności, hipoteki i inkasa dokumentowe;
- zastrzeżenie przeniesienia prawa własności wyrobów na kontrahenta dopiero po dokonaniu zapłaty;
- umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardych zabezpieczeń lub otrzymano zabezpieczenia niepokrywające całości salda należności.

Uwzględniając posiadane wyżej wymienione formy zabezpieczeń oraz limity kredytowe przyznane przez firmę ubezpieczeniową, według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. Jednostka Dominująca posiada zabezpieczenia dla 95% należności handlowych (według stanu na 31 grudnia 2014 r. 95%).

Ponadto, Jednostka Dominująca zawiera porozumienia ramowe o rozliczeniach netto kiedy posiada zarówno należności, jak i zobowiązania z tym samym kontrahentem.

Ocena koncentracji ryzyka kredytowego w Grupie:

Koncentracja branżowa Pomimo, że KGHM Polska Miedź S.A. oraz KGHM INTERNATIONAL LTD. funkcjonują w tej samej branży, spółki różnią się zarówno portfelem oferowanych produktów, jak i geograficzną oraz podmiotową strukturą portfela klientów, w związku z czym branżowa koncentracja ryzyka kredytowego oceniana jest jako akceptowalna.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej działają w różnych sektorach gospodarki, m.in. transport, budownictwo, handel, produkcja przemysłowa, energetyka. W związku z tym w przypadku większości spółek Grupy Kapitałowej, pod względem branżowym, nie dochodzi do koncentracji ryzyka kredytowego.

Koncentracja odbiorców Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo należności od 7 największych odbiorców stanowi 56% salda należności od odbiorców (2014 r: 60%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu ocenia się, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Koncentracja geograficzna Spółki Grupy Kapitałowej od wielu lat współpracują z dużą liczbą klientów, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności od odbiorców. Stopień geograficznej koncentracji ryzyka kredytowego dla należności od odbiorców przedstawia poniższa tabela:

	2015			2014		
	Polska	Unia Europejska (z wył. Polski)	Inne kraje	Polska	Unia Europejska (z wył. Polski)	Inne kraje
Należności od odbiorców (netto)	39%	10%	51%	31%	28%	41%

Nota 7.5.2.4 Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi

Najistotniejszą pozycję w pozostałych aktywach finansowych stanowią środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych w funduszach celowych Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego i Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów w kwocie 303 mln PLN.

Wszystkie rachunki celowe Grupy, służące gromadzeniu środków pieniężnych w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych oraz rekultywacji składowisk odpadów, są prowadzone przez banki posiadające rating na poziomie najwyższym lub średniowysokim, potwierdzający bezpieczeństwo ulokowanych środków.

W tabeli poniżej zaprezentowano poziom koncentracji środków pieniężnych w ramach funduszy celowych służących gromadzeniu przez Grupę środków pieniężnych w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych oraz rekultywacji składowisk odpadów, według oceny kredytowej instytucji finansowych prowadzących rachunki celowe (stan na 31 grudnia 2015 r.):

Poziom ratingu

Najwyższy	AAA do AA- wg S&P i Fitch oraz od Aaa do Aa3 wg Moody's	23%
Średniowysoki	od A+ do A- wg S&P i Fitch oraz od A1 do A3 wg Moody's	77%

CZĘŚĆ 8 - Zadłużenie, zarządzanie płynnością i kapitałem

Nota 8.1 Polityka zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności.

Zgodnie z przyjętą praktyką rynkową, Grupa monitoruje kapitał w Grupie między innymi na podstawie wskaźników zaprezentowanych w tabeli poniżej:

Wskaźniki	Obliczanie	2015	2014
Dług netto/EBITDA	stosunek długu netto do EBITDA	1,4	0,9
Dług Netto	Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych i leasingu finansowego pomniejszone o wolne środki pieniężne oraz inwestycje krótkoterminowe o zapadalności do 1 roku	6 554	4 335
EBITDA*	zysk netto na sprzedaży powiększony o amortyzację ujętą w wyniku finansowym oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	4 811	4 890
Kapitału Własnego	stosunek kapitału własnego pomniejszonego o wartości niematerialne do sumy aktywów	0,5	0,6
Kapitał własny	udział w aktywach Grupy po odjęciu wszystkich jej zobowiązań	20 414	25 530
Wartości niematerialne	możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej	3 371	2 918
Kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne		17 043	22 612
Aktywa ogółem	Suma aktywów trwałych i obrotowych	36 764	40 374

*wartość przedstawia skorygowaną EBITDĘ bez wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M.

W procesie zarządzania płynnością i kapitałem Grupa zwraca także uwagę na wartość skorygowanego zysku z działalności operacyjnej stanowiącego podstawę do wyliczenia kowenantów finansowych, na którą składają się następujące pozycje:

	2015	2014
Zysk netto na sprzedaży	506	3 353
Przychody odsetkowe od pożyczek dla wspólnych przedsięwzięć	466	282
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(660)	56
Skorygowany zysk z działalności operacyjnej	312*	3 691*

*wartość nie uwzględnia odpisu z tytułu utraty wartości udziałów we wspólnych przedsięwzięciach

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej pozwalającej na pozyskanie finansowania zewnętrznego przy optymalnym poziomie kosztów, Grupa zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.

Nota 8.2 Kapitały

Zasady rachunkowości
Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej.
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych powstaje w wyniku wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne (Nota 7.2 zasady rachunkowości) oraz wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (Nota 7.3 zasady rachunkowości) po pomniejszeniu o efekty podatku odroczonego.
Na zakumulowane pozostałe całkowite dochody składają się różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych (Nota 1.2) oraz zyski i straty aktuarialne z wyceny świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia po pomniejszeniu o efekt podatku odroczonego (nota 11 zasady rachunkowości).
Zyski zatrzymane stanowią sumę zysku roku bieżącego oraz zakumulowanych zysków z lat poprzednich, które nie zostały wypłacone w formie dywidendy, ale zostały przekazane na powiększenie kapitału zapasowego lub są niepodzielone.

Nota 8.2.1 Kapitał akcyjny

Na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Jednostki Dominującej, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 2 000 mln PLN i dzielił się na 200 000 000 akcji serii A, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 10 PLN każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Jednostka Dominująca nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Jednostka Dominująca nie posiada akcji własnych. Spółki zależne i spółki będące wspólnymi przedsięwzięciami nie posiadają akcji KGHM Polska Miedź S.A.

Zgodnie z wiedzą Jednostki Dominującej, na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej przedstawia się następująco:

akcjonariusz	liczba akcji/liczba głosów	łącznie wartość nominalna akcji	udział w kapitale zakładowym/ ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	63 589 900	635 899 000	31,79%
Pozostali akcjonariusze	136 410 100	1 364 101 000	68,21%
Razem	200 000 000	2 000 000 000	100,00%

Nota 8.2.2 Zmiany pozostałych kapitałów w ciągu okresu

		Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych			Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane
	Kapitał z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych			
Stan na 1 stycznia 2014		23	499	522	(399)	20 718
	Dywidenda	-	-	-	-	(1 000)
	Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi	-	-	-	4	16
	Transakcje z właścicielami	-	-	-	4	(984)
	Zysk netto	-	-	-	-	2 450
	Zysk z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży następującej po uprzednim rozpoznaniu utraty wartości	124	-	124	-	-
Nota 7.2	Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	-	227	227	-	-
Nota 7.2	Kwota przeniesiona do zysku lub straty z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	-	(531)	(531)	-	-
Nota 11.2	Straty aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	-	-	-	(372)	-
	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	-	-	-	829	-
Nota 6.1	Różnice kursowe z przeliczenia inwestycji we wspólne przedsięwzięcia	-	-	-	609	-
Nota 5.1	Podatek odroczony	(23)	58	35	70	-
	Pozostałe całkowite dochody	101	(246)	(145)	1 136	-
	Łączne całkowite dochody	101	(246)	(145)	1 136	2 450
Stan na dzień 31 grudnia 2014		124	253	377	741	22 184

		Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych				
		Kapitał z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	Razem kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane
Stan na dzień 31 grudnia 2014		124	253	377	741	22 184
	Dywidenda	-	-	-	-	(800)
	Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi	-	-	-	-	35
	Transakcje z właścicielami	-	-	-	-	(765)
	Strata netto	-	-	-	-	(5 012)
	Straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(186)	-	(186)	-	-
	Zysk z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży następującej po uprzednim rozpoznaniu utraty wartości	82	-	82	-	-
Nota 7.2	Wpływ zawartych skutecznych transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne	-	35	35	-	-
Nota 7.2	Kwota przeniesiona do zysku lub straty z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	-	(482)	(482)	-	-
Nota 11.2	Zyski aktuarialne z tytułu wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia	-	-	-	71	-
	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	-	-	-	561	-
Nota 6.1	Różnice kursowe z przeliczenia inwestycji we wspólne przedsięwzięcia	-	-	-	509	-
Nota 5.1	Podatek odroczony	25	85	110	(14)	-
	Pozostałe całkowite dochody	(79)	(362)	(441)	1 127	-
	Łączne całkowite dochody	(79)	(362)	(441)	1 127	(5 012)
Stan na dzień 31 grudnia 2015		45	(109)	(64)	1 868	16 407

Na podstawie Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych Jednostka Dominująca jest zobowiązana do tworzenia obowiązkowych odpisów z zysku na kapitał zapasowy w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, aż do czasu, gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie poziom co najmniej 1/3 kapitału zakładowego zarejestrowanego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi, może być wykorzystany wyłącznie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. kapitał zapasowy z tytułu obowiązkowego odpisu dokonanego przez jednostki Grupy Kapitałowej wynosi 762 mln PLN z tego 660 mln PLN dotyczy Jednostki Dominującej.

Nota 8.2.3 Pozostałe informacje dotyczące kapitałów

Informacje dotyczące wypłaconej dywidendy zawarto w Nocie 12.2.

Nota 8.3 Polityka zarządzania płynnością

Za zarządzanie płynnością finansową w Grupie i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd Jednostki Dominującej. Podmiotem wspierającym Zarząd w tym zakresie jest Komitet Płynności Finansowej, który został powołany w 2015 r.

Zarządzanie płynnością finansową w Jednostce Dominującej odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd Polityką Zarządzania Płynnością Finansową (*Polityka*). W KGHM INTERNATIONAL LTD. zasady zarządzania płynnością zostały uregulowane w Polityce Inwestycyjnej. Dokumenty te opisują proces zarządzania płynnością finansową w Grupie wskazując na zgodne z najlepszymi praktykami procedury i instrumenty. Podstawowymi zasadami wynikającymi z dokumentu są:

- zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania działalności Grupy,
- lokowanie nadwyżek finansowych w bezpieczne instrumenty,
- przestrzeganie limitów dla poszczególnych kategorii inwestycji finansowych,
- przestrzeganie limitów koncentracji środków dla instytucji finansowych,
- efektywne zarządzanie kapitałem obrotowym.

Realizując proces zarządzania płynnością, Grupa korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z podstawowych instrumentów wykorzystywanych przez Grupę jest usługa zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków - Cash Pool lokalny w PLN, USD i EUR oraz międzynarodowy w USD. Cash Pool ma na celu optymalizację zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi, ograniczenie kosztów odsetkowych, efektywne finansowanie bieżących potrzeb w zakresie finansowania kapitału obrotowego oraz wspieranie krótkoterminowej płynności finansowej w Grupie Kapitałowej.

Nota 8.3.1 Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych**Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2015 r.**

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego			Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 12 m-cy	1-3 lata	powyżej 3 lat		
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	2 160	1 129	3 916	7 205	6 980
Zobowiązania wobec dostawców	1 418	18	382	1 818	1 598
Pochodne instrumenty finansowe - Waluty	1	-	-	1	207
Pozostałe zobowiązania finansowe	117	27	7	151	117
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	3 696	1 174	4 305	9 175	

Zobowiązania finansowe - stan na 31 grudnia 2014 r.

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego			Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 12 m-cy	1-3 lata	powyżej 3 lat		
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	1 116	142	1 968	3 226	2 992
Dłużne papiery wartościowe	6	-	1 790	1 796	1 775
Zobowiązania wobec dostawców	1 209	17	385	1 611	1 384
Pochodne instrumenty finansowe - Waluty	-	-	-	-	157
Pochodne instrumenty finansowe - Metale	-	-	-	-	1
Pozostałe zobowiązania finansowe	137	35	10	182	180
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności	2 468	194	4 153	6 815	

Nota 8.4 Zadłużenie

Zasady rachunkowości
Zobowiązania z tytułu zadłużenia ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości zamortyzowanego kosztu. Naliczone odsetki odnoszone są do kosztów finansowych, chyba że podlegają kapitalizacji w wartości rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych

Nota 8.4.1 Dług netto

	2015	2014
Kredyty bankowe	3 674*	143
Pożyczki	1 176	1 057
Dłużne papiery wartościowe	-	1 769
Pozostałe	20	28
Razem zobowiązania z tytułu zadłużenia długoterminowe	4 870	2 997
Kredyty bankowe	2 123	1 783
Pożyczki	7	9
Dłużne papiery wartościowe	-	6
Pozostałe	15	15
Razem Zobowiązania z tytułu zadłużenia krótkoterminowe	2 145	1 813
Razem zadłużenie	7 015	4 810
Nota 8.5 Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	461	475
Dług netto	6 554	4 335

* Wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów

Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczki w podziale na waluty (w przeliczeniu na PLN) według rodzaju stopy procentowej

	2015	2014
PLN/WIBOR	94	104
EUR/EURIBOR	470	66
USD/LIBOR	5 234	1 751
PLN/stałe	6	13
USD/stałe	1 176	1 058
Razem	6 980	2 992

W 2015 r. nastąpił wzrost zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, w tym również wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych. W ramach zawartych z bankami umów bilateralnych, Grupa wykorzystuje kredyty obrotowe oraz w rachunku bieżącym z okresami zapadalności do 2 lat. W związku z powyższym faktem oraz sukcesywnym przedłużaniem na kolejne okresy dostępności finansowania w ramach umów bilateralnych, ryzyko płynności związane z otrzymanymi kredytami krótkoterminowymi Grupa ocenia jako niskie.

Nota 8.4.2 Zmiana długu netto

	2 065
Stan na 1 stycznia 2014	
Płatności z tytułu zadłużenia - netto	1 401
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	372
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-
Pozostałe zmiany niepieniężne	108
Zmiana stanu wolnych środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	389
Stan na 31 grudnia 2014	4 335
Płatności z tytułu zadłużenia - netto	3 788
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	192
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(1 896)
Pozostałe zmiany niepieniężne	121
Zmiana stanu wolnych środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	14
Stan na 31 grudnia 2015	6 554

Z istniejącym zadłużeniem wiąże się ryzyko kursowe oraz ryzyko stopy procentowej. Opis ekspozycji na ryzyka finansowe znajduje się w Nocie 7.5

Wartość godziwa zobowiązań z tyt. kredytów i pożyczek wynosi 6 957 mln PLN (2014; 2 957 mln PLN). Wartość godziwa została ustalona na podstawie zdyskontowanych przepływów i jest zaklasyfikowana do poziomu 2 w hierarchii wartości godziwej.

Nota 8.4.3 Szczegóły dotyczące głównych źródeł zadłużenia zewnętrznego

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Jednostka Dominująca posiadała otwarte linie kredytowe oraz pożyczkę inwestycyjną z łącznym saldem dostępnego finansowania w równowartości 15 571 mln PLN, w ramach którego wykorzystano 6 855 mln PLN. Poniższe zestawienie prezentuje strukturę źródeł finansowania Jednostki Dominującej.

	2015		2014
	Kwota dostępna do wykorzystania	Kwota wykorzystana	Kwota wykorzystana
1. Niezabezpieczony odnawialny kredyt konsorcjalny na kwotę 2 500 mln USD, uzyskany na podstawie umowy o finansowanie zawartej z konsorcjum banków w 2014 r. na okres 5 lat (z dobrowolną opcją przedłużenia o kolejne 2 lata po upływie jednego roku i po upływie dwóch lat od dnia podpisania umowy). W 2015 r. Jednostka Dominująca uzyskała zgodę banków z konsorcjum na wydłużenie terminu zapadalności kredytu o 1 rok. Nowy termin zapadalności upływa dnia 10.07.2020 r. Środki pozyskane w ramach udzielonego kredytu przeznaczone są na finansowanie ogólnych celów korporacyjnych, w tym kontynuację realizacji projektów inwestycyjnych oraz refinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. Oprocentowanie oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę banku, która uzależniona jest od wskaźnika finansowego dług netto/EBITDA. Umowa kredytowa nakłada na Jednostkę Dominującą obowiązek utrzymania kowenantu finansowego oraz kowenantów niefinansowych. Na dzień 31 grudnia 2015 r., w trakcie okresu sprawozdawczego oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji, nie wystąpiły przypadki naruszenia kowenantów zawartych w ww. umowie.	9 753	3 126	-
2. Pożyczka inwestycyjna udzielona przez Europejski Bank Inwestycyjny na kwotę 2 000 mln PLN z terminem finansowania 12 lat. Pożyczka może być wykorzystana w formie nieodnawialnych transz ciągłych w PLN, EUR lub USD, dla których oprocentowanie może być liczone w oparciu o stałą stopę procentową lub zmienną stopę procentową WIBOR, LIBOR, EURIBOR powiększoną o marżę. Pozostały okres dostępności transz wynosi na dzień bilansowy 5 miesięcy. Termin spłaty zaciągniętych transz upływa dnia 30.10.2026 r. Środki pozyskane w ramach udzielonej pożyczki przeznaczone są na finansowanie realizowanych przez Jednostkę Dominującą projektów inwestycyjnych związanych z modernizacją hutnictwa oraz rozbudową obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most”.	2 000	1 176	1 058

61/192

Umowa pożyczki nakłada na Jednostkę Dominującą obowiązek utrzymania kowenantów finansowych oraz niefinansowych. Na dzień 31 grudnia 2015 r., w trakcie okresu sprawozdawczego oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji nie wystąpiły przypadki naruszenia kowenantów zawartych w ww. umowie.			
3. Pozostałe kredyty bankowe na łączną kwotę 3 818 mln PLN służące finansowaniu kapitału obrotowego i wspierające zarządzanie bieżącą płynnością finansową Jednostki Dominującej.			
Jednostka Dominująca posiada linie kredytowe w ramach zawartych krótko i długoterminowych umów kredytowych. Są to kredyty obrotowe oraz w rachunku bieżącym z okresami dostępności do 2 lat. Terminy ważności umów są sukcesywnie przedłużane na kolejne okresy.			
Środki finansowe w ramach otwartych linii kredytowych dostępne są w walutach: PLN, USD oraz EUR, a oprocentowanie oparte jest o zmienną stopę procentową WIBOR, LIBOR, EURIBOR powiększoną o marżę.			
	3 818	2 553	1 050
	15 571	6 855	2 108

Pozostałe spółki Grupy posiadają linie kredytowe na kwotę ponad 260 mln PLN w ramach zawartych krótko i długoterminowych umów kredytowych dostępnych w walucie PLN oraz EUR, których oprocentowanie oparte jest o zmienną stopę procentową WIBOR lub EURIBOR powiększoną o marżę. Środki uzyskane w ramach ww. umów kredytowych służą finansowaniu kapitału obrotowego, są narzędziem wspierającym zarządzanie płynnością finansową oraz wspomagają finansowanie realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, których celem jest odtworzenie, modernizacja lub powiększenie wartości majątku trwałego Grupy.

Powyższe źródła w pełni zabezpieczają bieżące, średnio jak i długoterminowe potrzeby płynnościowe Jednostki Dominującej oraz Grupy Kapitałowej.

Kredyt konsorcjalny na kwotę 2 500 mln USD, pożyczka inwestycyjna na kwotę 2 000 mln PLN, jak i pozostałe kredyty bankowe w kwocie 3 818 mln PLN są niezabezpieczone.

Spłaty pozostałych zobowiązań z tytułu kredytów w kwocie 260 mln PLN objęte są zabezpieczeniami w postaci m.in. pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi kredytobiorców, oświadczeń o poddaniu się egzekucji, hipotek umownych, zastawów rejestrowych lub cesji wierzytelności.

Nota 8.5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują głównie środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz depozyty bankowe terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia (również dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych). Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki.

	2015	2014
Środki pieniężne w kasie	1	1
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	179	288
Inne środki pieniężne	1	2
Inne aktywa finansowe o terminie płatności do 3 miesięcy od dnia nabycia - depozyty	280	184
Razem	461	475

Nota 8.6 Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Istotnym narzędziem zarządzania płynnością finansową w Grupie są gwarancje i akredytywy, dzięki którym spółki Grupy nie muszą angażować środków pieniężnych w celu zabezpieczenia swoich zobowiązań wobec innych podmiotów. Informacje dotyczące zobowiązań warunkowych zawarto w Nocie 12.5.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa posiadała zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i akredytyw na łączną kwotę 1 281 mln PLN oraz z tytułu zobowiązań wekslowych na kwotę 256 mln PLN.

Najistotniejsze pozycje stanowią zobowiązania warunkowe Jednostki Dominującej mające na celu:

- zabezpieczenie realizacji umów zawartych przez Sierra Gorda S.C.M. w kwocie 855 mln PLN (536 mln PLN akredytywa udzielona jako zabezpieczenie należytego wykonania długoterminowego kontraktu na dostawę energii oraz 319 mln PLN gwarancje korporacyjne ustanowione jako zabezpieczenie płatności z tytułu zawartych umów leasingu),
- zabezpieczenia przez Grupę kosztów rekultywacji kopalni Robinson, kopalni Podolsky oraz projektu Victoria w kwocie 324 mln PLN,

- zabezpieczenie należytego wykonania przez Jednostkę Dominującą przyszłych zobowiązań środowiskowych związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most” w łącznej kwocie 320 mln PLN (64 mln PLN gwarancja bankowa oraz 256 mln PLN weksel własny) .

W oparciu o analizy i prognozy, Grupa określiła na koniec okresu sprawozdawczego prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających z zobowiązań warunkowych jako niskie.

CZĘŚĆ 9 – Aktywa trwałe i związane z nimi zobowiązania

Nota 9.1 Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze

Zasady rachunkowości - aktywa rzeczowe

Najistotniejsze rzeczowe aktywa trwałe Grupy Kapitałowej stanowią nieruchomości związane z działalnością górniczą i hutniczą, obejmujące grunty własne, budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej takie jak: kapitalne wyrobiska górnicze (w tym, w kopalniach głębinowych: szyby, studnie, sztolnie, chodniki, komory główne), rurociągi podsadzkowe, odwadniające i przeciwpożarowe, otwory piezometryczne, linie kablowe elektroenergetyczne, sygnalizacyjne i światłowodowe. Do rzeczowych aktywów trwałych górniczych i hutniczych zalicza się również koszty usuwania nakładu w kopalniach odkrywkowych oraz maszyny, urządzenia techniczne, środki transportu i inne ruchome środki trwałe.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację (umorzenie) oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości (polityka dotycząca utraty wartości przedstawiona została w Części 3).

W wartości początkowej środków trwałych Grupa ujmuje zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych po działalności górniczej podziemnej i odkrywkowej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem podlegają likwidacji po zakończeniu działalności. Zasady ujmowania i wyceny kosztów likwidacji przedstawione są w nocie 9.4.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego (tj. odsetki oraz różnice kursowe stanowiące korektę kosztu odsetek) zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych (z wyłączeniem gruntów) Grupa dokonuje, w zależności od wzorca konsumowania korzyści ekonomicznych z danego składnika rzeczowych aktywów trwałych:

- **metodą amortyzacji liniowej**, dla składników, które są wykorzystywane w procesie produkcji w równomiernym stopniu w całym okresie ich użytkowania, oraz
- **metodą amortyzacji naturalnej (metodą jednostek produkcji)**, dla składników w odniesieniu do których konsumpcja korzyści ekonomicznych jest bezpośrednio powiązana z ilością wydobytej kopaliny ze złoża lub z ilością wytworzonych jednostek produkcji i wydobyte to lub produkcja nie są równomierne w całym okresie ich użytkowania. W szczególności dotyczy to budynków i budowli kopalń, jak również maszyn i urządzeń górniczych.

Okresy eksploatacji i tym samym stawki amortyzacyjne środków trwałych funkcjonujących w ciągu technologicznego produkcji miedzi, dostosowane są do planów zakończenia działalności.

Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania, oszacowane na podstawie oczekiwanego życia kopalni z uwzględnieniem zawartości złoża, w następujących przedziałach:

Grupa	Całkowity okres użytkowania
Budynki	25-90 lat
Kapitalne wyrobiska górnicze	22-90 lat
Rurociągi podsadzkowe, odwadniające i przeciwpożarowe	6-90 lat
Linie kablowe elektroenergetyczne, sygnalizacyjne i światłowodowe	10-70 lat
Koszt zdejmowania nadkładu	
Urządzenia techniczne i maszyny	4-15 lat
Środki transportu	3-14 lat
Inne środki trwałe, w tym narzędzia i przyrządy	5-10 lat

Grupa dokonuje regularnych przeglądów rzeczowych aktywów trwałych pod kątem adekwatności stosowanych okresów użytkowania do bieżących warunków prowadzenia działalności.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (istotne komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów, w tym koszty przeglądów certyfikacyjnych, których przeprowadzenie jest niezbędne.

Zasady rachunkowości - aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne górnicze i hutnicze obejmują przede wszystkim: aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych oraz prawo do wody w Chile.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych

W ramach aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych kwalifikowane są nakłady na:

- projekty robót geologicznych,
- uzyskanie decyzji środowiskowych,
- uzyskanie koncesji i użytkowania górniczego na poszukiwania geologiczne,
- realizację robót i prac wiertniczych (wiercenia, badania geofizyczne, hydrogeologiczne, obsługa geologiczna, analityka, geotechnika, itd.),
- zakup informacji geologicznych,
- wykonanie dokumentacji geologicznej i jej zatwierdzenie,
- wykonanie oceny ekonomiczno-technicznej zasobów dla potrzeb decyzji o wnioskowanie o koncesje na eksploatację górnictwa,
- koszty zużycia urządzeń i sprzętu (rzeczowe aktywa trwałe) służącego do prowadzenia prac poszukiwawczych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w wysokości kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Testy na utratę wartości na pojedynczej jednostce (projekcie) Grupa przeprowadza obowiązkowo z chwilą:

- wykazania technicznej wykonalności i komercyjnej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, oraz
- gdy fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwalną.

Ewentualne odpisy ujmuje się przed dokonaniem przeklasyfikowania wynikającego z wykazania technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

Prawa do wody na terenie Chile

Ze względu na specyficzny charakter tego składnika aktywów, tj. niewyczerpalność źródła, Grupa przyjęła dla tych praw nieokreślony okres użytkowania i nie amortyzuje tego składnika aktywów. Corocznie dokonuje jednak testów na utratę wartości.

Ważne oszacowania i założenia

Ważne oszacowania i założenia dotyczące utraty wartości rzeczowych i niematerialnych aktywów górniczych i hutniczych zostały zaprezentowane w Części 3.

Wartość netto rzeczowych aktywów górniczych i hutniczych podlegających amortyzacji metodą naturalną wynosiła na dzień 31 grudnia 2015 r. 1 983 mln PLN.

Rzeczowe i niematerialne aktywa górnicze i hutnicze

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne			Razem
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu, i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Prawa do wody	Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe	
Stan na dzień 1 stycznia 2014 r.							
Wartość brutto	10 360	8 532	2 902	207	1 529	699	24 229
Umorzenie	(4 904)	(4 475)	-	-	-	(229)	(9 608)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(186)	-	-	-	-	(31)	(217)
Wartość księgowa netto	5 270	4 057	2 902	207	1 529	439	14 404
Zmiany w roku 2014 netto							
Rozliczenie środków trwałych w budowie	500	1 518	(2 018)	-	-	-	-
Zakup	270	3	1 364	-	353	156	2 146
Koszty usuwania nadkładu w kopalniach odkrywkowych	183	-	-	-	-	-	183
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	925	-	-	58	983
Nota 4.1 Amortyzacja	(581)	(746)	-	-	-	(65)	(1 392)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(40)	-	-	-	-	(26)	(66)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	347	91	19	-	118	33	608
Nota 9.4 Zmiana stanu rezerwy na koszty likwidacji	520	-	-	-	-	-	520
Inne zmiany	115	95	82	11	105	(218)	190
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.							
Wartość brutto	12 752	9 996	3 281	218	2 105	733	29 085
Umorzenie	(5 810)	(4 916)	(5)	-	-	(301)	(11 032)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(358)	(62)	(2)	-	-	(55)	(477)
Wartość księgowa netto	6 584	5 018	3 274	218	2 105	377	17 576
Zmiany w roku 2015 netto							
Rozliczenie środków trwałych w budowie	475	779	(1 254)	-	-	-	-
Zakup	-	-	1 444	-	470	19	1 933
Koszty usuwania nadkładu w kopalniach odkrywkowych	462	-	-	-	-	-	462
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	1 126	-	1	57	1 184
Nota 9.4 Zmiana stanu rezerwy na koszty likwidacji	(131)	-	-	-	-	-	(131)
Nota 4.1 Amortyzacja	(884)	(813)	-	-	-	(48)	(1 745)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(2 077)	(332)	(8)	-	(208)	(2)	(2 627)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	314	70	18	27	214	(73)	570
Inne zmiany	314	(154)	48	(2)	(87)	62	181
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.							
Wartość brutto	14 590	10 674	4 648	243	2 706	694	33 555
Umorzenie	(6 856)	(5 648)	-	-	-	(301)	(12 805)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(2 677)	(458)	-	-	(211)	(1)	(3 347)
Wartość księgowa netto	5 057	4 568	4 648	243	2 495	392	17 403

Nota 9.1.1 Rzeczowe aktywa trwałe górnicze i hutnicze – środki trwałe w budowie

	2015	2014
Istotne środki trwałe w budowie;		
Program Modernizacji Pirometalurgii	1 537	956
Głogów Głęboki-Przemysłowy	976	821
Budowa szybu SW-4	609	574
Działalność inwestycyjna związana z rozbudową i eksploatacją Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych Żelazny Most	212	234
Inwestycje związane z rozbudową infrastruktury rejonów wydobywczych w kopalniach	271	167

Nota 9.1.2 Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych

Istotne nakłady na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych przedstawiono w poniższej tabeli.

Segment operacyjny	Opis	Nakłady rozpoznane łącznie na 31 grudnia 2015 r.	Nakłady rozpoznane w roku 2015
KGHM INTERNATIONAL LTD.	Nakłady związane z pracami eksploracyjnymi, głównie w ramach projektu Victoria położonego w Zagłębiu Sudbury w Kanadzie	1 489	212
KGHM INTERNATIONAL LTD.	Nakłady związane z pracami eksploracyjnymi w ramach projektu Ajax	573	143

Nota 9.1.3 Wydatki związane z aktywami górniczymi i hutniczymi

	2015	2014
Zakup	(2 078)	(2 146)
Majątek trwały wytworzony we własnym zakresie	(1 184)	(983)
Koszty usuwania nadkładu w kopalniach odkrywkowych	(462)	(183)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia	109	106
Pozostałe	62	94
Razem	(3 553)	(3 112)

Nota 9.2 Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne

Zasady rachunkowości	
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację (umorzenie) oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości (polityka dotycząca utraty wartości przedstawiona została w Części 3). Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową.	
Dla poszczególnych grup środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:	
Grupa	Całkowity okres użytkowania
Budynki i budowle	25-60 lat
urządzenia techniczne i maszyny	4-15 lat
środki transportu	3-14 lat
inne środki trwałe,	5-10 lat
Wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (polityka dotycząca utraty wartości przedstawiona została w Części 3).	
Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres ich przewidywanego użytkowania. Dla głównych grup wartości niematerialnych okres użytkowania wynosi:	
<ul style="list-style-type: none"> - nabyte prawa majątkowe niezwiązane z działalnością górniczą: 5-50 lat, - oprogramowanie komputerowe: 2-5 lat - inne wartości niematerialne 40-50 lat 	

Pozostałe aktywa rzeczowe i niematerialne

	Rzeczowe aktywa trwałe			Wartości niematerialne i inne środki trwałe	Razem
	Budynki, budowle i grunty	Urządzenia techniczne, maszyny, środki transportu i inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie		
Stan na dzień 1 stycznia 2014 r.					
Wartość brutto	1 968	1 931	149	510	4 558
Umorzenie	(418)	(672)	-	(139)	(1229)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(37)	(20)	(2)	(31)	(90)
Wartość księgowa netto	1 513	1 239	147	340	3 239
Zmiany w roku 2014 netto					
Rozliczenie środków trwałych w budowie	124	161	(285)	(175)	(175)
Zakup	29	6	228	156	419
Nota 4.1 Amortyzacja	(62)	(181)	-	(52)	(295)
Inne zmiany	(41)	(108)	(25)	(51)	(225)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.					
Wartość brutto	2 101	1 983	60	345	4 489
Umorzenie	(415)	(852)	5	(127)	(1389)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(123)	(14)	-	-	(137)
Wartość księgowa netto	1 563	1 117	65	218	2 963
Zmiany w roku 2015 netto					
Rozliczenie środków trwałych w budowie	212	194	(406)	-	-
Zakup	-	-	271	31	302
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	42	7	49
Nota 4.1 Amortyzacja	(67)	(190)	-	(13)	(270)
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	(7)	(1)	(70)	(78)
Inne zmiany	(451)	260	51	68	(72)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.					
Wartość brutto	1 855	2 267	23	443	4 588
Umorzenie	(475)	(879)	-	(78)	(1432)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(123)	(14)	(1)	(124)	(262)
Wartość księgowa netto	1 257	1 374	22	241	2 894

Nota 9.3 Amortyzacja

	2015	2014
Amortyzacja	2 015	1 635
rozliczona w wynik finansowy	1 943	1 635
stanowiąca część kosztu wytworzenia innych aktywów	72	-

Nota 9.4 Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia															
<p>Rezerwa na przyszłe koszty związane z likwidacją kopalń i innych obiektów technologicznych tworzona jest na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są specjalistyczne opracowania wykonane w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez specjalistyczne firmy bądź wykonane w Jednostce Dominującej.</p> <p>Zmiana stopy dyskonta lub szacowanego kosztu likwidacji, wpływająca na zmniejszenie rezerwy, koryguje wartość środka trwałego, którego dotyczy, chyba że przekracza wartość bilansową środka trwałego (wówczas nadwyżka ujmowana jest w pozostałych przychodach operacyjnych).</p>	<p>Wartość rezerwy stanowią zdyskontowane do wartości bieżącej oszacowane koszty przyszłej likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych. Na aktualizację rezerwy na dzień kończący okres sprawozdawczy mają wpływ poniższe wskaźniki:</p> <p>1) W Jednostce Dominującej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wskaźnik zmiany cen produkcji budowlano-montażowej publikowany przez GUS, b) prognozowana stopa dyskontowa skalkulowana w oparciu o rentowność obligacji skarbowych w terminach zapadalności najbardziej zbliżonych do terminów planowanych wpływów finansowych. <p>2) W Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) stopa zwrotu z inwestycji w dziesięć, dwudziestoletnie bony skarbowe Federalnej Rezerwy Stanów Zjednoczonych Ameryki, b) stopa zwrotu z inwestycji w pięcioletnie obligacje rządowe emitowane przez rządy Kanady i Chile. <p>Rentowność obligacji skarbowych oraz stopa inflacji ustalone są oddzielnie dla okresów przyszłych, tj. pierwszego, drugiego i trzeciego roku oraz łącznie dla okresów począwszy od czwartego roku.</p> <p>W Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w celu oszacowania rezerw na koszty likwidacji kopalń i obiektów technologicznych położonych w poszczególnych krajach przyjęto następujące stopy dyskonta:</p> <table style="width: 100%; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: right;">2015</th> <th style="text-align: right;">2014</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- w Polsce</td> <td style="text-align: right;">2,75 %</td> <td style="text-align: right;">2,75 %</td> </tr> <tr> <td>- w Stanach Zjednoczonych Ameryki</td> <td style="text-align: right;">1,8% - 2,5%</td> <td style="text-align: right;">1,8% - 2,5%</td> </tr> <tr> <td>- w Kanadzie</td> <td style="text-align: right;">2,3% - 2,9%</td> <td style="text-align: right;">2,3% - 2,9%</td> </tr> <tr> <td>- w Chile</td> <td style="text-align: right;">1,9%</td> <td style="text-align: right;">1,9%</td> </tr> </tbody> </table>		2015	2014	- w Polsce	2,75 %	2,75 %	- w Stanach Zjednoczonych Ameryki	1,8% - 2,5%	1,8% - 2,5%	- w Kanadzie	2,3% - 2,9%	2,3% - 2,9%	- w Chile	1,9%	1,9%
	2015	2014														
- w Polsce	2,75 %	2,75 %														
- w Stanach Zjednoczonych Ameryki	1,8% - 2,5%	1,8% - 2,5%														
- w Kanadzie	2,3% - 2,9%	2,3% - 2,9%														
- w Chile	1,9%	1,9%														

	2015	2014
Stan rezerw na początek okresu sprawozdawczego	1 555	960
Nota 9.1 Zmiany szacunków odniesione w środki trwałe	(131)	520
Pozostałe	72	75
Stan rezerw na koniec okresu sprawozdawczego w tym:	1 496	1 555
- rezerwy długoterminowe	1 466	1 466
- rezerwy krótkoterminowe	30	89

CZĘŚĆ 10 – Kapitał obrotowy

Nota 10.1 Zapasy

Zasady rachunkowości	Ważne oszacowania i założenia
<p>Grupa dokonuje wyceny zapasów według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych niż cena sprzedaży pomniejszona o koszty dokończenia produkcji i doprowadzenia sprzedaży do skutku.</p> <p>Wyceny bilansowej rozchodu składnika zapasów dokonuje się według średniej ważonej ceny nabycia oraz średnioważonego rzeczywistego kosztu wytworzenia.</p>	<p>W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ilość zapasów Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. powstających w procesie ługowania, jest określana w oparciu o szacowany odzysk metalu z rudy. Natura procesu wyłukiwania miedzi z rudy ogranicza precyzyjne monitorowanie poziomu zapasów powstających w wyniku tego procesu. W kolejnych okresach sprawozdawczych, dokonuje się korekty szacowanego w danym okresie sprawozdawczym odzysku miedzi z ługowanej rudy do poziomu produkcji osiągniętej w kolejnym okresie.</p> <p>Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość zapasów ustalona prowizorycznie wyniosła 196 mln PLN (na 31 grudnia 2014 r. 309 mln PLN). W roku 2015 korekta wartości zapasów powstających w procesie ługowania wycenianych prowizorycznie w poprzednich okresach sprawozdawczych wyniosła 107 mln PLN (w 2014 r. 88 mln PLN).</p>

	2015	2014
Materiały	787	682
Półprodukty i produkty w toku	1 870	1 933
Produkty gotowe	560	547
Towary	165	200
Razem wartość netto zapasów	3 382	3 362

Odpis aktualizujący wartość zapasów ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w 2015 r. wyniósł 163 mln PLN (w 2014 r. 91 mln PLN).

Nota 10.2 Należności od odbiorców

Zasady rachunkowości
Należności od odbiorców ujmuje się początkowo w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości

	2015	2014
Należności od odbiorców krótkoterminowe	1 541	1 890

Na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz 2014 r. nie występowały istotne salda należności od odbiorców, które były przeterminowane, lecz nie stwierdzono utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości należności od odbiorców (kumulatywne oraz ujęte w okresie) są nieznaczące zarówno w okresie sprawozdawczym jak i w okresie porównawczym (Odpis aktualizujący wartość należności od odbiorców wyniósł 9 mln PLN (w 2014 r. 6 mln PLN)). Grupa narażona jest na ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe wynikające z należności od odbiorców. Zarządzanie ryzykiem kredytowym oraz ocena jakości kredytowej należności przedstawiono w Nocie 7.5.2.3 Informacje na temat zmian kursów walutowych przedstawiono w Nocie 7.5.1.3 Wartość godziwa należności od odbiorców zbliżona jest od wartości bilansowej.

Nota 10.3 Zobowiązania wobec dostawców

Zasady rachunkowości
Zobowiązania wobec dostawców ujmuje się początkowo w wartości godziwej wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości zamortyzowanego kosztu.

	2015	2014
Zobowiązania wobec dostawców długoterminowe	180	175
Zobowiązania wobec dostawców krótkoterminowe	1 418	1 209
Zobowiązania wobec dostawców	1 598	1 384

W pozycji zobowiązań wobec dostawców zawarte zostały zobowiązania z tytułu zakupu, budowy środków trwałych i wartości niematerialnych wynoszące na 31 grudnia 2015 r. w części długoterminowej 172 mln PLN zł, a w części krótkoterminowej 521 mln PLN (na 31 grudnia 2014 r. odpowiednio 168 mln PLN i 407 mln PLN).

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe wynikające ze zobowiązań wobec dostawców oraz ryzyko płynności. Informacje na temat ryzyka walutowego przedstawiono w Nocie 7.5.1.3 oraz ryzyko płynności w Nocie 8.3.1. Wartość godziwa zobowiązań wobec dostawców zbliżona jest od wartości bilansowej.

Nota 10.4 Zmiana stanu kapitału obrotowego

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 31 grudnia 2014 r.	(3 362)	(1 890)	1 384	(3 868)
Stan na 31 grudnia 2015 r.	(3 382)	(1 541)	1 598	(3 325)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(20)	349	214	543
Korekty	99	32	(108)	23
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	79	381	106	566

	Zapasy	Należności od odbiorców	Zobowiązania wobec dostawców	Kapitał obrotowy
Stan na 31 grudnia 2013 r.	(3 397)	(2 279)	1 291	(4 385)
Stan na 31 grudnia 2014 r.	(3 362)	(1 890)	1 384	(3 868)
Zmiana stanu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	35	389	93	517
Korekty	83	52	(133)	2
Zmiana stanu ujęta w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	118	441	(40)	519

Największa wartość korekt zmiany stanu pozycji bilansowych kapitału obrotowego dotyczy różnicy wynikającej ze zmiany stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych, która wynosi (92) mln PLN w 2015 r., (107) mln PLN w 2014 r.

CZĘŚĆ 11 – Świadczenia pracownicze

Zasady rachunkowości

Grupa zobowiązana jest do wypłaty określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (świadczeń emerytalnych z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych, ekwiwalentu węglowego) oraz innych długoterminowych świadczeń (w postaci nagród jubileuszowych), zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Wysokość zobowiązań z tytułu obu rodzajów świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zyski i straty aktuarialne z wyceny określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmują się w pozostałych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały. Zyski i straty aktuarialne z wyceny pozostałych świadczeń (np. świadczenia z tytułu nagród jubileuszowych) ujmowane są w zysku lub stracie.

Ważne oszacowania i założenia

Zobowiązanie bilansowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń. Wysokość zobowiązania zależy od wielu czynników, które są wykorzystywane jako założenia w metodzie aktuarialnej. Wszelkie zmiany założeń mają wpływ na wartość bilansową zobowiązania. Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa procentowa. Na dzień kończący okres sprawozdawczy w oparciu o opinię niezależnego aktuarium przyjmuje się odpowiednią stopę dyskonta dla podmiotów Grupy Kapitałowej, przy użyciu której ustala się wartość bieżącą szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych z tytułu tych świadczeń. Przy ustalaniu stopy dyskontowej dla okresu sprawozdawczego aktuarium ekstrapoluje wzdłuż krzywej rentowności bieżące stopy procentowe obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, aby uzyskać stopę dyskontową umożliwiającą dyskontowanie płatności o terminie realizacji dłuższym niż termin wykupu obligacji.

Pozostałe założenia makroekonomiczne wykorzystywane dla wyceny zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych, takie jak stopa inflacji czy najniższe wynagrodzenie, oparte są w części na obecnie panujących warunkach rynkowych. Założenia przyjęte do wyceny na 31 grudnia 2015 r. zostały ujawnione w Nocie 11.1.

Wrażliwość zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych na zmiany założeń została ustalona dla salda zobowiązań Jednostki Dominującej. W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej, z uwagi na nieistotne salda zobowiązań z tego tytułu, wpływ zmian podstawowych parametrów przyjętych do kalkulacji rezerw na wysokość salda zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym byłby nieistotny.

Wpływ zmian wskaźników na saldo zobowiązań (Jednostki Dominującej)

	2015	2014
wzrost stopy dyskonta o 1%	(248)	(260)
obniżenie stopy dyskonta o 1%	328	348
wzrost o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	324	335
obniżenie o 1% wskaźnika wzrostu cen węgla i wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	(250)	(261)

Nota 11.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych**Składniki pozycji zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych**

	2015	2014
Długoterminowe	1 979	2 011
Krótkoterminowe	126	135
Nota 11.2 Ogółem zobowiązania z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych	2 105	2 146
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	219	217
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne (niewykorzystane urlopy, premie, inne)	415	413
Ogółem zobowiązania pracownicze	634	630

Koszty świadczeń pracowniczych

	2015	2014
Koszty wynagrodzeń	3 475	3 442
Koszty ubezpieczeń społecznych	1 201	1 182
Koszty przyszłych świadczeń	30	80
Nota 4.1 Koszty świadczeń pracowniczych	4 706	4 704

Nota 11.2 Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów przyszłych świadczeń pracowniczych

	Ogółem zobowiązania	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno - rentowe	Ekwiwalent węglowy	Inne świadczenia
Stan na dzień 1 stycznia 2014					
Stan na dzień 1 stycznia 2014	1 694	328	250	1 050	66
Nota 11.1 Łączna kwota kosztów ujęta w wyniku finansowym	192	100	24	63	5
Koszty odsetek	76	15	11	47	3
Koszty bieżącego zatrudnienia	57	26	13	16	2
Koszty przyszłego zatrudnienia	1	1	-	-	-
Straty aktuarialne ujmowane w wyniku finansowym	58	58	-	-	-
Nota 8.2.2 Straty aktuarialne ujmowane w innych całkowitych dochodach	372	-	40	318	14
Wyplacone świadczenia	(112)	(49)	(21)	(38)	(4)
Stan na dzień 31 grudnia 2014	2 146	379	293	1 393	81
Nota 11.1 Łączna kwota kosztów ujęta w wyniku finansowym	153	59	25	62	7
Koszty odsetek	61	10	8	38	5
Koszty bieżącego zatrudnienia	69	27	16	24	2
Koszty przyszłego zatrudnienia	4	3	1	-	-
Straty aktuarialne ujmowane w wyniku finansowym	19	19	-	-	-
Nota 8.2.2 (Zyski)/ straty aktuarialne ujmowane w innych całkowitych dochodach	(71)	-	7	(75)	(3)
Wyplacone świadczenia	(123)	(54)	(25)	(41)	(3)
Stan na dzień 31 grudnia 2015	2 105	384	300	1 339	82
Stan na dzień 31 grudnia					
Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	2 105	2 146	1 694	1 748	1 465

Główne przyjęte założenia aktuarialne na 31 grudnia 2015 r.:

	2016	2017	2018	2019	2020 i następne
- stopa dyskonta	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu cen węgla	0,00%	2,30%	3,00%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	0,00%	3,30%	4,00%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	1,70%	1,80%	2,50%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	1,50%	1,80%	2,50%	2,50%	2,50%

Główne przyjęte założenia aktuarialne na 31 grudnia 2014 r.:

	2015	2016	2017	2018	2019 i następne
- stopa dyskonta	2,75%	2,75%	2,75%	2,75%	2,75%
- stopa wzrostu cen węgla	0,00%	2,80%	2,60%	3,00%	3,00%
- stopa wzrostu najniższego wynagrodzenia	0,00%	3,80%	3,60%	4,00%	4,00%
- przewidywana inflacja	1,20%	2,30%	2,10%	2,50%	2,50%
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	1,50%	2,30%	2,10%	2,50%	2,50%

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie stopy wzrostu dyskonta, wzrostu cen węgla oraz wzrostu najniższych wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu przyjęto parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen węgla i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności długoterminowych obligacji skarbowych.

Podział (zysków) / strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2015 r. w stosunku do założeń przyjętych na 31 grudnia 2014 r.

Zmiana założeń finansowych	(200)
Zmiana założeń demograficznych	18
Pozostałe zmiany	129
Razem(zyski)/straty aktuarialne	(53)

Profil zapadalności zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Rok zapadalności:	Ogółem zobowiązania	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno - rentowe	ekwiwalent węglowy	Inne świadczenia
2016	129	41	36	44	8
2017	160	36	70	49	5
2018	98	29	17	48	4
2019	93	26	15	48	4
2020	88	26	12	46	4
Pozostałe lata	1 537	216	162	1 105	54
Wartość zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015	2 105	374	312	1 340	79

CZĘŚĆ 12 – Inne noty

Nota 12.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Zasady rachunkowości oraz ważne oszacowania i założenia zaprezentowane w Nocie 10 mają zastosowanie do transakcji przeprowadzanych z podmiotami powiązаныmi.

Transakcje Grupy z jednostkami powiązаныmi obejmują transakcje z:

- wspólnym przedsięwzięciem Sierra Gorrda,
- jednostkami, nad którymi Skarb Państwa sprawuje kontrolę, współkontrolę lub wywiera na nie znaczący wpływ,
- zarządem oraz organem nadzorującym (wynagrodzenia) – Nota 12.11.

Przychody operacyjne od jednostek powiązanych

	2015	2014
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	17	50
Przychody odsetkowe od pożyczki dla wspólnego przedsięwzięcia	466	282
Przychody z innych transakcji	104	17
	587	349

Zakup od jednostek powiązanych

	2015	2014
Zakup usług, towarów i materiałów	85	17
Inne transakcje zakupu	2	2
	87	19

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności od podmiotów powiązanych

	2015	2014
Od wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M. (pożyczki)	7 504	6 231
Od wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M. (pozostałe)	312	7
Od pozostałych podmiotów powiązanych	2	2
	7 818	6 240

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania wobec podmiotów powiązanych

	2015	2014
Wobec wspólnych przedsięwzięć	75	-
Wobec pozostałych podmiotów powiązanych	1	2

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych między Grupą Kapitałową a rządem oraz jednostkami, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę, współkontrolę lub wywiera na nie znaczący wpływ, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i kwotę.

Pozostałe transakcje zawarte przez Grupę Kapitałową z rządem oraz jednostkami, nad którymi ten rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ, które były znaczące zbiorowo, wchodziły w zakres normalnych, codziennych operacji gospodarczych, przeprowadzonych na zasadach rynkowych. Transakcje te dotyczyły:

- zakupu materiałów i usług na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej (paliwa, energia, usługi transportowe). Obroty z tytułu tych transakcji w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wyniosły 645 mln PLN (od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. 749 mln PLN), nierozliczone salda zobowiązań z tytułu tych transakcji na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosły 241 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2014 r. 241 mln PLN),
- sprzedaży do Spółek Skarbu Państwa. Obroty z tej sprzedaży w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wyniosły 119 mln PLN (od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. 82 mln PLN), nierozliczone salda należności z tytułu tych transakcji na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosły 8 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2014 r. 7 mln PLN),
- otrzymanych dywidend od Spółek Skarbu Państwa w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w wartości 27 mln PLN (od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. 35 mln PLN).

Nota 12.2 Dywidendy wypłacone

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2015 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie podziału zysku Jednostki Dominującej za rok obrotowy 2014, na dywidendę dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2014 przeznaczono kwotę 800 mln PLN, co stanowi 4 PLN na jedną akcję. Dzień dywidendy ustalono na 27 maja 2015 r., a wypłatę dywidendy w dwóch ratach: 18 czerwca 2015 r. kwota 2,00 PLN na akcję i 19 października 2015 r. kwota 2,00 PLN na akcję. Wszystkie akcje Jednostki Dominującej są akcjami zwykłymi.

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2014 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie podziału zysku Jednostki Dominującej za rok obrotowy 2013, na dywidendę dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2013 przeznaczono kwotę 1 000 mln zł, co stanowi 5 zł na jedną akcję.

Nota 12.3 Pozostałe aktywa

Zasady rachunkowości	
Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.	
Zasady rachunkowości dotyczące aktywów finansowych zostały opisane w Nocie 7.	

	2015	2014
Rozliczenia międzyokresowe czynne	73	177
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – krótkoterminowe	84	57
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów długoterminowych o budowę	38	52
Inne	285	199
Pozostałe aktywa	480	485

Nota 12.4 Pozostałe zobowiązania

Zasady rachunkowości	
Pozostałe zobowiązania finansowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w wartości zamortyzowanego kosztu.	

	2015	2014
Zobowiązania z tytułu umowy na dostawę metali do Franco Nevada (a)	670	731
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	180	175
Inne	115	113
Pozostałe zobowiązania - długoterminowe	965	1 019
Fundusze specjalne	269	255
Rezerwa na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów technologicznych oraz koszty likwidacji środków trwałych - część krótkoterminowa	35	58
Rezerwa na sprawy w toku i postępowaniu sądowym oraz pozostałe rezerwy	77	56
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	129	35
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	319	285
Inne zobowiązania finansowe	103	122
Inne	132	166
Pozostałe zobowiązania - krótkoterminowe	1 064	977

(a) zobowiązanie to jest ujęte w wartości godziwej odpowiadającej obowiązkowi wykonania przyszłych świadczeń wynikających z umowy, które rozliczane będzie w przyszłości zgodnie z wielkością wykonanego świadczenia.

Nota 12.5 Aktywa, zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Wartości pozycji aktywów, zobowiązań warunkowych oraz innych zobowiązań nieujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ustalone zostały na podstawie szacunków.

	2015	2014
Aktywa warunkowe	635	474
otrzymane gwarancje	310	223
należności wekslowe	168	109
pozostałe tytuły	157	142
Zobowiązania warunkowe	1 780	1 720
zlecenia udzielenia gwarancji i poręczeń, w tym:	1 281	1 429
akredytywa udzielona jako zabezpieczenie należytego wykonania długoterminowego kontraktu na dostawę energii elektrycznej dla wspólnego przedsięwzięcia Sierra Gorda S.C.M.	536	482
gwarancje ustanowione jako dodatkowe zabezpieczenie należytego wykonania umów leasingu zawartych przez wspólne przedsięwzięcie Sierra Gorda S.C.M.	319	341
gwarancja zabezpieczająca należyte wykonanie przyszłych zobowiązań środowiskowych Jednostki Dominującej związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most”	64	320
akredytywa zabezpieczająca należyte wykonanie przez KGHM INTERNATIONAL LTD. przyszłych zobowiązań środowiskowych związanych z rekultywacją terenu po zakończeniu eksploatacji kopalni Robinson, Podolsky oraz projektu Victoria	324	272
zobowiązanie wekslowe zabezpieczające należyte wykonanie przyszłych zobowiązań środowiskowych Spółki związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most”	256	-
zobowiązania z tytułu umów wdrożeniowych i racjonalizatorskich	91	154
pozostałe tytuły	152	137
Inne zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	172	244
Zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego w związku z rozbudową zbiornika odpadów produkcyjnych	118	120
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	54	124

Nota 12.6 Umowne zobowiązania inwestycyjne związane z aktywami rzeczowymi i niematerialnymi

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte w okresie sprawozdawczym, ale nieujęte jeszcze w sprawozdaniu z sytuacji finansowej miały następującą wartość (stan na 31 grudnia danego roku):

	2015	2 014
Umowne zobowiązania z tytułu nabycia:		
rzeczowych aktywów trwałych	2 111	2 855
wartości niematerialnych	29	34
Umowne zobowiązania inwestycyjne, razem:	2 140	2 889

Udział Grupy Kapitałowej w umownych zobowiązaniach inwestycyjnych wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności (projekt Sierra Gorda) został przedstawiony w Nocie 6.1 [Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności].

Nota 12.7 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Jednostka Dominująca oraz polskie jednostki zależne Grupy Kapitałowej otrzymały prawa wieczystego użytkowania gruntów w większości nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawnych. Grunty będące przedmiotem prawa wieczystego użytkowania stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością produkcyjną, w tym również tereny stref ochronnych, na których przekroczone zostały standardy jakości środowiska na skutek prowadzonej działalności gospodarczej.

W związku z charakterem użytkowania powyższych gruntów Grupa Kapitałowa nie dysponuje wartościami godziwymi praw wieczystego użytkowania.

W tabeli poniżej umieszczono informację na temat przyszłych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów.

	2015	2014
Poniżej jednego roku	14	13
Od jednego roku do pięciu lat	57	55
Powyżej pięciu lat	732	703
Łączna wartość przyszłych warunkowych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	803	771

Zobowiązania Grupy Kapitałowej z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

Nota 12.8 Struktura zatrudnienia

	2015	2014
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	10 285	10 190
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	23 313	23 907
Razem (w przeliczeniu na pełne etaty)	33 598	34 097

Nota 12.9 Pozostałe korekty zysku przed opodatkowaniem w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

	2015	2014
Zmiana stanu aktywów / zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych	509	723
Przekwalifikowanie innych całkowitych dochodów do wyniku w związku z realizacją instrumentów pochodnych zabezpieczających	(482)	(531)
Różnice kursowe	(190)	27
Pozostałe	31	53
Razem	(132)	272

Nota 12.10 Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego

Wynagrodzenie członków Zarządu (w tys. PLN)	Okres pełnienia funkcji w 2015	Okres pełnienia funkcji w 2014	Wynagrodzenie stałe 2015	Wynagrodzenia stałe 2014	Pozostałe 2015	Pozostałe 2014	Łączne dochody w 2015	Łączne dochody w 2014
Członkowie Zarządu pełniący funkcję								
Herbert Wirth	01.01-31.12	01.01-31.12	1 490	1 442	948	835	2 438	2 277
Jarosław Romanowski	01.01-31.12	01.01-31.12	1 340	1 297	858	426	2 198	1 723
Wojciech Kędzia	01.01-31.01	01.01-31.12	99	1 153	757	670	856	1 823
Jacek Kardela	01.01-31.12	01.01-31.12	1 192	1 153	732	349	1 924	1 502
Marcin Chmielewski	01.01-31.12	01.01-31.12	1 185	1 154	718	368	1 903	1 522
Mirosław Laskowski	01.02-31.12	-	1 093	-	184	-	1 277	-
pozostali Członkowie Zarządu								
Włodzimierz Kiciński	-	-	-	324	-	611	-	935
Adam Sawicki	-	-	-	288	-	403	-	691
Dorota Włoch	-	-	-	288	-	381	-	669
			6 399	7 099	4 197	4 043	10 596	11 142

Wartości w kolumnach „Wynagrodzenia stałe” oraz „Pozostałe” zawierają wynagrodzenia w okresie wypowiedzenia.

**Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej
(w tys. PLN)**

	Okres pełnienia funkcji w 2015	Okres pełnienia funkcji w 2014	Wynagrodzenie za czas pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej 2015	Wynagrodzenie za czas pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej 2014	Pozostałe 2015	Pozostałe 2014	Łączne dochody 2015	Łączne dochody 2014
Członkowie Rady Nadzorczej pełniący funkcję								
Krzysztof Kaczmarczyk	-	01.01-23.06	-	52	-	4	-	56
Aleksandra Magaczewska	-	01.01-23.06	-	59	-	2	-	61
Jacek Poświęta	01.01-31.12	01.01-31.12	100	97	1	2	101	99
Bogusław Szarek	01.01-31.12	01.01-31.12	100	96	240	226	340	322
Andrzej Kidyba	01.01-31.12	01.01-31.12	100	96	411	356	511	452
Iwona Zatorska-Pańtak	-	01.01-23.06	-	48	-	-	-	48
Marek Panfil	-	01.01-23.06	-	48	-	23	-	71
Tomasz Cyran	-	23.06-31.12	110	54	4	10	114	64
Barbara Wertelecka-Kwater	01.01-31.12	23.06-31.12	100	49	-	3	100	52
Marcin Moryń	01.01-31.12	23.06-31.12	125	60	-	3	125	63
Józef Czyczerski	01.01-31.12	23.06-31.12	100	49	108	76	208	125
Bogusław Stanisław Fiedor	01.01-31.12	23.06-31.12	100	49	2	3	102	52
Leszek Hajdacki	01.01-31.12	23.06-31.12	100	49	175	90	275	139
			935	806	941	798	1 876	1 604

	2015	2014
Wynagrodzenia i inne świadczenia członków pozostałego kluczowego personelu kierowniczego	6 806	5 412

Na podstawie definicji kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24 oraz analizy uprawnień i zakresu odpowiedzialności członków organów zarządczych Grupy Kapitałowej wynikających z dokumentów korporacyjnych oraz umów o zarządzanie, za pozostały kluczowy personel kierowniczy Grupy Kapitałowej uznano członków Rady Dyrektorów KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz Prezesa Zarządu KGHM INTERNATIONAL LTD.

Nota 12.11 Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych w tys. PLN

	2015	2014
Spółki grupy PricewaterhouseCoopers	8 739	6 047
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych, w tym:	4 366	3 999
badanie rocznych sprawozdań finansowych	3 741	3 283
przeгляд sprawozdań finansowych	625	716
Z realizacji innych umów	4 373	2 048

Nota 12.12 Skład Grupy Kapitałowej

Procentowy udział Grupy na dzień

Nazwa jednostki	Siedziba	2015	2014
"BIOWIND" sp. z o.o. w likwidacji	Lubin	-	100
BIPROMET S.A.	Katowice	100	66
CBJ sp. z o.o.	Lubin	100	100
CENTROZŁOM WROCŁAW S.A.	Wrocław	99,65	99,54
CUPRUM Nieruchomości sp. z o.o.	Wrocław	100	100
"Energetyka" sp. z o.o.	Lubin	100	100
Fermat 1 S.á r. l.	Luksemburg	100	100
Fermat 2 S.á r. l.	Luksemburg	100	100
Fermat 3 S.á r. l.	Luksemburg	100	100
Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o.	Wrocław	100	100
Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o. S.K.A.	Wrocław	100	100
INOVA Spółka z o.o.	Lubin	100	100
INTERFERIE S.A.	Lubin	67,71	67,71
Interferie Medical SPA Sp. z o.o.	Lubin	89,46	89,46
KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR	Wrocław	100	100
CUPRUM DEVELOPMENT sp. z o.o.	Wrocław	100	100
KGHM Kupfer AG	Berlin	100	100
KGHM I FIZAN	Wrocław	100	100
KGHM III FIZAN	Wrocław	100	100
KGHM IV FIZAN	Wrocław	100	100
KGHM V FIZAN	Wrocław	100	100
Legnicki Park Technologiczny LETIA S.A.	Legnica	-	84,93
Metraco S.A.	Legnica	100	100
KGHM (SHANGHAI) COPPER TRADING CO., LTD.	Shanghai	100	100
KGHM TFI S.A.	Wrocław	100	100
KGHM ZANAM S.A. (wcześniej KGHM ZANAM Sp. z o.o.)	Polkowice	100	100
"MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA" S.A.	Lubin	100	100
NITROERG S.A.	Bieruń	85	85
NITROERG SERWIS Sp. z o.o.	Wilków	85	85
PeBeKa S.A.	Lubin	100	100

Nazwa jednostki	Siedziba	Procentowy udział Grupy na dzień	
		2015	2014
PeBeKa Canada Inc.	Vancouver	100	-
PB Katowice S.A. w likwidacji	Katowice	88,09	58,14
MERCUS Logistyka sp. z o.o. (wcześniej PHP "MERCUS" sp. z o.o.)	Polkowice	100	100
PHU "Lubinpex" Sp. z o.o.	Lubin	100	100
Staropolanka Sp. z o.o.	Polanica Zdrój	100	-
PMT Linie Kolejowe 2 Sp. z o.o.	Owczary	100	-
Future 1 Sp. z o.o.	Lubin	100	-
Future 2 Sp. z o.o.	Lubin	100	-
Future 3 Sp. z o.o.	Lubin	100	-
Future 4 Sp. z o.o.	Lubin	100	-
Future 5 Sp. z o.o.	Lubin	100	-
Future 6 Sp. z o.o.	Lubin	100	-
Future 7 Sp. z o.o.	Lubin	100	-
PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o.	Owczary	100	100
POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	Lubin	100	100
Polska Grupa Uzdrawisk Sp. z o.o.	Wrocław	100	100
Polska Grupa Uzdrawisk Sp. z o.o. S.K.A. w likwidacji	Warszawa	100	100
"Uzdrowisko Cieplice" Sp. z o.o.-Grupa PGU	Jelenia Góra	98,29	97,87
Uzdrowiska Kłodzkie S.A. - Grupa PGU	Polanica Zdrój	100	99,31
Uzdrowisko Połczyn Grupa PGU S.A.	Połczyn Zdrój	100	98,42
Uzdrowisko "Świeradów-Czerniawa" Sp. z o.o.-Grupa PGU	Świeradów Zdrój	98,95	98,65
WFP Hefra S.A.	Warszawa	100	100
WMN "LABĘDY" S.A.	Gliwice	84,96	84,96
WPEC w Legnicy S.A.	Legnica	100	85,2
Zagłębie Lubin S.A.	Lubin	100	100
0929260 B.C U.L.C.	Vancouver	-	100
Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD.			
KGHM INTERNATIONAL LTD.	Vancouver	100	100
KGHM AJAX MINING INC.	Vancouver	80	80
Sugarloaf Ranches Limited	Vancouver	100*	100*
Malmbjerg Molybdenum A/S	Grenlandia	100	100
KGHMI (Barbados) Holdings Ltd.	Barbados	100	100
Quadra FNX Chile (Barbados) Ltd.	Barbados	100	100
Quadra FNX Holdings Chile Limitada	Chile	100	100
Quadra FNX SG (Barbados) Ltd.	Barbados	100	100
Aguas de la Sierra Limitada	Chile	100	100
Quadra FNX FFI Ltd.	Barbados	100	100
Robinson Holdings (USA) Ltd.	Nevada, USA	100	100
Wendover Bulk Transhipment Company	Nevada, USA	100	100
Robinson Nevada Mining Company	Nevada, USA	100	100
Carlota Holdings Company	Arizona, USA	100	100
Carlota Copper Company	Arizona, USA	100	100
FNX Mining Company Inc.	Ontario, Kanada	100	100
DMC Mining Services Ltd.	Ontario, Kanada	100	100
Quadra FNX Holdings Partnership	Kolumbia Brytyjska, Kanada	100	100
Raise Boring Mining Services, S.A. de C.V.	Meksyk	100	100
FNX Mining Company USA Inc.	USA	100	100
DMC Mining Services Corporation	USA	100	100

Nazwa jednostki	Siedziba	Procentowy udział Grupy na dzień	
		2015	2014
Centenario Holdings Ltd.	Brytyjskie Wyspy Dziewicze	100	100
Minera Carrizalillo Limitada	Chile	100	100
Mineria y Exploraciones KGHM International SpA	Chile	100	100
Franke Holdings Ltd. (dawniej Frankie (BVI) Ltd.)	Brytyjskie Wyspy Dziewicze	100	100
Sociedad Contractual Minera Franke	Chile	100	100
0899196 B.C. Ltd.	Kolumbia Brytyjska, Kanada	100	100

Zmiany struktury Grupy Kapitałowej dokonane w 2015 r. nie miały istotnego wpływu na wyniki skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Szczegóły przedstawiono w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej w punkcie 6.1.

Nota 12.13 Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Podatkowa Grupa Kapitałowa KGHM

Dnia 1 stycznia 2016 r. rozpoczął się pierwszy rok podatkowy Podatkowej Grupy Kapitałowej KGHM. Umowa o utworzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej KGHM, w rozumieniu przepisów ustawy o CIT, została zawarta w dniu 18 września 2015 r. Umowa została zarejestrowana przez Naczelnika Dolnośląskiego Urzędu Skarbowego decyzją wydaną w dniu 22 października 2015 r. Spółką reprezentującą Podatkową Grupę Kapitałową jest KGHM Polska Miedź S.A.

W skład Podatkowej Grupy Kapitałowej wchodzi następujące Spółki:

KGHM Polska Miedź S.A.,
INOVA Centrum Innowacji Technicznych Spółka z o.o.
„Energetyka” sp. z o.o.,
KGHM CUPRUM sp. z o.o. - Centrum Badawczo Rozwojowe,
Future 1 Sp. z o.o.,
Future 2 Sp. z o.o.
Future 3 Sp. z o.o.,
Future 4 Sp. z o.o.,
Future 5 Sp. z o.o.,
Future 6 Sp. z o.o.,
Future 7 Sp. z o.o.,
PMT Linie Kolejowe 2 sp. z o.o.,
Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń PeBeKa S.A.,
KGHM ZANAM S.A.,
„MIEDZIOWE CENTRUM ZDROWIA” S.A.,
Zagłębie Lubin S.A.,
Metraco S.A.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A., dnia 18 stycznia 2016 r., zmieniło skład Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. Skład Rady Nadzorczej na dzień kończący okres sprawozdawczy przedstawiono w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej w punkcie 2.

Zmiany w składzie Zarządu Jednostki Dominującej

Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. na posiedzeniu dnia 3 lutego 2016 r. zmieniła skład Zarządu Jednostki Dominującej. Szczegółowe informacje przedstawiono w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej w punkcie 2.

Zmniejszenie limitu kwoty dostępnego kredytu

Dnia 21 stycznia 2016 r. Jednostka Dominująca podpisała aneks do umowy o kredyt z Bankiem Handlowym S.A. w Warszawie, na mocy którego zmniejszony został limit dostępnej kwoty kredytu w rachunku bieżącym z 280 mln PLN do kwoty 250 mln PLN. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę WIBOR/ LIBOR powiększoną o marżę. Termin spłaty zobowiązania upływa z dniem 12 października 2018 r.

Podpisanie umów o finansowanie

Dnia 5 lutego 2016 r. Jednostka Dominująca zawarła umowę o kredyt w wysokości 100 mln USD z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę. Umowa została zawarta na czas oznaczony 3 miesięcy z możliwością przedłużenia na kolejne 3 miesięczne okresy kredytowania.

Dnia 29 lutego 2016 r. Jednostka Dominująca podpisała umowę o kredyt w rachunku bieżącym z Bankiem Zachodnim WBK S.A. w Warszawie na kwotę 50 mln USD. Umowa z dnia 29 lutego 2016 r. zastępuje dotychczasową umowę na finansowanie z BZ WBK S.A. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę. Okres dostępności kredytu upływa dnia 28 lutego 2017 r.

Wystawienie gwarancji korporacyjnej

Dnia 12 lutego 2016 r. Jednostka Dominująca wystawiła na rzecz Banco de Chile gwarancję korporacyjną na kwotę 63 mln USD. Gwarancja stanowi zabezpieczenie spłaty krótkoterminowego kredytu obrotowego udzielonego przez Banco de Chile spółce Sierra Gorda S.C.M. Termin obowiązywania gwarancji upływa 12 lutego 2017 r.

Wydłużenie terminu spłaty kredytu

Dnia 29 lutego 2016 r. Jednostka Dominująca wydłużyła termin spłaty kredytu w rachunku bieżącym w HSBC Bank Polska S.A. w wysokości 100 mln PLN. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę WIBOR/LIBOR powiększoną o marżę. Termin spłaty zobowiązania upływa dnia 29 sierpnia 2017 r.

Zastrzeżenia chilijskiego regulatora środowiskowego

W dniu 8 marca 2016 r. regulator środowiskowy w Chile (Chilean Environmental Enforcement Agency) w opublikowanej informacji publicznej wskazał obszary, w których mogły wystąpić naruszenia przez kopalnię Sierra Gorda zakresu przyznanego pozwolenia środowiskowego. Obecnie prowadzone są prace związane z analizą opublikowanego dokumentu.

Znacząca umowa handlowa

W dniu 11 marca 2016 r. Jednostka Dominująca zawarła aneks do umowy z dnia 28 kwietnia 2014 r. z nkt cables group GmbH na sprzedaż walcówki miedzianej. W wyniku podpisania niniejszego aneksu, łączna szacowana wartość umowy na sprzedaż walcówki miedzianej w latach 2014 – 2016 wynosi od 3 342 mln PLN do 3 441 mln PLN w zależności od wykorzystania opcji ilościowej. Umowa zawiera opcję wydłużenia okresu jej obowiązywania na rok 2017.

Prognoza wyników na 2016 rok

W dniu 15 marca 2016 r. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej zatwierdziła, przedłożony przez Zarząd Budżet KGHM Polska Miedź S.A. na 2016 r. (szczegółowe dane dotyczące przyjętego budżetu znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej w rozdziale 7.12).

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko /Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH			
Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Łukasz Stelmach	Dyrektor Naczelny Centrum Usług Księgowych Główny Księgowy KGHM Polska Miedź S.A.	

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ
W 2015 ROKU**

Lubin, marzec 2016 roku

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	90
2. Zarząd i Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej	91
3. Charakterystyka działalności Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	93
3.1. Struktura Grupy Kapitałowej, główne aktywa	93
3.2. Zakres działalności Grupy Kapitałowej, lokalizacja aktywów górniczych	94
3.3. Proces produkcyjny	95
3.4. Podstawowe produkty Grupy Kapitałowej	97
3.5. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej	99
3.6. Etyka i ład korporacyjny	102
4. Strategia KGHM Polska Miedź S.A.	102
5. Realizacja strategii w 2015 r.	105
6. Działalność Grupy Kapitałowej w 2015 r.	111
6.1. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej, inwestycje kapitałowe i ich finansowanie	111
6.2. Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej	115
6.3. Sprawy sporne	117
6.4. Zarządzanie ryzykiem	119
6.5. Ochrona środowiska	128
6.6. Inwestycje rzeczowe	130
7. Sytuacja majątkowa i finansowa	131
7.1. Uwarunkowania makroekonomiczne	131
7.2. Sprzedaż produktów	134
7.3. Rynki zbytu	137
7.4. Segmenty działalności	138
7.5. Sytuacja majątkowa	151
7.6. Źródła finansowania majątku	154
7.7. Aktywa i zobowiązania warunkowe	155
7.8. Finansowanie w Grupie Kapitałowej	155
7.9. Sprawozdanie z wyniku	159
7.10. Koszty podstawowej działalności operacyjnej	160
7.11. Wskaźniki finansowe	162
7.12. Realizacja założeń Budżetu na 2015 r. oraz przewidywana sytuacja w 2016 r.	163
7.13. Kierunki zamierzeń w zakresie inwestycji kapitałowych	164
8. Jednostka Dominująca	164
8.1. Kapitał i struktura właścicielska Jednostki Dominującej	164
8.2. Notowania Jednostki Dominującej na giełdzie papierów wartościowych	166
8.3. Dywidenda	167
8.4. Zmiany w składach organów Jednostki Dominującej	168
8.5. Wynagrodzenia członków organów Jednostki Dominującej i pozostałego kluczowego personelu kierowniczego Grupy Kapitałowej	171
9. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego przez KGHM Polska Miedź S.A.	173
10. Istotne zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy	182
Załącznik 1 Struktura Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na 31.12.2015 r.	184
Załącznik 2 Struktura Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. na 31.12.2015 r.	185
Załącznik 3 Przedmiot działalności podmiotów zależnych i wspólnych przedsięwzięć KGHM Polska Miedź S.A.	186
Załącznik 4 Metodologia obliczania wskaźników prezentowanych w sprawozdaniu	189
Załącznik 5 Spis tabel, wykresów, schematów i rysunków	190

Tabela 1. Zestawienie syntetyczne danych dotyczących Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. za lata 2009-2015 ^{1/}

		2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Sprawozdanie z całkowitych dochodów								
Przychody ze sprzedaży	mln PLN	20 008	20 492	24 110	26 705	22 107	17 293	12 120
Wynik netto ze sprzedaży	mln PLN	506	3 353	4 594	7 142	9 402	6 690	3 183
Wynik przed opodatkowaniem	mln PLN	(5 122)	3 098	4 235	6 448	13 290	5 778	2 904
Wynik netto	mln PLN	(5 009)	2 451	3 033	4 803	11 064	4 715	2 359
Sprawozdanie z sytuacji finansowej								
Suma bilansowa	mln PLN	36 764	40 374	34 465	33 616	30 554	21 177	14 897
Aktywa trwałe	mln PLN	30 448	33 569	26 488	23 762	12 037	12 414	9 808
Aktywa obrotowe	mln PLN	6 316	6 805	7 977	9 854	18 517	8 763	5 090
Kapitał własny	mln PLN	20 414	25 530	23 064	21 710	23 382	14 892	10 624
Zobowiązania i rezerwy	mln PLN	16 350	14 844	11 401	11 906	7 172	6 286	4 274
Wskaźniki finansowe								
Wynik netto na akcję (EPS) ^{2/}	PLN	(13,94)	12,07	15,29	24,34	56,67	22,84	12,7
Dywidenda na akcję (DPS) ^{2/, 3/}	PLN	x	4,00	5,00	9,80	28,34	14,90	3,00
Cena/Zysk (P/E) ^{2/}	kr.	x	9,0	7,7	7,8	2,0	7,6	8,3
Płynność bieżąca	kr.	1,0	1,2	1,7	2,1	4,2	2,6	2,2
Płynność szybka	kr.	0,5	0,6	1,0	1,3	3,6	1,9	1,3
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	%	(13,6)	6,1	8,8	14,3	36,2	22,3	15,8
Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)	%	(24,5)	9,6	13,2	22,1	47,3	31,7	22,2
Stopa zadłużenia	%	44,5	36,8	33,1	35,4	23,5	29,7	28,7
Trwałość struktury finansowania	%	83,1	86,2	86,4	85,8	85,7	83,9	84,5
Wyniki produkcyjne								
Produkcja miedzi elektrolitycznej	tys. t	697,1	662,9	666,0	676,3	571,0	547,1	502,5
Produkcja srebra metalicznego	t	1 293	1 258	1 164	1 274	1 260	1 161	1 203
Dane makroekonomiczne (średnioroczne)								
Notowania miedzi wg LME	USD/t	5 495	6 862	7 322	7 950	8 811	7 539	5 164
Notowania srebra wg LBMA	USD/troz	15,68	19,08	23,79	31,15	35,12	20,19	14,67
Kurs walutowy USD/PLN	USD/PLN	3,77	3,15	3,17	3,26	2,96	3,02	3,12
Kurs USD/CAD wg Banku Kanady	USD/CAD	1,28	1,10	1,03	1,00			
Kurs walutowy USD/CLP wg Banku Chile	USD/CLP	655	570	495	486			
Inne dane								
Wartość rynkowa akcji na koniec okresu	PLN /akcję	63,49	108,85	118,00	190,00	110,60	173,00	106,00
Inwestycje rzeczowe	mln PLN	3 933	3 635	3 386	2 516	2 023	1 526	1 362
Koszt produkcji koncentratu C1	USD/funt	1,59	1,89	1,85	1,59	0,63	1,07	1,12

1/ od 2012 r. włączone dane Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.,

2/ dotyczy KGHM Polska Miedź S.A.,

3/ dywidenda za rok obrotowy.

Tabela 2. Istotne wydarzenia w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.*

WYDARZENIA		R/RB **
Zmiana warunków makroekonomicznych		
2015	<p>Spadek średniorocznych notowań metali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spadek o 20% cen miedzi na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME), - spadek o prawie 18% ceny srebra na Londyńskim Rynku Kruszców, - spadek o 30% ceny niklu na LME, - spadek o 42% ceny molibdenu na LME. <p>Wzrost średniorocznych kursów walutowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost o prawie 20% kursu USD/PLN wg NBP, - wzrost o prawie 15% kursu USD/CLP według kwotowań Banku Chile, - wzrost o prawie 16% kursu USD/CAD według kwotowań Banku Kanady. 	R 7.1
Spadek kursu akcji KGHM Polska Miedź S.A.		
2015	Spadek o 41,67% kursu akcji KGHM Polska Miedź S.A. z poziomu 108,85 PLN odnotowanego 30 grudnia 2014 r. do 63,49 PLN na koniec 2015 r.	R 8.2
Strategia Grupy Kapitałowej		
26.01.2015	<p>Zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r.</p> <p>W związku z pogorszeniem warunków makroekonomicznych w trakcie roku rozpoczęto proces rewizji założeń strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015 – 2020.</p>	R 4
Zmiany w składach organów KGHM Polska Miedź S.A.		
Zmiany w składzie Zarządu		
01.02.2015	Zmiana w składzie Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. – w związku z rezygnacją Wiceprezesa ds. Produkcji, powołanie nowej osoby na to stanowisko.	R 8.4
17.03.2015	Powołanie Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na IX kadencję (bez zmiany składu osobowego).	
03.02.2016	Zmiany w składzie Zarządu – odwołanie czterech z pięciu członków Zarządu (w tym Prezesa Zarządu) i powołanie trzech nowych członków Zarządu (w tym Prezesa Zarządu).	
23.02.2016	Zmiana w składzie Zarządu – powołanie Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych oraz zmiana oznaczenia spraw podlegających jednemu z członków Zarządu.	
Zmiany w składzie Rady Nadzorczej		
18.01.2016	Zmiany w składzie Rady Nadzorczej – odwołanie i powołanie nowych sześciu (z dziewięciu) członków Rady Nadzorczej.	
Realizacja projektów		
15.04.2015	Podpisanie umowy nabycia udziałów w PGE EJ 1 sp. z o.o. – spółce celowej, odpowiedzialnej za przygotowanie i realizację inwestycji polegającej na budowie i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej.	R 4
01.07.2015	Rozpoczęcie produkcji komercyjnej przez kopalnię Sierra Gorda w Chile (kopalnia miedzi, molibdenu i złota) - wspólne przedsięwzięcie KGHM INTERNATIONAL LTD. (55%) i spółek Grupy Sumitomo (45%).	R 7.4
13.01.2016	Wyniki aktualizacji Studium Wykonalności projektu Ajax (projekt zasobowy miedzi i złota w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie), należącego do spółki KGHM Ajax Mining Inc., w której Grupa KGHM Polska Miedź S.A. posiada 80% udziałów.	RB 2/2016
Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej		
31.12.2015	Połączenie dwóch kanadyjskich spółek: KGHM INTERNATIONAL LTD. i 0929260 B.C. Unlimited Liability Company poprzez zawiązanie nowej spółki pod firmą KGHM INTERNATIONAL LTD. W wyniku tego połączenia KGHM AJAX MINING INC., realizująca projekt Ajax w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie, który zakłada budowę kopalni odkrywkowej miedzi i złota oraz zakładu wzbogacania rud wraz z infrastrukturą towarzyszącą, wchodzi w skład Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.	R 6.1

31.12.2015	Przeniesienie do Kanady siedziby pięciu spółek Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., które nie prowadzą działalności operacyjnej (trzech z Barbadosu, dwóch z Brytyjskich Wysp Dziewiczych).	R 6.1
Utrata wartości aktywów		
30.12.2015	Opublikowanie informacji o zaistnieniu przesłanek do przeprowadzenia testów na utratę wartości bilansowej aktywów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., w związku ze zmieniającym się otoczeniem makroekonomicznym.	RB 26/2015
08.02.2016	Podanie do publicznej wiadomości informacji o wynikach przeprowadzonych testów na utratę wartości bilansowej aktywów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (o charakterze szacunkowym).	RB 8/2016
02.03.2016	Informacja o aktualizacji przeprowadzonych testów na utratę wartości bilansowej aktywów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., których wyniki ogłoszono 08.02.2016 r. w ww. raporcie bieżącym.	RB 12/2016
Ujęcie w księgach roku 2015 odpisów z tytułu utraty wartości bilansowej aktywów Grupy Kapitałowej, na podstawie ostatecznie zaktualizowanych testów.		R 7
Wypłata dywidendy		
26.01.2015	Przyjęcie przez Zarząd Jednostki Dominującej Polityki Dywidend KGHM Polska Miedź S.A.	R 8.3
29.04.2015	Podjęcie przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. uchwały o podziale zysku za rok obrotowy 2014, uwzględniającej wypłatę dywidendy w wysokości 4 PLN/akcję.	
Znaczące umowy		
08.05.2015	Zawarcie przez KGHM Polska Miedź S.A. z Tele-Fonika Kable S.A. umowy na sprzedaż walcówki miedzianej w latach 2016-2018 z opcją przedłużenia na okres kolejnych dwóch lat.	
Zawarcie umów pożyczek związanych z refinansowaniem zewnętrznego zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD.:		
14.01.2015	zawarcie pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i spółką pośrednio zależną 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY umowy pożyczki pieniężnej,	R 6.2
25.05.2015	zawarcie pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. a spółką zależną Fermat 1 S.à r.l. umowy pożyczki pieniężnej,	
03.06.2015	zawarcie pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i spółką pośrednio zależną 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY umowy pożyczki pieniężnej,	
08.06.2015	zawarcie umowy pożyczki pomiędzy spółkami zależnymi: 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY i KGHM INTERNATIONAL LTD.	
Pozostałe		
2015	Całkowite refinansowanie zewnętrznego zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD.	R 7.8
25.06.2015	Publikacja przez KGHM Polska Miedź S.A. „Raportu zasobowego”, sporządzonego wg stanu na 31 grudnia 2014 r.	RB 21/2015

* istotne wydarzenia w 2015 r. oraz do dnia podpisania niniejszego sprawozdania

** R – rozdział niniejszego sprawozdania, RB – raport bieżący

BEZPIECZEŃSTWO

WSPÓŁDZIAŁANIE

**ZORIENTOWANIE
NA WYNIKI**

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

ODWAGA

1. Wprowadzenie

KGHM Polska Miedź S.A. – Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej jest czołowym światowym producentem miedzi i srebra z ponad 50-letnim doświadczeniem w branży wydobywczej i przetwórczej rud miedzi. Posiada jedno z największych na świecie złóż miedzi, gwarantujące ciągłość produkcji w Polsce przez kolejne 40 lat.

Oparte na wiedzy, bogate doświadczenie w zakresie technologii produkcji oraz kompetencje pracowników, umożliwiły rozwój spółki na skalę międzynarodową, poprzez realizację w 2012 r. transakcji przyjaznego przejęcia kanadyjskiej spółki Quadra FNX Mining Ltd. (obecnie KGHM INTERNATIONAL LTD.). W wyniku tego zdarzenia Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. przekształciła się w firmę globalną, posiadającą istotne aktywa zasobowe i produkcyjne na trzech kontynentach: Europa, Ameryka Północna i Południowa.

W związku z wcześniejszym zrealizowaniem kluczowych postanowień dotychczasowej strategii KGHM Polska Miedź S.A., w 2015 r. przyjęto nową strategię na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r. Podstawowym celem nowej perspektywy strategicznej na lata 2015-2020 jest osiągnięcie łącznie rocznych zdolności produkcyjnych na poziomie ponad 1 miliona ton miedzi ekwiwalentnej oraz kontynuacja procesów stałej poprawy efektywności prowadzonej działalności wydobywczej. Podstawowymi czynnikami determinującymi realizację celu średniookresowego jest złożony portfel projektów inwestycyjnych zwiększających zdolności wytwórcze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

W 2015 r. Grupa Kapitałowa konsekwentnie realizowała przyjętą strategię. Dnia 1 lipca 2015 r. rozpoczęła produkcję komercyjną kopalnia Sierra Gorda zlokalizowana w Chile, eksploatująca jedno z największych na świecie złóż rud miedzi, molibdenu i złota. Trwa okres osiągania docelowych zdolności produkcyjnych zakładu przerobczego. Okres rozruchu kopalni zakończy się w 2016 r. W zakresie Projektu Victoria, obejmującego budowę kopalni podziemnej miedzi i niklu w Kanadzie, w 2015 r. trwały prace mające na celu przygotowanie infrastruktury powierzchniowej. Rozpoczęcie eksploatacji kopalni planowane jest w 2021 r.

W zakresie inwestycji krajowych, w 2015 r. kontynuowano głębinie szybu wentylacyjnego oraz wykonywanie wyrobisk górniczych kapitalnych w ramach Programu Udostępniania Złożeń Głęboki Przemysłowy. Ponadto realizowano projekty rozwojowe w obszarze technologii produkcji i służące poprawie efektywności głównego ciągu technologicznego, w tym czołowego Programu Modernizacji Pirometalurgii w Hucie Miedzi Głogów. W 2016 r. planowane jest uruchomienie nowobudowanego ciągu technologicznego pieca zawieszinowego w HM Głogów.

Niekorzystne warunki makroekonomiczne w 2015 r., w tym znacząca obniżka notowań podstawowych produktów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., miała istotny wpływ na wyniki Grupy, tj. na spadek rentowności sprzedaży oraz utratę wartości aktywów. Niekorzystny wpływ spadku cen metali został częściowo złagodzony wzrostem kursu walutowego USD/PLN. Ze względu na pogorszenie warunków rynkowych wdrażano zaawansowane programy efektywności kosztowej prowadzonych operacji górniczych oparte m.in. o optymalizację procesów technologicznych, zatrudnienia, renegocjacje kontraktów na dostawy materiałów i usług.

Niekorzystna sytuacja rynkowa w branży wydobywczej w 2015 r. miała wpływ na wycenę rynkową spółek tego sektora, w tym na spadek notowań akcji KGHM Polska Miedź S.A., który był jednak mniejszy niż średni spadek wyceny dla wszystkich spółek z grupy porównawczej (największe międzynarodowe spółki górnicze sektora miedziowego).

W związku z pogorszeniem warunków makroekonomicznych, w trakcie 2015 r. Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. zdecydował o rozpoczęciu procesu rewizji założeń Strategii, celem zabezpieczenia stabilności długoterminowego wzrostu wartości spółki dla jej interesariuszy oraz zapewnienia bezpieczeństwa jej działalności w wymagającym otoczeniu makroekonomicznym.

Kluczowe wartości, łączące wszystkich pracowników Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., niezależnie od ich pozycji w organizacji czy narodowości i będące drogowskazem dla podejmowanych decyzji i działań to:

- **Bezpieczeństwo** - wszyscy jesteśmy współodpowiedzialni za nasze bezpieczeństwo,
- **Współdziałanie** - współdziałanie jest dla nas podstawą do osiągnięcia sukcesów,
- **Zorientowanie na wyniki** - osiągamy wyniki z myślą o długofalowym sukcesie KGHM,
- **Odpowiedzialność** - jesteśmy odpowiedzialni za działania podejmowane wobec naszych interesariuszy,
- **Odważność** - w przemyślany sposób podejmujemy nowe wyzwania.

2. Zarząd i Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej

Zarząd

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień podpisania niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

Krzysztof Skóra Prezes Zarządu

Ukończył Akademię Ekonomiczną we Wrocławiu na Wydziale Zarządzania i Informatyki we Wrocławiu oraz studia podyplomowe „Finanse i Bankowość” na tej uczelni.

Związany z KGHM Polska Miedź S.A. oraz Grupą Kapitałową od wielu lat - Prezes Zarządu Jednostki Dominującej w latach 2006 - 2008. Poza tym, m.in. doradca ds. gospodarczych, Wiceprezes Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lubinie (2008-2012), Skarbnik Gminy Ruja (2003-2006), Wiceprezes Zarządu Dolnośląskiej Spółki Inwestycyjnej S.A. w Lubinie (1999- 2002) oraz Wiceprezes Zarządu Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A.

Członek Rady Nadzorczej m.in. KGHM Polska Miedź S.A. w Lubinie w latach 1991 - 1994, Polkomtel S.A. w Warszawie oraz KGHM Kupferhandelsges.m.b.H w Wiedniu oraz Przewodniczący Rady Nadzorczej ZNM Zanam Sp. z o. o. w Polkowicach oraz CVC Sp. z o.o. w Legnicy (1996- 1997).

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Radny Sejmiku Województwa Dolnośląskiego (IV kadencji), Wiceprezydent Konfederacji Pracodawców Polskich w latach 2007–2008.

Mirosław Biliński Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju

Absolwent Wydziału Zarządzania i Informatyki (program MBA) Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, magister zarządzania przedsiębiorstwem (1996) oraz Politechniki Wrocławskiej na Wydziale Górniczym, magister inżynier górnik (1985).

Członek na poziomie Fellow w Institute of Materials, Minerals and Mining w Londynie oraz członek Canadian Institute of Mining, Metallurgy and Petroleum w Quebec.

Przez ponad 29 lat związany z pracą w przemyśle górniczym, w Polsce oraz za granicą.

W latach 1999–2001 oraz w 2006 r. był Wiceprezesem Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. ds. Produkcji.

Posiada doświadczenie w zarządzaniu projektami górniczymi w Azji, Afryce i na Bliskim Wschodzie.

Od 2012 r. pracował w Mawarid Mining LLC w Omanie jako General Manager a następnie przez 3 lata jako Chief Operating Officer (COO).

Ponadto był nauczycielem akademickim w obszarze górnictwa oraz konsultantem.

Mirosław Laskowski Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji

Od początku drogi zawodowej związany z KGHM. Przeszedł wszystkie szczeble kariery, ostatnie stanowisko – Dyrektora Zakładów Górniczych Rudna – piastował w latach 2010 – 2015.

Ukończył Politechnikę Wrocławską na Wydziale Górniczym o specjalności technologia eksploatacji złóż oraz studia podyplomowe na Akademii Ekonomicznej z organizacji zarządzania i zarządzania finansami.

Ukończył Akademię Przywództwa i Akademię Innowacji w ICAN Institute oraz TenStep Academy w Warszawie “TenStep Project Manager Certification”

Jacek Rawecki Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Łańcuchem Dostaw

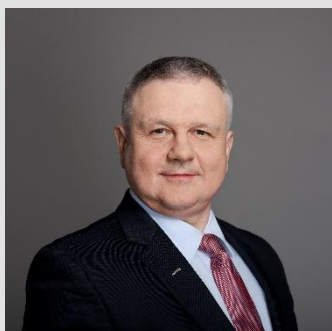
Absolwent Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego, w trakcie przygotowywania pracy doktorskiej na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz studiów menedżerskich MBA na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu.

Od 2006 r. pełni funkcje zarządcze. Był m.in. prezesem Zarządu spółki Katowicki Węgiel sp. z o.o. w Katowicach, dyrektorem oddziału terenowego Agencji Mienia Wojskowego we Wrocławiu oraz dyrektorem ds. marketingu i rozwoju PUH Brajt we Wrocławiu. Od 2015 r. członek zarządu Przedsiębiorstwa Budowlanego ARS Sp. z o.o. W latach 2009-2013 Prezes Zarządu KGHM Metraco S.A. (obecnie Metraco S.A.) w Legnicy. W tym czasie doprowadził do znaczącego rozwoju rynkowego spółki, zwiększając sprzedaż czterokrotnie w ciągu czterech lat. Wprowadzał m.in. nową markę soli kamiennej KGHM Sól oraz nadzorował inwestycję wybudowania najnowocześniejszego w Europie terminalu przeładunkowego kwasu siarkowego w Szczecinie. Za jego kadencji KGHM Metraco S.A. (obecnie Metraco S.A.) skutecznie budowało pozycję lidera branży odbioru złomu w Polsce i czwartej największej spółki na Dolnym Śląsku.

Posiada doświadczenie z zakresu nadzoru właścicielskiego, nabyte w organach nadzoru spółek prawa handlowego, m.in. jako członek Rady Nadzorczej Grupy Energetycznej Katowice sp. z o.o., czy sekretarz Rady Nadzorczej EnergiaPro Gigawat sp. z o.o.

Członek Rady Ekspertckiej Europejskiego Partnerstwa Innowacji (European Innovation Partnership) na rzecz Surowców Naturalnych. W przeszłości zasiadał w Radzie Izby Gospodarczej Metali Nieżelaznych i Recyklingu.

Stefan Świątkowski Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Absolwent Politechniki Łódzkiej (magister matematyk), The University of Leeds w Wielkiej Brytanii (Master of Science matematyka) oraz INSEAD we Francji (MBA).

Posiada wieloletnie doświadczenie w zarządzaniu finansami, zarządzaniu ryzykiem oraz zarządzaniu strategicznym. Ostatnio był współzałożycielem Bizon Capital sp. z o.o. Wcześniej pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu FM Banku/Polskiego Banku Przedsiębiorczości i Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski S.A. odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem. Był również Dyrektorem Finansowym w Europejskim Funduszu Leasingowym S.A. i Dyrektorem ALCO w Lukas Bank S.A. Pracował też w Banku Handlowym S.A. i w McKinsey & Company Poland sp. z o.o. jako konsultant.

Autor artykułów na tematy gospodarcze, m.in. o koncepcji wypłacalnego i uczciwego systemu emerytalnego: „ZusPitOfeVat czyli jak zmniejszyć szkodliwość systemu emerytalnego i podatkowego” oraz o alternatywnych wobec banków źródłach finansowania przedsiębiorczości: „Sposób na blokadę” oraz powieści o polskiej prywatyzacji „Deadline czyli stryczek”.

Odnaczony Złotym Krzyżem Zasługi w marcu 2010 r.

Rada Nadzorcza

Skład Rady Nadzorczej na dzień podpisania niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

- Dominik Hunek - Przewodniczący,
- Radosław Barszcz - Zastępca Przewodniczącego,
- Michał Czarnik,
- Cezary Godziuk
- Miłosz Stanisławski,
- Jarosław Witkowski

oraz wybrani przez pracowników:

- Józef Czyczerski,
- Leszek Hajdacki.
- Bogusław Szarek - Sekretarz.

3. Charakterystyka działalności Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

3.1. Struktura Grupy Kapitałowej, główne aktywa

Na 31 grudnia 2015 r. w skład Grupy Kapitałowej wchodziła Jednostka Dominująca – KGHM Polska Miedź S.A. i 81 jednostek zależnych (w tym cztery fundusze inwestycyjne zamknięte aktywów niepublicznych), zlokalizowanych w większości na trzech kontynentach: Europa, Ameryka Północna i Południowa. Część jednostek zależnych tworzyło własne grupy kapitałowe. Największa z nich, zarówno pod względem liczebności podmiotów, jak i wysokości kapitałów, to Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD., której główne aktywa zlokalizowane są w Kanadzie, USA i Chile. W jej skład wchodziło 27 jednostek zależnych. Na dzień kończący okres sprawozdawczy, Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. posiadała udział w trzech wspólnych przedsięwzięciach - Sierra Gorda S.C.M., „Elektrownia Blachownia Nowa” sp. z o.o. i NANO CARBON Sp. z o.o.

Szczegółową strukturę Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., wraz z powiązaniem pomiędzy podmiotami, umieszczono w Załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego sprawozdania.

Główne podmioty Grupy Kapitałowej, zaangażowane w branżę wydobywczą, tworzą trzy podstawowe segmenty sprawozdawcze, które podlegają odrębnej ocenie przez organy zarządcze. Należą do nich: KGHM Polska Miedź S.A., KGHM INTERNATIONAL LTD. i Sierra Gorda S.C.M.

Na poniższym schemacie zaprezentowano istotne aktywa produkcyjne oraz projekty realizowane w ramach segmentów sprawozdawczych.

Schemat 1. Główne segmenty sprawozdawcze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

W ramach pozostałych jednostek, nie ujętych w ww. segmentach sprawozdawczych, można wyróżnić kilka głównych grup podmiotów:

- spółki wspierające główny ciąg technologiczny KGHM Polska Miedź S.A. ,
- fundusze inwestycyjne zamknięte i spółki portfelowe,
- spółki pełniące istotną rolę w realizacji polityki CSR,
- spółki celowe struktury holdingowej,
- spółki przeznaczone do restrukturyzacji i dezinvestycji.

Zasady zarządzania Grupą Kapitałową

W 2015 r. zaktualizowano podział segmentowy Grupy Kapitałowej, w stosunku do podziału stosowanego w 2014 r. Podstawą do zmiany struktury segmentów były m.in. zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej (szczegółowa informacja o segmentach i zmianach w ich zakresie, znajduje się w Rozdziale 7.4 niniejszego sprawozdania). Zarząd Jednostki Dominującej monitoruje obecnie wyniki operacyjne Grupy wg segmentów wskazanych na Schemacie 1 powyżej. Najistotniejsza zmiana w zakresie podziału segmentowego Grupy, dotyczy przeniesienia projektu Ajax realizowanego przez spółkę KGHM AJAX MINING LTD. do segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD.

Ponadto, w 2015 r. nie dokonywano zmian zasad zarządzania Grupą Kapitałową, opartych na rozwiązaniach przyjętych w 2012 r., w związku z nabyciem zagranicznych aktywów górniczych. Struktury wewnętrzne oraz narzędzia wykorzystywane w procesie zarządzania są dostosowywane do potrzeb wynikających z postępu procesu integracji w Grupie i rozwoju realizowanych projektów.

Odpowiedzią na zmiany jakie zaszły w Grupie w ciągu ostatnich kilku lat była zmiana wizerunku firmy w skali globalnej. W 2015 r. wdrożono nowy system identyfikacji wizualnej, w ramach którego najbardziej widocznym wyrazem zmiany pozycji rynkowej firmy jest nowe logo symbolizujące m. in. nową strategię komunikacji, której kluczowym elementem jest wiedza. Wspólna marka jest elementem integracji Grupy Kapitałowej.

KGHM Polska Miedź S.A. jest zaangażowana w kreowanie i utrzymanie najwyższych standardów etyki biznesowej. W 2015 r. wdrożono w całej Grupie Kapitałowej jednolity Kodeks Etyki. Dzięki temu zapewniona jest zgodność działań z podstawowym zbiorem wartości jakimi kieruje się Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A.: bezpieczeństwo, współdziałanie, zorientowanie na wyniki, odpowiedzialność i odwaga.

3.2. Zakres działalności Grupy Kapitałowej, lokalizacja aktywów górniczych

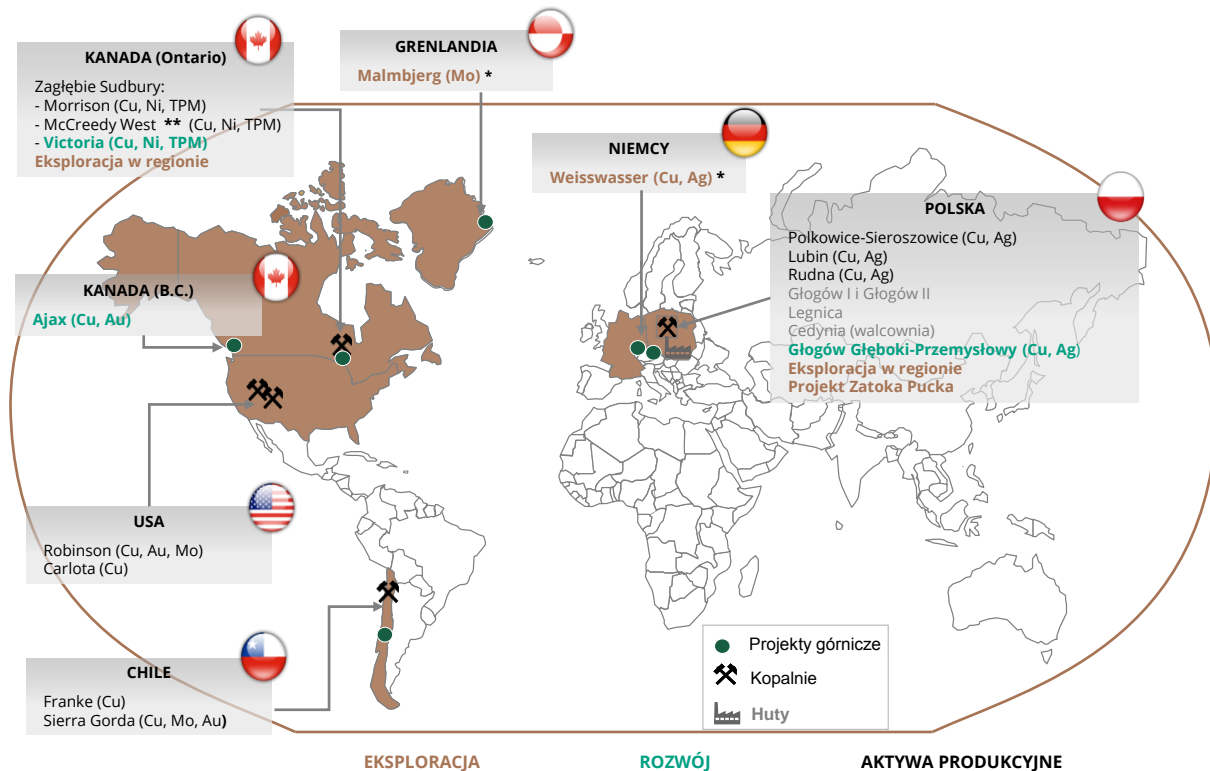
Grupa Kapitałowa obejmuje spółki realizujące podstawową działalność, tj.: produkcję górnictwa metali (m.in. miedzi, srebra, niklu, złota, molibdenu, platyny, palladu), poszukiwanie i eksploatację złóż miedzi i innych metali oraz spółki działające na rzecz głównego ciągu technologicznego, tj.: świadczące usługi budownictwa górnictwa, usługi transportowe, produkujące maszyny i urządzenia dla górnictwa, energię elektryczną i ciepłą, materiały wybuchowe oraz prowadzące prace badawcze i rozwojowe. Pozostałe jednostki, niepowiązane z ciągiem technologicznym, świadczą m.in. usługi ochrony zdrowia i lokowania środków pieniężnych. Szczegółowy zakres działalności spółek Grupy został zamieszczony w Załączniku nr 3 do niniejszego sprawozdania.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. posiada zdywersyfikowane geograficznie aktywa górnicze w krajach niskiego ryzyka. Należące do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., kopalnie miedzi, niklu i metali szlachetnych zlokalizowane są w USA, Chile i Kanadzie. Kluczowe aktywo zagraniczne - kopalnia Sierra Gorda zlokalizowana jest w Chile. Jest to wspólne przedsięwzięcie KGHM INTERNATIONAL LTD. i spółek Grupy Sumitomo. Ponadto w Chile i Kanadzie prowadzone są projekty górnicze w fazie przedoperacyjnej na różnym etapie rozwoju, jak również projekty eksploracyjne.

Eksploatowane przez Jednostkę Dominującą kopalnie rudy miedzi oraz prowadzone projekty przedprodukcyjne znajdują się w południowo-zachodniej Polsce. W tym też regionie spółka prowadzi większość projektów eksploracyjnych, nakierowanych na udokumentowanie i udostępnienie złóż rud miedzi. W obszarach bezpośrednio sąsiadujących z obszarami obecnie eksploatowanymi, spółka prowadzi projekt w fazie przedprodukcyjnej Gaworzyce–Radwanice oraz

projekty eksploracyjne: Retków-Ścinawa oraz Głogów Głęboki-Przemysłowy. W fazie przygotowawczej pozostają projekty Bytom Odrzański oraz Kulów-Luboszyce. Spółka prowadzi również projekty eksploracyjne: Synklina Grodziecka oraz Konrad, zlokalizowane na obszarze tzw. Starego Zagłębia. Ponadto, na mocy posiadanej koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża soli potasowo-magnezowych w okolicy Pucka, w 2015 r. wykonano prace geofizyczne na obszarze Zatoki Puckiej.

Rysunek 1. Lokalizacja aktywów górniczych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

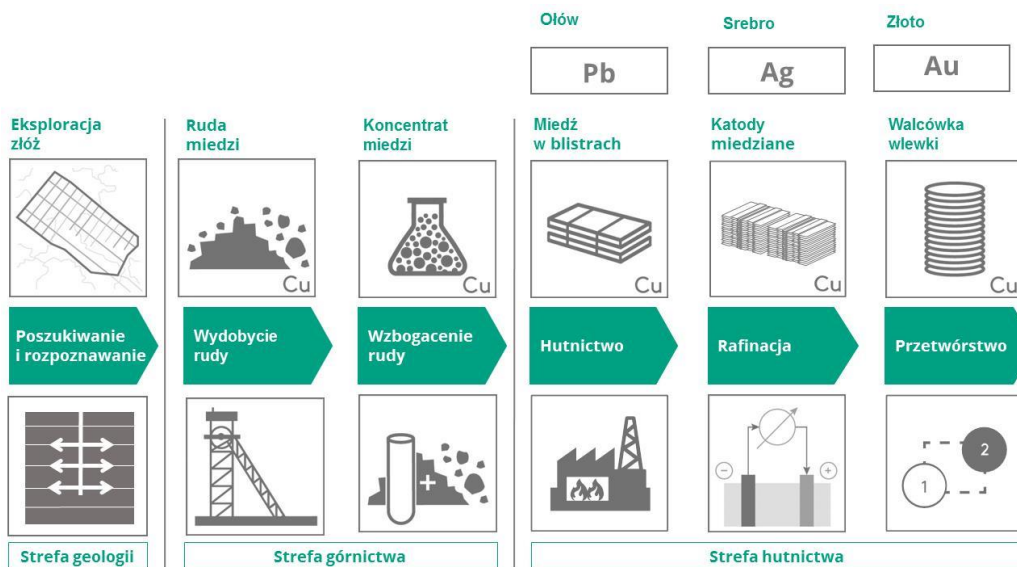
* w 2015 r. podjęto decyzję o zaprzestaniu realizacji projektów
 ** w 2015 r. podjęto decyzję o wstrzymaniu produkcji

TPM – metale szlachetne (złoto, platyna, pallad)

3.3. Proces produkcyjny

W Grupie Kapitałowej procesy produkcyjne przebiegają według dwóch zaprezentowanych poniżej schematów.

Rysunek 2. Zintegrowana działalność geologiczno-górnicza i hutnicza w KGHM Polska Miedź S.A.

Produkcja KGHM Polska Miedź S.A. jest w pełni zintegrowanym procesem produkcji, w którym produkt końcowy jednej fazy technologicznej stanowi wsad (półprodukt) wykorzystywany w następnej fazie. W strefie górniczej KGHM Polska Miedź S.A. są trzy oddziały wydobywcze: ZG Lubin, ZG Rudna, ZG Polkowice-Sieroszowice, oddział Zakłady Wzbogacania Rud (ZWR), który przygotowuje koncentrat dla hut oraz oddział Zakład Hydrotechniczny, odpowiedzialny za składowanie i zagospodarowywanie odpadów powstałych w procesie produkcyjnym. W ramach struktury organizacyjnej KGHM Polska Miedź S.A. działają dwa oddziały hutnicze: HM Legnica i HM Głogów oraz walcownia HM Cedynia.

Górnictwo

Technologia wybierania złożeń rud miedzi we wszystkich trzech kopalniach oparta jest na systemach komorowo-filarowych z wykorzystaniem techniki strzałowej do urabiania złożeń. Urobek transportowany jest do zbiorników przyszybowych, a stamtąd górniczymi wyciągami szybowymi skipowymi na powierzchnię. Po rozładunku na nadszymbiu urobek transportowany jest przenośnikami taśmowymi lub wagonami kolei do zakładów przerobczych rud zlokalizowanych przy każdej z trzech kopalń.

We wszystkich zakładach wzbogacania stosowane są te same operacje i procesy jednostkowe. Wykorzystywane technologie przeróbki obejmują następujące operacje jednostkowe: przesiewanie i kruszenie, mielenie i klasyfikację, flotację oraz odwadnianie koncentratu.

W wyniku wzbogacania flotacyjnego otrzymuje się koncentrat o średniej zawartości około 22-23% miedzi oraz odpady flotacyjne. Koncentrat o najwyższej zawartości miedzi produkowany jest w ZWR rejon Rudna (około 26%), o najniższej – w ZWR rejon Lubin (ok. 14%). ZWR rejon Polkowice produkuje koncentrat o zawartości miedzi ok. 24%.

Wysuszony koncentrat o zawartości około 8,5% wody transportowany jest drogą kolejową do hut: HM Legnica, HM Głogów I i HM Głogów II.

Odpady flotacyjne w postaci płynnych szlamów transportowane są rurociągami do Obiektu Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych Żelazny Most, gdzie następuje sedymentacja fazy stałej, a sklarowana woda jest ujmowana i ponownie kierowana do zakładów przerobczych. Składowisko pełni jednocześnie funkcję zbiornika retencyjno-dozującego nadmiar wody kopalniano-technologicznej w obiegu. Nadmiar wody zrzucany jest metodą hydrotechniczną (okresowo) do Odry.

Hutnictwo

Huty miedzi produkują miedź elektrolityczną w oparciu o koncentraty własne oraz wsady obce (koncentraty, złomy miedzi, miedź blister).

HM Legnica i HM Głogów I (do końca czerwca 2016 r.) stosują wielostadialny proces, którego głównymi etapami są: przygotowanie wsadu do przetopu, jego stapianie w piecu szybowym do postaci kamienia miedziowego, następnie konwertorowanie do postaci miedzi surowej o zawartości ok. 98,5% Cu, rafinacja ogniowa w piecu anodowym do postaci anod o zawartości 99,2% Cu oraz elektrorafinacja. Produktem finalnym jest miedź elektrolityczna w postaci katod o zawartości 99,99% Cu.

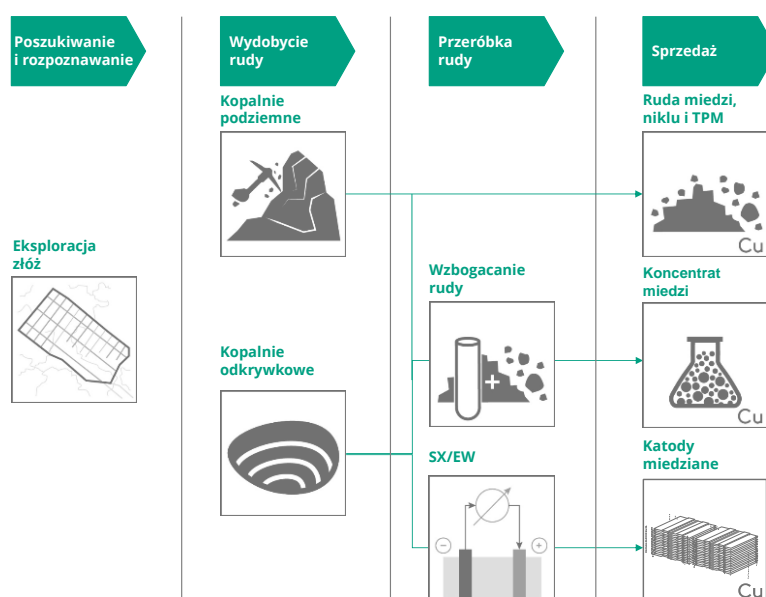
HM Głogów II stosuje technologię przetopu w piecu zawieszinowym, opartą na zmodyfikowanej licencji fińskiej firmy Outokumpu. Łączy ona w jeden etap trzy podstawowe elementy: suszenie koncentratu, wytapianie kamienia miedziowego i konwertorowanie. Wysuszony koncentrat przetapiany jest w piecu zawieszinowym do postaci miedzi blister o zawartości około 99% Cu, która przerabiana jest w anodowych piecach. Natomiast żużel zawieszinowy zawierający około 14% miedzi kierowany jest do odmiedziowania w piecu elektrycznym, a otrzymany stop do konwertorów, z których miedź trafia do rafinacji w piecach anodowych. Uzyskane anody miedziane są poddawane procesowi elektrorafinacji. Produktem finalnym jest miedź elektrolityczna w postaci katod o zawartości 99,99% Cu.

Około 40% miedzi elektrolitycznej produkowanej przez wszystkie huty (głównie huty głogowskie) jest transportowane do walcowni zlokalizowanej w Orsku, należącej do Oddziału HM Cedynia, gdzie produkowana jest walcówka miedziana metodą ciągłego topienia, odlewania i walcowania, drut z miedzi beztlenowej Cu OFE oraz drut z miedzi beztlenowej zawierającej srebro w oparciu o technologię UPCAST.

Szlamy powstające w procesach elektrorafinacji we wszystkich hutach, zawierające metale szlachetne są surowcem wyjściowym do produkcji, w Wydziale Metali Szlachetnych w HM Głogów, następujących produktów: srebra rafinowanego, złota, koncentratu palladowo-płatynowego oraz selenu. Natomiast elektrolit po odmiedziowaniu służy do produkcji surowego siarczynu niklu.

Pyły i szlamy pochodzące z odpylania gazów technologicznych wszystkich hut przetwarzane są, głównie w piecach Dörschla w Wydziale Ołowiu HM Głogów, do postaci ołowiu surowego. Ołów surowy poddawany jest w HM Legnica procesowi rafinacji, w wyniku którego otrzymuje się produkt finalny - ołów rafinowany.

Rysunek 3. Schemat podstawowej działalności w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.

Przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. jest produkcja górnicza metali, m.in. miedzi, niklu, złota, platyny, palladu, prowadzona zarówno w kopalniach odkrywkowych jak i podziemnych.

Kopalnie odkrywkowe - Carlota w USA oraz Franke w Chile przerabiają wydobywaną rudę przy użyciu technologii SX/EW (ługowanie na hałdzie, ekstrakcja uzyskanego roztworu oraz elektroliza miedzi metalicznej z zateżonego roztworu). Produktem końcowym jest miedź elektrolityczna w postaci katod.

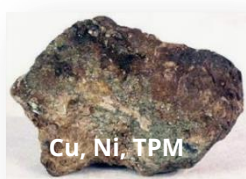
Kopalnia odkrywkowa Robinson w USA wzbogaca wydobywaną rudę i sprzedaje produkt końcowy w postaci koncentratu miedzi o zawartości powyżej 20%. Kopalnia produkuje również nieznaczne ilości koncentratu molibdenu.

Kopalnie wchodzące w skład Zagłębia Sudbury w Kanadzie, w tym Morrison prowadzą eksploatację podziemną, sprzedając do przerobu rudę z zawartością miedzi, niklu oraz złota, palladu i platyny.

Sierra Gorda – kopalnia odkrywkowa w Chile, wzbogaca wydobytą rudę i sprzedaje produkt końcowy w postaci koncentratu miedzi o średniej zawartości około 30% i koncentratu molibdenu.

3.4. Podstawowe produkty Grupy Kapitałowej

Ruda miedzi, niklu i TPM (złoto, platyna, pallad)

Produkt kopalni Morrison w Kanadzie, należącej do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.

Średnia zawartość metali w rudzie: 7-9% Cu, 1-2% Ni, 0,3 oz/t TPM (platyna, pallad, złoto).

Ruda miedzi, niklu i TPM odsprzedawana jest do dalszego przerobu do huty znajdującej się w Zagłębiu Sudbury.

Koncentrat miedzi

Produkt kopalni Robinson w USA należącej do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., zawiera powyżej 20% miedzi.

Produkt ten jest również wytwarzany przez kopalnię Sierra Gorda w Chile (zawartość miedzi około 30%).

W obu tych koncentratkach jako produkt dodatkowy występuje złoto.

Koncentraty miedzi odsprzedawane są do dalszego przerobu jako produkt towarowy.

Katody miedziane

Katody miedziane z miedzi elektrolitycznej o minimalnej zawartości miedzi 99,99% są podstawowym produktem KGHM Polska Miedź S.A. Spełniają one najwyższe wymagania jakościowe i są zarejestrowane jako gatunek „A” na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME) pod trzema markami: HMG-S, HMG-B i HML oraz na Giełdzie Kontraktów Futures w Szanghaju.

Katody miedziane są również głównym produktem kopalni Carlota w USA oraz Franke w Chile należących do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.

Głównymi odbiorcami katod są producenci walcówki, prętów, płaskowników, rur, blach i taśm.

Walcówka miedziana

Walcówka miedziana (o średnicy 8 mm wytwarzana metodą ciągłego topienia, odlewania i walcowania Contirod®) jest drugim co do wolumenu produktem z miedzi wytwarzanym przez KGHM Polska Miedź S.A. W zależności od potrzeb klienta walcówka jest produkowana w różnych klasach jakościowych.

Głównymi konsumentami walcówki są przemysł kablowy, elektromaszynowy i elektrotechniczny.

Drut i wlewki okrągłe z miedzi

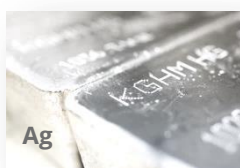

Drut i wlewki okrągłe są kolejnym produktem wytwarzanym przez KGHM Polska Miedź S.A. Drut produkowany jest w dwóch odmianach: drut z miedzi beztlenowej w gatunku Cu-OFE oraz drut CuAg(OFF) z miedzi beztlenowej zawierającej srebro. Drut wytwarzany jest w technologii UPCAST®, w zakresie średnic od 8 mm do 25 mm (8 mm, 12,7 mm, 16 mm, 20 mm, 22 mm, 24 mm, 25 mm).

Produkt ten znajduje nabywców w przemyśle kablowym, zarówno z przeznaczeniem na druty cienkie, emaliowane, jak i kable odporne na ogień oraz kable przenoszące dźwięk i obraz. Dodatkowo drut beztlenowy zawierający srebro znajduje zastosowanie w produkcji trolei i komutatorów. Wlewki miedziane (okrągłe) z miedzi katodowej przetopionej w gatunku Cu-ETP1 i Cu-ETP oraz z miedzi katodowej przetopionej odtlenionej fosforem w gatunku Cu-HCP, Cu-PHC, Cu-DLP, Cu-DHP trafiają do przemysłu budowlanego (do produkcji rur) oraz przemysłu elektrotechnicznego (do produkcji taśm, prętów i kształtowników).

Srebro

Srebro elektrolityczne jest produkowane przez KGHM Polska Miedź S.A. Produkt ma postać gąsek (sztabek, wlewków) i granul o zawartości srebra 99,99%. Gąski srebra (o wadze ok. 32 kg) posiadają certyfikat rejestracji na nowojorskiej Giełdzie Handlowej NYMEX oraz certyfikaty Dobrej Dostawy, wystawione przez London Bullion Market Association oraz Dubai Multi Commodities Centre. Granule srebra pakowane są w woreczki o wadze 25 kg lub 500 kg.

Głównymi odbiorcami srebra są banki, fundusze inwestycyjne, przemysł jubilerski, przemysł fotograficzny, przemysł elektroniczny i elektryczny oraz producenci monet i medali.

Złoto

Złoto w postaci sztabek o wadze 0,5 kg, 1 kg, 4 kg, 6 kg i 12 kg zawierających 99,99% złota jest produkowane przez KGHM Polska Miedź S.A.

Złoto trafia do przemysłu jubilerskiego, banków i przemysłu elektrycznego.

Ołów rafinowany

Ołów rafinowany w postaci gąsek (o wymiarach: 615 x 95 x 80 mm) jest produktem KGHM Polska Miedź S.A. Jako produkt rynkowy jest zarejestrowany na Londyńskiej Giełdzie Metali od 2014 r. pod marką „KGHM”.

Główne zastosowanie ołowiu rafinowanego to produkcja akumulatorów i tlenków ołowiu.

Koncentrat molibdenu

Produkcja koncentratu molibdenu została uruchomiona w 2015 r. w Kopalni Sierra Gorda w Chile. Koncentrat ten zawiera średnio 48-50 % molibdenu. Koncentrat jako produkt towarowy sprzedawany jest do dalszego przerobu.

Molibden wykorzystywany jest w przemyśle lotniczym, zbrojeniowym, naftowym, nuklearnym i elektronicznym.

3.5. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej

Stan i strukturę zatrudnienia w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. przedstawiono na poniższym zestawieniu.

Tabela 3. Przeciętne zatrudnienie w okresie (etaty)

	2015	2014	Dynamika 2014=100
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	10 285	10 190	100,9
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	23 313	23 907	97,5
Razem	33 598	34 097	98,5

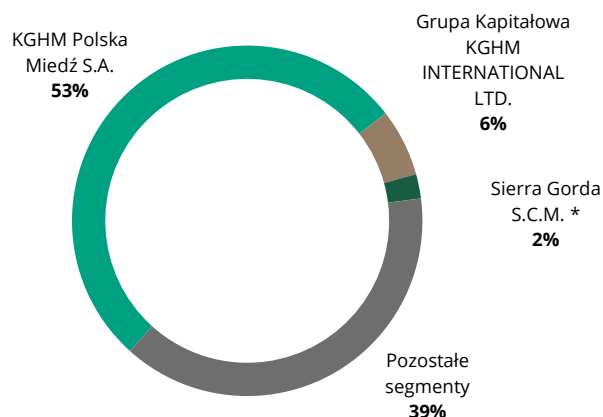
W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. zmniejszyło się w stosunku do 2014 r. o 499 etatów (1,5%) w wyniku spadku zatrudnienia na stanowiskach robotniczych. Największy spadek zatrudnienia odnotowano w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., tj. o 226 etatów (10%). Jest on wynikiem wdrożenia działań na rzecz obniżki kosztów ze względu na znaczny spadek cen miedzi. Redukcja związana jest m.in. ze wstrzymaniem działalności produkcyjnej kopalni McCreedy West ze względu na zbyt niską rentowność wydobycia przy obecnych cenach surowców.

W Jednostce Dominującej nastąpił spadek zatrudnienia o 131 etatów (3%) i wynikał z naturalnych ruchów kadrowych.

Wśród pozostałych spółek krajowych największy spadek przeciętnego zatrudnienia w 2015 r. wystąpił w CENTROZŁOM WROCŁAW S.A., tj. o 77 etatów (18%) i wynikał z procesu wewnętrznej restrukturyzacji w spółce.

Poniżej zaprezentowano strukturę zatrudnienia w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. według segmentów.

Wykres 1. Struktura zatrudnienia według segmentów w 2015 r.

* zatrudnienie proporcjonalnie do udziału w spółce (55%)

Bezpieczeństwo pracy

Życie i zdrowie pracowników oraz szeroko rozumiane bezpieczeństwo zajmuje pierwszą pozycję w hierarchii wartości Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. W 2014 r. wdrożono jednolitą politykę w zakresie BHP „Program poprawy bezpieczeństwa pracy w KGHM Polska Miedź S.A. do roku 2020”. Program został oparty na dotychczas stosowanych przez poszczególne oddziały najlepszych praktykach, był konsultowany ze społecznymi inspektorami pracy oraz organizacjami związkowymi, które sygnowały Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy. Program, obejmujący swoim działaniem zmianę postaw (zachowania), poprawę edukacji (umiejętności), środowiska pracy oraz zdrowia, ma na celu:

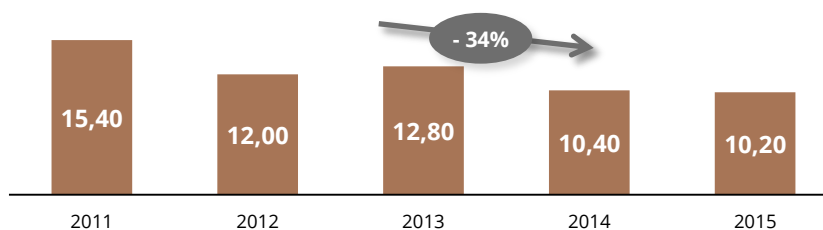
- zmniejszenie wskaźnika LTIFR (liczba wypadków na milion przepracowanych godzin),
- poprawę kultury bezpieczeństwa,
- podniesienie jakości szkoleń,
- szerszy udział pracowników w dbałości o bezpieczeństwo,
- rejestrację zdarzeń potencjalnie wypadkowych i ich eliminację,
- wdrożenie spójnego programu profilaktyki zdrowotnej,
- wprowadzanie nowych środków ochrony osobistej,
- optymalizację kosztów bhp.

Jednymi z najistotniejszych zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników w kopalniach KGHM Polska Miedź S.A. są zagrożenia naturalne towarzyszące podziemnej eksploatacji złóż rud miedzi. Szczególnie zagrożenia związane z występowaniem wstrząsów sejsmicznych oraz ich potencjalnych skutków w postaci tąpnięć i zawałów, uważane są za zjawiska bardzo istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa, gdyż w ich następstwie może dochodzić do poważnych wypadków o ciężkich lub śmiertelnych skutkach oraz uszkodzeń maszyn i urządzeń/infrastruktury dołowej i przestojów w eksploatacji. W oddziałach górniczych KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi się systematycznie obserwacje sejsmologiczne z wykorzystaniem rozbudowanej sieci dołowych stanowisk sejsmicznych oraz stanowisk powierzchniowych, obejmujących swym zasięgiem wszystkie rejony i pola eksploatacyjne kopalń.

Podejmowane są również działania w celu ograniczania zagrożenia tąpnięciami i zawałami, m.in. starannie przygotowany plan eksploatacji (dobór rozmiaru i kształtu komór oraz filarów międzykomorowych, najkorzystniejszego kierunku postępu eksploatacji oraz optymalnej kolejności wybierania złoża wymaganej do minimalizacji lokalnych koncentracji naprężeń), systematyczne prowokowanie górotworu grupowymi strzelaniami przodków oraz za pomocą strzelań odprężających w złożu lub w jego spągu. W celu minimalizacji ryzyka, wszystkie roboty strzałowe wykonywane są w godzinach międzymianowych, podczas nieobecności załogi w polach eksploatacyjnych, a dla zapewnienia bezpieczeństwa po robotach strzałowych, silnych wstrząsach górotworu, odprężeniach i tąpnięciach obowiązuje przestrzeganie określonych czasów wyczekiwania.

Efekty powyższych działań odzwierciedla systematycznie zmniejszająca się wartość wskaźnika LTIFR (Lost Time Injury Frequency Rate), tj. liczba wypadków na milion przepracowanych godzin.

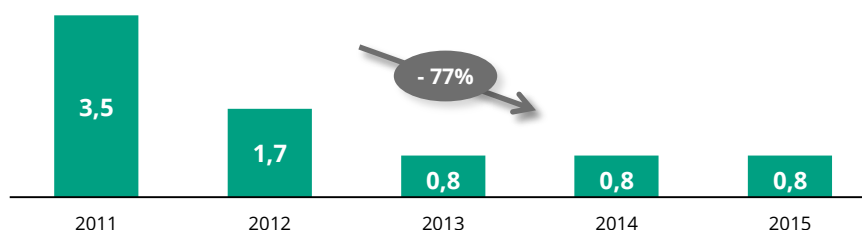
Wykres 2. Wskaźnik LTIFR w Jednostce Dominującej

W Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. obowiązuje kultura organizacyjna „Zero Harm” zarówno dla pracowników, kontrahentów jak i społeczności lokalnych. We wszystkich procesach Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. stale podnosi się jakość w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy – obowiązuje zasada współodpowiedzialności wszystkich pracowników na wszystkich szczeblach za bezpieczeństwo. Corocznie ustalone są cele w zakresie bezpieczeństwa i monitorowane jest ich osiągnięcie, wykorzystuje się techniki oceny ryzyka w celu określenia zagrożeń i kontroli tych zagrożeń w sposób pozwalający złagodzić ewentualne skutki ich wystąpienia.

Efekty powyższych działań odzwierciedla utrzymywanie się wartości wskaźnika TRIR (Total Recordable Incident Rate), tj. liczby wypadków na 200 tys. przepracowanych godzin, w ostatnich trzech latach na stałym poziomie.

Wykres 3. Wskaźnik TRIR w KGHM INTERNATIONAL LTD.

Ze względu na fakt stosowania różnych wskaźników wypadkowości w KGHM Polska Miedź S.A. i w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., prowadzone są prace nad ujednoczeniem stosowanych wskaźników statystycznych w zakresie bezpieczeństwa.

Projekty w zakresie Zasobów Ludzkich (HR)

Na podstawie modyfikacji funkcji HR wypracowanej w projekcie „Transformacja HR KGHM Polska Miedź S.A. w oparciu o wypracowane modele strategii HR i kultury organizacyjnej” wyodrębnione zostały kluczowe procesy, tj. Strategiczne Planowanie Zasobów Ludzkich, Zarządzanie Wynikami, Rekrutacja, Uczenie się i Rozwój oraz Zarządzanie Talentami. Procesy te są sukcesywnie wdrażane i/lub modyfikowane przez ich właścicieli.

W czerwcu 2015 r. zainicjowany został centralny projekt pn. „System zarządzania wynikami i talentami”, którego celem jest korzystanie przez Grupę Kapitałową z jednolitego systemu Zarządzania Wynikami i Talentami. Zakończenie projektu planowane jest na I kw. 2016 r.

W maju 2015 r. rozpoczęto prace nad jednolitym systemem ocen pracowników spółki.

Kontynuowano rozpoczęte w latach ubiegłych kluczowe programy rozwojowe:

- zakończono II edycję i przeprowadzono nabór do III edycji programu Kopalnia Talentów (program jest kierowany do najlepszych studentów i absolwentów uczelni w celu pozyskania oraz utrzymania kadry o wysokim potencjale),
- rozpoczęto kolejną edycję programu Studium Przywództwa, którego celem jest wyrównanie i podniesienie poziomu kompetencji osób kierujących pracownikami w oparciu o przyjęty Model kompetencji. Do końca 2016 r. programem objętych zostanie ok. 1 000 pracowników.

Relacje ze związkami zawodowymi

Najistotniejsze zdarzenia w 2015 r., w ramach relacji ze związkami zawodowymi:

KGHM Polska Miedź S.A. - w lutym 2015 r. zawarte zostało przez strony Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy (ZUZP) Porozumienie w sprawie kształtowania płac i świadczeń pracowniczych w 2015 r. oraz Protokół Dodatkowy do ZUZP dla Pracowników KGHM Polska Miedź S.A. W wyniku powyższych uzgodnień nastąpiło zwiększenie stawek płac zasadniczych o 50 PLN, wzrost dodatkowego odpisu na zakładowe fundusze świadczeń socjalnych o 4,5%.

W lipcu 2015 r. podpisany został aneks do porozumienia dotyczący przeszerogowania od 1 sierpnia 2015 r. o jedną kategorię zaszerogowań pracowników na stanowiskach robotniczych pod ziemią, którzy zaszerogowani są do kategorii 7 lub 8 (minimalne kategorie dla danego stanowiska).

W styczniu 2016 r. podpisano kolejny Protokół Dodatkowy do ZUZP. Wprowadza on zmiany w zasadach naliczania dodatkowej nagrody rocznej za wypracowanie zysku. Protokół stanowi, że dodatkowa nagroda roczna od 2015 r. nie będzie naliczana już od zysku netto, ale od zdefiniowanego w tym protokole dodatniego wyniku finansowego, przez który rozumie się zysk/stratę netto z wyłączeniem skutków odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych.

„MCZ” S.A. - spółka pozostaje w niezakończonych czterech sporach zbiorowych ogłoszonych w 2007 r., dotyczących głównie kwestii podwyższenia wynagrodzeń. Obecnie ww. spory zostały zawieszony, a Zarząd spółki oraz organizacje związkowe opierają swoje relacje na corocznie zawieranych protokołach ustaleń lub porozumieniach. Na podstawie zapisów protokołu z września 2015 r. oraz porozumienia z listopada 2015 r. zwiększono odpis podstawowy na ZFŚS oraz przyjęto regulacje w kwestii wzrostu wynagrodzeń pracowników w okresie od września 2015 r. do listopada 2016 r. W związku z powyższym organizacje związkowe zobowiązały się do odstąpienia, w terminie do 31 grudnia 2016 r. od ewentualnego rozpoczęcia „procedur strajkowych”.

PeBeKa S.A. - w trakcie roku wszczęto w spółce spór zbiorowy z organizacjami związkowymi, dotyczący warunków pracy, płac oraz świadczeń socjalnych, który zakończył się podpisaniem porozumienia.

Od marca 2010 r. spółka pozostaje w sporze zbiorowym ze Związkiem Zawodowym Pracowników Dołowych, który domaga się wzrostu stawek osobistego zaszerogowania pracowników, wypłaty jednorazowej nagrody oraz zwiększenia odpisu na ZFŚS. Od sierpnia 2010 r. spór jest zawieszony na czas nieokreślony.

POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. - w lutym 2015 r. podpisano porozumienie o zakończeniu sporu zbiorowego wszczętego w 2013 r. na podłożu płacowym. W związku z podziałem POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. i przekazaniem wybranych Zorganizowanych Części Przedsiębiorstwa do innych podmiotów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.,

przedstawiciele zakładowych organizacji związkowych zostali poinformowani o przewidywanym terminie przejścia, jego prawnych, ekonomicznych oraz socjalnych skutkach dla pracowników.

Poza powyższymi zdarzeniami, w kilku pozostałych spółkach krajowych zostały podpisane z organizacjami związkowymi porozumienia dotyczące przede wszystkim płac, czasu pracy i funduszu socjalnego.

Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD. - w styczniu 2015 r. spółka Sierra Gorda S.C.M. zawarła zgodny z prawem chilijskim układ zbiorowy z przedstawicielami Związku Zawodowego nr 2 oraz nową umowę na okres 48 miesięcy, dotyczącą różnych typów świadczeń dla 433 pracowników. W maju 2015 r. spółka Sierra Gorda S.C.M. zawarła układ zbiorowy z przedstawicielami Związku Zawodowego nr 1 oraz nową umowę na okres 44 miesięcy, dotyczącą różnych typów świadczeń dla 366 pracowników.

3.6. Etyka i ład korporacyjny

W 2015 r. został opracowany i wdrożony Kodeks Etyki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Jest on głównym narzędziem, w kulturze korporacyjnej Grupy Kapitałowej, które pomoże określić priorytety i ustalić zbiór zasad obowiązujących dla wszystkich pracowników w ich codziennej pracy.

Zadaniem Kodeksu Etyki jest zapewnienie zgodności zachowania pracowników z najwyższymi standardami opartymi na wartościach, jakimi kierują się pracownicy Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.: bezpieczeństwie, współdziałaniu, zorientowaniu na wyniki, odpowiedzialności i odwadze.

Równoległe z pracami nad stworzeniem Kodeksu Etyki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. toczyły się prace mające na celu opracowanie odpowiednich polityk i procedur, które pozwolą na efektywne wdrażanie zawartych w Kodeksie Etyki zasad i wartości na poziomie globalnej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Ponadto, ich wdrożenie wypełni światowe standardy ładu korporacyjnego oraz coraz większe oczekiwania interesariuszy, w tym przede wszystkim klientów oraz instytucji finansowych.

W rezultacie, opierając się na najlepszych praktykach ładu korporacyjnego w 2015 r. opracowano oraz przyjęto do wdrożenia niżej wymienione polityki, wprowadzające globalne, ujednolicone standardy dostosowane do regulacji prawnych wszystkich jurysdykcji, w których działa Grupa KGHM Polska Miedź S.A.:

Polityka Prawa Konkurencji w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	Celem Polityki Prawa Konkurencji jest stworzenie ram funkcjonalnych systemu, który pozwoli Grupie KGHM Polska Miedź S.A. na utrzymanie zgodności z prawem konkurencji, które ma zastosowanie we wszystkich krajach, w których działa Grupa KGHM Polska Miedź S.A.
Polityka Antykorupcyjna w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	Polityka Antykorupcyjna ustala podstawowe zasady i standardy, których celem jest zapobieganie łamaniu obowiązujących regulacji antykorupcyjnych w jurysdykcjach, w których działa Grupa KGHM Polska Miedź S.A. Grupa stosuje politykę zera tolerancji dla korupcji i przekupstwa.
Polityka Odpowiedzialnego Łańcucha Dostaw w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	Polityka Odpowiedzialnego Łańcucha Dostaw ma na celu zagwarantowanie wyboru tylko odpowiedzialnych dostawców, zwłaszcza w przypadku pozyskiwania tzw. minerałów konfliktowych (złota, cyny, wolframu i tantalu) oraz zapewnienie, że nabywane przez Grupę KGHM Polska Miedź S.A. towary i usługi nie przyczyniają się do finansowania terroryzmu oraz wytwarzane lub świadczone są z poszanowaniem podstawowych praw człowieka, standardów pracy, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania korupcji.

Prace nad dalszymi politykami i procedurami wspierającymi Kodeks Etyki Grupy KGHM będą kontynuowane.

Ponadto, nieprzerwanie od 2009 r. KGHM Polska Miedź S.A. znajduje się w gronie spółek notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w ramach prestiżowego RESPECT Index - pierwszego w Europie Środkowo-Wschodniej indeksu spółek odpowiedzialnych.

4. Strategia KGHM Polska Miedź S.A.

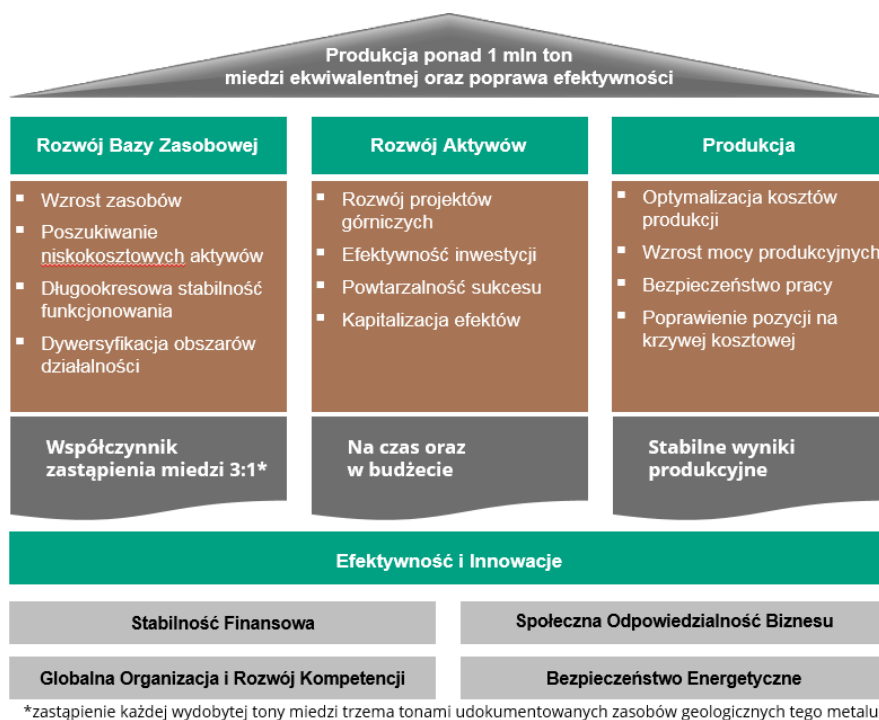
W dniu 26 stycznia 2015 r. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej zatwierdziła przedłożoną przez Zarząd Strategię KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r. Przyjęcie Strategii związane jest z wcześniejszym zrealizowaniem kluczowych postanowień dotychczasowej Strategii spółki, zatwierdzonej 23 lutego 2009 r.

Misją KGHM Polska Miedź S.A. jest rozwój globalnej Grupy surowcowej tworzonej przez ludzi z pasją i kompetencjami. Długookresowa wizja KGHM Polska Miedź S.A. zakłada stałe osiągnięcie przewagi konkurencyjnej dzięki opracowaniu oraz przemysłowemu wdrożeniu nowych technologii zapewniających możliwość uzyskania przełomu technologicznego w branży. Celem strategicznym KGHM Polska Miedź S.A. jest opracowanie oraz przemysłowe wdrożenie nowoczesnych technologii niezbędnych do rozwoju pierwszej na świecie inteligentnej kopalni opartej o sieci neuronowe.

Podstawowym celem nowej perspektywy strategicznej na lata 2015-2020 jest osiągnięcie łącznie rocznych zdolności produkcyjnych na poziomie ponad 1 mln ton miedzi ekwiwalentnej oraz kontynuacja procesów stałej poprawy efektywności prowadzonej działalności wydobywczej.

Strategia na lata 2015–2020 z perspektywą do 2040 r. oparta jest na 3 głównych filarach zaprezentowanych na poniższym schemacie.

Schemat 2. Główne filary strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015–2020 z perspektywą do 2040 r.

Filar I.

Rozwój Bazy Zasobowej

W ramach działalności eksploracyjnej oraz przejęć, KGHM Polska Miedź S.A. przewiduje zastępowanie każdej wydobytej tony miedzi trzema tonami miedzi zawartej w nowych zasobach. Pozwoli to na zabezpieczenie długookresowych perspektyw działalności spółki oraz poprawę pozycji kosztowej. Spółka będzie koncentrowała się na eksploracji wokół obecnych obszarów aktywności górniczej oraz na poszukiwaniu niskokosztowych aktywów zlokalizowanych w stabilnych geopolitycznie lokalizacjach. Planowany rozwój bazy zasobowej KGHM Polska Miedź S.A. zapewni wieloletnie perspektywy działalności górniczej przy wzrastającym wolumenie produkcji.

Filar II.

Rozwój Aktywów Produkcyjnych

W ramach Strategii w latach 2015-2020 spółka planuje przeznaczyć 27 mld PLN na rozwój obecnego portfela projektów inwestycyjnych, w tym głównie na programy rozwojowe w głównym ciągu technologicznym oraz na doprowadzenie do fazy produkcyjnej projektów zasobowych w kraju i za granicą. Realizacja portfela projektów inwestycyjnych pozwoli na istotne zwiększenie zdolności produkcyjnych Grupy oraz poprawę jej pozycji kosztowej na globalnej krzywej kosztowej producentów miedzi. KGHM Polska Miedź S.A. dąży do efektywnej alokacji środków finansowych oraz realizacji surowcowych projektów inwestycyjnych odznaczających się najwyższą stopą zwrotu.

Filar III.

Produkcja

KGHM Polska Miedź S.A. dąży do zapewnienia stabilnej produkcji przy jednoczesnej optymalizacji kosztów produkcyjnych oraz zachowaniu najwyższych standardów dotyczących bezpieczeństwa pracy. W ramach perspektywy Strategii na lata 2015-2020 spółka planuje zwiększyć roczny wolumen rudy wydobywanej z zakładów górniczych KGHM Polska Miedź S.A. w Polsce.

Trzy filary działalności KGHM w latach 2015–2020 oparte są o cztery strategie wspierające:

Strategia globalnej organizacji i rozwoju kompetencji	Osiągnięcie optymalnego modelu zarządzania i nadzoru nad procesami biznesowymi realizowanymi w ramach globalnej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.
Strategia finansowa	Zabezpieczenie stabilności finansowania działalności Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz zwiększenie odporności na trudniejsze warunki makroekonomiczne, a także wspieranie rozwoju i zwiększanie efektywności.
Strategia społecznej odpowiedzialności biznesu CSR	Wzmocnienie pozycji KGHM Polska Miedź S.A. jako stabilnego, rozwijającego się i wiarygodnego partnera, dbającego o dobro wspólne i zrównoważoną gospodarkę zasobami.
Strategia energetyczna	Długookresowe zabezpieczenie cen oraz stabilności dostaw energii poprzez zapewnienie źródeł energii do celów produkcyjnych, w tym ze źródeł odnawialnych. Strategia zakłada centralizację inicjatyw z zakresu efektywności energetycznej, zabezpieczenie możliwości zakupu energii dla kluczowych spółek Grupy Kapitałowej w Polsce oraz globalnych zakupów energii po cenie niższej od rynkowej.

Podstawowe założenia produkcyjno-ekonomiczne dla Grupy Kapitałowej (z uwzględnieniem 55% udziału w projekcie Sierra Gorda) przyjęte przy opracowaniu Strategii na lata 2015 – 2020:

Produkcja	Ponad 1 mln t miedzi ekwiwalentnej ze złóż własnych do 2020 r.
Udział produkcji miedzi ekwiwalentnej z aktywów zagranicznych	Wzrost z poziomu 17% do poziomu 40% w 2020 r.
CAPEX	Łączne nakłady inwestycyjne - 27 mld PLN, z czego projekty rozwojowe stanowią około 65%, a ponad połowa wydatków inwestycyjnych zostanie zrealizowana w Polsce.
EBITDA	Oczekiwany wzrost do 2020 r. o 70% w stosunku do 2014 r.
Koszty C1	Planowane obniżenie do 2020 r. kosztu gotówkowego C1 o około 10% w stosunku do 2014 r.
Dług netto /EBITDA	Utrzymanie wskaźnika na bezpiecznym poziomie w przedziale 1-2.

KGHM Polska Miedź S.A. dokonuje analizy ryzyka na wszystkich szczeblach organizacji. Kompleksowe podejście do analizy obejmuje zarówno identyfikację ryzyk związanych z realizacją zakładanych celów strategicznych, jak i ryzyk korporacyjnych (więcej w Rozdziale 6.4 niniejszego sprawozdania).

Realizacja zakładanych celów oraz osiągnięcie przyjętych założeń produkcyjno-ekonomicznych w Strategii na lata 2015-2020 dla Grupy Kapitałowej obarczone jest szeregiem ryzyk, które zostały zidentyfikowane i ocenione w perspektywie Strategii Wykonawczych i Wspierających. Do najważniejszych z nich należą:

- ryzyko niekorzystnych zmian cen metali i kursów walutowych,
- ryzyko opóźnienia realizacji projektów zasobowych i rozwojowych,
- ryzyko uzyskania mniejszej niż zakładana ekonomika projektów zasobowych i rozwojowych,
- ryzyko utrzymania formuły podatkowej (podatek od wydobycia niektórych kopalni),
- ryzyko utrzymania planowanej produkcji w kontekście zagrożeń naturalnych.

Proces analizy ryzyk związanych z realizacją zakładanych celów strategicznych jest podstawą do weryfikacji przyjętego kształtu Strategii, zwiększając tym samym szansę osiągnięcia założonych celów. Zgodnie z przyjętą w KGHM Polska Miedź S.A. Procedurą Zarządzania Strategicznego, aktualizacja map ryzyk Strategii Wykonawczych i Wspierających dokonywana jest corocznie.

Strategia KGHM Polska Miedź S.A. - sytuacja bieżąca

Przyjęta przez Radę Nadzorczą spółki Strategia na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r. ukierunkowana była w średniookresowym terminie na osiągnięcie przez KGHM Polska Miedź S.A. zdolności produkcyjnych na poziomie 1 miliona t miedzi ekwiwalentnej. Podstawowymi czynnikami determinującymi realizację celu średniookresowego jest złożony portfel projektów inwestycyjnych zwiększających zdolności wytwórcze KGHM Polska Miedź S.A. Realizacja założeń inwestycyjnych Strategii KGHM Polska Miedź S.A. obejmuje realizację projektów inwestycyjnych o łącznej wartości 27 mld PLN. Finansowanie wskazanego programu inwestycyjnego oparte jest na środkach własnych KGHM Polska Miedź S.A. oraz finansowaniu dłużnym.

Na przestrzeni 2015 r. branża wydobywcza obserwowała znaczące obniżki cen całego koszyka surowców. Za dominujące przesłanki tego trendu uważa się globalną niepewność dotyczącą trwałości procesu wzrostu gospodarczego, w szczególności w odniesieniu do gospodarki Chińskiej Republiki Ludowej, będącej głównym konsumentem surowców. Czynnikiem wspierającym deprecjację wartości większości surowców jest również silny spadek cen ropy naftowej, z którą silnie skorelowana jest wartość portfela surowcowego. Znacząca obniżka notowań podstawowych produktów handlowych KGHM Polska Miedź S.A. oraz niepewność dotycząca krótko- oraz średniookresowej perspektywy kształtowania się rynku surowcowego, zmniejsza zdolność KGHM Polska Miedź S.A. do generowania wolnych przepływów pieniężnych. Jednakże, polityka finansowa spółki nie zakłada agresywnej ekspozycji na rynek dłużny, w związku z czym KGHM Polska Miedź S.A. nie przewiduje gwałtownego zwiększania poziomu zadłużenia.

W związku z bieżącymi wyzwaniami sektora wydobywczego, KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi działania związane z weryfikacją założeń strategicznych, priorytetyzacją portfela inwestycyjnego celem zabezpieczenia stabilności długoterminowego wzrostu wartości spółki dla jej interesariuszy oraz zapewnienia bezpieczeństwa jej działalności w wymagającym otoczeniu makroekonomicznym.

5. Realizacja strategii w 2015 r.

W 2015 r. zrealizowano prace związane z definicją Planu Wdrożenia Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r. zatwierdzonej 26 stycznia 2015 r. przez Radę Nadzorczą Jednostki Dominującej. Plan Wdrożenia Strategii jest operacyjnym ujęciem celów strategicznych, zawiera zestaw celów operacyjnych i składających się na nie inicjatyw strategicznych w ramach Filarów Strategii, tzw. Strategii Wykonawczych i Strategii Wspierających. Dla każdego celu operacyjnego zdefiniowane zostały mierniki sukcesu oraz przebieg realizacji projektów i działań strategicznych wraz z alokacją wymaganych zasobów. Plan Wdrożenia Strategii jest przedmiotem monitorowania i okresowego pomiaru wdrażanych zadań stanowiąc jeden z podstawowych elementów oceny stanu realizacji strategii.

Kluczowe osiągnięcia w zakresie realizowanych projektów strategicznych, w poszczególnych obszarach Strategii, uzyskane w 2015 r.:

Filar I. Rozwój Bazy Zasobowej

Regionalny program eksploracyjny KGHM Polska Miedź S.A. dotyczący poszukiwania i dokumentowania złóż rud miedzi w utworach Dolnego Cechsztynu w południowo-zachodniej Polsce i na obszarze Łużyc (Niemcy, Saksonia).

Zaawansowane projekty eksploracyjne, posiadające zdefiniowaną mineralizację miedziową, w ramach których realizowane jest rozpoznanie geologiczne na całości lub części obszaru koncesyjnego:

Gaworzyce-Radwanice	Trwają prace nad przygotowaniem projektu zagospodarowania złoża. W pierwszej kolejności planowane jest zagospodarowanie północnej części obszaru złoża rud miedzi Radwanice-Gaworzyce.
Synklina Grodziecka oraz Konrad	W kwietniu 2015 r. uzyskano decyzję zmieniającą koncesję dla obszaru Synklina Grodziecka m.in. w zakresie wydłużenia okresu jej obowiązywania do lipca 2017 r., tj. do czasu obowiązywania koncesji Konrad. Działanie to ma na celu umożliwienie w przyszłości wykonania jednej dokumentacji geologicznej dla obszarów Synklina Grodziecka i Konrad. Na obszarach koncesyjnych zakończono wykonywanie powierzchniowych badań geofizycznych, które pozwolą na bardziej szczegółowe rozpoznanie budowy geologicznej na potrzeby określenia warunków geologiczno-górnicznych. Kolejny etap prac zakłada wykonanie robót wiertniczych w celu szczegółowego zbadania warunków hydrogeologicznych.
Retków-Ścinawa oraz Głogów	Kontynuowano prace wiertnicze I etapu; do końca grudnia 2015 r. na obszarze Retków-Ścinawa wykonano 7 otworów, kolejne 3 otwory są w trakcie realizacji. Na obszarze koncesji Głogów realizowane są 4 otwory wiertnicze. W ramach realizacji I etapu prac projektowych planowane jest wykonanie łącznie 15 otworów na obu obszarach koncesyjnych.

Projekty na wczesnym etapie eksploracyjnym, poszukiwawczym, bez zdefiniowanych zasobów rud miedzi:

Weisswasser (Niemcy, Saksonia)	Kontynuowano drugą fazę II etapu projektu, polegającą na odwierceniu jednego otworu poszukiwawczego. W III kwartale 2015 r. ukończono wiercenie oraz przeprowadzono badania laboratoryjne próbek rdzenia strefy złożowej. W IV kw. 2015 r. opracowano raport geologiczny dotyczący transgranicznych poszukiwań cechsztyńskich złóż rud miedzi na obszarach koncesyjnych Weisswasser i Weisswasser II w Niemczech oraz koncesji Stojanów po stronie polskiej. Wyniki raportu wykazały brak przesłanek geologicznych dla kontynuowania poszukiwań. Spółka KGHM Kupfer AG, realizująca projekt, zdecydowała o zakończeniu prac poszukiwawczych.
--------------------------------	---

Stojanów	<p>W III kw. 2015 r. zrealizowano prace związane z reinterpretacją archiwalnych danych geologicznych i geofizycznych. Jednocześnie prowadzono prace nad przeglądem i wyznaczeniem przebiegu profili sejsmicznych pomiarów geofizycznych i geoelektrycznych.</p> <p>W IV kw. 2015 r. na podstawie przygotowanego raportu geologicznego dotyczącego transgranicznych poszukiwań cechsztyńskich złóż rud miedzi na obszarach koncesyjnych Weisswasser i Weisswasser II w Niemczech oraz koncesji Stojanów, po stronie polskiej stwierdzono brak przesłanek dla kontynuacji poszukiwań na tym obszarze i zdecydowano o zakończeniu poszukiwań na obszarze koncesji.</p>
Projekty eksploracyjne w fazie przygotowawczej:	
Bytom Odrzański Kulów-Luboszyce	<p>W lipcu 2015 r. odbyły się rozprawy w sprawach dot. wnioskowanych koncesji: Bytom Odrzański, Kulów-Luboszyce. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił z przyczyn formalnych decyzje Ministra Środowiska z 29 lipca 2014 r. o uchyleniu decyzji z 28 stycznia 2014 r. Na przełomie października i listopada 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. wniosła skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie Bytomia Odrzańskiego i Kulowa-Luboszyce. Oczekuje się na wyznaczenie terminu rozprawy.</p>
Inne koncesje:	
Zatoka Pucka	<p>W IV kw. 2015 r. na obszarze koncesji zakończono powierzchniowe badania geofizyczne. Trwa szczegółowa analiza i interpretacja danych pozyskanych w wyniku reinterpretacji danych archiwalnych i nowo wykonanych badań geofizycznych, w oparciu o które będzie możliwe dokładniejsze zbadanie budowy geologicznej obszaru koncesyjnego jak również zweryfikowanie lokalizacji planowanych prac wiertniczych.</p>
Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych	
Kluczowe projekty rozwojowe w ramach Głównego Ciągu Technologicznego w Polsce:	
Program Udostępnienia Złoża Głogów-Głęboki Przemysłowy	<p>Kontynuowano głębienie szybu wentylacyjnego (wdechowego) GG-1 w obudowie tubingowej oraz wykonywanie wyrobisk górniczych kapitalnych w Obszarach Górniczych ZG Rudna oraz Polkowice-Sierszowice wraz z zabudową niezbędnej infrastruktury technicznej.</p> <p>W zakresie budowy Powierzchniowej Stacji Klimatyzacyjnej przy szybie R-XI trwają prace inwestycyjne II etapu, w wyniku których możliwe będzie zwiększenie produkcji chłodu do wyrobisk poniżej poziomu 1200 m do 25 MW. Planowany termin zakończenia prac to II połowa 2016 r.</p> <p>W celu poprawy koordynacji prac związanych z udostępnieniem nowych obszarów wydobywczych, w oparciu o uaktualnione długoterminowe plany szczypania złoża i analizy ekonomiczne wariantów rozwoju głównego ciągu technologicznego na terenie LGOM, opracowano kompleksowy Program Udostępnienia Złoża. Zakres całego Programu będzie w kolejnych latach stopniowo uzupełniany o projekty związane z drażeniem wiązek wyrobisk udostępniających i przygotowawczych oraz zabudową infrastruktury w tych wyrobiskach wraz z uruchamianiem kolejnych pól eksploatacyjnych Oddziałów ZG Rudna i Polkowice-Sierszowice. Do 2020 r. na realizację programu planowane jest wydatkowanie ok. 250 mln PLN rocznie.</p>
Program mechanicznego urabiania	<p>Drażnienie wyrobisk chodnikowych zespołem kombajnów – Prace projektowe prowadzone w warunkach dołowych ZG Polkowice-Sierszowice potwierdziły techniczne możliwości zastosowania mechanicznego urabiania złóż rud miedzi, jako technologicznej alternatywy dla obecnie stosowanej technologii z wykorzystaniem robót strzałowych.</p> <p>W ramach doskonalenia badanej technologii zidentyfikowano potencjalne elementy wpływające na poprawę parametrów wydajnościowych mechanicznego urabiania, ze szczególnym uwzględnieniem obecnie prowadzonych robót w warunkach zaburzeń górniczych. Dalsze prace projektowe skoncentrowane będą na zwiększaniu tempa drażenia wyrobisk stosownie do panujących warunków geologiczno-górniczych.</p> <p>Opracowanie technologii eksploatacji z wykorzystaniem mechanicznego urabiania – W ramach współpracy z firmą Caterpillar Global Mining Europe GmbH zrealizowano prace związane z wdrożeniem niezbędnych modyfikacji w komponentach urządzenia prototypowego, umożliwiającą realizację końcowego etapu prób eksploatacyjnych z wykorzystaniem kompleksu urabiającego ACT (<i>Active Cutting Technology</i>) w przygotowanym nowym polu eksploatacyjnym w oddziale pilotowym O/ZG Polkowice-Sierszowice. Ostateczna weryfikacja zakładanych parametrów technicznych i wydajnościowych badanej technologii zostanie zakończona w I półroczu 2016 r.</p> <p>Mając na uwadze dużą niepewnością co do uzyskania przez projekt zakładanych efektów technicznych i niewystarczające prawdopodobieństwo osiągnięcia w kilkuletniej perspektywie korzyści ekonomicznych, dokonano odpisów aktualizujących wartość księgową aktywów związanych z realizacją projektu.</p>

Program Modernizacji Pirometalurgii w HM Głogów	<p>Zakończono konstrukcję obudowy hali pieców Pieca Zawieszinowego i Pieca Elektrycznego.</p> <p>Kontynuowano montaż urządzeń i instalacji w obszarze Pieca Zawieszinowego, Pieca Elektrycznego, Kotła Odzysknicowego oraz obiektów Wydziału Przygotowania Wsadu w HM Głogów I.</p> <p>Aktualny stan uzgodnień technicznych oraz pozwoleń na budowę umożliwia bieżącą realizację prac. Ze względu na specyfikę pracy na czynnym zakładzie, proces uzyskiwania pozwoleń na budowę oraz pozwoleń zamiennych będzie trwać do końca realizacji inwestycji.</p> <p>Uruchomienie instalacji Pieca Zawieszinowego w HM Głogów I planowane jest w IV kw. 2016 r.</p>
Program Rozwoju Hutnictwa (PRH)	<p>Opracowano definicję Programu, w ramach której przewidziano realizację projektów ukierunkowanych na dostosowanie infrastruktury produkcji hutniczej do zmiany technologii przetopu w HM Głogów I oraz modernizację wybranych elementów ciągu hutniczego KGHM Polska Miedź S.A. Program Rozwoju Hutnictwa (PRH) przyczyni się do możliwości przetopu całości koncentratów własnych spółki w instalacjach HM Głogów I, HM Głogów II oraz HM Legnica po 2017 r. oraz otworzy możliwości wzrostu produkcji miedzi w oparciu o koncentraty importowane.</p> <p>W ramach programu rozpoczęto realizację niżej wymienionych projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa suszarni parowej HM Głogów II, - Budowa instalacji do prażenia koncentratu w HM Głogów I, - Modernizacja Hali Wanien i Odmiedziowni Elektrolitu w HM Legnica. <p>Kolejne projekty PRH znajdują się w trakcie przygotowania dokumentacji dla potrzeb uzyskania decyzji o ich realizacji.</p>
Rozbudowa Obiektu Unieszkodliwiania Opadów Wydobywczych „Żelazny Most”	<p>W II kw. 2015 r. uzyskano uprawomocnione zmiany w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Polkowice umożliwiające rozbudowę OUOW „Żelazny Most”,</p> <p>W dniu 20.10.2015 r. uzyskano pozwolenie na rozbudowę Obiektu Głównego OUOW „Żelazny Most” do rzędnej 185 m n.p.m. w granicach Gmin Rudnej i Grębocice.</p> <p>Opracowano komplet dokumentacji niezbędnej dla uzyskania pozwolenia na rozbudowę Obiektu Głównego OUOW „Żelazny Most” do rzędnej 195 m n.p.m. na całym jego obszarze oraz rozpoczęto procedurę uzyskania decyzji środowiskowej dla tego etapu inwestycji.</p> <p>Realizowano prace, których celem jest wybór technologii budowy i składowania odpadów w planowanej nowej Kwaterze Południowej.</p>
Projekty rozwoju aktywów zagranicznych:	
Projekt Victoria (Zagłębie Sudbury, Kanada) <i>KGHM INTERNATIONAL LTD. 100%</i>	<p>W 2015 r. trwały prace mające na celu przygotowanie infrastruktury powierzchniowej, m.in. ukończono budowę stacji transformatorów.</p> <p>Przeprowadzono dodatkowe prace eksploracyjne ukierunkowane na potwierdzenie potencjału ciągłości mineralizacji poniżej obecnie zidentyfikowanej strefy złożowej. W ramach prowadzonych prac, na poziomie poniżej 2000 m wykonano dwa multilateralne otwory rdzeniowe prowadzone do głębokości około 2200 m poniżej powierzchni terenu. Analizy rdzeni pozyskanych w ramach realizowanych prac wiertniczych dały pozytywne wyniki.</p> <p>W związku z bieżącą sytuacją makroekonomiczną Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. podjął decyzję skutkującą modyfikacją wcześniej przyjętego harmonogramu projektu.</p>
Rozwój projektu Sierra Gorda (Chile)	<p>Faza 2 (KGHM INTERNATIONAL LTD. 55%, Sumitomo Metal Mining and Sumitomo Corporation 45%) – Przeprowadzono proces optymalizacji założeń projektowych mających na celu zredukowanie nakładów kapitałowych oraz poprawę efektywności funkcjonowania zakładu po zakończeniu Fazy 2 projektu.</p> <p>W 2015 r. rozpoczęto prace nad wykonaniem podstawowej dokumentacji technicznej, zakładającej zwiększenie zdolności przerobowych zakładu przerobczego. W oparciu o dotychczas wykonane prace analityczne, planowane jest zwiększenie zdolności przerobowych ze 110 tys. t do co najmniej 220 tys. t rudy dziennie. Ponadto zakłada się wydłużenie okresu życia kopalni poprzez zagospodarowanie zmineralizowanych obszarów Pampa Lina oraz Salvadora przylegających do kopalni Sierra Gorda, z wykorzystaniem infrastruktury wykonanej w drugiej fazie inwestycji.</p> <p>Sierra Gorda Oxide (projekt przerobu rudy tlenkowej) – Prowadzono zaawansowane prace inżynierskie projektu. Kontynuowano prace projektowe związane z wyborem alternatywnej koncepcji realizacji projektu maksymalizującej jego wartość ekonomiczną.</p>

<p>Projekt Ajax (Kolumbia Brytyjska, Kanada)</p>	<p>W dniu 10 września 2015 r. został złożony wniosek o uzyskanie pozwolenia środowiskowego na budowę odkrywkowej kopalni miedzi i złota Ajax. 20 listopada 2015 r. regulator zakończył z wynikiem pozytywnym ocenę aplikacji środowiskowej pod względem formalnym, tym samym dopuszczając dokument do dalszej oceny merytorycznej. 18 stycznia 2016 r. przedłożono uzupełnioną aplikację regulatorowi, jednocześnie rozpoczynając 75 dniowy okres konsultacji społecznych, w których uczestniczą zarówno mieszkańcy miasta Kamloops jak i ludność rdzenna.</p>
<p><i>Grupa KGHM Polska Miedź S.A. 80%, Abacus Mining and Exploration Corp. 20%</i></p>	<p>W 2015 r. ukończono 35% prac inżynierskich niezbędnych do przygotowania do budowy zakładu górniczego. Zaktualizowano studium wykonalności projektu, zgodnie z którym infrastruktura kopalni została oddalona od zabudowań miasta Kamloops. Jednocześnie w ramach realizowanych prac inżynierskich wprowadzono ulepszenia do rozwiązań technologicznych i zwiększono dzienną zdolność produkcyjną zakładu przerobczego z 60 do 65 tys. t.</p>
	<p>Obecnie KGHM AJAX MINING INC. koncentruje się na uzyskaniu wszelkich niezbędnych pozwoleń oraz kontynuuje budowę dobrych relacji z ludnością rdzenną jak i mieszkańcami miasta Kamloops.</p>

Inicjatywy służące rozwijaniu wiedzy i innowacji w KGHM Polska Miedź S.A.:

<p>Systemowa organizacja procesu zarządzania innowacjami</p>	<p>Dzięki realizacji poniższych działań, KGHM Polska Miedź SA zyskał pozycję lidera innowacyjności wśród polskich przedsiębiorstw i jest uznany za modelowy przykład współpracy nauki z przemysłem w Polsce.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Po raz pierwszy zdefiniowano Strategiczną Agendę Badawczą (SAB) określającą kluczowe kierunki i inicjatywy innowacyjne wspierające realizację strategii spółki. SAB opisuje przestrzeń badawczą pomiędzy gotowymi rozwiązaniami technologicznymi dostępnymi z rynku, a wizją ciągu technologicznego oczekiwaną przez organizację w poszczególnych obszarach technologii. Ponadto SAB stanowi podstawę do inicjowania wspólnych projektów i przedsięwzięć ukierunkowanych na opracowanie nowych, innowacyjnych technologii i rozwiązań oraz identyfikację projektów możliwych do finansowania z udziałem publicznych środków krajowych i unijnych. - Zdefiniowano model docelowy funkcjonowania działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej w Grupie Kapitałowej KGHM - w tym podmiotów zagranicznych, w oparciu o wewnętrzne zasoby i dostępne środki publiczne - krajowe i unijne. Powyższe ma na celu konsolidację kompetencji podmiotów Grupy Kapitałowej KGHM działających w obszarze badań i innowacji, eliminację powielania się zakresów działalności, optymalizację wykorzystania infrastruktury badawczej, a także uregulowanie kwestii własności intelektualnej i zarządzania wiedzą. - Opracowano model zarządzania innowacjami oparty o proces stage gate (faza-bramka) dla KGHM Polska Miedź S.A. oraz aktywów zagranicznych spółki, wraz z określonymi kryteriami przejścia pomiędzy poszczególnymi fazami, umożliwiającą aktywne zarządzanie portfelem i skuteczne wdrażanie wyników prac badawczo-rozwojowych w ciągu technologicznym oraz komercjalizację polskich technologii za granicą. Trwają prace nad przygotowaniem wdrożenia modelu. - Przygotowano wdrożenie systemu zarządzania wiedzą w obszarze badań, rozwoju i innowacji w Grupie Kapitałowej KGHM w oparciu o zdefiniowaną koncepcję zawierającą zestaw mechanizmów umożliwiających efektywne wykorzystanie potencjału zasobów wiedzy jawnej i ukrytej w Spółce. - W zakresie prac nad utworzeniem Centrum Wiedzy, podmiotu integrującego kompetencje badawczo-rozwojowe kluczowych spółek Grupy Kapitałowej, opracowano model biznesowy uwzględniający zidentyfikowane oczekiwania głównych interesariuszy.
--	---

<p>Główne inicjatywy badawczo-rozwojowe</p>	<p>W 2015 r. zrealizowano ponad 200 prac badawczo-rozwojowych i ekspertyz naukowych, na łączną wartość ponad 51 mln PLN. Główne projekty badawczo-rozwojowe skoncentrowane są na opracowaniu innowacyjnych rozwiązań mających na celu realizację wizji Inteligentnego Ciągu Technologicznego, a także poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych pozwalających na poprawę efektywności, bezpieczeństwa i zapewnienia ciągłości produkcji.</p> <p>Kontynuowano realizację projektów badawczo-rozwojowych będących przedmiotem wspólnych przedsięwzięć z partnerami branżowymi, jednostkami naukowymi i badawczo-rozwojowymi i dofinansowywanymi z krajowych i zagranicznych środków publicznych, w tym:</p>
---	---

Program CuBR	– w ramach pierwszego w kraju bilateralnego Programu Sektorowego CuBR realizowanego we współpracy z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, nadzorowano realizację 12 projektów wyłonionych w ramach dotychczasowych dwóch edycji konkursów oraz przygotowano 20 nowych zagadnień do kolejnej III edycji konkursu ogłoszonej w grudniu 2015 r.;
Horyzont 2020	– projekty badawczo-rozwojowe w ramach grantów programu badawczego Unii Europejskiej Horyzont 2020, tj. „DISIRE”, „BioMOre”, „INTMET”, których łączna wartość dofinansowania wynosi 1 220 tys. EUR;
KIC RawMaterials	– KGHM Polska Miedź S.A. aktywnie uczestniczy w Międzynarodowym Komitecie Sterującym Wspólnoty Wiedzy i Innowacji w zakresie surowców KIC RawMaterials. Rezultatem tej działalności jest ulokowanie siedziby jednego z sześciu oddziałów komitetu surowcowego w Polsce (we Wrocławiu) oraz obecność przedstawiciela spółki w siedmioosobowej Europejskiej Radzie Dyrektorów (Executive Board). Budżet przedsięwzięcia wynosi ok. 1,6 mld EUR, wskutek działalności Wspólnoty ma powstać 10 tys. miejsc pracy w europejskim przemyśle surowcowym oraz kilkadziesiąt innowacyjnych przedsiębiorstw z sektora MŚP.

Filar III. Produkcja

Kopalnia Sierra Gorda w Chile - Faza 1 <i>KGHM INTERNATIONAL LTD. 55%, Sumitomo Metal Mining and Sumitomo Corporation 45%</i>	<p>Kontynuowano prace związane ze zwiększaniem mocy przerobowych w ramach 1 Fazy projektu Sierra Gorda. Osiągnięcie docelowych mocy przerobowych 1 Fazy, umożliwiających produkcję 120 tys. t miedzi rocznie (przerób 110 tys. t rudy dziennie) planowane jest w pierwszej połowie 2016 r.</p> <p>W zakresie procesu osiągania docelowych zdolności produkcyjnych prowadzona jest optymalizacja i weryfikacja założeń technicznych istniejącej infrastruktury. W konsekwencji tych działań, pod koniec 2015 r. zanotowano maksymalną wielkość dziennego przerobu na poziomie ponad 130 tys. t rudy dziennie.</p> <p>Produkcja miedzi w koncentracie z kopalni Sierra Gorda w 2015 r. wyniosła około 84 tys. t. Produkcja molibdenu w koncentracie z kopalni Sierra Gorda w 2015 r. wyniosła około 7 tys. t. Od maja 2015 r. kopalnia Sierra Gorda dostarcza do zakładów przerobczych koncentrat molibdenu w celu dalszej przeróbki. W lipcu 2015 r. rozpoczęto eksport molibdenu.</p> <p>W czerwcu 2015 r. rozpoczęto transport koncentratu miedzi z kopalni do dedykowanego dla kopalni Sierra Gorda magazynu portowego w Antofagasta.</p> <p>1 lipca 2015 r. kopalnia Sierra Gorda rozpoczęła produkcję komercyjną.</p> <p>Ze względu na sytuację makroekonomiczną oraz niższe od zakładanych wyniki produkcyjne prowadzone były prace związane z implementacją inicjatyw oszczędnościowych m.in. w zakresie renegotiacji umów w celu uzyskania redukcji cen kontraktowych, optymalizacji poziomu zapasów, redukcji zatrudnienia wewnętrznego oraz redukcji zatrudnienia po stronie kontraktorów.</p>
Utrzymanie produkcji z wsadów własnych	<p>Realizowano prace przygotowawcze związane z uruchomieniem robót eksploatacyjnych w nowych obszarach złoża udostępnionych w ramach realizacji projektu GG-P oraz działań związanych z pozyskaniem koncesji na wydobywanie rud miedzi ze złoża Radwanice-Gaworzyce w obszarze górniczym Gaworzyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – trwają prace przygotowawcze w rejonie G-51 Oddziału ZG Polkowice-Sieroszowice, – 20 sierpnia 2015 r. Minister Środowiska udzielił KGHM Polska Miedź S.A. koncesji na rozpoznanie złoża rud miedzi Radwanice-Gaworzyce w obszarze Dankowice, metodą podziemną, która umożliwiła prowadzenie wyrobisk górniczych w tym obszarze.
Poprawa efektywności głównego ciągu technologicznego w Polsce	<p>W zakresie działalności zakładów górniczych i hutniczych KGHM Polska Miedź m.in. w ramach Programu VCP (Value Creation Plan) kontynuowano realizację inicjatyw służących poprawie efektywności zarządzania zasobami, tym samym umożliwiających ograniczenie przyrostu kosztów poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów (modelowanie złoża 3D), – optymalizację gospodarki maszynami dołowymi (zakupy i obsługa serwisowa, dyspozycyjność), – automatyzację ciągów produkcyjnych w zakładach górniczych i wzbogacania rudy, – usprawnienie zarządzania infrastrukturą produkcyjną, – wdrażanie programu oszczędności energii, – optymalizację poziomu zatrudnienia.

Program poprawy bezpieczeństwa pracy	Zdefiniowano harmonogram wdrożenia poszczególnych komponentów programu, w ramach którego uruchamiane są kolejne inicjatywy służące zmianie motywacji i zachowań oraz podniesieniu wiedzy i umiejętności pracowników w obszarze BHP, a także podniesieniu poziomu opieki zdrowotnej oraz stanu zdrowia pracowników. W 2015 r. średni wskaźnik LTIRF (Lost Time Injury Frequency Rate), tj. liczba wypadków na 1 mln przepracowanych godzin dla całego ciągu technologicznego w KGHM Polska Miedź S.A. wyniósł 10,23 (10,4 w 2014 r.).
--------------------------------------	--

Inne istotne inicjatywy w zakresie działań wspierających core business

Globalna Organizacja i Rozwój Kompetencji

Poprawa skuteczności i efektywności zarządzania globalną organizacją	<p>Prowadzono analizy biznesowe ukierunkowane na opracowanie modelu zarządzania globalną Grupą Kapitałową KGHM Polska Miedź S.A. z uwzględnieniem, m.in. centralizacji wybranych procesów biznesowych.</p> <p>Trwają prace związane z wdrożeniem Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością obejmującego wszystkie procesy zachodzące w organizacji. W 2015 r. prace koncentrowały się nad przygotowaniem wdrożenia systemu w zakresie międzynarodowych norm zarządzania energią (ISO 50001) oraz bezpieczeństwa informacji (ISO 27001).</p>
Zarządzanie kapitałem ludzkim	<p>Kontynuowano realizację inicjatyw skoncentrowanych na zapewnieniu odpowiedniego zasobu zmotywowanej i kompetentnej kadry niezbędnej do realizacji celów globalnej organizacji. Działania w tym obszarze obejmują przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizację programów kształcenia w zakresie rozwoju kompetencji zawodowych, menadżerskich i specjalistycznych, – rozwój systemu zarządzania wynikami dla kadry menadżerskiej oraz systemu ocen wszystkich pracowników, – wdrożenie polityki mobilności kadry w Grupie Kapitałowej KGHM, – doskonalenie dotychczasowych i wdrażanie nowych narzędzi wspierających pozyskanie najwyższej jakości kadry z rynku zewnętrznego.

Spółeczna Odpowiedzialność Biznesu

W IV kw. 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. przyjęła nową globalną strategię CSR, zgodną z obowiązującą strategią biznesową spółki na lata 2015-2020. Strategia ta koncentruje się na wzmocnieniu pozycji KGHM jako stabilnego, rozwijającego się, globalnego lidera dbającego o dobro wspólne. W ramach inicjatyw podejmowanych przez KGHM Polska Miedź S.A., zakłada się m.in. wypracowanie i utrzymanie pozycji odpowiedzialnego pracodawcy, budowę wizerunku spółki przyjaznej środowisku oraz doskonalenie współpracy ze społecznościami lokalnymi.

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Przygotowanie budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej	<p>KGHM Polska Miedź S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., TAURON Polska Energia S.A. oraz ENEA S.A. kontynuowały prace w projekcie przygotowania do budowy elektrowni jądrowej w Polsce.</p> <p>W dniu 15 kwietnia 2015 r. spółki te zawarły umowę nabycia udziałów w PGE EJ 1 sp. z o.o. („PGE EJ 1”) - spółce celowej, która odpowiedzialna jest za przygotowanie i realizację inwestycji polegającej na budowie i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej o mocy ok. 3 GWe (Projekt). KGHM Polska Miedź S.A., TAURON Polska Energia S.A. i ENEA S.A. nabyły od PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. po 10% udziałów (łącznie 30% udziałów) w PGE EJ 1 sp. z o.o. KGHM Polska Miedź S.A. zapłaciła za nabyte udziały 16 mln PLN. Transakcja została sfinansowana ze środków własnych.</p> <p>Zgodnie z umową Wspólników z 3 września 2014 r., strony będą wspólnie, w proporcji do posiadanych udziałów, finansować działania w ramach fazy wstępnej Projektu. Faza ta ma na celu określenie takich elementów jak potencjalni partnerzy, w tym partner strategiczny, dostawcy technologii, wykonawcy EPC (Engineering, Procurement, Construction), dostawcy paliwa jądrowego oraz pozyskanie finansowania dla Projektu, a także organizacyjne i kompetencyjne przygotowanie PGE EJ 1 do roli przyszłego operatora elektrowni jądrowej, odpowiedzialnego za jej bezpieczną i efektywną eksploatację („Postępowanie Zintegrowane”).</p> <p>W dniu 29 lipca 2015 r. Zgromadzenie Wspólników PGE EJ 1 podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego PGE EJ 1 o kwotę 70 mln PLN. KGHM Polska Miedź S.A. objęła udziały w podwyższonym kapitale proporcjonalnie do posiadanego udziału w spółce i opłaciła je gotówką w kwocie 7 mln PLN.</p> <p>Strony umowy Wspólników przewidują, że kolejne decyzje dotyczące Projektu, w tym decyzje</p>
--	---

	dotyczące deklaracji dalszego uczestnictwa poszczególnych stron w kolejnym etapie Projektu, zostaną podjęte po zakończeniu fazy wstępnej, bezpośrednio przed rozstrzygnięciem Postępowania Zintegrowanego.
Rozwój małej fotowoltaiki	Poszukując nowych, innowacyjnych metod produkcji energii elektrycznej, „Energetyka” sp. z o.o. rozwija projekty związane z budową pilotażowych farm fotowoltaicznych. W I połowie 2015 r. uruchomiono kolejną instalację pilotażową w technologii CIGS (Copper Indium Gallium Selenide – technologia cienkowarstwowa wykorzystująca miedź, ind, gal i selen). W eksploatowanych do tej pory farmach fotowoltaicznych w Legnicy i Głogowie, zastosowano trzy różne technologie modułów fotowoltaicznych, tj. CIGS, monokrystaliczną i polikrystaliczną. Celem projektu jest ustalenie, która z trzech zastosowanych technologii najlepiej sprawdza się w lokalnych warunkach.

6. Działalność Grupy Kapitałowej w 2015 r.

6.1. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej, inwestycje kapitałowe i ich finansowanie

Inwestycje kapitałowe realizowane w 2015 r., miały na celu głównie finansowanie zagranicznych projektów z zakresu rozwoju bazy zasobowej poprzez udzielenie pożyczek lub podwyższenia kapitału zakładowego.

Ponadto w trakcie analizowanego okresu kontynuowano działania mające na celu uporządkowanie i uproszczenie struktury grupy zarówno w obszarze spółek krajowych, jak i zagranicznych.

Zmiany w strukturze i organizacji Grupy Kapitałowej

Utworzenie podmiotów

PeBeKa Canada Inc.

Krajowa spółka zależna PeBeKa S.A. zawiązała na terenie Kanady spółkę zależną PeBeKa Canada Inc. z siedzibą w Vancouver i objęła 100% akcji o łącznej wartości 100 tys. CAD. Związanie spółki jest związane z prowadzonymi przez Grupę Kapitałową na terenie Kanady projektami górnictwymi, w tym z projektem Victoria.

Staropolanka Spółka z o.o.

W ramach spółek portfelowych Funduszu KGHM I FIZAN został zawiązany nowy podmiot - Staropolanka Spółka z o.o. o kapitale 20 tys. PLN. Jej utworzenie jest związane z realizowanym procesem podziału spółki Uzdrowiska Kłodzkie S.A. – Grupa PGU, który jest elementem restrukturyzacji Polskiej Grupy Uzdrowisk w celu zwiększenia jej efektywności, m.in. poprzez wydzielenie działalności innej niż uzdrowiskowa. Do nowo zawiązanej spółki zostanie wniesiona domena produkcji wody mineralnej, wydzielona jako zorganizowana część przedsiębiorstwa.

PMT Linie Kolejowe 2 Sp. z o.o.

Spółka bezpośrednio zależna PMT Linie Kolejowe 2 Sp. z o.o. (o kapitale zakładowym 5 mln PLN) została zawiązana w związku z podziałem spółki zależnej POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. (PMT) (opisane poniżej). Do spółki została wniesiona w formie zorganizowanej części przedsiębiorstwa infrastruktura kolejowa wydzielona z PMT.

7 spółek celowych o firmie odpowiednio od Future 1 Sp. z o.o. do Future 7 Sp. z o.o.

KGHM Polska Miedź S.A. zawiązała 7 zależnych spółek celowych o kapitale zakładowym 50 tys. PLN każda, które weszły w skład utworzonej w 2015 r. (efektywnie od 1 stycznia 2016 r.). Podatkowej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. Utworzenie ww. podmiotów ma na celu umożliwienie kształtowania Grupy Podatkowej w przyszłości.

Zbycie/nabycie

LETIA S.A.

KGHM Polska Miedź S.A. zbyła cały posiadany pakiet akcji LETIA S.A. (85%) poprzez wniesienie go jako wkład niepieniężny na pokrycie obejmowanych akcji spółki Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. (LSSE). Na koniec 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. nie posiadała akcji LETIA S.A. a jej udział w LSSE wynosił: 12,24% w kapitale zakładowym i 7,8% głosów na walnym zgromadzeniu spółki.

Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.

BIPROMET S.A.

KGHM Polska Miedź S.A. dokonała zakupu 34% akcji spółki zależnej BIPROMET S.A. (w tym 25,23% w wyniku wezwania, 8,77% na skutek wykupu przymusowego), osiągając docelowo 100% udziału w kapitale zakładowym tego podmiotu. Ponadto, zgodnie z przyjętymi założeniami, 27 lipca 2015 r. spółka została wyłączona z obrotu publicznego.

PGE EJ 1 sp. z o.o.

KGHM Polska Miedź S.A. nabyła za kwotę 16 mln PLN 10% udziałów w spółce celowej – PGE EJ 1 sp. z o.o., odpowiedzialnej za przygotowanie i realizację inwestycji polegającej na budowie i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej. W trakcie 2015 r. kapitał zakładowy spółki został podwyższony. KGHM Polska Miedź S.A. objęła udziały proporcjonalnie do udziału w spółce i opłaciła je gotówką w wysokości 7 mln PLN.

WPEC w Legnicy S.A. „Energetyka” sp. z o.o. dokonała wykupu akcji spółki zależnej WPEC w Legnicy S.A. od pracowników tego podmiotu, stając się jej jedynym właścicielem. Wykupiono akcje stanowiące 14,8% w kapitale (w tym 4,3% w drodze wykupu przymusowego).

Podział

POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. Dokonano podziału spółki bezpośrednio zależnej POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. w celu wydzielenia z niej obszarów działalności niezwiązanych z główną domeną, tj. transportem kolejowym. Wydzielone obszary działalności w postaci zorganizowanych części przedsiębiorstwa zostały przeniesione do następujących podmiotów zależnych Grupy Kapitałowej (spółek przejmujących): MERCUS Logistyka sp. z o.o. (samochodowy transport osobowy), KGHM ZANAM S.A. (transport towarowy i spedycja), „Energetyka” sp. z o.o. (obrot produkami naftowymi) oraz do spółki nowo zawiązanej pod firmą PMT Linie Kolejowe 2 Sp. z o.o. (infrastruktura kolejowa). W wyniku podziału kapitał zakładowy POL MIEDŹ TRANS Sp. z o.o. został obniżony o kwotę 61 mln PLN (tj. z kwoty 124 mln PLN do kwoty 63 mln PLN).

Połączenie

KGHM INTERNATIONAL LTD. i 0929260 B.C. Unlimited Liability Company Z dniem 31 grudnia 2015 r. dokonano połączenia dwóch kanadyjskich spółek: KGHM INTERNATIONAL LTD. i 0929260 B.C. Unlimited Liability Company poprzez zawiązanie nowej spółki. Nowo zawiązany podmiot o kapitale (share capital) w wysokości kapitału spółki 0929260 B.C. Unlimited Liability Company na 31.12.2015 r. (2 080 mln USD) przejął firmę, statut spółki KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz wszelkie aktywa i zobowiązania obu spółek.

W wyniku powyższego, spółka KGHM AJAX MINING INC., realizująca projekt Ajax w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie, który zakłada budowę kopalni odkrywkowej miedzi i złota oraz zakładu wzbogacania rud wraz z infrastrukturą towarzyszącą, wchodzi w skład Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.

Likwidacje

„BIOWIND” sp. z o.o. w likwidacji W wyniku zakończenia, rozpoczętego w 2013 r., procesu likwidacji spółki zależnej „BIOWIND” sp. z o.o., wykreślono ją z rejestru (spółka nie rozpoczęła operacyjnej działalności).

International Molybdenum Ltd. Wszczęto i zakończono w trakcie roku proces likwidacji spółki International Molybdenum Ltd. z siedzibą w Wielkiej Brytanii.

Polska Grupa Uzdrowisk Sp. z o.o. S.K.A. W maju 2015 r. rozpoczęto proces likwidacji spółki zależnej Polska Grupa Uzdrowisk Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. (dalej: PGU SKA). Likwidacja spółki wiąże się ze sprzedażą w lutym 2015 r. przedsiębiorstwa PGU SKA do spółki Uzdrowiska Kłodzkie S.A. Grupa PGU.

Realizując zobowiązania z tytułu złożonej nieodwołalnej oferty nabycia, w ramach umowy sprzedaży przez Skarb Państwa, wszystkich pozostałych akcji nabytych przez pracowników w procesie prywatyzacji, dokonano wykupu akcji i udziałów pracowniczych spółek uzdrowiskowych i CENTROZŁOM WROCŁAW S.A. Ponadto dokonano nabycia od pracowników spółki WPEC w Legnicy S.A. akcji nabytych przez nich w procesie prywatyzacji.

Tabela 4. Wykup akcji/udziałów pracowniczych w spółkach Grupy Kapitałowej w 2015 r.

Wykup przez KGHM I FIZAN akcji/udziałów pracowniczych spółek uzdrowiskowych

KGHM I FIZAN dokonał wykupu akcji/udziałów pracowniczych w spółkach uzdrowiskowych, zwiększając udział w ich kapitale w następujący sposób:

– Uzdrowiska Kłodzkie S.A. - Grupa PGU	– wzrost do 100% (tj. o 0,7%),
– Uzdrowisko Połczyn Grupa PGU S.A.	– wzrost do 100% (tj. o 1,6%),
– Uzdrowisko Cieplice Sp. z o.o. – Grupa PGU	– wzrost do 98,3% (tj. o 0,4%),
– Uzdrowisko Świeradów-Czerniawa Sp. z o.o. – Grupa PGU	– wzrost do 99% (tj. o 0,3%).

Wykup przez Metraco S.A. akcji pracowniczych CENTROZŁOM WROCŁAW S.A.

Metraco S.A. dokonała wykupu od pracowników spółki CENTROZŁOM WROCŁAW S.A. akcji stanowiących 0,3% w kapitale tej spółki, zwiększając swój udział z 99,5% do 99,9%.

Wykup przez „Energetyka” sp. z o.o. akcji pracowniczych WPEC w Legnicy S.A.

„Energetyka” sp. z o.o. dokonała wykupu od pracowników spółki WPEC w Legnicy S.A. akcji (jak podano w Tabeli 3 powyżej)

Ponadto w 2015 r. dokonano przekształcenia jednostki zależnej KGHM ZANAM Sp. z o.o. w spółkę akcyjną (obecnie KGHM ZANAM S.A.).

Z dniem 31.12.2015 r. dokonano przeniesienia do Kanady siedziby statutowej i rzeczywistej następujących spółek Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD., które nie prowadzą działalności operacyjnej:

– KGHMI HOLDINGS LTD. (wcześniej KGHMI (Barbados) Holdings Ltd)	poprzednia siedziba - Barbados
– QUADRA FNX CHILE LTD. (wcześniej Quadra FNX Chile (Barbados) Ltd)	
– QUADRA FNX SG LTD. (wcześniej Quadra FNX SG (Barbados) Ltd)	
– Centenario Holdings Ltd.	poprzednia siedziba - Brytyjskie Wyspy Dziewicze
– FRANKE HOLDINGS LTD. (wcześniej Frankie (BVI) Ltd.)	

Powyższe zmiany siedziby spółek były związane z implementacją nowego modelu opodatkowania w Chile. Przeniesienie podmiotów do Kanady, z którą Chile podpisało umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, pozwoli na osiągnięcie w spółkach GK KGHM INTERNATIONAL LTD. z siedzibą w Chile (Sierra Gorda S.C.M., Sociedad Contractual Minera Franke, Minería y Exploraciones KGHM International SpA), stopy opodatkowania w wysokości 35%, zamiast 44,45% w przypadku braku migracji.

Pozostałe inwestycje kapitałowe i ich finansowanie

W 2015 r., w ramach finansowania projektów zagranicznych z zakresu rozwoju bazy zasobowej, w tym kluczowego projektu Sierra Gorda, projektów Sierra Gorda Oxide, Victoria i Ajax, KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce Fermat 1 S.à r.l. (jednostka bezpośrednio zależna) oraz spółkom: 0929260 B.C. Unlimited Liability Company, Quadra FNX Holdings Chile Limitada i Minería y Exploraciones KGHM International SpA (spółki pośrednio zależne) pożyczek w łącznej wysokości 374,6 mln USD (1 461,2 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.). Środki zostały przekazane następnie, poprzez pożyczki i/lub podwyższenia kapitałów spółek celowych struktury holdingowej, do spółek realizujących poszczególne projekty.

Tabela 5. Finansowanie projektów zagranicznych z zakresu rozwoju bazy zasobowej w 2015 r.

Projekt Sierra Gorda	Finansowanie potrzeb projektu Sierra Gorda, zgodnie z proporcjonalnym udziałem w kapitale spółki Sierra Gorda S.C.M. (55%), wyniosło w 2015 r. 244,8 mln USD i w całości pochodziło ze środków KGHM Polska Miedź S.A. (954,8 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.).
Projekt Victoria	Finansowanie potrzeb projektu Victoria wyniosło 71,9 mln USD (280,5 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.) i w całości pochodziło ze środków KGHM Polska Miedź S.A.
Projekt Ajax	Na finansowanie projektu Ajax, zgodnie z proporcjonalnym udziałem Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale spółki KGHM AJAX MINING INC. (80%), KGHM Polska Miedź S.A. wydatkowała 41,1 mln USD (160,4 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.), w tym 6 mln USD (23,4 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.) w ramach pożyczki udzielonej wspólnikowi w spółce zgodnie z Umową Wspólników.
Projekt Sierra Gorda Oxide	Na finansowanie projektu Sierra Gorda Oxide, spółka KGHM Polska Miedź S.A. wydatkowała kwotę 16,8 mln USD (65,5 mln PLN według kursu średniego NBP z 31 grudnia 2015 r.).

Podwyższenia kapitału spółek Grupy Kapitałowej służące finansowaniu zagranicznych projektów rozwojowych oraz inne dotyczące podmiotów krajowych (w tym emisje certyfikatów) zostały szczegółowo opisane w poniższej tabeli.

Tabela 6. Podwyższenia kapitału zakładowego spółek Grupy Kapitałowej i objęcie certyfikatów w 2015 r.

Spółka	Kwota*	Opis
Spółki zagraniczne		
Fermat 2 S.à r.l.	355 mln USD (1 331,7 mln PLN) **	Kapitał zakładowy spółki był podwyższany kilkakrotnie. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale objęła spółka Fermat 1 S.à r.l. (jedyny właściciel spółki). Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym. Środki z podwyższenia kapitału zostały przeznaczone na podwyższenie kapitału spółki 0929260 B.C. Unlimited Liability Company, jak opisano poniżej.
0929260 B.C. Unlimited Liability Company ***	473,8 mln CAD (1 435,0 mln PLN)	Kapitał zakładowy spółki był podwyższany kilkakrotnie. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale objęła spółka Fermat 2 S.à r.l. (jedyny właściciel spółki 0929260 B.C. Unlimited Liability Company). Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym. Środki z podwyższenia kapitału zostały przeznaczone na podwyższenie kapitału spółki KGHM INTERNATIONAL LTD. i spółki KGHM AJAX MINING INC., jak opisano poniżej, refinansowanie zadłużenia finansowego KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz udzielenie pożyczki spółce Abacus Mining & Exploration Corp.
KGHM INTERNATIONAL LTD. ***	239,8 mln CAD (718,4 mln PLN)	Kapitał zakładowy spółki był podwyższany kilkakrotnie. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale objęła spółka 0929260 B.C. Unlimited Liability Company (spółka pośrednio zależna KGHM Polska Miedź S.A., będąca jedynym właścicielem spółki KGHM INTERNATIONAL LTD.). Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym. Środki z podwyższenia kapitału zostały przeznaczone na realizację projektów Sierra Gorda, Sierra Gorda Oxide i Victoria.
KGHMI HOLDINGS LTD. <i>dawniej KGHMI (Barbados) Holdings Ltd.</i>	264,6 mln USD (1 033 mln PLN)	Kapitał zakładowy został podwyższony w związku z finansowaniem projektu Sierra Gorda oraz w związku z regulacją zobowiązań niezbędną do migracji spółki z Barbadosu do Kanady. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale objęła spółka KGHM INTERNATIONAL LTD. Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym.
QUADRA FNX CHILE LTD. <i>dawniej Quadra FNX Chile (Barbados) Ltd.</i>	100,9 mln USD (382,3 mln PLN)	Kapitał zakładowy został podwyższony w związku z finansowaniem projektu Sierra Gorda oraz w związku z regulacją zobowiązań niezbędną do migracji spółki z Barbadosu do Kanady. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale objęła spółka KGHMI HOLDINGS LTD. (dawniej KGHMI (Barbados) Holdings Ltd.). Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym.
Quadra FNX Holdings Chile Limitada	99 mln USD (365,4 mln PLN)	Kapitał zakładowy został podwyższony w związku z finansowaniem projektu Sierra Gorda. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale objęła spółka Quadra FNX Chile (Barbados) Ltd.
Sierra Gorda S.C.M.	244,75 mln USD (935,5 mln PLN)	Kapitał zakładowy został podwyższony w związku z finansowaniem projektu Sierra Gorda. Proporcjonalnie do udziału w kapitale spółki Sierra Gorda S.C.M., spółka Quadra FNX Holdings Chile Limitada objęła 55% udziałów w podwyższonym kapitale. Pozostałe 45% objęła SMM SIERRA GORDA INVERSIONES LIMITADA (spółka Grupy Sumitomo). Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym.
CENTENARIO HOLDINGS LTD.	2,7 mln USD (10,9 mln PLN)	Kapitał zakładowy został podwyższony w związku z regulacją zobowiązań niezbędną do migracji spółki z Brytyjskich Wysp Dziewiczych do Kanady. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale objęła spółka FNX Mining Company Inc. Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym.
FRANKE HOLDINGS LTD. <i>dawniej Frankie (BVI) Ltd.</i>	0,02 mln USD (0,08 mln PLN)	Kapitał zakładowy został podwyższony w związku z regulacją zobowiązań niezbędną do migracji spółki z Brytyjskich Wysp Dziewiczych do Kanady. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale objęła spółka CENTENARIO HOLDINGS LTD. Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym.
FNX Mining Company Inc.	2,7 mln USD (10,9 mln PLN)	Kapitał zakładowy został podwyższony z przeznaczeniem na finansowanie podwyższenia kapitału CENTENARIO HOLDINGS LTD. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale objęła spółka KGHM INTERNATIONAL LTD. Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym.

Spółka	Kwota*	Opis
KGHM AJAX MINING INC.	44,4 mln CAD (132,2 mln PLN)	Kapitał zakładowy spółki był podwyższony kilkakrotnie. Proporcjonalnie do udziału w kapitale, spółka 0929260 B.C. Unlimited Liability Company objęła 80% udziałów w podwyższonym kapitale, pozostałe 20% objęła spółka Abacus Mining & Exploration Corp. Udziały zostały opłacone wkładem pieniężnym. Środki z podwyższenia kapitału zostały przeznaczone na realizację projektu Ajax.
KGHM Kupfer AG	2 mln EUR (8,6 mln PLN)	Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objęła KGHM Polska Miedź S.A. i opłaciła je wkładem pieniężnym. Środki z podwyższenia kapitału zostały przeznaczone na realizację II fazy badań w ramach II etapu projektu Weisswasser.
Spółki krajowe		
Cuprum Nieruchomości sp. z o.o.	18 mln PLN	Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objęła KGHM Polska Miedź S.A. (jedyne udzielnik) i opłaciła wkładem niepieniężnym w postaci 100% udziałów spółki zależnej Cuprum Development sp. z o.o.
KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR	13,5 mln PLN	Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objęła KGHM Polska Miedź S.A. (jedyne udzielnik) i opłaciła je wkładem pieniężnym. Środki z podwyższenia kapitału zostały przeznaczone m.in. na zwrot dopłaty do kapitału.
KGHM ZANAM S.A. <i>dawniej KGHM ZANAM Sp. z o.o.</i>	8 mln PLN	Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objęła KGHM Polska Miedź S.A. (jedyne akcjonariusz) i opłaciła je wkładem pieniężnym. Środki z podwyższenia kapitału zostały przeznaczone na inwestycje i zwrot dopłaty do kapitału.
NITROERG SERWIS Sp. z o.o.	1,2 mln PLN	Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objęła NITROERG S.A. (jedyne udzielnik) i opłaciła je wkładem pieniężnym. Środki z podwyższenia kapitału zostały przeznaczone na inwestycje
Fundusze inwestycyjne		
KGHM IV FIZAN	9 mln PLN	KGHM Polska Miedź S.A. objęła Certyfikaty Inwestycyjne funduszu. Środki z emisji zostały przeznaczone na realizację projektu deweloperskiego.
	18 mln PLN	Cuprum Nieruchomości sp. z o.o. objęła Certyfikaty Inwestycyjne i opłaciła je 100% udziałów w spółce Cuprum Development sp. z o.o.

* wysokość opłaconego kapitału przez spółki Grupy Kapitałowej przeliczona wg kursu NBP z dnia podwyższenia kapitału

** kwota uwzględnia agio z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym

*** spółki zostały połączone 31.12.2015 r. poprzez zawiązanie nowego podmiotu, który przejął firmę KGHM INTERNATIONAL LTD.

6.2. Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej

W 2015 r. spółki Grupy Kapitałowej zawarły niżej wymienione znaczące umowy.

Tabela 7. Znaczące umowy zawarte w 2015 r.

<p>8 maja 2015 r.</p> <p>Umowa sprzedaży walcówki miedzianej w latach 2016 - 2018 (z opcją przedłużenia na okres kolejnych dwóch lat) zawarta pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i Tele-Fonika Kable S.A.</p>	<p>Wartość przedmiotu umowy w okresie pierwszych trzech lat jest szacowana na kwotę od 3 913 mln PLN do 4 246 mln PLN, w zależności od wykorzystania opcji ilościowej i relokacji ilości pomiędzy zakładami Tele-Fonika Kable S.A.</p> <p>Wartość przedmiotu umowy została obliczona w oparciu o krzywą terminową cen miedzi oraz średnie kursy USD/PLN i EUR/PLN wg NBP z 7 maja 2015 r.</p> <p>Warunkiem wejścia umowy w życie było pozyskanie przez Tele-Fonika Kable S.A. środków finansowych niezbędnych do spłaty określonego w umowie zobowiązania finansowego, nie wcześniej jednak niż 1 stycznia 2016 r. (warunek zawieszający). W przypadku niespełnienia warunku zawieszającego do 30 czerwca 2016 r., umowa wygaśnie.</p> <p>W dniu 11 grudnia 2015 r. spółka otrzymała od Tele-Foniki Kable S.A. potwierdzenie o spełnieniu przez nią warunku zawieszającego określonego w Umowie, tj. pozyskania przez Tele-Fonikę Kable S.A. środków finansowych niezbędnych celem spłaty określonego w Umowie zobowiązania finansowego.</p> <p>W wyniku spełnienia się Warunku Zawieszającego określonego w Umowie, Umowa weszła w życie w dniu 1 stycznia 2016 r., a KGHM Polska Miedź S.A. przystąpiła z tym dniem do realizacji sprzedaży walcówki miedzianej na warunkach w niej określonych.</p>
---	--

<p>14 stycznia 2015 r.</p> <p>Umowa pożyczki zawarta pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i spółką pośrednio zależną 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY</p>	<p>Na podstawie umowy, KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY pożyczki w kwocie 200 mln USD (o równowartości 731 mln PLN wg kursu średniego NBP dla USD/PLN z dnia 14 stycznia 2015 r.) z terminem spłaty do 31 grudnia 2019 r. Kwota pożyczki przeznaczona została na zrefinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. w formie kredytu bankowego.</p>
<p>25 maja 2015 r.</p> <p>Umowa pożyczki zawarta pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i spółką bezpośrednio zależną Ferlat 1 S.à r.l.</p>	<p>Na podstawie umowy, KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła Ferlat 1 S.à r.l. pożyczki pieniężnej w wysokości 210 mln USD (o równowartości 788 mln PLN wg kursu średniego NBP dla USD/PLN z 25 maja 2015 r.) z terminem spłaty do 31 grudnia 2021 r. Środki z pożyczki zostały przekazane poprzez spółki celowe struktury holdingowej do 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY z przeznaczeniem na zrefinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. w formie obligacji wyemitowanych w 2011 r.</p>
<p>3 czerwca 2015 r.</p> <p>Umowa pożyczki zawarta pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A. i spółką pośrednio zależną 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY</p>	<p>Na podstawie umowy, KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła spółce 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY pożyczki w kwocie 309 mln USD (o równowartości 1 148 mln PLN wg kursu średniego NBP dla USD/PLN z 3 czerwca 2015 r.) z terminem spłaty do 31 grudnia 2021 r. Kwota pożyczki została przeznaczona na zrefinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. w formie obligacji wyemitowanych w 2011 r.</p>
<p>8 czerwca 2015 r.</p> <p>Umowa pożyczki zawarta pomiędzy spółkami pośrednio zależnymi 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY i KGHM INTERNATIONAL LTD.</p>	<p>Umowa pożyczki, na podstawie której spółka pośrednio zależna 0929260 B.C. UNLIMITED LIABILITY COMPANY udzieliła pożyczki w wysokości 519 mln USD (o równowartości 1 941 mln PLN wg kursu średniego NBP dla USD/PLN z 8 czerwca 2015 r.), swojej w 100% zależnej spółce KGHM INTERNATIONAL LTD., z przeznaczeniem na wcześniejszy wykup obligacji wyemitowanych w 2011 r. Środki na udzielenie pożyczki zostały przekazane przez KGHM Polska Miedź S.A. w ramach finansowania opisanego powyżej (umowy z 25 maja 2015 r. oraz 3 czerwca 2015 r.). Spłata pożyczki, z datą zapadalności 31 grudnia 2021 r., jest zabezpieczona wekslem płatnym na żądanie wystawionym przez KGHM INTERNATIONAL LTD.</p>

Szczegółowa informacja na temat procesu optymalizacji finansowania w Grupie Kapitałowej, której elementem są wskazane powyżej umowy pożyczek, znajduje się w Rozdziale 7.8 niniejszego sprawozdania.

Istotne transakcje zawarte pomiędzy podmiotami powiązаныmi, na innych warunkach niż rynkowe

W 2015 r. Jednostka Dominująca oraz spółki zależne nie zawierały z podmiotami powiązаныmi istotnych transakcji na warunkach innych niż rynkowe.

Informacja dotycząca umowy i wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych KGHM Polska Miedź S.A. i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy al. Armii Ludowej 14.

W dniu 4 kwietnia 2013 r. KGHM Polska Miedź S.A. zawarła z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. umowę, która obejmuje przegląd półrocznych oraz badanie rocznych sprawozdań za lata 2013, 2014, 2015.

Firma PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana również do badania sprawozdań dwudziestu czterech polskich spółek zależnych KGHM Polska Miedź S.A. oraz wybranych podmiotów zagranicznych.

Wysokość wynagrodzenia za lata 2014-2015 z tytułu przeglądu i badania sprawozdań finansowych oraz wynagrodzenia z innych tytułów, podmiotu uprawnionego do badania, o którym mowa powyżej oraz podmiotów jego Grupy, przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Tabela 8. Wysokość wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego KGHM Polska Miedź S.A. i wybranych podmiotów zależnych (tys. PLN)

	2015	2014
Wynagrodzenie spółek Grupy PricewaterhouseCoopers	8 739	6 047
Z tytułu umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych, w tym :	4 366	3 999
– badanie rocznych sprawozdań finansowych	3 741	3 283
– przegląd sprawozdań finansowych	625	716
Z realizacji innych umów	4 373	2 048

6.3. Sprawy sporne

Na koniec 2015 r. wartość toczących się postępowań spornych z powództwa i przeciwko KGHM Polska Miedź S.A. oraz spółkom zależnym wyniosła odpowiednio: dla wierzytelności 153 mln PLN, dla zobowiązań 174 mln PLN. Łączna wartość powyższych postępowań spornych nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Jednostki Dominującej.

Wartość toczących się postępowań spornych na koniec 2015 r. dotyczących wierzytelności:

- z powództwa KGHM Polska Miedź S.A. wyniosła 51 mln PLN,
- z powództwa spółek zależnych wyniosła 102 mln PLN.

Wartość toczących się postępowań spornych na koniec 2015 r. dotyczących zobowiązań:

- przeciwko KGHM Polska Miedź S.A. wyniosła 99 mln PLN,
- przeciwko spółkom zależnym wyniosła 75 mln PLN.

Największe toczące się postępowania sporne odnoszące się do wierzytelności i zobowiązań KGHM Polska Miedź S.A. i spółek od niej zależnych przedstawiono poniżej.

Tabela 9. Postępowania sporne

Postępowania dotyczące zobowiązań	
Postępowanie administracyjne w sprawie udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża rud miedzi na obszarze „Bytom Odrzański”	<p>Minister Środowiska 29 lipca 2014 r. wydał decyzje uchylające w całości:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzję z dnia 28 stycznia 2014 r. o odmowie udzielenia koncesji na rzecz KGHM Polska Miedź S.A. na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża rud miedzi w obszarze „Bytom Odrzański”, – Koncesję nr 3/2014/p z 28 stycznia 2014 r. wydaną na rzecz Leszno Copper Spółka z o.o. na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża rud miedzi i srebra w obszarze „Bytom Odrzański”. <p>Leszno Copper Spółka z o.o. złożyła skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na wydane decyzje Ministerstwa Środowiska.</p> <p>Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z 10 lipca 2015 r. uchylił zaskarżone decyzje. W dniu 28 października 2015 r. KGHM złożyła skargę kasacyjną do NSA w sprawie „Bytom Odrzański”. Spółka oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy.</p>
Zapłata wynagrodzenia autorskiego tytułem korzystania z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM	<p>Wartość sporu wynosi 42 mln PLN. Powództwo wniesione do Sądu Okręgowego w Legnicy 26 września 2007 r. przez 14 współtwórców projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM. KGHM Polska Miedź S.A. otrzymała pozew 14 stycznia 2008 r. Każdy z powodów w pozwie dochodzi wynagrodzenia odpowiadającego jego udziałowi procentowemu w uzyskanych efektach ekonomicznych za VIII okres rozliczeniowy stosowania projektu (rok kalendarzowy 2006).</p> <p>Zdaniem spółki dochodzone przed sądem wynagrodzenie jest nienależne wobec zaspokojenia przez KGHM Polska Miedź S.A. należności przysługujących twórcom projektu z tytułu korzystania z projektu wynalazczego. Postępowanie jest w toku.</p>
Zapłata wynagrodzenia lub kar umownych	<p>Wartość przedmiotu sporu wynosi 20 mln PLN. W pozwie z kwietnia 2012 r. wniesionym przeciwko spółce „Energetyka” sp. z o. o. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.), Syndyk masy upadłości Gross-Pol Sp. z o. o. dochodzi zapłaty wynagrodzenia lub kar umownych z tytułu wykonywania pięciu umów zawartych w latach 2007, 2008 i 2009. „Energetyka” sp. z o.o., w odpowiedzi na pozew z 10 września 2012 r., wniosła o oddalenie powództwa w całości, przytaczając twierdzenia i dowody na poparcie bezzasadności roszczenia. Strony zgłosiły wnioski dowodowe o przesłuchanie świadków i przeprowadzenie dowodu z opinii kilku biegłych sądowych z różnych dziedzin. Sprawa w toku. Zdaniem spółki zasądzenie roszczenia należy uznać za mało prawdopodobne.</p>
Zapłaty kar umownych	<p>Wartość przedmiotu sporu wynosi 19 mln PLN. Miasto Stołeczne Warszawa pozwem z 12 marca 2013 r. dochodzi od Przedsiębiorstwa Robót Górniczych „Metro” Sp. z o. o. i PeBeKa S.A. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.) - lidera konsorcjum - zapłaty kar umownych tytułem nieterminowego usunięcia usterek przy budowie stacji metra.</p> <p>Spółka PeBeKa S.A. zgłosiła zarzut braku legitymacji czynnej po stronie Miasta Stołecznego Warszawy z uwagi na występowanie w procesie inwestycyjnym Metra Warszawskiego, jako inwestora oraz wniosła o przyznanie do udziału w sprawie, firmy BEM Brudniccy Sp. z o. o. (podwykonawcy), która zrealizowała roboty z usterkami.</p> <p>Zdaniem PeBeKa S.A. istnieje możliwość odstąpienia od zasądzenia kar z uwagi</p>

	<p>na brak możliwości usunięcia usterek wskutek niesprzyjających warunków atmosferycznych lub zasądzenia kary umownej do kwoty 0,5 mln PLN, stanowiącej 10% wartości robót z usterkami. Na rozprawie 12 listopada 2013 r. sąd okręgowy postanowił powołać biegłego sądowego. Opinia biegłego potwierdziła nieusunięcie usterek ze względu na zaistniałe warunki pogodowe. Opinia uzupełniająca również potwierdziła ustalenia opinii podstawowej, a strony postanowiły rozpocząć rozmowy w sprawie zawarcia ewentualnej ugody. W międzyczasie sąd zawiesił postępowanie ze względu na upadłość PRG Metro. Obecnie trwają rozmowy w zakresie ugody sądowej. Strona pozwana oczekuje przedstawienia stanowiska przez m.st. Warszawa.</p>
<p>Zwrot kosztów zabezpieczenia przed szkodami górnictwami</p>	<p>Wartość przedmiotu sporu wynosi 16 mln PLN. W sierpniu 2009 r. firma Prestiż MGC Inwest Sp. z o. o. Sp. k. wniosła do Sądu Okręgowego w Legnicy pozew przeciwko KGHM Polska Miedź S.A. o zapłatę kwoty 16 mln PLN tytułem zwrotu kosztów prac zabezpieczających przed szkodami górnictwami, poniesionych podczas budowy Centrum Handlowo-Usługowego „CUPRUM ARENA” w Lubinie. Sąd Okręgowy wyrokiem z 26 lutego 2013 r. zasądził od KGHM Polska Miedź S.A. kwotę 307 tys. PLN. Obie strony złożyły apelację: pozwany do kwoty 305 tys. PLN, powód co do kwoty 16 mln PLN. Sąd Apelacyjny z urzędu powołał biegłego. Zdaniem spółki powództwo jest niezasadne i powinno zostać oddalone. Jednak z uwagi na złożony charakter sprawy i zapadły wyrok sądu okręgowego, trudno prognozować ostateczne rozstrzygnięcie. Postępowanie odwoławcze jest w toku.</p>
<p>Postępowania dotyczące wierzytelności</p>	
<p>Zwrot nienależnie wypłaconego wynagrodzenia autorskiego z tytułu korzystania z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM</p>	<p>KGHM Polska Miedź S.A. wniosła w styczniu 2008 r. powództwo wzajemne przeciwko 14 współtwórcom projektu o zapłatę nienależnie wypłaconego wynagrodzenia autorskiego w kwocie 25 mln PLN tytułem stosowania projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM w VI i VII okresie obliczeniowym (lata kalendarzowe 2004-2005). Sąd połączył obydwie sprawy: z powództwa 14 współtwórców o zapłatę wynagrodzenia autorskiego tytułem korzystania z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM w kwocie 42 mln PLN, z powództwem KGHM Polska Miedź S.A. o zapłatę nienależnie wypłaconego wynagrodzenia autorskiego z tytułu korzystania z projektu wynalazczego nr 1/97/KGHM w kwocie 25 mln PLN, do wspólnego rozpoznania. Zdaniem Jednostki Dominującej wypłacenie wynagrodzenia autorskiego twórcom projektu było nieuzasadnione. Postępowanie w toku.</p>
<p>Zwrot podatku akcyzowego</p>	<p>Wartość sporu wynosi 18 mln PLN. „Energetyka” sp. z o. o. (jednostka zależna KGHM Polska Miedź S.A.) wniosła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (WSA) skargę na decyzję Dyrektora Izby Celnej odmawiającą zwrotu nadpłaty podatku akcyzowego za okres od stycznia 2006 r. do lutego 2009 r. WSA wyrokiem z października 2011 r. uchylił zaskarżoną przez jednostkę zależną decyzję. Dyrektor Izby Celnej i spółka „Energetyka” sp. z o. o. w grudniu 2011 r. wnieśli skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA). Sąd uwzględniając skargę kasacyjną „Energetyka” sp. z o.o., wyrokiem z 27 listopada 2013 r., uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia WSA. W wyniku tego postępowania w dniu 02.09.2014 r. WSA we Wrocławiu uchylił Decyzję Dyrektora Izby Celnej. Obecnie postępowanie toczy się przed Dyrektorem Izby Celnej we Wrocławiu w przedmiocie całości sporu, czyli 18 mln PLN.</p>
<p>Zwrot podatku akcyzowego</p>	<p>Wartość sporu w sprawie podatku akcyzowego za 2003 r. na 31.12.2015 r. wynosiła łącznie 16 mln PLN. POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o. o. (PMT) wniosła do WSA skargi na decyzje Naczelnika Urzędu Celnego określające podatek akcyzowy za poszczególne miesiące od marca do grudnia 2003 r. WSA wyrokami z kwietnia, maja i czerwca 2011 r. oddalił skargi. POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o. o. wniosła skargi kasacyjne do NSA, który uchylił wyroki WSA i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia WSA. Na rozprawie 16 stycznia 2014 r. WSA uchylił decyzje Naczelnika Urzędu Celnego za okres od marca do grudnia 2003 r. Po ponownym rozpoznaniu spraw za miesiące od marca do grudnia 2003 r., Dyrektor Izby Celnej we Wrocławiu w dniach 28.05.2014-6.08.2014 uchylił decyzje Naczelnika Urzędu Celnego i wydał decyzje określające nowe zobowiązanie podatkowe (pomniejszone o 2 164 tys. PLN). Na powyższe decyzje zostały wniesione skargi do WSA. W dniu 02.02.2015 WSA we Wrocławiu zawiesił wszystkie postępowania za okres marzec-grudzień 2003 r. do czasu rozpatrzenia zapytania prawnego skierowanego do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie konstytucyjności przepisów podatku akcyzowego stanowiących podstawę rozstrzygnięcia zaskarżonych decyzji przez organy celne.</p>

W odniesieniu do podatku za styczeń i luty 2003 r., 16.12.2011 PMT skierowała skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka – sprawa czeka na rozpatrzenie. Niezależnie, zaskarżone wyroki zostały uchylone przez NSA wyrokiem z 9.09.2015 r. wskutek wydania przez Trybunał Konstytucyjny w sprawie spółki pozytywnego wyroku z dnia 20.02.2015. Sprawa będzie ponownie rozpoznana przez WSA we Wrocławiu. Wskutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego wznowione zostały również postępowania podatkowe - obecnie zawieszono w związku z postępowaniem sądowym.

Wartość przedmiotu sporu za styczeń i luty 2003 r. wynosi odpowiednio 1,1 mln PLN i 1,3 mln PLN (kwoty te spółka uściła wraz z odsetkami).

W dniu 30 czerwca 2015 r. w stosunku do pięciu miesięcy 2003 r. zapadły orzeczenia oddalające skargi spółki na ponowne decyzje Dyrektora Izby Skarbowej. Złożono do nich wnioski o uzasadnienie celem wywiedzenia skarg kasacyjnych. W stosunku do miesięcy lipiec, sierpień, wrzesień, listopad 2003 r. WSA 14 lipca 2015 r. również orzekł o oddaleniu skarg spółki na ponowne decyzje Dyrektora Izby Skarbowej we Wrocławiu.

W związku z tym zostały złożone wnioski o uzasadnienia tych wyroków. Dnia 28.08.2015 r. zostały wniesione w imieniu spółki do NSA skargi kasacyjne na orzeczenia dotyczące wskazanych okresów. W stosunku do grudnia 2003 r. oraz okresu od stycznia do kwietnia 2004 r. WSA orzekł analogicznie jak w sprawach dotyczących pozostałych okresów rozliczeniowych 2003 r., wydając w dniu 11.08.2015 r. wyrok oddalający skargi spółki na ponowne decyzje Dyrektora Izby Skarbowej we Wrocławiu. Od wydanych rozstrzygnięć zostały złożone skargi kasacyjne.

Ponadto w sporze z organami podatkowymi oraz sądami administracyjnymi pozostają sprawy dotyczące podatku od nieruchomości KGHM Polska Miedź S.A. w zakresie opodatkowania wyrobisk górniczych za lata 2006-2012. Sprawy te prowadzone są przez Oddziały spółki: ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice oraz ZG Rudna.

Kwota sporów wynosi 106 mln PLN, z czego kwota wierzytelności (dotycząca nadpłaconego przez spółkę podatku od nieruchomości) wynosi 88 mln PLN, natomiast kwota spornych zobowiązań wymierzonych decyzjami organów podatkowych, na które utworzona została rezerwa wynosi 18 mln PLN.

6.4. Zarządzanie ryzykiem

Kompleksowy System Zarządzania Ryzykiem w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. definiuje ryzyko jako niepewność, będącą integralną częścią prowadzonej działalności i mogącą skutkować zarówno szansami, jak i zagrożeniami dla realizacji celów biznesowych. Oceniany jest aktualny i przyszły, faktyczny oraz potencjalny wpływ ryzyka na działalność Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. W oparciu o przeprowadzoną ocenę, dokonywana jest weryfikacja i dostosowanie praktyk zarządczych w ramach odpowiedzi na poszczególne ryzyka.

W ramach zatwierdzonej w 2013 r. Polityki i Procedury Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym oraz Regulaminu Komitetu Ryzyka Korporacyjnego, konsekwentnie realizowany jest proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej. W spółkach Grupy Kapitałowej wdrożono dokumenty regulujące zarządzanie ryzykiem korporacyjnym spójne z obowiązującymi w Jednostce Dominującej. KGHM Polska Miedź S.A. sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej.

Na bieżąco identyfikowane, oceniane i analizowane, w kontekście możliwości ich ograniczania, są ryzyka w różnych obszarach działalności Grupy Kapitałowej.

Ryzyka kluczowe Grupy Kapitałowej są przedmiotem pogłębionej analizy w celu wypracowania Planu Odpowiedzi na Ryzyko i Działań Dostosowawczych. Pozostałe ryzyka są poddane stałemu monitoringowi ze strony Departamentu Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym i Zgodności, a w zakresie ryzyk finansowych ze strony Dyrektora Naczelnego ds. Finansów oraz Departamentu Zarządzania Ryzykiem Rynkowym i Kredytowym.

Kompleksowe podejście do analizy ryzyk obejmuje również identyfikację ryzyk związanych z realizacją zakładanych celów strategicznych (więcej w Rozdziale 4 niniejszego sprawozdania).

Poniżej przedstawiono Strukturę organizacyjną zarządzania ryzykiem w Jednostce Dominującej. Podział uprawnień i odpowiedzialności stosuje zasady dobrych praktyk ładu Korporacyjnego i powszechnie uznany model trzech linii obrony.

Schemat 3. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem w KGHM Polska Miedź S.A.

Rada Nadzorcza (Komitet Audytu)						
Dokonyje rocznej oceny efektywności procesu zarządzania ryzykiem oraz monitorowania poziomu ryzyk kluczowych i sposobu postępowania z nimi.						
Zarząd						
Ostateczne odpowiedzialny za system zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad jego poszczególnymi elementami.						
1 linia obrony		2 linia obrony		3 linia obrony		
Kierownictwo		Komitety Ryzyka				Audyt Wewnętrzny
Kadra kierownicza odpowiedzialna jest za przeprowadzenie identyfikacji, oceny i analizy ryzyk oraz wdrożenie, w ramach codziennych obowiązków, odpowiedzi na ryzyko. Zadaniem kadry kierowniczej jest bieżący nadzór nad stosowaniem odpowiednich odpowiedzi na ryzyko w ramach realizowanych zadań, tak aby ryzyko nie przekraczało oczekiwanego poziomu.		Wspierają efektywne zarządzanie ryzykiem oraz bieżący nadzór nad ryzykami kluczowymi.				Plan Audytu Wewnętrznego jest oparty o ocenę ryzyka oraz podporządkowany celom biznesowym, dokonywana jest ocena bieżącego poziomu poszczególnych ryzyk oraz skuteczności zarządzania nimi.
		Komitet Ryzyka Rynkowego	Komitet Ryzyka Kredytowego	Komitet Ryzyka Korporacyjnego	Komitet Płynności Finansowej	
		Zarządzanie ryzykiem zmian cen metali (m.in.: miedź, srebro) oraz kursów walutowych i stóp procentowych	Zarządzanie ryzykiem niewywiązania się ze zobowiązań przez dłużników	Zarządzania ryzykiem korporacyjnym oraz bieżące monitorowanie ryzyk kluczowych	Zarządzanie ryzykiem utraty płynności, rozumiane jako zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz pozyskiwania środków na finansowanie działalności	
		<i>Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym</i>	<i>Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym</i>	<i>Polityka zarządzania ryzykiem korporacyjnym</i>	<i>Polityka zarządzania płynnością finansową</i>	
		Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym i Kredytowym <i>Raportowanie do I Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych</i>	Departament Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym i Zgodności <i>Raportowanie do Prezesa Zarządu</i>	Dyrektor Naczelny ds. Finansów <i>Raportowanie do I Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych</i>	<i>Regulamin Audytu Wewnętrznego</i> Departament Audytu i Kontroli Wewnętrznej <i>Raportowanie do Prezesa Zarządu</i>	

Ryzyko korporacyjne – kluczowe ryzyka i mitygacja

Narzędziem, wykorzystywanym w procesie identyfikacji ryzyk w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. jest Model Ryzyk. Jego budowa oparta jest o źródła ryzyka i dzieli się na następujące 5 kategorii: Technologiczne, Łańcucha wartości, Rynkowe, Zewnętrzne oraz Wewnętrzne. Na poziomie podkategorii wyróżnionych i zdefiniowanych jest kilkadziesiąt podkategorii odpowiadających poszczególnym obszarom działalności lub zarządzania.

Poniżej przedstawiono kluczowe ryzyka Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., w tym wskazano specyficzne ryzyka Jednostki Dominującej oraz Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.

W poniższym zestawieniu użyto następujących skrótów: dla Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - Grupa KGHM, dla Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD. - Grupa KGHM INTERNATIONAL.

Czynnik ryzyka	Ryzyko – opis	Mitygacja
Technologia		
Technologia	(Jednostka Dominująca) Ryzyko technologiczne związane z eksploatacją złóż rud miedzi na dużych głębokościach, w warunkach skojarzonych zagrożeń naturalnych.	Realizacja prac naukowo-badawczych oraz prowadzenie prób ruchowych alternatywnych do stosowanych obecnie technologii wybierania złóż rud miedzi, w tym m.in.: projekty w zakresie alternatywnych metod eksploatacji: eksploatacja ścianowa lub komorowo-filarowa z wykorzystaniem mechanicznego urabiania skał. <i>Więcej w Rozdziale 5 Realizacja Strategii w 2015 r. (Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych oraz Filar III. Produkcja).</i>

Czynnik ryzyka	Ryzyko – opis	Mitygacja
	<p>(Jednostka Dominująca) Ryzyko zmiany warunków geologiczno-górnicznych kopalń i związana z tym rosnąca kaloryczność produkowanych w Zakładach Wzbogacania Rudy koncentratów miedzi powodująca obniżenie ilości przetapianych koncentratów w procesie pirometalurgii.</p>	<p>Budowa w HM Głogów I instalacji do prażenia koncentratów wraz z infrastrukturą towarzyszącą mającą na celu obniżenie kaloryczności przetapianych koncentratów poprzez eliminację w ich składzie nadmiaru związków organicznych.</p> <p><i>Więcej w rozdziale 5 Realizacja Strategii w 2015 r. (Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych oraz Filar III. Produkcja).</i></p>
Łańcuch wartości		
Planowanie	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko związane z przyjęciem niewłaściwych parametrów ekonomicznych: produkcyjnych, inwestycyjnych, makroekonomicznych, finansowych, dla prognozowanych wyników spółki.</p> <p>(Grupa KGHM INTERNATIONAL) Ryzyko związane z dokładnością oszacowania kosztów zamknięcia niektórych kopalń.</p>	<p>Prognozowanie poszczególnych obszarów działalności przez wyspecjalizowane komórki merytoryczne.</p>
Logistyka i łańcuch dostaw	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko ograniczonego dostępu do infrastruktury transportowej mające wpływ na płynność dostaw surowców i materiałów niezbędnych do produkcji oraz odbioru produktów gotowych.</p>	<p>Zarządzanie płynnością dostaw oraz minimalnymi poziomami zapasów surowców i materiałów niezbędnych do produkcji.</p>
Zasoby i rezerwy	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko związane z niedostatecznym rozpoznaniem parametrów i charakterystyki złoża, zarówno w projektach eksploracyjnych (szacowanie danych wejściowych do modeli wyceny złóż), jak również w ramach bieżącej eksploatacji.</p>	<p>Ponoszenie dodatkowych nakładów na prace rozpoznawcze podnoszące dokładność oszacowania zasobów i rozpoznanie warunków geologiczno-górnicznych, optymalizacja siatki wierceń, badań geologicznych, rozpoznanie wyrobiskami udostępniającymi, konsultacje z zewnętrznymi ekspertami.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 5 Realizacja Strategii spółki (Filar I. Rozwój Bazy Zasobowej).</i></p>
Zarządzanie odpadami	<p>(Jednostka Dominująca) Ryzyko braku możliwości składowania odpadów poflotacyjnych.</p>	<p>Eksploatacja, budowa i rozbudowa składowiska zgodnie z Instrukcją eksploatacji. Współpraca z Zespołem Ekspertów Międzynarodowych (ZEM) i Generalnym Projektantem, wprowadzenie Metody Obserwacyjnej w czasie rozbudowy zalecanej przez ZEM, opierającej się na ocenie parametrów geotechnicznych uzyskanych na podstawie oceny wyników prowadzonego monitoringu, które pozwalają wnioskować o zachowaniu budowanego/eksploatowanego obiektu.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 5 Realizacja Strategii w 2015 r. (Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych).</i></p>
Dostępność materiałów i mediów	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko związane z brakiem dostępności niezbędnych mediów (energia elektryczna, gaz, woda).</p>	<p>Zapewnienie awaryjnych systemów zasilania w kluczowe media oraz bieżąca ocena bezpieczeństwa sieciowego zasilania. Prowadzenie szeregu inwestycji mających wzmocnić bezpieczeństwo energetyczne.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 5 Realizacja Strategii w 2015 r. (Inne istotne inicjatywy w zakresie działań wspierających core business).</i></p>

Czynnik ryzyka	Ryzyko – opis	Mitygacja
Produkcja i infrastruktura	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko związane z wystąpieniem awarii infrastruktury mającej wpływ na zatrzymanie pracy ciągu technologicznego, związane z czynnikami leżącymi po stronie zarówno zagrożeń naturalnych, jak i czynników wewnętrznych związanych ze stosowaną technologią.</p> <p>(Grupa KGHM INTERNATIONAL) Ryzyko geotechniczne w kopalniach odkrywkowych (stabilność skarp) oraz w kopalniach głębinowych. Ryzyko nieosiągnięcia zakładanych parametrów uzysków ługowania.</p> <p>(Grupa KGHM INTERNATIONAL) Ryzyko związane z dochodzeniem do pełnych mocy produkcyjnych oraz z uzyskiwaniem oczekiwanej jakości produktów.</p>	<p>Prewencyjne zarządzanie kluczowymi elementami infrastruktury mającymi wpływ na ciągłość działania. Bieżące analizy ryzyka geotechnicznego oraz weryfikacja planowanych uzysków.</p> <p>Kontynuacja działań zapewniających osiągnięcie pełnych mocy produkcyjnych zgodnie z planem.</p>
Efektywność i koszty	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko dotyczące efektywności kosztowej procesu produkcyjnego, projektów górniczych, przerobu materiałów miedzionośnych, z uwzględnieniem ryzyka znaczącego wzrostu cen materiałów, usług, mediów oraz kosztów rekrutacji.</p>	<p>Monitoring trendów na rynku materiałów miedzionośnych oraz utrzymywanie kosztów na zaplanowanym poziomie. Tworzenie planów wieloletnich i budżetów pozwalających osiągnąć rentowność w kontekście panujących na rynku warunków.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 5 Realizacja Strategii w 2015 r. (Filar III. Produkcja).</i></p>
Ryzyko Rynkowe	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko związane z wahaniami cen towarów (miedzi, srebra i innych metali), kursów walutowych i stóp procentowych.</p>	<p>Ryzyko aktywnie zarządzane (w Jednostce Dominującej, zgodnie z obowiązującą Polityką Zarządzania Ryzykiem Rynkowym). Podstawową techniką zarządzania ryzykiem rynkowym w spółce są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne, stosowany jest również „hedging naturalny”.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 6.4 Zarządzanie ryzykiem (Ryzyko rynkowe, kredytowe i płynności).</i></p>
Ryzyko Kredytowe	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko związane z brakiem zapłaty należności przez kontrahentów handlowych lub instytucje finansowe.</p>	<p>Ryzyko aktywnie zarządzane (w Jednostce Dominującej, zgodnie z obowiązującą Polityką Zarządzania Ryzykiem Kredytowym). Ograniczanie ekspozycji na ryzyko kredytowe poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych oraz stosowanie zabezpieczeń wierzytelności.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 6.4 Zarządzanie ryzykiem (Ryzyko rynkowe, kredytowe i płynności).</i></p>
Ryzyko Płynności	<p>(Grupa KGHM) Zarządzanie ryzykiem utraty płynności, rozumiane jako zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz pozyskiwania środków na finansowanie działalności.</p>	<p>Ryzyko aktywnie zarządzane (w Jednostce Dominującej, zgodnie z zaktualizowaną Polityką Zarządzania Płynnością Finansową).</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 6.4 Zarządzanie ryzykiem (Ryzyko rynkowe, kredytowe i płynności).</i></p>
Inwestycje i dezinwestycje kapitałowe	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko braku uzyskania oczekiwanego zwrotu lub oczekiwanych efektów z inwestycji kapitałowych. Ryzyko utraty wartości spółki, brak osiągnięcia zakładanych synergii, utracone zyski alternatywne, spadek wartości aktywów kapitałowych notowanych na giełdach papierów wartościowych.</p>	<p>Szczegółowe analizy efektywności i zasadności planu inwestycji kapitałowych; analizy przedinwestycyjne projektu inwestycyjnego oraz stały monitoring wartości posiadanych aktywów.</p>
Ryzyko finansowe	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko utraty wartości bilansowej aktywów.</p>	<p>Bieżące analizy w kontekście możliwości wystąpienia przesłanek do przeprowadzenia testów na utratę wartości bilansowej aktywów.</p>

<p>Zewnętrzne</p> <p>Postępowania administracyjne</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko ograniczenia lub wstrzymania działalności w związku z procedurami administracyjno-prawnymi: nieotrzymanie, cofnięcie lub niekorzystne zmiany decyzji administracyjnych.</p>	<p>Prowadzenie z należytą starannością spraw w zakresie uzyskiwania decyzji administracyjnych. Przestrzeganie terminów. Podejmowanie działań wyprzedzających (odnośnie wcześniejszego rozpoczynania procedur i realizacji decyzji z bezpiecznym wyprzedzeniem czasowym). Korzystanie z usług kancelarii prawnych przy obsłudze postępowań administracyjnych. Stosowanie procedur odwoławczych. Zasięganie opinii ekspertów zewnętrznych.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 5 Realizacja Strategii spółki (Filar I. Rozwój Bazy Zasobowej) oraz w rozdziale 6.3. Sprawy sporne.</i></p>
<p>Zagrożenia naturalne</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko utraty życia lub zdrowia pracowników, zakłócenia lub ograniczenia produkcji w wyniku wystąpienia wstrząsów sejsmicznych i towarzyszących im tąpnięć lub odprężeń górotworu oraz wystąpienia niekontrolowanych zawałów.</p> <p>(Jednostka Dominująca) Ryzyko związane z zagrożeniami gazowymi (metanowe i siarkowodorowe).</p> <p>(Jednostka Dominująca) Ryzyko związane z zagrożeniem klimatycznym, rosnącym wraz ze wzrostem głębokości eksploatacji.</p>	<p>Wprowadzanie szeregu rozwiązań technologiczno-organizacyjnych oraz innych metod aktywnej i pasywnej profilaktyki tąpniowej, pozwalających na ograniczanie skutków występujących zjawisk dynamicznych (tąpnięć lub odprężeń górotworu) w oddziałach eksploatacyjnych. Przygotowanie pól rezerwowych mogących przejąć ograniczoną produkcję.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 5 Realizacja Strategii w 2015r. (Filar II. Rozwój Aktywów Produkcyjnych oraz Filar III. Produkcja).</i></p> <p>Prowadzone jest rozpoznanie występowania zagrożenia gazowego oraz opracowane są zasady prowadzenia robót w warunkach tego zagrożenia. Stosowane są zabezpieczenia indywidualne pracowników oraz urządzenia i środki do redukcji stężeń siarkowodoru i neutralizacji uciążliwych zapachów.</p> <p>Budowa kolejnych szybów wentylacyjnych, zastosowanie klimatyzacji centralnej, stanowiskowej i osobistej oraz skrócony czas pracy.</p>
<p>Środowisko naturalne i zmiany klimatu</p>	<p>(Grupa KGHM) Wydobywanie rud miedzi, a następnie jej przerób na wszystkich etapach produkcji są nierozłącznie związane z oddziaływaniem na poszczególne komponenty środowiska naturalnego. Ryzyko związane z cenami oraz przyznanym limitem w zakresie emisji CO₂.</p> <p>(Jednostka Dominująca) Ryzyko związane z oceną jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego (przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego arsenu w pyłe zawieszonym PM10).</p>	<p>Dotrzymanie rygorystycznych norm środowiskowych, wynikających z prawa, możliwe jest dzięki systematycznemu modernizowaniu instalacji służących ochronie środowiska, zarówno tych wybudowanych w przeszłości, jak i nowych inwestycji w tej dziedzinie.</p> <p>(W Jednostce Dominującej wdrożono System Zarządzania Emisjami CO₂ oraz normy zarządzania środowiskowego ISO 14001).</p> <p><i>Więcej w rozdziale 6.5. Ochrona środowiska.</i></p> <p>Realizacja działań wynikających z Programów Ochrony Powietrza.</p>
<p>Prawo i regulacje</p> <p>Podatki</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko zmian regulacji prawnych w obszarze m.in.: prawa geologiczno-górniczego, ochrony środowiska, energetycznego.</p> <p>(Jednostka Dominująca) Ryzyko utrzymania formuły podatkowej (podatek od niektórych kopaliny) oraz ryzyka podatkowe wynikające z innych regulacji.</p> <p>(Grupa KGHM INTERNATIONAL) Ryzyka podatkowe wynikające z prowadzenia operacji w wielu jurysdykcjach.</p>	<p>Monitorowanie zmian w prawie na poziomie poszczególnych jurysdykcji oraz aktywne uczestnictwo w procesach legislacyjnych. Podejmowanie działań wyprzedzających w celu dostosowania do zmian w obszarze organizacyjnym, infrastrukturalnym i technologicznym.</p>

<p>Wewnętrzne</p> <p>Bezpieczeństwo pracy</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko poważnego wypadku przy pracy lub chorób zawodowych z powodu niewłaściwej organizacji pracy, nieprzestrzegania procedur lub stosowania niewłaściwych środków ochrony. Ryzyko czasowego zatrzymania odcinka linii produkcyjnej spowodowane ciężkim wypadkiem.</p>	<p>(W Jednostce Dominującej wdrożone normy zarządzania BHP 18001/OHSAS); systematyczne szkolenia z zakresu BHP, programy identyfikacji zdarzeń potencjalnie wypadkowych.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 5. Realizacja Strategii spółki (Filar III. Produkcja) oraz w Rozdziale 3.5. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej (Bezpieczeństwo pracy).</i></p>
<p>Polityka informacyjna</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko, że nastąpi niezamierzone ujawnienie informacji wrażliwych/poufnych.</p>	<p>Procedury wewnętrzne z zakresu postępowania z informacjami poufnymi, stanowiącymi informacje niejawnne i tajemnicę przedsiębiorstwa, bezpieczeństwa informatycznego; klauzule poufności oraz ograniczanie osób z dostępem do informacji wrażliwych.</p>
<p>Korporacja globalna</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko związane z procesem integracji oraz tworzenia globalnej organizacji, mogące skutkować zakłóceniami w funkcjonowaniu organizacji w wyniku zmian w strukturze oraz modelu biznesowym.</p>	<p>Odpowiedni nadzór i struktura zarządcza, eliminacja powstających barier, zapewnienie mobilnej i doświadczonej kadry dla modelu organizacji międzynarodowej, systematyczna ocena wyników integracji oraz wzmacnianie już wprowadzonych zmian.</p> <p>Celem wypełnienia międzynarodowych standardów ładu korporacyjnego wprowadzono Kodeks Etyki Grupy KGHM wraz z towarzyszącymi globalnymi politykami (m.in. polityka antykorupcyjna, prawa konkurencji, odpowiedzialnego łańcucha dostaw).</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 3.6. Etyka i Ład Korporacyjny.</i></p>
<p>Interesariusze</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko negatywnej kampanii wizerunkowej w mediach oraz ryzyko braku akceptacji społeczności, władz lokalnych lub innych interesariuszy dla prowadzonych prac rozwojowych oraz eksploracyjnych.</p>	<p>Realizacja Strategii CSR, ścisła współpraca z organami administracji publicznej; spotkania i negocjacje z interesariuszami, akcje informacyjne, konferencje, wydawnictwa.</p> <p><i>Więcej w Rozdziale 5 Realizacja Strategii w 2015 r. (Inne istotne inicjatywy w zakresie działań wspierających core business).</i></p>
<p>Kapitał ludzki</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko pozyskania i utrzymania zasobów ludzkich m.in.: w celu realizacji projektów rozwojowych.</p>	<p>Realizacja programów nakierowanych m.in. na podniesienie efektywności procesów rekrutacyjnych, sukcesji i utrzymania dla kluczowych stanowisk. Program mobilności pracowników.</p> <p><i>Więcej w rozdziale 3.5. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej (Projekty w zakresie Zasobów Ludzkich (HR)).</i></p>
<p>Bezpieczeństwo, IT i ochrona danych</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko kradzieży aktywów o istotnej wartości, ataku fizycznego, nieuprawnionego celowego ujawnienia, nieautoryzowanej zmiany lub zniszczenia istotnych danych i informacji.</p>	<p>Ścisłe przestrzeganie i stosowanie zasad wynikających m.in.: z Polityki Bezpieczeństwa Informatycznego i Planów Ochrony Obiektów.</p>
<p>Zarządzanie Projektami</p>	<p>(Grupa KGHM) Ryzyko przekroczenia budżetów i harmonogramów projektów / programów oraz odstępstw od zakresu i zakładanej jakości w wyniku niewłaściwego zarządzania portfelami i projektami.</p> <p>(Grupa KGHM INTERNATIONAL) Ryzyka związane z operacyjnym zarządzaniem i rozwojem kluczowych projektów górniczych, z uwzględnieniem kwestii ponoszonych kosztów, pozwoleń i wymagań infrastrukturalnych.</p>	<p>Zarządzanie Projektami zgodnie z Metodą i bieżący monitoring oraz aktualizacja harmonogramów. Bieżąca ocena efektywności ekonomicznej prowadzonych i przewidywanych do realizacji projektów rozwojowych.</p>

Ryzyko rynkowe, kredytowe i płynności

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym, kredytowym i płynności w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. jest ograniczenie niepożądanego wpływu czynników finansowych na przepływy pieniężne, wyniki w krótkim i średnim okresie oraz budowanie wartości Grupy Kapitałowej w długim terminie. Zarządzanie tymi ryzykami zawiera zarówno procesy identyfikacji i pomiaru ryzyka, jak i jego ograniczania do akceptowalnych poziomów. Proces zarządzania ryzykiem wspierany jest przez odpowiednią politykę, strukturę organizacyjną i stosowane procedury. W Jednostce Dominującej regulują je następujące dokumenty:

- Polityka Zarządzania Ryzykiem Rynkowym oraz Regulamin Komitetu Ryzyka Rynkowego,
- Polityka Zarządzania Ryzykiem Kredytowym oraz Regulamin Komitetu Ryzyka Kredytowego,
- Polityka Zarządzania Płynnością Finansową.

„Polityka Zarządzania Ryzykiem Rynkowym w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.” dotyczy wybranych spółek wydobywczych Grupy Kapitałowej (KGHM Polska Miedź S.A., KGHM INTERNATIONAL LTD., FNX Mining Company Inc., Robinson Nevada Mining Company, KGHM AJAX MINING Inc., Sociedad Contractual Minera Franke), natomiast członkami Komitetu Ryzyka Rynkowego są przedstawiciele Jednostki Dominującej oraz KGHM INTERNATIONAL LTD.

Zarządzanie płynnością finansową w Jednostce Dominującej odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd „Polityką Zarządzania Płynnością Finansową”. W KGHM INTERNATIONAL LTD. zasady zarządzania płynnością zostały uregulowane w „Polityce Inwestycyjnej”. Jednostka Dominująca sprawuje nadzór nad procesem zarządzania płynnością oraz pozyskiwaniem finansowania zewnętrznego w Grupie Kapitałowej.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Jednostce Dominującej odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd Polityką Zarządzania Ryzykiem Kredytowym. Jednostka Dominująca pełni funkcję doradczą dla spółek Grupy Kapitałowej w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym. W 2015 r. przyjęta została „Polityka Zarządzania Ryzykiem Kredytowym w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.”, której celem jest wprowadzenie ogólnego, wspólnego podejścia oraz najważniejszych elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w wybranych spółkach Grupy Kapitałowej.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Poprzez ryzyko rynkowe rozumie się możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wyniki Grupy Kapitałowej wynikającego ze zmiany cen rynkowych towarów, kursów walutowych i stóp procentowych, a także cen akcji spółek notowanych w obrocie publicznym.

W zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym (w szczególności ryzykiem zmian cen metali i kursów walutowych) największe znaczenie oraz wpływ na wyniki Grupy Kapitałowej ma skala i profil działalności Jednostki Dominującej oraz spółek wydobywczych KGHM INTERNATIONAL LTD.

Jednostka Dominująca aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, podejmując działania i decyzje w tym zakresie w kontekście globalnej ekspozycji w całej Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Za zarządzanie ryzykiem rynkowym w Jednostce Dominującej i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Głównym podmiotem zajmującym się realizacją zarządzania ryzykiem rynkowym jest Komitet Ryzyka Rynkowego, który rekomenduje Zarządowi działania w tym obszarze.

Ryzyko zmian cen metali i kursów walutowych

W 2015 r. Grupa Kapitałowa narażona była głównie na ryzyko zmian cen sprzedawanych na rynku metali: miedzi i srebra. Dla Jednostki Dominującej istotne znaczenie miało ryzyko zmian kursów walutowych, w szczególności kursu USD/PLN. Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej są dodatkowo narażone na ryzyko fluktuacji cen niklu, ołowiu, molibdenu, platyny i palladu. Ryzyko rynkowe związane ze zmianami cen metali wynika z formuł ustalania cen w kontraktach fizycznej sprzedaży metali bazujących najczęściej na średnich miesięcznych notowaniach giełdowych z odpowiedniego miesiąca w przyszłości.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Rynkowym, w 2015 r. Jednostka Dominująca na bieżąco identyfikowała i dokonywała pomiarów ryzyka rynkowego związanego ze zmianami cen metali, kursów walutowych oraz stóp procentowych (analizy wpływu czynników ryzyka rynkowego na działalność Jednostki Dominującej - wynik finansowy, bilans, rachunek przepływów), a także prowadziła analizy rynków metali oraz walut. Analizy wraz z oceną wewnętrznej sytuacji Jednostki Dominującej oraz Grupy Kapitałowej stanowiły podstawę do podejmowania decyzji o stosowaniu strategii zabezpieczających na rynkach metali, walutowym oraz stóp procentowych.

W 2015 r. Jednostka Dominująca nie wdrożyła żadnych strategii zabezpieczających zarówno cenę miedzi, jak i srebra.

Natomiast na rynku walutowym wdrożono transakcje zabezpieczające przychody ze sprzedaży o łącznym nominale 1 095 mln USD i horyzoncie czasowym przypadającym na okres od kwietnia 2015 r. do grudnia 2018 r. Jednostka Dominująca korzystała z opcji sprzedaży (opcje europejskie) oraz strategii opcyjnych typu korytarz.

W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, którego źródłem są kredyty, Jednostka

Dominująca stosuje hedging naturalny polegający na zaciąganiu kredytów w walutach, w których osiąga przychody. Na saldo zobowiązań Jednostki Dominującej z tytułu kredytów i pożyczki na 31 grudnia 2015 r. składały się zobowiązania w walucie USD oraz częściowo w walucie EUR, których wartość po przeliczeniu na PLN wyniosła 6 855 mln PLN.

Na 31 grudnia 2015 r. Jednostka Dominująca posiadała otwartą pozycję zabezpieczającą na rynku walutowym dla 2 220 mln USD planowanych przychodów ze sprzedaży. Ponadto pierwsza transza pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (w wysokości 300 mln USD) zabezpiecza przychody ze sprzedaży przed ryzykiem zmian kursu walutowego w okresie od października 2017 r. do października 2026 r.

Na 31 grudnia 2015 r. KGHM INTERNATIONAL LTD. nie posiadała otwartych instrumentów pochodnych na rynku metali oraz na rynku walutowym.

Niektóre polskie spółki Grupy Kapitałowej zarządzały ryzykiem walutowym, związanym z ich podstawową działalnością, poprzez zawieranie transakcji w instrumentach pochodnych na rynku EUR/PLN oraz GBP/PLN.

Ryzyko zmian stóp procentowych

Ryzyko stopy procentowej to możliwość niekorzystnego wpływu zmian stóp procentowych na sytuację i wyniki Grupy Kapitałowej. W 2015 r. Grupa narażona była na ten rodzaj ryzyka w związku z udzielaniem pożyczek, lokowaniem środków pieniężnych oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania.

Na 31 grudnia 2015 r. salda pozycji narażonych na ryzyko zmian stóp procentowych, poprzez wpływ na wielkość przychodów oraz kosztów odsetkowych, kształtowały się następująco:

- środki pieniężne 772 mln PLN, w tym środki zgromadzone w funduszach celowych: Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych oraz Funduszu Rekultywacji Składowisk Odpadów,
- zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych 5 798 mln PLN.

Na 31 grudnia 2015 r. salda pozycji narażonych na ryzyko zmian stóp procentowych z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu o stałym oprocentowaniu kształtowały się następująco:

- należności z tytułu udzielonych przez Grupę Kapitałową pożyczek: 7 527 mln PLN, w tym pożyczki udzielone przez KGHM INTERNATIONAL LTD. w związku z finansowaniem wspólnego przedsięwzięcia górniczego w Chile: 7 517 mln PLN (1 927 mln USD),
- zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek, których oprocentowanie oparte jest o stałą stopę procentową: 1 182 mln PLN, w tym z tytułu pożyczki otrzymanej przez Jednostkę Dominującą z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w wysokości: 1 176 mln PLN (tj. 302 mln USD).

Posiadanie zobowiązań finansowych denominowanych w USD, EUR i opartych o indeks LIBOR lub EURIBOR naraża Grupę na ryzyko wzrostu stóp procentowych, które skutkowałoby zwiększeniem kosztów odsetkowych. W związku z powyższym, mając na uwadze globalną ekspozycję Grupy na ryzyko stóp procentowych, Jednostka Dominująca skorzystała z prawa zaciągnięcia zobowiązania w Europejskim Banku Inwestycyjnym opartego na stałej stopie procentowej. W ramach zarządzania ryzykiem zmian stóp procentowych w I kw. 2015 r. Jednostka Dominująca zawarła transakcje zabezpieczające przed wzrostem stopy procentowej (LIBOR USD) poprzez zakup opcji kupna (CAP) z poziomem stopy procentowej 2,50% na okres od stycznia 2016 r. do grudnia 2018 r., o średnim nominalnie kwartalnym na poziomie 717 mln USD.

Ryzyko zmian cen akcji w obrocie publicznym

Ryzyko cenowe związane z posiadanymi przez Grupę Kapitałową akcjami spółek notowanych w obrocie publicznym, rozumiane jest jako zmiana ich wartości godziwej spowodowana zmianą notowań tych akcji.

Na 31 grudnia 2015 r. wartość bilansowa akcji spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz na TSX Venture Exchange wyniosła 611 mln PLN.

Wynik na instrumentach pochodnych

Łączny wpływ instrumentów pochodnych na wynik Grupy Kapitałowej w 2015 r. wyniósł 230 mln PLN, z czego:

- na przychody ze sprzedaży odniesiono 482 mln PLN,
- kwota 240 mln PLN pomniejszyła wynik na pozostałej działalności operacyjnej (gdzie: strata z tytułu realizacji instrumentów pochodnych wyniosła 105 mln PLN, a strata z tytułu wyceny instrumentów pochodnych wyniosła 135 mln PLN),
- kwota 12 mln PLN pomniejszyła wynik działalności finansowej (całość to strata z tytułu wyceny instrumentów pochodnych).

Na 31 grudnia 2015 r. wartość godziwa otwartych transakcji w instrumentach pochodnych (na rynku walutowym i stopy procentowej) wyniosła -83 mln PLN.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość niewywiązania się dłużników z zobowiązań.

Za zarządzanie ryzykiem kredytowym w Jednostce Dominującej i przestrzeganie przyjętej w tym zakresie polityki odpowiada Zarząd. Głównym podmiotem realizującym działania w tym obszarze jest Komitet Ryzyka Kredytowego.

W 2015 r. Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. narażona była na ryzyko kredytowe głównie w czterech obszarach:

Ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców

Spółki Grupy Kapitałowej od wielu lat współpracują z dużą liczbą klientów, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności od odbiorców.

Jednostka Dominująca ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów, ustalanie limitów kredytowych oraz stosowanie zabezpieczeń wierzytelności. Nieodłącznym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym realizowanym w Jednostce Dominującej jest bieżący monitoring stanu należności oraz wewnętrzny system raportowania. Kredyt kupiecki otrzymują sprawdzeni, długoletni kontrahenci, a sprzedaż produktów nowym klientom w większości przypadków dokonywana jest na podstawie przedpłat lub instrumentów finansowania handlu przenoszących w całości ryzyko kredytowe na instytucje finansowe. W 2015 r. Jednostka Dominująca posiadała zabezpieczenie większości należności w postaci weksli, blokady środków na rachunku, zastawów rejestrowanych, gwarancji bankowych, gwarancji korporacyjnych, hipotek, inkas dokumentowych i akredytyw. Ponadto większość kontrahentów posiadających kredyt kupiecki, w kontraktach posiada zastrzeżenie prawa własności potwierdzone datą pewną.

W celu ograniczenia ryzyka niewypłacalności klientów Jednostka Dominująca zawarła umowę ubezpieczenia należności, którą objęte są należności od jednostek z kredytem kupieckim, od których nie otrzymano twardych zabezpieczeń lub otrzymano zabezpieczenia niepokrywające całości salda należności. Uwzględniając posiadane zabezpieczenia oraz limity kredytowe przyznane przez firmę ubezpieczeniową, według stanu na 31 grudnia 2015 r. Jednostka Dominująca posiadała zabezpieczenia dla 95% należności handlowych (na 31 grudnia 2014 r. dla 95%).

Koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej związana jest z terminami płatności przyznawanymi kluczowym odbiorcom. W konsekwencji, na 31 grudnia 2015 r. saldo należności Grupy Kapitałowej od 7 największych odbiorców, pod względem stanu należności na koniec okresu sprawozdawczego, stanowi 56% salda należności od odbiorców (na dzień 31 grudnia 2014 r. odpowiednio 60%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu ocenia się, że ze względu na dostępne dane historyczne oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami, a przede wszystkim ze względu na stosowane zabezpieczenia, występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Grupa alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych.

Ryzyko kredytowe związane z transakcjami depozytowymi jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych instytucji finansowych, z którymi Grupa współpracuje oraz ograniczenie poziomu koncentracji środków w poszczególnych instytucjach.

Ryzyko kredytowe związane z transakcjami w instrumentach pochodnych

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje w instrumentach pochodnych działają w sektorze finansowym. Są to głównie instytucje finansowe posiadające średniowysoki i średni rating. Według wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 r. maksymalny udział jednego podmiotu w odniesieniu do ryzyka kredytowego wynikającego z otwartych transakcji pochodnych zawartych przez Grupę Kapitałową oraz nierozliczonych instrumentów pochodnych wyniósł 58%. W związku z dywersyfikacją zarówno podmiotową, jak i geograficzną ryzyka, jak również biorąc pod uwagę wartość godziwą aktywów i zobowiązań wynikających z transakcji pochodnych, Grupa nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe w związku z zawartymi transakcjami pochodnymi.

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Na 31 grudnia 2015 r. saldo udzielonych przez Grupę Kapitałową pożyczek wyniosło 7 527 mln PLN. Najistotniejsze pozycje stanowią długoterminowe pożyczki na łączną kwotę 7 504 mln PLN, tj. 1 923 mln USD udzielone przez Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD. w związku z finansowaniem wspólnego przedsięwzięcia górniczego w Chile.

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami uzależnione jest od ryzyka związanego z realizacją projektu górniczego i oceniane jest przez Grupę Kapitałową jako umiarkowane.

W celu ograniczenia ryzyka z tytułu udzielonych pożyczek Grupa na bieżąco monitoruje sytuację majątkową i wyniki finansowe pożyczkobiorców.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej i kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie Kapitałowej ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności.

Zarządzanie płynnością finansową

Zarządzanie płynnością finansową w Jednostce Dominującej odbywa się zgodnie z przyjętą przez Zarząd „Polityką Zarządzania Płynnością Finansową”. W KGHM INTERNATIONAL LTD. zasady zarządzania płynnością zostały uregulowane w Polityce Inwestycyjnej. Dokumenty te opisują proces zarządzania płynnością finansową z uwzględnieniem specyfiki spółek Grupy Kapitałowej, wskazując na zgodne z najlepszymi praktykami procedury i instrumenty. Podstawowymi zasadami wynikającymi z dokumentów są:

- zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania działalności Grupy,
- lokowanie nadwyżek finansowych w bezpieczne instrumenty,
- przestrzeganie limitów dla poszczególnych kategorii inwestycji finansowych,
- przestrzeganie limitów koncentracji środków dla instytucji finansowych,
- efektywne zarządzanie kapitałem obrotowym.

Finansowanie zewnętrzne Grupy Kapitałowej oparte jest na 3 filarach:

- niezabezpieczonym odnawialnym kredycie konsorcjalnym na kwotę 2 500 mln USD z terminem zapadalności 10 lipca 2020 r. (z opcją przedłużenia o kolejny rok) uzyskany przez Jednostkę Dominującą,
- pożyczce inwestycyjnej udzielonej Jednostce Dominującej przez Europejski Bank Inwestycyjny na kwotę 2 000 mln PLN z terminem finansowania 12 lat,
- kredytach bilateralnych na kwotę ponad 4 000 mln PLN, wspierających zarówno zarządzanie bieżącą płynnością spółek, służących finansowaniu kapitału obrotowego, jak i finansujących realizowane zadania inwestycyjne.

Szczegółowa informacja na temat dostępnych źródeł finansowania oraz ich wykorzystaniu w 2015 r. znajduje się w Rozdziale 7.8 niniejszego sprawozdania.

Powyższe źródła w pełni zaspokajają potrzeby płynnościowe Grupy Kapitałowej. W trakcie 2015 r. Grupa korzystała z finansowania zewnętrznego dostępnego w ramach wszystkich wymienionych powyżej filarów.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan zobowiązań Grupy Kapitałowej z tytułu zaciągniętych kredytów i otrzymanych pożyczek wynosił 5 711 mln PLN.

Zarządzanie kapitałem

Mając na uwadze zachowanie zdolności do kontynuowania działalności, z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, Grupa Kapitałowa zarządza kapitałem w taki sposób, aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Grupa zakłada utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika Dług netto/EBITDA na poziomie do 2,0.

6.5. Ochrona środowiska

Działalność KGHM Polska Miedź S.A. na rzecz ochrony środowiska

KGHM Polska Miedź S.A. jako jedno z największych przedsiębiorstw na Dolnym Śląsku odpowiedzialne społecznie, nie może i nie chce uchylać się od odpowiedzialności za stan środowiska, w którym żyjemy. Idee zrównoważonego rozwoju, a w szczególności poszanowania środowiska naturalnego są jedną z najważniejszych wartości spółki. Wydobywanie rud miedzi, a następnie jej przerób na wszystkich etapach produkcji jest nierozłącznie związane z oddziaływaniem na poszczególne komponenty środowiska naturalnego. Dotrzymanie rygorystycznych norm środowiskowych, wynikających z prawa, możliwe jest dzięki systematycznemu modernizowaniu instalacji służących ochronie środowiska, zarówno tych wybudowanych w przeszłości, jak i nowych inwestycji w tej dziedzinie. W 2015 r. spółka wydała na realizację inwestycji proekologicznych 631 mln PLN, w tym największe wydatki w wysokości 616 mln PLN poniesiono na Program Modernizacji Pirometalurgii w HM Głogów I.

Ponadto KGHM Polska Miedź S.A. mając na uwadze społeczną odpowiedzialność biznesu kontynuowała w ubiegłym roku Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Zagrożeniom Środowiska. Program ten skierowany głównie do dzieci w wieku od 1 do 16 roku życia, zamieszkujących okolice naszych hut, obejmował między innymi badanie krwi na zawartość ołowiu, wyjazdy na „Zielone szkoły”, zajęcia na basenach czy też edukację ekologiczno-zdrowotną. W 2015 r. programem objęto 756 dzieci oraz 98 osób dorosłych.

Zgodnie z porozumieniem na rzecz zrównoważonego rozwoju, zawartym w 2013 r. pomiędzy zarządkiem Powiatu Głogowskiego a zarządkiem KGHM Polska Miedź S.A., przeprowadzono w 2015 r. akcję wapnowania gleb na terenie gminy

Jerzmanowa. Uchwałą zarządu KGHM Polska Miedź S.A. przekazano gminie Jerzmanowa środki finansowe, które pozwoliły na zwapnowanie gleb użytkowanych rolniczo na powierzchni 1 652 ha, tam gdzie było to potrzebne i konieczne. W ramach tych środków przeprowadzono również badania gleb w gminie Pęcław na obszarze 2 032 ha.

Opłaty za korzystanie ze środowiska

Łączne opłaty za korzystanie ze środowiska, poniesione przez Oddziały KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r., wyniosły 32 mln PLN. Wysokość uiszczonych opłat była o 2 mln PLN wyższa niż w 2014 r. Wzrost opłat wynika głównie ze wzrostu wysokości jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska.

W 2015 r. najwyższe opłaty, tj. 21 mln PLN spółka uiszczyła za ładunki zanieczyszczeń zrzucanych w wodach nadosadowych z obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych Żelazny Most. Kolejną pozycją kosztową jest opłata za emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego w wysokości: 6 mln PLN.

Stan formalno-prawny i zamierzenia

W KGHM Polska Miedź S.A. eksploatowanych jest dziesięć instalacji, na których prowadzenie zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, wymagane jest posiadanie pozwolenia zintegrowanego.

Ponadto Oddział Zakład Hydrotechniczny posiada zezwolenie na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most”, a obowiązujące jeszcze pozwolenie zintegrowane będzie sukcesywnie wygaszane w miarę jak będą uzyskiwane niezbędne zezwolenia sektorowe. Pozostałe Oddziały spółki posiadają sektorowe decyzje administracyjne zezwalające na korzystanie ze środowiska.

Instalacje Huty Miedzi Głogów i Legnica oraz bloki gazowo-parowe w Polkowicach i Głogowie posiadają także zezwolenia na uczestnictwo w systemie handlu emisjami CO₂, bowiem od 2013 r. KGHM Polska Miedź S.A. uczestniczy w obowiązkowym Systemie Handlu Emisjami Unii Europejskiej (ETS). W 2015 r. nastąpiło rozliczenie emisji dwutlenku węgla z instalacji będących w systemie ETS za 2014 r. Sumaryczne emisje CO₂ dla tych instalacji, w ilości 543 tys. t, pokryte zostały bezpłatnymi uprawnieniami do emisji. Przewiduje się, że emisje 2015 r. rozliczone zostaną głównie dzięki bezpłatnym uprawnieniom oraz częściowo w oparciu o nadwyżki uprawnień i zakupy CER (jednostek poświadczonych redukcji emisji) z poprzednich okresów.

W związku ze zmianami prawa ochrony środowiska, które wprowadzono w 2015 r., prowadzone były na bieżąco aktualizacje posiadanych przez KGHM Polska Miedź S.A. pozwoleń środowiskowych.

Do najistotniejszych, planowanych w najbliższym czasie przedsięwzięć, związanych z ekologią, należą:

- zakończenie prac modernizacyjnych pirometalurgii w Hucie Miedzi „Głogów”,
- dostosowanie posiadanych decyzji administracyjnych do pojawiających się zmian w prawie,
- nadzorowanie systemu handlu emisjami CO₂,
- prace związane z bezpieczeństwem OUOW Żelazny Most m.in. dociążenia zapór składowiska,
- kontynuacja programu promocji zdrowia i przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym – skierowanego do mieszkańców byłych stref ochronnych,
- rozbudowa OUOW Żelazny Most o tzw. kwaterę południową.

Działalność na rzecz spełnienia wymogów REACH

KGHM jest członkiem sześciu międzynarodowych konsorcjów utworzonych dla spełnienia wymogów unijnego rozporządzenia REACH. W 2015 r. współpraca w ramach konsorcjów dotyczyła dostosowywania się firm do zmieniających się wymogów REACH w odniesieniu do dokumentacji rejestracyjnych, klasyfikacji substancji, oceny i autoryzacji.

W 2015 r. koszty KGHM Polska Miedź S.A. na rzecz współpracy w ramach konsorcjów wyniosły 114 tys. EUR. Główną pozycję stanowiła ocena srebra, prowadzona na polecenie Europejskiej Agencji Chemikaliów.

W 2016 r. KGHM planuje zarejestrować złoto oraz bizmut (obecny w produkowanym stopie ołowiowo-bizmutowym). Koszty tych obu rejestracji wyniosą 33 tys. EUR, natomiast koszty bieżącej współpracy z konsorcjami będzie się kształtować na poziomie 50-100 tys. EUR rocznie.

Aktualizacja dokumentacji BREF

Pod koniec 2013 r. Komisja Europejska zdecydowała o konieczności uaktualnienia dokumentu BREF dla gospodarowania odpadami z przemysłu wydobywczego. (Dokumenty BREF są wymogiem UE i obejmują opisy technik różnych gałęzi przemysłowych ze wskazaniem technik ekologicznie najlepszych, aby służyć Państwom Członkowskim jako odniesienie przy wydawaniu pozwoleń środowiskowych.)

Prace są prowadzone przez Joint Research Centre – Institute of Prospective Technological Studies (JRC-IPTS) w Sewilli przy współpracy z Techniczną Grupą Roboczą (TGR), składającą się z przedstawicieli Państw Członkowskich, organizacji i przemysłu (w tym KGHM).

W 2015 r. zebrano szereg danych na podstawie opracowanego przez JRC-IPTS kwestionariusza. Obecnie JRC-IPTS kompiluje te informacje tworząc tekst roboczy BREF-u, który będzie następnie opiniowany i poprawiany.

Pozostałe krajowe spółki Grupy Kapitałowej

Wśród pozostałych krajowych spółek Grupy, największy wpływ na środowisko ma działalność prowadzona przez spółkę „Energetyka” sp. z o.o. W 2015 r. spółka poniosła najwyższe opłaty środowiskowe. Wyniosły one 3 mln PLN i dotyczyły głównie opłat za pobór wody i odprowadzanie ścieków (2,4 mln PLN) oraz za emisję zanieczyszczeń do powietrza (0,6 mln PLN). Spółka realizuje programy inwestycyjne, które mają na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko.

Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD.

W 2015 r. podmioty Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. również prowadziły działania na rzecz ochrony środowiska. W kopalni Robinson w USA skierowane one były na monitorowanie jakości powietrza i wód oraz rekultywację obszarów górniczych (poniesiono na ten cel nakłady w łącznej wysokości ok. 25 mln PLN). W kopalni Carlota w USA prowadzono przede wszystkim działania związane z zamykaniem kopalni oraz monitorowaniem środowiska (łączne nakłady na ten cel ok. 44 mln PLN). Ponadto w kopalni Franke w Chile prowadzono działania dotyczące kontroli zapylenia (łączne wydatki ok. 3 mln PLN). Wydatki w pozostałych operacjach wyniosły 5,1 mln PLN.

Aktywa finansowe przeznaczone na pokrycie kosztów likwidacji kopalń i rekultywację składowisk odpadów

Na dzień 31 grudnia 2015 r. długoterminowe aktywa finansowe przeznaczone na likwidację zakładów górniczych i rekultywację składowisk odpadów stanowiły środki pieniężne oraz dłużne papiery wartościowe w kwocie 371 mln PLN (w 2014 358 mln PLN) zgromadzone przez Jednostkę Dominującą oraz Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD. na podstawie obowiązków wynikających z przepisów prawa m.in. Ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze, Ustawy o odpadach oraz zgodnie z prawem obowiązującym w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanadzie.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanadzie, Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD. jest zobligowana do wykupu rządowych obligacji środowiskowych na kwotę szacowanej rezerwy z tytułu likwidacji kopalń i obiektów technologicznych. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość aktywów przeznaczonych na likwidację kopalń KGHM INTERNATIONAL LTD. (środki pieniężne i dłużne papiery wartościowe) wynosiła 140 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2014 r. – 152 mln PLN). Ponadto, na dzień 31 grudnia 2015 r., na zabezpieczenie zobowiązań z tytułu likwidacji kopalń i rekultywacji obszarów górniczych zostały wystawione przez KGHM Polska Miedź S.A. akredytywy na kwotę 324,4 mln PLN.

6.6. Inwestycje rzeczowe

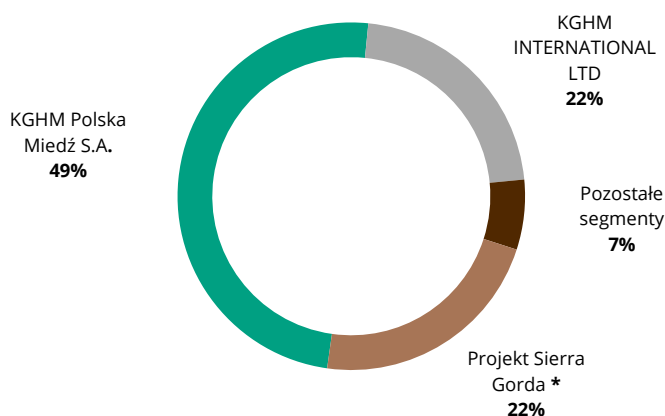
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne w Grupie Kapitałowej w 2015 r. wyniosły 3 909 mln PLN i były wyższe o 507 mln PLN (15%) od wydatków poniesionych w 2014 r. Wzrost wydatków inwestycyjnych miał miejsce we wszystkich segmentach oprócz Sierra Gorda S.C.M. Środki wydatkowane w 2015 r. na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne w ramach tego segmentu były znacznie niższe w stosunku do 2014 r., z uwagi na zakończenie w 2015 r. fazy inwestycyjnej i uruchomienie produkcji komercyjnej. Udział Grupy KGHM Polska Miedź S.A., tj. 55% w wydatkach 2015 r. na projekt Sierra Gorda wyniósł 1 119 mln PLN (w 2014 r. 2 745 mln PLN), co oznacza spadek w stosunku do 2014 r. o 1 626 mln PLN (59%).

Informacja na temat wysokości wydatków poniesionych na główne projekty w ramach poszczególnych segmentów, została umieszczona w Rozdziale 7.4 niniejszego sprawozdania.

Tabela 10. Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne w Grupie Kapitałowej (mln PLN)*

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
KGHM Polska Miedź S.A.	2 481	2 203	112,6	739	596	487	659
KGHM INTERNATIONAL LTD	1 101	924	119,2	298	293	284	226
Pozostałe segmenty	327	275	118,9	114	74	53	86

* przed uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych

Wykres 4. Struktura wydatków inwestycyjnych wg segmentów sprawozdawczych w 2015 r.

* 55% udziału Grupy Kapitałowej

7. Sytuacja majątkowa i finansowa

Zasady sporządzenia Skonsolidowanego sprawozdania finansowego

KGHM Polska Miedź S.A. – Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej - w analizowanym okresie objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym 81 jednostek zależnych, wyceniła metodą praw własności udziały w trzech wspólnych przedsięwzięciach – Sierra Gorda S.C.M., „Elektrownia Blachownia Nowa” sp. z o.o. i NANO CARBON Sp. z o.o.

Z konsolidacji wyłączono jeden podmiot zależny (TUV-CUPRUM), ponieważ aktywa, przychody i wynik finansowy tego podmiotu nie mają istotnego wpływu na dane prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Szczegółowe zasady przyjęte przy sporządzaniu Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2015 r. zaprezentowane zostały w Nocie 1.2 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

7.1. Uwarunkowania makroekonomiczne

Globalny wzrost gospodarczy w 2015 r. uległ nieznacznemu wyhamowaniu w stosunku do 2014 r. i wyniósł, według szacunków Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW), 3,1% rdr, co jest najniższą dynamiką od 2009 r. Motorem napędowym światowej gospodarki w ubiegłym roku wciąż pozostawały Stany Zjednoczone Ameryki, gdzie tempo wzrostu przyspieszyło do 2,5% rdr, a stopa bezrobocia spadła do poziomu 5,0%.

Inne kluczowe gospodarki nadal szukały recepty na rozwiązanie swoich strukturalnych problemów. Strefa euro urosła o 1,5% rdr (przyspieszając z 0,9% rdr w 2014 r.), głównie dzięki ożywieniu we Francji i Włoszech, ale Europejskiemu Bankowi Centralnemu nadal nie udało się wyraźnie pobudzić inflacji. Japonia natomiast wyszła z minimalnej recesji z 2014 r., choć wzrost PKB w tym kraju w całym 2015 r. wyniósł jedynie 0,6% rdr. Większe problemy przeżywały jednak gospodarki rozwijające się, gdzie cały segment osiągnął wzrost 4,0%, po 4,6% w poprzednim okresie, m.in. za sprawą recesji w Rosji i Brazylii.

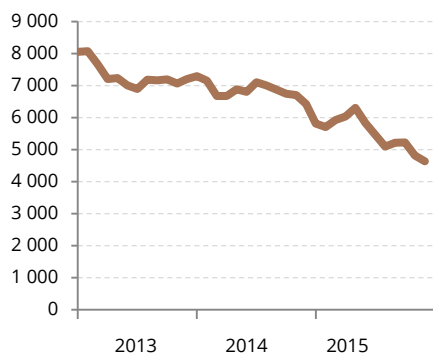
Pośród emerging markets największe obawy budziła sytuacja Chin. Gospodarka Państwa Środka przechodzi transformację, która ma doprowadzić do unowocześnienia przemysłu oraz oparcia gospodarki w dużo większym stopniu o usługi i konsumpcję wewnętrzną. Zaniepokojenie budzi skuteczność władz Chin we wdrażaniu tego nowego modelu, podsycana przez malejące od dłuższego czasu wskaźniki makroekonomiczne – 2015 r. przyniósł kontynuację spadkowego trendu danych, takich jak produkcja przemysłowa, poziom inwestycji w aktywa trwałe, a także PKB, który w 2015 r. wzrósł o 6,9%. Wiarę inwestorów zachwiała także gwałtowna wyprzedaż akcji giełdy w Szanghaju w czerwcu i lipcu 2015 r.

W 2015 r. nastąpiła pierwsza od prawie 10 lat podwyżka stóp procentowych w Stanach Zjednoczonych. Po zakończeniu programu skupu aktywów przez amerykański System Rezerwy Federalnej (Fed) pod koniec 2014 r., przez większość 2015 r. rynek oczekiwał zwiększenia kosztu pieniądza w USA, jednak zawirowania gospodarcze na świecie, szczególnie w Chinach sprawiły, że decyzja ta została podjęta dopiero w ostatnim miesiącu 2015 r. W tym czasie inne duże banki centralne kontynuowały ekspansywną politykę monetarną, której przewodził Europejski Bank Centralny (EBC) z programem „luzowania ilościowego” w strefie euro.

Rynki surowcowe w 2015 r. kontynuowały trend spadkowy, przy czym, podobnie jak w 2014 r., druga połowa okresu przyniosła wyraźne pogorszenie nastrojów. Do końca czerwca 2015 r. ogólny indeks cen Bloomberg Commodity Index (BCOM) osłabił się jedynie o 1,6%, zaś wskaźnik notowań surowców energetycznych wzrósł o 1,8%. Wyraźnie traciły jedynie surowce przemysłowe: 10,4%. Jednak w drugiej połowie 2015 r. wzrastająca awersja do ryzyka, spowodowana

strachem przed globalnym spowolnieniem sprawiła, że gwałtowna przecena dotknęła wszystkich głównych surowców i towarów. Główny indeks BCOM stracił 23,5%, surowce przemysłowe 18,5%, a energetyczne aż 40%.

Wykres 5. Notowania miedzi na London Metal Exchange (USD/t)

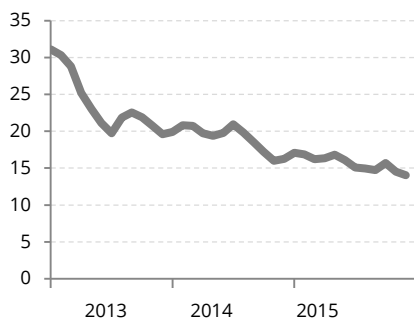

W pierwszej połowie 2015 r. cena miedzi cash settlement na giełdzie LME poruszała się w przedziale 5 391–6 448 USD/t. Najniższą wartość czerwonego metalu zanotowano pod koniec stycznia 2015 r., kiedy to zwiększona aktywność chińskich funduszy inwestycyjnych, grających na spadki, doprowadziła do gwałtownego spadku ceny surowca. Następne miesiące, podobnie jak w 2014 r., przyniosły jednak poprawę nastrojów i miedź zyskiwała. Pęknięcie bańki spekulacyjnej na chińskim rynku akcji, pogorszenie danych makroekonomicznych oraz dewaluacja juana wywołały kolejną falę spadkową miedzi, dodatkowo podsycaną przez wyprzedaż ropy naftowej. W konsekwencji, cena miedzi w USD na koniec 2015 r. była o 26% niższa od tej z początku okresu, a w PLN o 19%.

Według szacunków CRU International konsumpcja miedzi rafinowanej na świecie w 2015 r. wzrosła o 0,4%, natomiast podaż zwiększyła się o 1,6%. W konsekwencji bilans czerwonego metalu przesunął się z deficytu notowanego w 2014 r. na poziomie 188 tys. t do nadwyżki w 2015r. w wysokości 63 tys. t. Poziom oficjalnych zapasów giełdowych metalu zwiększył się z 287 tys. t do 453 tys. t, natomiast ilość materiału w chińskich magazynach wolnocłowych obniżyła się z 650 tys. t do 460 tys.

Średnioroczne notowania miedzi na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME) w 2015 r. ukształtowały się na poziomie 5 495 USD/t, 20% poniżej ceny z 2014 r. (6 862 USD/t).

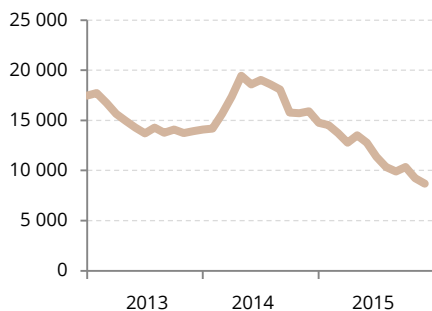
Wykres 6. Notowania srebra na London Bullion Market (USD/troz)

Srebro w 2015 r. kontynuowało spadkowy marsz z poprzednich lat, a proporcja cen metalu do cen złota utrzymywała się na relatywnie wysokim poziomie – średnio 1:74. Notowania srebra w pierwszej połowie 2015 r. mieściły się w granicach 15,47–18,23 USD/uncję, a wyższe kwotowania były głównie rezultatem zwiększonej awersji do ryzyka. Druga część 2015 r., podobnie jak w przypadku innych metali, przyniosła spadki i srebro zakończyło rok na poziomie 13,82 USD/uncję. Obok awersji inwestorów do surowców, niższe notowania były konsekwencją oczekiwania na podwyżki stóp procentowych w USA, a także spadających cen surowców energetycznych, wywołujących presję deflacyjną.

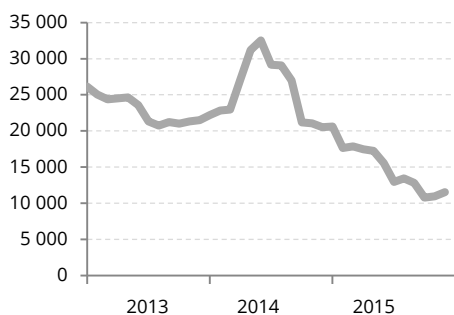
Notowana na Londyńskim Rynku Kruszców (LBMA) średnia cena srebra spadła w 2015 r. o prawie 18% i ukształtowała się na średnim poziomie 15,68 USD/uncję wobec 19,08 USD/uncję w 2014 r.

Wykres 7. Notowania niklu na London Metal Exchange (USD/t)

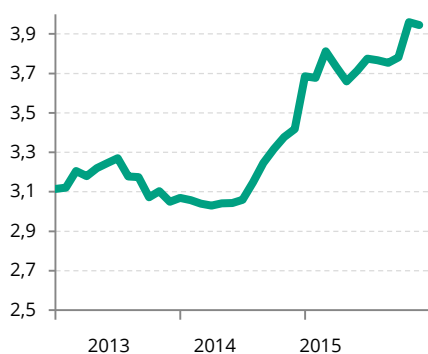

Średnia roczna cena niklu na LME w 2015 r. wyniosła 11 807 USD/t i była o 30% niższa od średniej ceny notowanej w 2014 r. (16 867 USD/t). Pomimo utrzymania wprowadzonego w 2014 r. embarga rządu Indonezji na eksport rudy niklu, które w pewnym stopniu ograniczyło dostępność metalu na światowych rynkach, nikiel pozostawał w spadkowym trendzie, głównie za sprawą słabego zapotrzebowania na stal. Niższe notowania metalu były także, podobnie jak w przypadku innych surowców, efektem braku zainteresowania inwestorów tą klasą aktywów oraz obaw o długotrwałe spowolnienie gospodarki Chin.

Wykres 8. Notowania molibdenu na London Metal Exchange (USD/t)

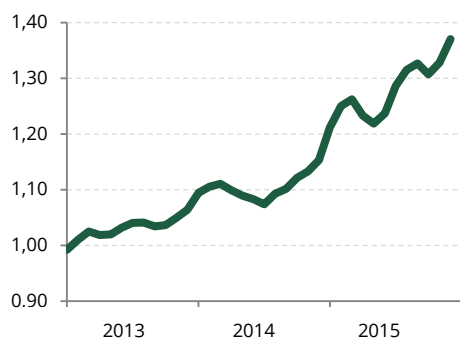
Na notowania molibdenu w 2015 r., podobnie jak niklu, wpływały nastroje w Chinach oraz niski popyt na stal. Dodatkowym negatywnym czynnikiem silnie oddziaływującym na zapotrzebowanie na molibden była mocna przecena ropy naftowej, co doprowadziło do gwałtownego ograniczenia prac wiertniczych i eksploracyjnych w sektorze naftowym, który odpowiada na znaczącą część popytu na metal. Do spadków ceny przyczyniło się także majowe zniesienie ceł na eksport surowca z Chin, zwiększające podaż molibdenu na globalnym rynku. W konsekwencji średnia cena metalu w 2015 r. wyniosła 14 837 USD/t i była o 42% niższa od średniej za 2014 r. (25 548 USD/t).

Wykres 9. Kurs walutowy USD/PLN wg Narodowego Banku Polskiego

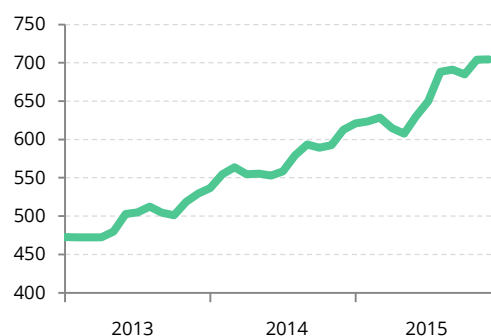
Amerykański dolar w 2015 r. kontynuował trend umocnienia w stosunku do innych światowych walut, choć było ono mniej dynamiczne niż w poprzednim okresie – wartość USD (tzw. dollar index) wzrosła o ponad 9% – głównie dzięki relatywnej sile amerykańskiej gospodarki w stosunku do jej partnerów handlowych. W tym czasie złoty pozostawał względnie stabilny do euro, a wzrost kursu USD/PLN spowodowany był głównie spadkiem kursu EUR/USD, a także, zwiększonym z powodu wyborów prezydenckich i parlamentarnych, ryzykiem politycznym oraz generalną awersją inwestorów do gospodarek rozwijających się.

Kurs USD/PLN (NBP) w 2015 r. wyniósł średnio 3,77 USD/PLN i był wyższy o prawie 20% od kursu za 2014 r. Minimalny kurs USD/PLN, zbliżony do tego z początku 2015 r., zanotowano w maju 2015 r. na poziomie 3,550 USD/PLN, a wartość maksymalną grudnia 2015 r. – 4,040 USD/PLN.

Zarówno kanadyjski dolar jak i chilijskie peso kontynuowały trend osłabiania się względem amerykańskiego dolara. Podobnie jak w 2014 r., głównymi czynnikami deprecjacji tych walut były spadki cen surowców, które te kraje eksportują, a także dalsze ogólnoświatowe umocnienia się USD.

Wykres 10. Kurs walutowy USD/CAD wg Banku Kanady

Średni kurs USD/CAD (według kwotowań Banku Kanady) w 2015 r. wyniósł 1,28 i był o prawie 16% wyższy od notowanego w 2014 r. (1,10). Najniższy kurs USD/CAD w 2015 r. zanotowano na początku stycznia – 1,1728, a najwyższy w drugiej połowie grudnia – 1,3990.

Wykres 11. Kurs walutowy USD/CLP wg Banku Chile

Średnioroczne kwotowanie USD/CLP (według Banku Chile) w 2015 r. wyniosło 655, co oznacza osłabienie lokalnej waluty w stosunku do USD o prawie 15%. Najsilniejsze peso w 2015 r. odnotowano w maju – 597,10, natomiast maksymalną wartość kurs osiągnął w listopadzie – 715,66.

Syntetyczne zestawienie najistotniejszych dla działalności Grupy Kapitałowej czynników makroekonomicznych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 11. Warunki rynkowe istotne dla działalności Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. – średnie notowania

	J.m.	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Średnie notowania miedzi na LME	USD/t	5 495	6 862	80,1	4 892	5 259	6 043	5 818
Średnie notowania srebra na LBM	USD/troz	15,68	19,08	82,2	14,77	14,91	16,39	16,71
Średnie notowania niklu na LME	USD/t	11 807	16 867	70,0	9 437	10 561	13 008	14 338
Średnie notowania molibdenu na LME	USD/t	14 837	25 548	58,1	11 070	13 048	16 694	18 711
Średni kurs walutowy USD/PLN wg NBP	PLN/USD	3,77	3,15	119,7	3,89	3,77	3,70	3,73
Średni kurs walutowy USD/CAD wg Banku Kanady	CAD/USD	1,28	1,10	116,4	1,34	1,31	1,23	1,24
Średni kurs walutowy USD/CLP wg Banku Chile	CLP/USD	655	570	114,8	697	676	618	624

Pozycja Grupy Kapitałowej w branży

Według szacunków CRU International produkcja górnicza miedzi na świecie w 2015 r. wyniosła 19 121 tys. t. W tym samym czasie Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. wyprodukowała 569,8 tys. t miedzi w koncentracji, co stanowi 3,0% produkcji globalnej. Światowa produkcja miedzi rafinowanej, zgodnie z prognozami CRU, wyniosła 22 035 tys. t. Produkcja miedzi rafinowanej w Grupie wyniosła 600,9 tys. t, co stanowi 2,7% produkcji globalnej.

W 2015 r. produkcja górnicza srebra na świecie wyniosła 867 mln uncji (dane szacunkowe wg CRU International). Grupa Kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. w tym okresie wyprodukowała 38,9 mln uncji srebra w koncentracji, co stanowi 4,5% globalnej produkcji tego metalu.

7.2. Sprzedaż produktów

Największy udział w przychodach ze sprzedaży Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. mają przychody ze sprzedaży podstawowych produktów wytwarzanych przez Jednostkę Dominującą i spółki Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.

Tabela 12. Wartość sprzedaży produktów segmentu KGHM Polska Miedź S.A. (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Katody i części katod	6 255	6 966	89,8	1 827	1 358	1 713	1 357
Walcówka miedziana oraz drut OFE	5 982	5 990	99,9	1 267	1 443	1 697	1 575
Pozostałe wyroby z miedzi	261	261	100,0	67	68	64	62
Ogółem miedź i wyroby z miedzi	12 498	13 217	94,6	3 161	2 869	3 474	2 994
Srebro metaliczne	2 394	2 471	96,9	704	561	628	501
Złoto metaliczne	373	327	114,1	134	94	56	90
Ołów rafinowany	219	183	119,7	54	45	65	55
Pozostałe wyroby i usługi	306	294	104,1	69	73	71	93
Razem	15 790	16 492	95,7	4 122	3 641	4 293	3 734

Ogółem przychody ze sprzedaży produktów KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. osiągnęły poziom 15 790 mln PLN i były niższe o 4% od przychodów osiągniętych w 2014 r., głównie w efekcie spadku cen metali wyrażonych w polskich złotych oraz niższego o 1,9 tys. t wolumenu sprzedaży miedzi.

W zakresie sprzedaży miedzi i wyrobów z miedzi odnotowano spadek przychodów o 5,4%. Przychody ze sprzedaży srebra, w porównaniu z ich poziomem w 2014 r., były niższe o 3,1%, natomiast przychody ze sprzedaży złota były wyższe o ponad 14%. Wzrost przychodów ze sprzedaży złota spowodowany był zarówno wzrostem notowań tego metalu wyrażonych w polskich złotych, jak i wzrostem wolumenu sprzedaży w stosunku do 2014 r.

Wartość przychodów ze sprzedaży w 2015 r. uwzględniła dodatni wynik z rozliczenia instrumentów zabezpieczających w wysokości blisko 482 mln PLN (w 2014 r. 531 mln PLN).

Tabela 13. Wartość sprzedaży produktów segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln USD)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Miedź *	502	533	94,2	104	149	120	129
Nikiel	24	56	42,9	5	5	8	6
Metale szlachetne (złoto, platyna, pallad)	93	70	132,9	21	32	20	20
Pozostałe**	61	58	105,2	26	9	15	11
Razem	679	717	94,7	156	195	163	165

* miedź w postaci katod miedzianych, miedź płatna w koncentracji, miedź płatna w rudzie

** w tym przychody ze sprzedaży pozostałych metali, przychody z tytułu usług świadczonych przez DMC, premie przerobowe TC/RC oraz przychody z tytułu usługi operatorskiej (service fee) świadczonej przez KGHM INTERNATIONAL LTD. na rzecz kopalni Sierra Gorda

Tabela 14. Wartość sprzedaży produktów segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Miedź *	1 904	1 693	112,5	416	564	445	479
Nikiel	91	177	51,4	20	19	30	22
Metale szlachetne (złoto, platyna, pallad)	353	221	159,7	83	121	74	75
Pozostałe**	229	189	121,2	96	34	56	43
Razem	2 577	2 280	113,0	615	738	605	619

* miedź w postaci katod miedzianych, miedź płatna w koncentracji, miedź płatna w rudzie

** w tym przychody ze sprzedaży pozostałych metali, przychody z tytułu usług świadczonych przez DMC, premie przerobowe TC/RC oraz przychody z tytułu usługi operatorskiej (service fee) świadczonej przez KGHM INTERNATIONAL LTD. na rzecz kopalni Sierra Gorda

Pomimo wzrostu wolumenu sprzedaży miedzi o 24%, segment KGHM INTERNATIONAL LTD. w 2015 r. odnotowała spadek przychodów ze sprzedaży tego metalu o 31 mln USD (6%) w porównaniu do 2014 r. Jest to konsekwencja pogorszenia warunków makroekonomicznych mająca swoje odzwierciedlenie w niższej zrealizowanej cenie sprzedaży miedzi, która w 2015 r. wyniosła 5 071 USD/t w porównaniu do 6 636 USD/t w 2014 r. (spadek 24%).

Przychody ze sprzedaży niklu w 2015 r. uległy obniżeniu o 32 mln USD w porównaniu do 2014 r. na skutek spadku produkcji tego metalu w kopalniach Zagłębia Sudbury oraz obniżenia zrealizowanej ceny sprzedaży o 39%.

Zwiększenie wolumenu sprzedaży metali szlachetnych przełożyło się na zwiększenie przychodów z tego tytułu o 23 mln USD (33%) w 2015 r. przy niższych zrealizowanych cenach sprzedaży.

W związku z rozpoczęciem przez Sierra Gorda S.C.M. produkcji na poziomie komercyjnym od początku trzeciego kwartału 2015 r., poniżej zaprezentowano wartość przychodów ze sprzedaży spółki i wolumen za drugie półrocze 2015 r. (3 i 4 kwartał 2015 r.). Wyniki zrealizowane przed tym okresem pomniejszyły nakłady na budowę kopalni.

Tabela 15. Wartość sprzedaży produktów segmentu Sierra Gorda S.C.M. w oparciu o pełny udział, tj. 100% (mln USD)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Miedź *	236	-	x	122	114	-	-
Molibden*	48	-	x	36	12	-	-
Złoto*	28	-	x	14	14	-	-
Srebro*	7	-	x	3	4	-	-
Pozostałe**	(32)	-	x	(17)	(15)	-	-
Razem	286	-	x	158	128	-	-

* metal płatny w koncentracji

** premie przerobowe fazy hutniczej (TC/RC)

W kwartale kończącym 2015 r., Sierra Gorda S.C.M. zanotowała wzrost przychodów ze sprzedaży o 23% w relacji do poprzedzającego kwartału. Wzrost osiągnięty w warunkach niesprzyjających notowań metali, jest efektem zwiększenia wolumenu sprzedaży, w tym przede wszystkim molibdenu.

Tabela 16. Wartość sprzedaży produktów segmentu Sierra Gorda S.C.M. w oparciu o pełny udział, tj. 100% (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Miedź *	908	-	x	481	427	-	-
Molibden*	183	-	x	140	43	-	-
Złoto*	109	-	x	58	51	-	-
Srebro*	28	-	x	15	13	-	-
Pozostałe**	(123)	-	x	(69)	(54)	-	-
Razem	1 105	-	x	625	480	-	-

* metal płatny w koncentracji

** premie przerobowe fazy hutniczej (TC/RC)

Tabela 17. Wolumen sprzedaży podstawowych produktów w ramach segmentów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

	J.m.	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
KGHM Polska Miedź S.A.								
Katody i części katod	tys. t	294,4	303,9	96,9	93,1	67,8	72,1	61,3
Walcówka miedziana oraz drut OFE	tys. t	264,8	257,5	102,8	59,5	66,7	70,7	68,0
Pozostałe wyroby z miedzi	tys. t	12,2	11,9	102,5	3,4	3,3	2,8	2,7
Ogółem miedź i wyroby z miedzi	tys. t	571,4	573,3	99,7	156,0	137,8	145,5	132,1
Srebro metaliczne	t	1 245	1 263	98,6	376	307	317	245
Złoto metaliczne	kg	2 660	2 530	105,1	974	687	388	612
Ołów rafinowany	tys. t	30,4	25,8	117,8	7,8	6,3	8,5	7,7
KGHM INTERNATIONAL LTD.								
Miedź *	tys. t	98,9	80,1	123,5	24,0	30,9	20,9	23,1
Nikiel	tys. t	2,2	3,2	68,8	0,6	0,5	0,6	0,5
Metale szlachetne (złoto, platyna, pallad)	tys. troz	97,0	66,5	145,9	26,3	30,3	19,6	20,8
Sierra Gorda S.C.M. (100%)								
Miedź **	tys. t	51,2	-	-	26,4	24,8	-	-
Molibden **	tys. t	4,3	-	-	3,4	0,9	-	-
Złoto **	tys. troz	25,4	-	-	13,0	12,4	-	-
Srebro **	tys. troz	495,1	-	-	244,3	250,8	-	-

* miedź w postaci katod miedzianych, miedź płatna w koncentracji, miedź płatna w rudzie

** metal płatny w koncentracji

W 2015 r., w odniesieniu do 2014 r., w segmencie KGHM Polska Miedź S.A. odnotowano nieznaczne zmniejszenie wolumenu sprzedaży miedzi o 1,9 tys. t (0,3%), co powiązane było z niewielkim obniżeniem produkcji miedzi elektrolitycznej. Zmianie uległa struktura sprzedaży – nastąpiło zwiększenie wolumenu sprzedaży walcówki miedzianej i drutu OFE o 2,8% (7,3 tys. t) przy mniejszej o 3,1% (9,5 tys. t) sprzedaży katod.

Sprzedaż srebra wyniosła 1 245 t i była niższa o 1,4% (17 t) w porównaniu z 2014 r. Sprzedaż złota natomiast wzrosła o 5,1% (130 kg) i wyniosła 2 660 kg. Wzrost sprzedaży złota spowodowany był wyższą o 5,0% (128 kg) produkcją tego metalu na skutek przerobu obcych wsadów miedzionośnych zawierających m.in. wysoki poziom złotego kruszcu.

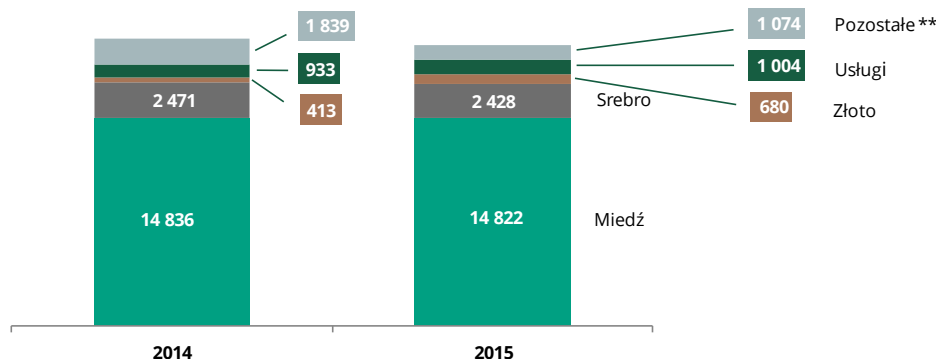
Wzrost sprzedaży miedzi oraz metali szlachetnych przez segment KGHM INTERNATIONAL LTD., odpowiednio o 18,8 tys. t oraz 30,5 tys. troz w 2015 r. w porównaniu do 2014 r., jest pochodną zwiększonego poziomu produkcji tych metali w kopalni Robinson.

Obniżenie sprzedaży niklu o 1 tys. t jest konsekwencją spadku produkcji w kopalniach Zagłębia Sudbury, w tym w kopalni Morrison, na skutek obniżenia zawartości tego metalu w rudzie.

W 2015 r. Sierra Gorda S.C.M. systematycznie zwiększała produkcję i sprzedaż, w tym przede wszystkim w zakresie molibdenu. Przychody i sprzedaż zostały szczegółowo omówione w rozdziale dotyczącym wyników Sierra Gorda S.C.M. (Rozdział 7.4 niniejszego sprawozdania).

Grupa Kapitałowa generuje przychody głównie ze sprzedaży miedzi, srebra i złota. Źródłem pozostałych przychodów jest sprzedaż usług, pozostałych produktów, towarów i materiałów.

Wykres 12. Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. od klientów zewnętrznych (mln PLN) *

* uwzględnia udział 55% w przychodach Sierra Gorda S.C.M.

** uwzględnia premie przerobowe fazy hutniczej: w 2015 r. w kwocie (273) mln PLN, w 2014 r. w kwocie (201) mln PLN

7.3. Rynki zbytu

Struktura geograficzna rynków zbytu

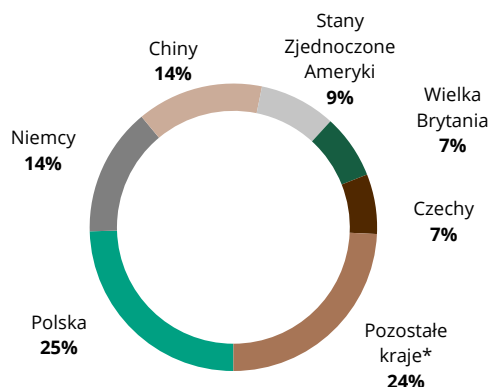
Największa część, tj. 25 % przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę Kapitałową w 2015 r. pochodziła z rynku polskiego. Największymi pozostałymi odbiorcami produktów, towarów i usług oferowanych przez spółki Grupy Kapitałowej były: Niemcy, Chiny, Stany Zjednoczone Ameryki, Wielka Brytania oraz Czechy.

Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej od klientów zewnętrznych w podziale na obszary geograficzne zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 18. Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej wg rynków zbytu (mln PLN)

Kraj	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Polska	4 912	4 797	102,4	1 197	1 211	1 345	1 159
Niemcy	2 885	3 570	80,8	648	644	867	726
Chiny	2 847	2 916	97,6	1 089	649	538	571
Stany Zjednoczone Ameryki	1 721	587	x2,9	425	396	521	379
Wielka Brytania	1 444	1 639	88,1	376	336	399	333
Czechy	1 347	1 422	94,7	249	324	398	376
Pozostałe kraje	4 852	5 561	87,3	1 164	1 240	1 261	1 187
Razem	20 008	20 492	97,6	5 148	4 800	5 329	4 731

Wykres 13. Struktura przychodów wg rynków zbytu w 2015 r.

* przychody ze sprzedaży do każdego z pozostałych krajów nie przekroczyły 5%

Sprzedaż na rynek polski

Około 70% przychodów ze sprzedaży całej Grupy Kapitałowej na rynek polski w 2015 r. zrealizowała Jednostka Dominująca. Wolumen sprzedaży miedzi i wyrobów z miedzi zrealizowany przez KGHM Polska Miedź S.A. na rynek polski stanowił 25% sprzedaży miedzi ogółem. Sprzedaż srebra na rynek polski stanowiła 1% wolumenu ogólnej sprzedaży tego metalu.

Wśród pozostałych spółek istotny udział w przychodach ze sprzedaży całej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na rynek polski miała spółka CENTROZŁOM WROCŁAW S.A. (10%), która zajmuje się handlem złomami i wyrobami hutniczymi. Udział innych spółek nie przekroczył 3%.

Sprzedaż na eksport oraz na rynki krajów Unii Europejskiej

Około 81% przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na eksport oraz na rynki krajów Unii Europejskiej w 2015 r. zrealizowała Jednostka Dominująca. Wolumen sprzedaży miedzi i wyrobów z miedzi stanowił 76% sprzedaży miedzi ogółem. W analizowanym okresie największymi odbiorcami miedzi produkowanej w KGHM Polska Miedź S.A. były Niemcy, Chiny, Czechy i Węgry. Sprzedaż srebra stanowiła 99% wolumenu ogólnej sprzedaży srebra. Największymi odbiorcami srebra produkowanego w KGHM Polska Miedź S.A. były: Wielka Brytania, USA i Australia.

Spółki należące do Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. zrealizowały łącznie około 17% przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na eksport oraz na rynki krajów Unii Europejskiej. Głównymi odbiorcami produktów wytwarzanych przez te jednostki były USA, Kanada, Chiny, Włochy.

Dostawcy i odbiorcy spółek Grupy Kapitałowe

W 2015 r. nie odnotowano faktu uzależnienia od jednego lub większej liczby odbiorców lub dostawców. Podobnie jak w 2014 r. udział żadnego z odbiorców nie przekroczył 10% w przychodach ze sprzedaży Grupy Kapitałowej.

7.4. Segmenty działalności

W celu dopasowania struktury segmentów do zmian w strukturze Grupy Kapitałowej w trakcie roku obrotowego, a w związku z tym zmian w sposobie zarządzania tą strukturą, w porównaniu do 2014 r., zaktualizowano podział na segmenty operacyjne. Zmiany te nie wpływają w sposób istotny na przekazywane informacje o funkcjonowaniu i wynikach poszczególnych segmentów. W związku z przeniesieniem projektu Ajax realizowanego przez spółkę KGHM AJAX MINING LTD. do segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (w wyniku połączenia spółki KGHM INTERNATIONAL LTD. ze spółką 0929260 B.C U.L.C.) i podjęciem decyzji o zaprzestaniu realizacji projektu Weisswasser przez KGHM Kupfer AG, nie było zasadne dalsze prezentowanie segmentu „Rozwój bazy zasobowej”. Dodatkowo, z uwagi na nieistotność segmentu „Wsparcie ciągu technologicznego” z punktu widzenia kryteriów agregacji zgodnie z MSSF 8, segment ten został połączony z segmentem „Pozostałe segmenty”.

W ramach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. identyfikuje się obecnie następujące segmenty sprawozdawcze:

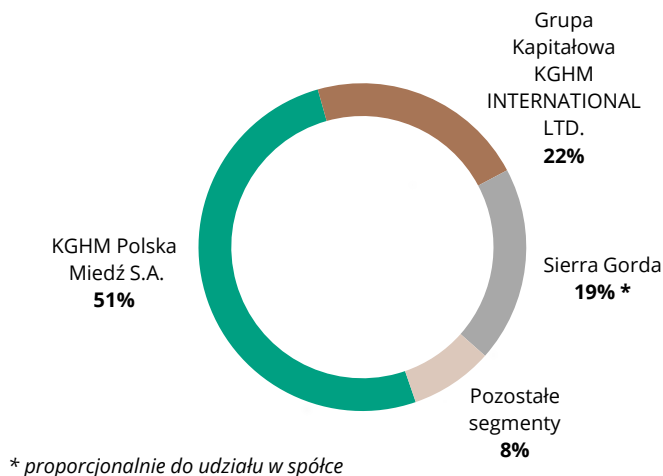
- **KGHM Polska Miedź S.A.**,
- **KGHM INTERNATIONAL LTD.**,
- **Sierra Gorda S.C.M.**
- **Pozostałe segmenty** - w skład segmentu wchodzi pozostałe spółki Grupy Kapitałowej, z wyłączeniem spółek:
  - Fermat 1 S. á r. I., Fermat 2 S. á r. I. oraz Fermat 3 S. á r. I., które funkcjonują w ramach struktury holdingowej utworzonej w celu nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD.,
Spółki te nie prowadzą działalności operacyjnej mającej wpływ na wyniki osiągnięte przez poszczególne segmenty, w związku z czym ich uwzględnienie mogłoby zaburzać prezentowane dane, z uwagi na istotne wartości rozrachunków wewnętrznych z pozostałymi podmiotami Grupy Kapitałowej.
  - Future 1 Sp. z o.o., Future 2 Sp. z o.o., Future 3 Sp. z o.o., Future 4 Sp. z o.o., Future 5 Sp. z o.o., Future 6 Sp. z o.o., Future 7 Sp. z o.o., które funkcjonują w ramach struktury związanej z utworzeniem Podatkowej Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., która w 2015 r. nie rozpoczęła działalności.

Miarą wyników segmentów analizowaną przez Zarząd Jednostki Dominującej jest Skorygowana EBITDA oraz wynik finansowy netto.

Grupa definiuje skorygowaną EBITDA jako zysk/stratę netto, z wyłączeniem podatku dochodowego (bieżącego i odroczonego), kosztów finansowych, straty z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności, odpisów z tytułu utraty wartości udziałów we wspólnym przedsięwzięciu, pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych (zaliczonych do kosztów działalności podstawowej), amortyzacji i umorzenia. Skorygowana EBITDA nie stanowi miernika wyniku zdefiniowanego przez MSSF. Skorygowana EBITDA nie stanowi miernika zestandaryzowanego i sposób wyliczenia skorygowanej EBITDA może różnić się pomiędzy podmiotami, a w związku z tym prezentacja i kalkulacja skorygowanej EBITDA stosowana przez Grupę może nie być porównywalna do stosowanych przez inne podmioty na rynku.

Ponad połowę aktywów Grupy Kapitałowej (przy uwzględnieniu 55% udziału w Sierra Gorda S.C.M.), stanowią aktywa Jednostki Dominującej. Strukturę aktywów Grupy według segmentów zaprezentowano na poniższym wykresie.

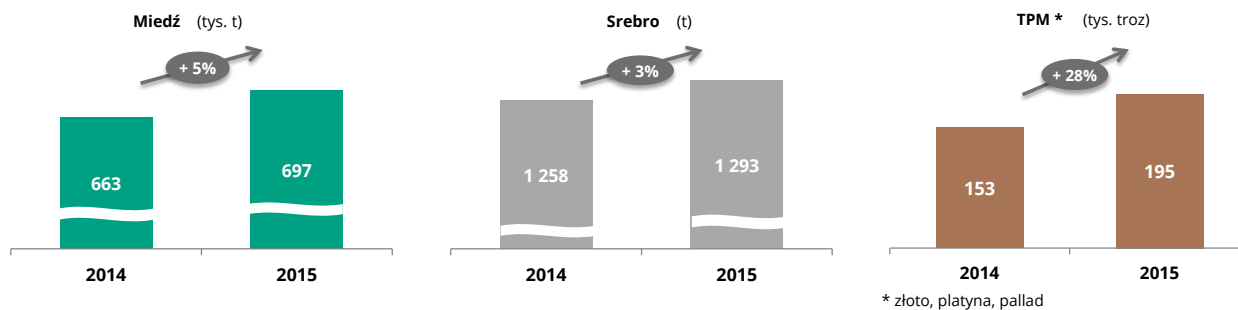
Wykres 14. Struktura aktywów Grupy Kapitałowej wg segmentów sprawozdawczych – stan na 31 grudnia 2015 r.

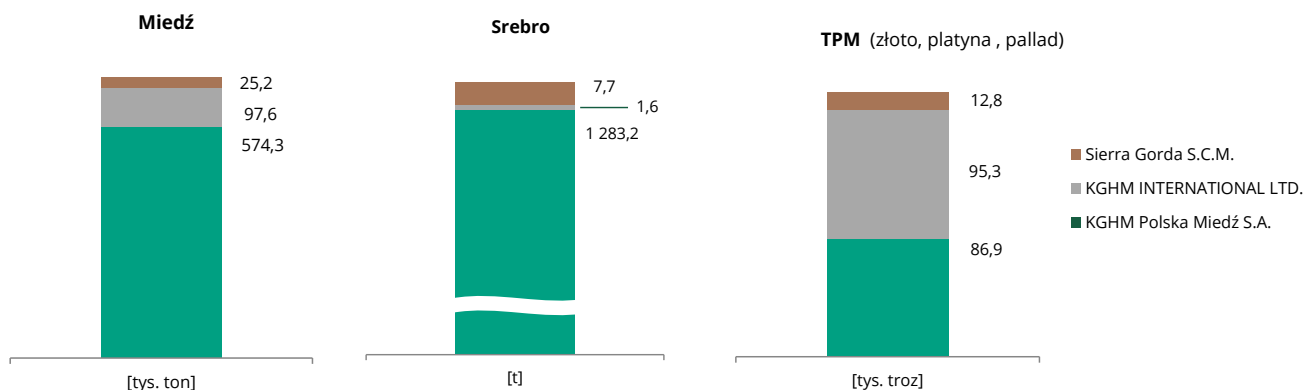
Struktura aktywów Grupy Kapitałowej wg segmentów na koniec 2015 r. nie uległa istotnym zmianom w stosunku do końca 2014 r.

Głównym źródłem dochodów Grupy Kapitałowej jest produkcja i sprzedaż miedzi, srebra i innych metali szlachetnych, takich jak: złoto, platyna, pallad (TPM). Wyniki produkcyjne trzech głównych segmentów w tym obszarze, zaprezentowano na poniższych wykresach (dla segmentu Sierra Gorda S.C.M. uwzględniono udział 55% w wynikach produkcyjnych od momentu rozpoczęcia produkcji komercyjnej).

Wykres 15. Produkcja metali w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w latach 2014-2015

Wykres 16. Produkcja metali w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. w podziale na segmenty

Poniżej zaprezentowano wyniki produkcyjne i finansowe poszczególnych segmentów sprawozdawczych oraz informacje na temat ich głównych aktywów oraz realizowanych projektów.

SEGMENT - KGHM POLSKA MIEDŹ S.A.

Jednostka Dominująca stanowi najistotniejszy segment produkcyjny w Grupie Kapitałowej. Segment KGHM Polska Miedź S.A. generuje najwyższe wyniki w Grupie Kapitałowej.

Aktywa górnicze KGHM Polska Miedź S.A. to złoża rud miedzi, eksploatowane przez kopalnie: „Lubin”, „Polkowice-Sieroszowice” oraz „Rudna”, jak również projekt górniczy udostępniania złoża „Głogów Głęboki Przemysłowy”. KGHM Polska Miedź S.A. posiada również projekty eksploracyjne realizujące poszukiwanie i rozpoznawanie złóż rud miedzi w regionie.

Przeróbką wydobytej rudy miedzi i produkcją koncentratu miedzi zajmuje się Oddział „Zakłady Wzbogacania Rud”, który posiada trzy instalacje do wzbogacania rudy zlokalizowane przy kopalniach „Lubin”, „Polkowice-Sieroszowice” oraz „Rudna”. Produkcją miedzi elektrolitycznej, srebra oraz innych produktów z koncentratów miedzi zajmują się dwie huty: HM Głogów i HM Legnica, natomiast walcownia metali HM Cedynia wytwarza z miedzi liczne produkty, w tym walcówkę, drut i granulat.

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi działalność górniczą i eksploracyjną na jednym z największych na świecie złóż rud miedzi. Posiadane zasoby rud miedzi gwarantują ciągłość produkcji w Polsce przez kolejne 40 lat.

Wyniki produkcyjne i operacyjne

Tabela 19. Wyniki produkcyjne (produkcja hutnicza) segmentu KGHM Polska Miedź S.A.

	J.m.	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Miedź płatna	tys. t	574,3	576,9	99,5	142,2	145,8	143,8	142,4
- w tym ze wsadów własnych	tys. t	420,5	420,4	100,0	99,7	111,1	104,2	105,5
- w tym ze wsadów obcych	tys. t	153,8	156,5	98,3	42,5	34,8	39,7	36,9
Walcówka, drut OFE i CuAg	tys. t	263,7	257,9	102,2	52,8	70,3	71,1	69,5
Wlewki okrągłe	tys. t	12,7	8,8	144,3	3,4	3,2	2,5	3,6
Srebro metaliczne	t	1 283	1 256	102,1	367	304	314	298
Złoto metaliczne	kg	2 703	2 575	105,0	1 020	547	575	560
	tys. troz	86,9	82,8	105,0	32,8	17,6	18,5	18,0
Ołów rafinowany	tys. t	29,3	26,1	112,3	7,6	6,3	7,5	7,8

Produkcja miedzi płatnej w stosunku do 2014 r. uległa zmniejszeniu o 2,6 tys. t, tj. 0,4% i osiągnęła drugi wynik w historii spółki, tj. 574,3 tys. t przy utrzymaniu poziomu produkcji miedzi ze wsadów własnych powyżej 420 tys. t. Do utrzymania produkcji przyczynił się większy przerób koncentratów własnych oraz udział wsadu obcego w postaci złomów, miedzi blister oraz importowanego koncentratu. Uzupełnienie wsadu własnego obcym pozwoliło na efektywne wykorzystanie istniejących możliwości technologicznych.

Produkcja pozostałych wyrobów hutniczych (srebro, walcówka, drut OFE oraz wlewki) jest pochodną skali produkcji miedzi elektrolitycznej i zależy od rodzaju stosowanych surowców oraz od zapotrzebowania na rynku.

W stosunku do 2014 r. produkcja złota metalicznego uległa zwiększeniu o 128 kg, tj. 5,0% i osiągnęła po raz pierwszy w historii spółki wolumen 2 703 kg,. Wolumen srebra metalicznego był wyższy o 27 t, zamykając roczny wynik na poziomie 1 283 t.

Tabela 20. Gotówkowy koszt produkcji miedzi w segmencie KGHM Polska Miedź S.A.

	J.m	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Gotówkowy koszt produkcji miedzi – C1*	USD/funt	1,47	1,82	80,8	1,40	1,49	1,52	1,46

*jednostkowy koszt produkcji miedzi C1 - gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej w koncentracie uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, podatek od kopalni, koszty transportu, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną koncentratu (TC/RC), pomniejszony o wartość produktów ubocznych

Na wartość kosztu C1 wpływ miało osłabienie złotego względem dolara amerykańskiego (koszt C1 zrealizowany w 2015 r. przeliczony wg kursu USD/PLN i notowań metali z 2014 r. wyniósłby 1,75 USD/funt), wyższa o 1,2% produkcja miedzi w koncentratkach oraz o 2,1% wyższa zawartość srebra w koncentratkach własnych.

Tabela 21. Wyniki operacyjne segmentu KGHM Polska Miedź S.A. (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Przychody ze sprzedaży	15 939	16 633	95,8	4 166	3 681	4 325	3 767
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	(12 655)	(13 120)	96,5	(3 479)	(3 019)	(3 259)	(2 898)
Wynik netto na sprzedaży (EBIT)	3 284	3 513	93,5	687	662	1 066	869
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej, w tym:	(5 064)	32	x	(4 957)	(95)	67	(79)
- odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	(4 928)	(30)	x164,3	(4 916)	(12)	-	-
Wynik netto	(2 788)	2 414	x	(4 463)	354	824	497
Amortyzacja (ujęta w wyniku netto)	875	818	107,0	220	226	203	226
Nakłady inwestycyjne *	2 481	2 203	112,6	739	596	487	659
EBITDA**	4 159	4 331	96,0	907	888	1 269	1 095
Skorygowana EBITDA ***	4 163	4 331	96,1	911	888	1 269	1 095

* wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

** EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

*** Skorygowana EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpisy (-odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Przychody ze sprzedaży KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. były niższe o 4,2% od przychodów osiągniętych w 2014 r., głównie w efekcie spadku cen metali wyrażonych w polskich złotych oraz niższego o 1,9 tys. t wolumenu sprzedaży miedzi. Wartość przychodów ze sprzedaży w 2015 r. uwzględniła dodatni wynik z rozliczenia instrumentów zabezpieczających w wysokości blisko 482 mln PLN (w 2014 r. 531 mln PLN).

Koszty podstawowej działalności operacyjnej (obejmujące koszty wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, koszty sprzedaży oraz ogólnego zarządu) w 2015 r. wyniosły 12 655 mln PLN i kształtowały się na poziomie o 3% niższym w stosunku do 2014 r. Zmniejszenie poziomu kosztów wynika głównie ze spadku notowań metali, które wpłynęły na niższą wycenę kosztów wsadów obcych i podatku od wydobycia niektórych kopalni.

W 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. zrealizowała stratę netto w wysokości 2 788 mln PLN. Zmniejszenie w relacji do wyniku osiągniętego w 2014 r. wyniosło 5 202 mln PLN i było przede wszystkim skutkiem odpisów z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych w wysokości 4 928 mln PLN, w tym udziałów KGHM INTERNATIONAL LTD. w wysokości 4 854 mln PLN. Ponadto na wynik netto miały wpływ odpisy z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży – akcji TAURON Polska Energia S.A. Łączna wartość odpisu z tytułu utraty wartości akcji wyniosła 395 mln PLN, z czego na zmniejszenie wyniku finansowego odniesiono 262 mln PLN, a na zmniejszenie pozostałych całkowitych dochodów 133 mln PLN.

W 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. poniosła wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne wyższe o 278 mln PLN (o 13%) od wydatków poniesionych w 2014 r. Wzrost ten dotyczył głównie inwestycji w obszarze hutnictwa, w tym głównie realizacji projektu Modernizacji Pirometalurgii.

Wydatki poniesione w 2015 r. na główne projekty:

- Modernizacja Pirometalurgii	674 mln PLN
- Głogów Głęboki Przemysłowy	366 mln PLN
- Projekt Rozwoju Hutnictwa	364 mln PLN
- Uzbrojenie rejonów górniczych	210 mln PLN
- Wymiana parku maszynowego w kopalniach	195 mln PLN
- Pozostałe inwestycje dotyczące odtworzenia infrastruktury	397 mln PLN

Program Modernizacji Pirometalurgii

W IV kw. 2016 r. planowane jest uruchomienie nowobudowanego ciągu technologicznego pieca zawieszinowego w HM Głogów I, będącego składową kompleksowego Programu Modernizacji Pirometalurgii. Główne modyfikacje i usprawnienia w ramach przedmiotowego projektu polegają na dokonaniu zmiany obecnie stosowanej technologii przetopu koncentratów w piecach szybowych w HM Głogów I na nowoczesną technologię pieca zawieszinowego o zdolności przetopu 1050 tys. t koncentratów rocznie. Celem projektu jest stworzenie zintegrowanej funkcjonalnie i efektywnej kosztowo, przyjaznej dla otoczenia struktury hutnictwa KGHM Polska Miedź S.A. oraz technologii zapewniającej utrzymanie obecnej zdolności przerobowej koncentratów własnych i importowanych w perspektywie funkcjonowania na rynku producentów miedzi przez co najmniej kilkadziesiąt najbliższych lat, poprzez m.in. eliminację ryzyk związanych

z technologią pieców szybowych. Spółka przewiduje, że czteromiesięczny postój HM Głogów I związany ze zmianą technologii, skutkować będzie mniejszą o 49 tys. t względem 2015 r. produkcją miedzi elektrolitycznej, głównie z koncentratów własnych.

Zaprzestanie przetopu koncentratów w ciągu technologicznym pieców szybowych pozwoli na:

- uniknięcie ryzyka ponoszenia w przyszłości dalszych nakładów inwestycyjnych na konieczne dodatkowe modernizacje technologii pieców szybowych by spełniała ona wymagania przepisów ochrony środowiska naturalnego,
- uniknięcie zagrożenia związanego z możliwością pozyskania łągu posulfitowego, będącego produktem ubocznym powstającym w wyniku przestarzałego i uciążliwego dla środowiska procesu wytwarzania celulozy metodą siarczynową,
- zmniejszenie uciążliwości przetopu dla środowiska naturalnego: zmniejszenie emisji pyłowej o około 55%, gazowej o około 58% oraz zmniejszenie ilości składowanych odpadów.

Podstawowe korzyści wynikające ze zmiany technologii:

- zwiększenie przychodów Grupy KGHM Polska Miedź S.A. ze sprzedaży dodatkowych ilości srebra, renu, ołowiu rafinowanego,
- obniżenie nakładów na inwestycje odtworzeniowe oraz kosztów remontów i kosztów pracy,
- spełnienie warunków BAT*,
- poprawa warunków pracy – eliminacja uciążliwych stanowisk pracy w technologii pieców szybowych,
- zwiększenie sprawności energetycznej procesów; odzysk energii chemicznej w postaci ciepła użytkowego,
- bardzo wyraźna poprawa negatywnego oddziaływania hutnictwa na środowisko naturalne,
- poprawa konkurencyjności hutnictwa KGHM Polska Miedź S.A.

* BAT (ang. Best Available Technique) – Najlepsza Dostępna Technika, zgodnie z definicją z Dyrektywy 96/61/WE, najbardziej efektywny i zaawansowany etap rozwoju i metod prowadzenia danej działalności, wskazujący możliwe wykorzystanie poszczególnych technik jako podstawy dla dopuszczalnych wartości emisji, mający na celu zapobieganie powstawaniu, a jeżeli nie jest to możliwe, ogólne ograniczenie emisji i oddziaływania na środowisko naturalne jako całość

SEGMENT - KGHM INTERNATIONAL LTD.

Segment ten obejmuje spółkę KGHM INTERNATIONAL LTD. i jej jednostki zależne zaprezentowane w Załączniku 2 do niniejszego sprawozdania. W wyniku połączenia pod koniec 2015 r. spółek: KGHM INTERNATIONAL LTD. i 0929260 B.C. Unlimited Liability Company, w skład Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. weszła spółka KGHM AJAX MINING INC. realizująca projekt zasobowy miedzi i złota Ajax w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie. Udział Grupy Kapitałowej w KGHM AJAX MINING INC. wynosi 80%, pozostała część należy do Abacus Mining & Exploration Corp.

Prezentowane poniżej wyniki segmentu uwzględniają korekty z tytułu ostatecznego rozliczenia ceny nabycia KGHM INTERNATIONAL LTD.

KGHM INTERNATIONAL LTD. jest spółką zależną KGHM Polska Miedź S.A. od marca 2012 r

Segment ten obejmuje działalność operacyjną w ramach czynnych kopalń miedzi (i innych metali) położonych w Zagłębiu Sudbury w Kanadzie (Morrison), w USA (Robinson i Carlota) oraz w Chile (Franke), projekty górnicze w fazie przedoperacyjnej na różnym etapie rozwoju (Victoria oraz Ajax w Kanadzie) oraz projekty eksploracyjne.

Spółki Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. świadczą także usługi pod marką DMC Mining Services w zakresie głębienia szybów, robót przygotowawczych, budowy naziemnych i podziemnych obiektów kopalń, wiertnictwa górniczego, drażenia tuneli na potrzeby budownictwa ogólnego oraz usług inżynierskich.

W segmencie KGHM INTERNATIONAL LTD., jako inwestycja wyceniana metodą praw własności, został wykazany udział Grupy (55%) w Sierra Gorda S.C.M., która ze względu na istotność stanowi odrębny segment sprawozdawczy.

Wyniki produkcyjne i operacyjne

Tabela 22. Wyniki produkcyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD.

Produkty	J.m.	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Miedź płatna	tys. t	97,6	86,0	113,5	24,3	28,2	23,5	21,6
<i>w tym:</i>								
Kopalnia Robinson (USA)	tys. t	56,8	39,3	144,5	13,1	17,7	13,8	12,2
Kopalnie Zagłębia Sudbury *	tys. t	14,1	16,9	83,4	4,1	3,6	3,4	3,0
Nikiel płatny	tys. t	2,2	3,2	68,8	0,6	0,5	0,6	0,5
Metale szlachetne (TPM)**	tys. troz	95,3	70,1	135,9	25,7	27,7	21,7	20,2
<i>w tym:</i>								
Kopalnia Robinson (USA)	tys. troz	56,8	25,0	x2,3	13,8	18,9	13,9	10,2
Kopalnie Zagłębia Sudbury *	tys. troz	38,5	45,1	85,4	11,9	8,8	7,8	10,0

* Kopalnie: Morrison, McCreedy West w Zagłębiu Sudbury, Ontario Kanada

** TPM - metale szlachetne: złoto, platyna, pallad

Produkcja miedzi w segmencie KGHM INTERNATIONAL LTD. w 2015 r. wyniosła 97,6 tys. t i była wyższa o 11,6 tys. t w porównaniu do 2014 r. Za wzrost wolumenu odpowiada przede wszystkim kopalnia Robinson, w której produkcja miedzi wzrosła o 17,5 tys. t, tj. o 45%. Zwiększenie produkcji w tej kopalni spowodowane było wydobywaniem lepszej jakościowo rudy z wyrobiska Ruth w 2015 r. (w porównaniu do wyrobiska Kimbley eksploatowanego w 2014 r.), a tym samym poprawą parametrów technologicznych.

Wzrost produkcji metali szlachetnych o 25,2 tys. troz, tj. o 36%, w tym złota o 93%, wynika z eksploatacji rudy o wyższej zawartości złota w kopalni Robinson oraz ze zwiększenia uzysków tego metalu.

Spadek produkcji miedzi, niklu i metali szlachetnych w kopalniach Zagłębia Sudbury odpowiednio o 2,8 tys. t, 1 tys. t oraz 6,6 tys. troz wynika z niższych zawartości metali w rudzie, zmian w technologii wydobywania oraz występowania zagrożeń sejsmicznych w kopalni Morrison. Dodatkowo, począwszy od IV kwartału 2015 r., produkcja w kopalni McCreedy została wstrzymana na skutek utrzymujących się niekorzystnych warunków makroekonomicznych.

Tabela 23. Gotówkowy koszt produkcji miedzi w segmencie KGHM INTERNATIONAL LTD.

	J.m	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Gotówkowy koszt produkcji miedzi – C1*	USD/funt	1,87	2,26	82,7	1,72	1,74	1,83	2,21

* jednostkowy koszt produkcji miedzi C1 - gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej, uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, podatek od kopalni, koszty transportu, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną koncentratu (TC/RC), pomniejszony o wartość produktów ubocznych

Jednostkowy gotówkowy koszt produkcji miedzi dla wszystkich operacji w segmencie KGHM INTERNATIONAL LTD. w 2015 r. wyniósł 1,87 USD/funt, a tym samym uległ zmniejszeniu o 17% w odniesieniu do 2014 r. Na jego obniżenie wpływ miała głównie kopalnia Robinson, w której na skutek redukcji kosztów, zwiększenia wolumenu sprzedaży miedzi oraz wzrostu przychodów ze sprzedaży metali szlachetnych (które pomniejszają koszt C1) ukształtował się on na poziomie 1,40 USD/funt (w 2014 r. 2,52 USD/funt).

Tabela 24. Wyniki operacyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln USD)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Przychody ze sprzedaży	679	717	94,7	156	195	163	165
Koszty podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	(1 424)	(785)	181,4	(794)	(241)	(180)	(209)
- odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	(618)	(11)	x56,2	(611)	(7)	-	-
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	(745)	(68)	x11,0	(638)	(46)	(17)	(44)
Wynik netto,	(1 987)	(93)	x21,4	(1 804)	(104)	(31)	(48)
w tym:							
- strata z wyceny oraz odpis z tytułu utraty wartości przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	(1 315)	(79)	x16,6	(1 232)	(83)	-	-
Amortyzacja (ujęta w wyniku netto)	224	187	119,8	49	66	34	75
EBITDA *	(521)	119	x	(589)	20	17	31
Skorygowana EBITDA **	97	130	74,6	22	27	17	31

* EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

** Skorygowana EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpisy (- odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Tabela 25. Wyniki operacyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Przychody ze sprzedaży	2 577	2 280	113,0	615	738	605	619
Koszty podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	(5 469)	(2 497)	x2,2	(3 107)	(911)	(668)	(783)
- odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	(2 411)	(36)	x67,0	(2 384)	(27)	-	-
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	(2 892)	(217)	x13,3	(2 492)	(173)	(63)	(164)
Wynik netto, w tym:	(7 731)	(283)	x27,3	(7 047)	(390)	(114)	(180)
- strata z wyceny oraz odpis z tytułu utraty wartości przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	(5 126)	(251)	x20,4	(4 815)	(311)	-	-
Amortyzacja (ujęta w wyniku netto)	850	596	142,6	191	251	126	282
EBITDA *	(2 042)	379	x	(2 301)	78	63	118
Skorygowana EBITDA **	369	415	88,9	83	105	63	118

* EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

** Skorygowana EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpisy (- odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Przyrost kosztów podstawowej działalności operacyjnej o 639 mln USD, tj. o 81% w 2015 r. w porównaniu do 2014 r. wynika przede wszystkim z dokonanych odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 618 mln USD. Odpisy te dotyczą kopalni Robinson, Franke oraz kopalń Zagłębia Sudbury i szczegółowo omówione zostały w Części 3 sprawozdania finansowego. Dodatkowo, na zwiększenie kosztów podstawowej działalności wpływ miał wyższy o 37 mln USD poziom amortyzacji. Wzrost ten dotyczył głównie rozliczenia wyższej kwoty wcześniej poniesionych nakładów na usunięcie nadkładu w kopalni Robinson z tytułu większego wolumenu produkcji.

Pomimo znaczącego wzrostu wolumenu produkcji, koszty podstawowej działalności, z wyłączeniem odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz amortyzacji, ukształtowały się na poziomie zbliżonym do 2014 r., co było konsekwencją podejmowanych inicjatyw oszczędnościowych oraz osłabienia kanadyjskiego dolara i chilijskiego peso względem amerykańskiego dolara.

Segment KGHM INTERNATIONAL LTD. zrealizował wyższą w relacji do 2014 r. stratę netto na sprzedaży o 677 mln USD w wyniku obniżenia notowań metali, wyższego poziomu amortyzacji oraz dokonanych odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych. Powyższe czynniki zostały częściowo zrekomensowane przez wzrost wolumenu produkcji i sprzedaży oraz podejmowane inicjatywy kosztowe.

W 2015 r. strata netto segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. wyniosła 1 987 mln USD w porównaniu do straty netto w 2014 r. wynoszącej 93 mln USD. Niekorzystny wpływ na poziom wyniku netto, oprócz wymienionych powyżej czynników, miało uwzględnienie straty z wyceny oraz odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w Sierra Gorda S.C.M. w łącznej kwocie 1 315 mln USD.

Ponadto wynik netto segmentu obejmuje stratę spółki 0929260 B.C. Unlimited Liability Company w wysokości 94 mln USD w 2015 r. (93 mln USD w 2014 r.) związaną z naliczonymi odsetkami od otrzymanych pożyczek.

Niekorzystne notowania metali, które zostały częściowo złagodzone przez wzrost wolumenów sprzedaży oraz utrzymanie dyscypliny kosztowej, wpłynęły na obniżenie wartości skorygowanej EBITDA z poziomu 130 mln USD w 2014 r. do 97 mln USD w 2015 r.

Nakłady inwestycyjne

Tabela 26. Nakłady inwestycyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln USD) *

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Projekt Victoria	62	60	103,3	15	22	13	12
Projekt Sierra Gorda Oxide	17	12	141,7	6	4	4	3
Usuwanie nadkładu i pozostałe	167	166	100,6	38	43	50	36
Ajax	44	52	84,6	15	10	12	7
Razem	290	290	100,0	74	79	79	58
Przepływy do Sierra Gorda S.C.M.	245	666	36,8	83	63	44	55

* wg wydatkowanych środków

Tabela 27. Nakłady inwestycyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln PLN) *

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Projekt Victoria	235	191	123,0	59	83	48	45
Projekt Sierra Gorda Oxide	64	38	168,4	19	19	15	11
Usuwanie nadkładu i pozostałe	633	529	119,7	191	151	156	135
Ajax	169	166	101,8	57	39	45	28
Razem	1 101	924	119,2	412	253	219	217
Przepływy do Sierra Gorda S.C.M.	929	2 117	43,9	322	238	163	206

* wg wydatkowanych środków

Nakłady inwestycyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. w 2015 r. wyniosły 290 mln USD i utrzymały się na poziomie roku ubiegłego. Ponad 50% nakładów zostało poniesionych w kopalni Robinson i obejmowały one głównie prace związane z usuwaniem nadkładu.

Nakłady związane z projektem Victoria w kwocie 62 mln USD dotyczyły opracowania dokumentacji technicznej, rozpoczęcia budowy infrastruktury, w tym podstacji energetycznej i składowiska skały oraz programu wierceń.

Nakłady dotyczące projektu Sierra Gorda Oxide (17 mln USD) obejmowały prace związane z przygotowaniem dokumentacji technicznej oraz testy procesu technologicznego. Na obecnym etapie projekt realizowany jest przez KGHM INTERNATIONAL LTD. Bazowy scenariusz realizacji inwestycji zakłada docelowe włączenie projektu Sierra Gorda Oxide w struktury Sierra Gorda S.C.M. i realizację projektu wspólnie z Sumitomo. Wszystkie nakłady związane z projektem, do momentu przystąpienia do projektu Sumitomo, ponoszone są przez KGHM INTERNATIONAL LTD.

W 2015 r. Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD. kontynuowała finansowanie kopalni Sierra Gorda w kwocie 245 mln USD, które związane było z kontynuacją fazy rozruchu operacji w celu osiągnięcia zakładanych mocy produkcyjnych. Wpływ na poziom finansowania miało również kształtowanie się niekorzystnych warunków makroekonomicznych w szczególności niskich cen miedzi i molibdenu.

Nakłady inwestycyjne KGHM AJAX MINING INC. wyniosły 44 mln USD i poniesione zostały na przygotowanie dokumentacji technicznej oraz wniosku o pozwolenie środowiskowe, jak również na nabycie gruntów niezbędnych pod budowę infrastruktury zakładu górniczego.

Najważniejsze aktywa produkcyjne i projekty w segmencie

Kopalnia Robinson

Lokalizacja	Nevada, USA
Własność	100% Robinson Nevada Mining Company
Typ kopalni	odkrywkowa
Kopalina główna	ruda miedzi
Metale towarzyszące	złoto
Typ złoża	porfirowe/ skarnowe
Produkt końcowy	koncentrat miedzi
Zatrudnienie (31.12.2015 r.)	568

Kopalnia zlokalizowana jest w hrabstwie White Pine, w stanie Nevada, około 11 km na zachód od Ely (około 400 km na północ od Las Vegas), w paśmie górskim Egan, na średniej wysokości 2 130 m n.p.m., w pobliżu autostrady nr 50.

Kopalnia obejmuje 3 obszary górnicze: Liberty, Tripp-Veteran oraz Ruth, w którym prowadzi się produkcję. Ruda jest wydobywana konwencjonalnymi metodami odkrywkowymi, a następnie przerabiana na koncentrat miedzi i złota w zakładzie przeróbki.

Kopalnia Morrison (wchodząca w skład kopalń Zagłębia Sudbury)

Lokalizacja	Zagłębie Sudbury, Ontario, Kanada
Własność	100% FNX Mining Company
Typ kopalni	podziemna
Kopalina główna	ruda miedzi
Metale towarzyszące	nikiel, platyna, pallad, złoto
Typ złoża	spągowe (footwall)/ kontaktowe Ni
Produkt końcowy	ruda miedzi
Zatrudnienie (31.12.2015 r.)	263

Kopalnia znajduje się w granicach miasta Sudbury, w prowincji Ontario w Kanadzie, na zachodniej granicy bogato zmineralizowanej części północnego pasma (North Range) kompleksu skał magmowych SIC (Sudbury Igneous Complex) w Zagłębiu Sudbury. Jest on eliptyczną strukturą o długości 60 km i szerokości 30 km, która związana jest ze znaczącymi ekonomicznie zasobami niklu, miedzi, platyny, palladu, złota i innych metali.

Złoże jest udostępnione oraz eksploatowane za pomocą dzierżawionej infrastruktury przyległej kopalni Craig należącej do Xstrata Nickel. W złożu Morrison najpowszechniej występuje mineralizacja

w formie żyłowej. Eksploatacja prowadzona jest na poziomie 4 030 (ok. 1 228 m) przy pomocy technik górniczych uzależnionych od geometrii złoża. Prowadzone jest rozpoznanie wierceniami niższej partii złoża powyżej poziomu 4 700 (ok. 1 433 m). Całość rudy wydobywanej z kopalni jest przerabiana w zakładzie Clarabelle w Sudbury, należącym do Vale.

DMC – usługi górnicze

Pod marką DMC Mining Services, grupa spółek FNX Mining Company Inc., Raise Boring Mining Services S.A. de C.V. oraz DMC Mining Services Corporation świadczy usługi w zakresie głębinienia szybów, robót przygotowawczych, budowy naziemnych i podziemnych obiektów kopalni, wiertnictwa górniczego, drążenia tuneli na potrzeby budownictwa ogólnego oraz usług inżynierskich.

Projekt Victoria

Lokalizacja	Sudbury Basin, Ontario, Kanada
Własność	100% KGHM INTERNATIONAL LTD.
Typ kopalni	podziemna
Kopalina główna	ruda miedziowo-niklowa
Metale towarzyszące	złoto, platyna i pallad
Czas życia kopalni	13 lat
Produkt końcowy	koncentrat miedzi, koncentrat niklu
Prognozowana produkcja	16 tys. t Ni, 15 tys. t Cu
Rozpoczęcie produkcji	Rozpoczęcie eksploatacji w 2021 r., pełna zdolność produkcyjna w 2023 r.

Projekt zlokalizowany jest w kanadyjskiej prowincji Ontario, w odległości około 35 km na zachód od miasta Sudbury. W 2002 r. nabyto prawa do złóż mineralnych na obszarze Victoria i rozpoczęto prace poszukiwawcze na tym terenie. Zasoby geologiczne projektu (w kategoriach zmierzone, wskazane i wnioskowane) szacowane są na 13,6 mln t rudy, o średnich zawartościach 2,6% Cu, 2,7% Ni oraz 8,3 g/t sumy metali towarzyszących. Całość rudy wydobywanej z kopalni będzie przerabiana w zakładzie Clarabelle w Sudbury, należącym do Vale. Obecny scenariusz rozwoju projektu zakłada udostępnienie złoża przez 2 szyby (szyb eksploatacyjny oraz szyb wentylacyjny).

W 2015 r. zakończono przygotowywanie kompleksowego dokumentu technicznego opisującego

proces budowy kopalni. Zgodnie z wcześniejszymi deklaracjami Zarządu spółki, na terenie projektu Victoria w 2015 r. przeprowadzono dodatkowe prace eksploracyjne ukierunkowane na potwierdzenie potencjału ciągłości mineralizacji poniżej obecnie zidentyfikowanej strefy złożowej. W ramach prowadzonych prac nakierowanych na udokumentowanie ekonomicznej mineralizacji miedzi na poziomie poniżej 2000 m wykonano dwa wielodenne otwory rdzeniowe (w całym programie prac pobranych zostanie łącznie sześć intersekcji złożowych) prowadzone do głębokości około 2200 m poniżej powierzchni terenu. Analizy uzyskanych w ramach realizowanych prac wiertniczych rdzeni, dały pozytywne wyniki. Uzyskano m.in. rdzeń wiertniczy charakteryzujący się, na długości ponad 30 m, mineralizacją przekraczającą poziom 6,5% Cu, 2,2% Ni oraz 33,9g/t TPM.

Ponadto w 2015 r. trwały prace mające na celu przygotowanie infrastruktury powierzchniowej, m.in. ukończono budowę stacji transformatorów, aktualnie realizowane są prace mające na celu podłączenie sieci wysokiego napięcia.

W związku z bieżącą sytuacją makroekonomiczną Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. podjął decyzję skutkującą modyfikacją wcześniej przyjętego harmonogramu projektu.

Projekt Ajax

Lokalizacja	Kamloops, Kolumbia Brytyjska, Kanada
Własność	KGHM INTERNATIONAL LTD. 80%; Abacus Mining and Exploration Inc. 20%
Typ kopalni	odkrywkowa
Kopalina główna	ruda miedzi
Metale towarzyszące	metale szlachetne (złoto i srebro)
Czas życia kopalni	18 lat
Produkt końcowy	koncentrat miedzi
Prognozowana produkcja	58 tys. t Cu, 125 tys. oz Au
Rozpoczęcie produkcji	harmonogram budowy i data pierwszej produkcji koncentratu miedzi zostanie ustalona po otrzymaniu niezbędnych pozwoleń

Projekt Ajax zlokalizowany jest w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie, w odległości 400 km na północny-wschód od Vancouver w bliskim sąsiedztwie miasta Kamloops. Projekt zakłada budowę kopalni odkrywkowej miedzi i złota oraz zakładu wzbogacania rud wraz z towarzyszącą infrastrukturą. W styczniu 2012 r. spółka Abacus Mining and Exploration Inc. przygotowała studium wykonalności, na podstawie którego określono wstępne warunki ekonomiczne tego przedsięwzięcia. Ze względu na istotne ryzyko nieotrzymania pozwolenia środowiskowego w oparciu o przyjęte założenia technologiczne projektu, w tym lokalizację podstawowych obiektów infrastruktury zakładu górniczego, przystąpiono do przeglądu założeń studium wykonalności z 2012 r. względem zidentyfikowanych ryzyk oraz możliwości zwiększenia

wartości projektu. 13 stycznia 2016 r. opublikowano Zaktualizowane Studium Wykonalności, zastępujące wcześniejszą jego wersję datowaną na dzień 6 stycznia 2012 r. Zaktualizowane Studium Wykonalności uwzględnia zmiany w projekcie, zgodnie z którymi infrastruktura kopalni została oddalona od zabudowań miasta Kamloops, wprowadzono ulepszenia do rozwiązań technologicznych i zwiększono dzienną zdolność produkcyjną zakładu przerobczego z 60 do 65 tysięcy t.

Na podstawie wykonanych dotychczas prac wiertniczych dokonano zwiększenia względem studium wykonalności z 2012 r. zasobów geologicznych w kategorii Measured and Indicated do poziomu 568 mln t o zawartości 0,26% miedzi,

0,18 g/t złota i 0,35 g/t srebra wobec 512 mln t rudy o zawartości 0,31% miedzi i 0,19 g/t złota w studium wykonalności z 2012 r. Zasoby eksploatacyjne (mineral reserves w kategoriach proven & probable) zostały oszacowane na 426 mln t rudy o zawartości 0,29% miedzi, 0,19 g/t złota i 0,39 g/t srebra wobec 503 mln t zasobów eksploatacyjnych o zawartości 0,27% miedzi i 0,17 g/t złota w studium wykonalności z 2012 r.

Parametry inwestycyjne projektu, przed opodatkowaniem, kształtują się na poziomie: 429 mln USD NPV przy 8% stopie dyskonta, 13,4% IRR. W wariantcie bazowym inwestycja zwraca się po około sześciu i pół roku.

Wstępne nakłady inwestycyjne zostały oszacowane na poziomie 1 307 mln USD i są one skutkiem wprowadzenia kilku istotnych zmian technologicznych mających na celu zwiększenie odzysku metali w fazie przerobu, zmniejszenie kosztów operacyjnych i ograniczenie wpływu na środowisko (m.in. zmiany w systemach wstępnego kruszenia i systemach transportu rudy, rozwiązaniach technologicznych zastosowanych w zakładzie przeróbczym i składowisku odpadów flotacyjnych). Gotówkowy koszt produkcji C1 obliczono na poziomie USD 1,37/funt. Budowa kopalni potrwa dwa i pół roku od momentu rozpoczęcia budowy.

Harmonogram budowy i data pierwszej produkcji koncentratu miedzi zostanie ustalona po otrzymaniu niezbędnych pozwoleń. Obecnie KGHM AJAX MINING INC. koncentruje się na uzyskaniu wszelkich niezbędnych pozwoleń oraz kontynuuje budowę dobrych relacji z ludnością rdzenną, jak i mieszkańcami miasta Kamloops.

W dniu 10 września 2015 r. został złożony wniosek o pozwolenie środowiskowe. 20 listopada 2015 r. regulator zakończył z wynikiem pozytywnym ocenę wniosku pod względem formalnym, natomiast 18 stycznia 2016 r. rozpoczęto proces oceny merytorycznej wniosku, obejmujący 75-dniowy okres konsultacji społecznych, w których uczestniczą mieszkańcy miasta Kamloops i ludność rdzenna.

SEGMENT: SIERRA GORDA S.C.M.

Sierra Gorda S.C.M. jest wspólnym przedsięwzięciem KGHM INTERNATIONAL LTD. (55%) i spółek Grupy Sumitomo (45%). Spółka realizuje kluczowy, ze względu na skalę, projekt rozwojowy w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. - budowa jednej z największych kopalń miedzi, molibdenu i złota na świecie. Złoże Sierra Gorda jest jednym z największych na świecie złóż miedziowo-molibdenowych, obejmującym zarówno siarczkowe, jak i znajdujące się ponad nimi tlenkowe rudy miedzi. W 2015 r. spółka uruchomiła produkcję komercyjną.

Wyniki produkcyjne i operacyjne

Poniższe informacje produkcyjne i finansowe zostały zaprezentowane w oparciu o pełny udział (100%), chyba że oznaczono inaczej.

Kopalnia Sierra Gorda rozpoczęła produkcję miedzi 30 lipca 2014 r., natomiast molibdenu 14 kwietnia 2015 r. Poziom produkcji komercyjnej osiągnięto pod koniec drugiego kwartału 2015 r., co warunkowało przejście kopalni do fazy operacyjnej. W związku z tym poniższe zestawienie wraz z następującym po nim komentarzem, dotyczy drugiego półrocza 2015 r. Ponadto dla zachowania porównywalności w przyszłych okresach sprawozdawczych, uwzględniono również dane produkcyjne za cały 2015 r.

Tabela 28. Wyniki produkcyjne segmentu Sierra Gorda S.C.M. *

	J.m.	2015	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Miedź **	tys. t	84	24	22	21	17
Molibden **	tys. t	7	3	2	2	-

* oprócz miedzi i molibdenu kopalnia produkuje również złoto oraz srebro – metale o mniejszym znaczeniu (12% przychodów ze sprzedaży)

** metal platynowy w koncentracie

Kopalnia Sierra Gorda systematycznie poprawia wyniki produkcyjne. Produkcja miedzi w czwartym kwartale 2015 r. wyniosła 24 tys. t. Wzrost o 9% w relacji do trzeciego kwartału 2015 r. osiągnięto w wyniku poprawy wskaźników technologicznych, w tym przede wszystkim uzysku metali. Zanotowano poprawę w zakresie dziennego przerobu rudy oraz efektywności wykorzystania maszyn i urządzeń.

Pomimo poprawy wyników produkcyjnych, w związku z trwającym procesem dochodzenia do pełnych zdolności produkcyjnych, kopalnia narażona była na liczne nieplanowane przestoje wynikające z awarii oraz wydłużonego okresu ponownego startu instalacji produkcyjnych.

W ramach trwającego rozruchu kopalni, zidentyfikowano usterki i na tej podstawie określono zakres niezbędnych modernizacji. Większość modyfikacji została zaimplementowana na początku 2016 r., a pozostałe zmiany powinny zostać wprowadzone zgodnie z planowanym terminem. Wprowadzane modernizacje powinny zapewnić stabilny przerób rudy zgodnie z zaprojektowanym poziomem (110 tys. t dziennie), a w konsekwencji zakończenie rozruchu kopalni w pierwszym półroczu 2016 r.

Opóźnienie w dochodzeniu do pełnych zdolności produkcyjnych nie pozostało bez wpływu na poziom kosztu gotówkowego produkcji miedzi (C1), który w okresie półrocznym wyniósł 2,58 USD/funt. Niekorzystny wpływ na C1 miała wycena produktów ubocznych, w tym przede wszystkim molibdenu, którego ceny spadły o 32% w relacji do pierwszego półrocza 2015 r.

Tabela 29. Gotówkowy koszt produkcji miedzi w segmencie Sierra Gorda S.C.M.

	J.m.	2015	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Gotówkowy koszt produkcji miedzi – C1*	USD/funt	2,58	2,56	2,60	-	-

* jednostkowy koszt produkcji miedzi C1 - gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej, uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urabku, podatek od kopalni, koszty transportu, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną koncentratu (TC/RC), pomniejszony o wartość produktów ubocznych

Kalkulacja kosztu gotówkowego produkcji miedzi podlegała modyfikacji w celu dostosowania specyfiki kopalni w fazie rozruchu, do standardów kalkulacji C1 w branży. Zmiany polegały na uwzględnieniu dodatkowych kosztów związanych z przerobem koncentratu molibdenowego. W związku z tym koszt C1 za trzeci kwartał 2015 r. uwzględniony w niniejszym sprawozdaniu (2,60 USD/funt) jest wyższy od zaprezentowanego w raporcie skonsolidowanym za trzeci kwartał 2015 r. (2,44 USD/funt).

Wyniki finansowe segmentu obejmują zrealizowane wyniki operacyjne spółki Sierra Gorda S.C.M. proporcjonalnie do posiadanego udziału (55%), skutki ostatecznego rozliczenia ceny nabycia Quadra FNX LTD. (obecnie KGHM INTERNATIONAL LTD.) w odniesieniu do projektu Sierra Gorda oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów segmentu dokonane na poziomie Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Na koniec 2015 r. przeprowadzono test na utratę wartości bilansowej aktywów segmentu. Główną przesłankę testu stanowiła utrzymująca się od dłuższego czasu niekorzystna sytuacja na rynku metali, czego odzwierciedleniem jest dotychczasowy spadek cen oraz obniżenie prognoz w tym zakresie na najbliższe lata.

W związku z powyższym dokonano odpisu w kwocie brutto 4 399 mln PLN na który składa się odpis dokonany na poziomie Sierra Gorda w wysokości 2 004 mln PLN oraz dodatkowy odpis na poziomie Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w wysokości 2 395 mln PLN. Łączny odpis netto wyniósł 3 790 mln PLN i obciążył wynik netto segmentu. Ostatecznie segment odnotował stratę netto w wysokości 4 455 mln PLN.

Sierra Gorda S.C.M. sporządza rachunek zysków lub strat z działalności od momentu rozpoczęcia produkcji na poziomie komercyjnym, tj. od 1 lipca 2015 r., w związku z tym poniższe tabele prezentują podstawowe wyniki finansowe za II półrocze 2015 r. Ponadto w celu ułatwienia analizy, oprócz wyników segmentu zawierających skutki rozliczenia ceny nabycia oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów na poziomie Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., zaprezentowano również wyniki operacyjne zrealizowane przez spółkę Sierra Gorda S.C.M., w oparciu o pełny udział własnościowy (100%) oraz przy uwzględnieniu odpisów dokonanych na poziomie tej spółki.

Dane zostały przeliczone z USD na PLN po kursie 3,8588 USD/PLN ustalonym jako średnia arytmetyczna bieżących kursów średnich ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca drugiego półrocza 2015 r., za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych na koniec 2015 r., przeliczonych w oparciu o kurs na dzień 31 grudnia 2015 r., tj. 3,9011 USD/PLN.

Tabela 30. Wyniki operacyjne segmentu i spółki Sierra Gorda S.C.M. (mln USD)

	2015 Segment (55%)*	2015 Spółka (100%)**	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Przychody ze sprzedaży	158	286	158	128	-	-
Koszty podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	(1 403)	(1 399)	(1 185)	(214)	-	-
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	(1 124)	(928)	(928)	-	-	-
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	(1 245)	(1 113)	(1 027)	(86)	-	-
Wynik netto	(1 144)	(927)	(796)	(131)	-	-
Amortyzacja (ujęta w wyniku netto)	95	137	71	66	-	-
EBITDA***	(1 150)	(976)	(956)	(20)	-	-
Skorygowana EBITDA****	(26)	(48)	(28)	(20)	-	-

* wyniki segmentu uwzględniające wyniki operacyjne Sierra Gorda S.C.M. proporcjonalnie do posiadanych udziałów (55%), rozliczenie ceny nabycia oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych na poziomie Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

** wyniki spółki Sierra Gorda S.C.M. (100%) w oparciu o statutowe sprawozdanie tej spółki z uwzględnionym odpisem z tytułu utraty wartości aktywów trwałych na poziomie Sierra Gorda S.C.M.

*** EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

**** Skorygowana EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpisy (- odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Tabela 31. Wyniki operacyjne segmentu i spółki Sierra Gorda S.C.M. (mln PLN) *

	2015 Segment (55%)*	2015 Spółka (100%)**	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Przychody ze sprzedaży	608	1 105	625	480	-	-
Koszty podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	(5 463)	(5 437)	(4 637)	(800)	-	-
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	(4 385)	(3 619)	(3 619)	-	-	-
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	(4 855)	(4 332)	(4 012)	(320)	-	-
Wynik netto	(4 455)	(3 603)	(3 112)	(491)	-	-
Amortyzacja (ujęta w wyniku netto)	369	529	281	248	-	-
EBITDA***	(4 486)	(3 803)	(3 731)	(72)	-	-
Skorygowana EBITDA ****	(101)	(184)	(112)	(72)	-	-

* wyniki segmentu uwzględniające wyniki operacyjne Sierra Gorda S.C.M. proporcjonalnie do posiadanych udziałów (55%), rozliczenie ceny nabycia oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych na poziomie Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

** wyniki spółki Sierra Gorda S.C.M. (100%) w oparciu o statutowe sprawozdanie tej spółki z uwzględnionym odpisem z tytułu utraty wartości aktywów trwałych na poziomie Sierra Gorda S.C.M.

*** EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

**** Skorygowana EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpisy (- odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Zaprezentowane poniżej podsumowanie wyników finansowych uwzględnia przychody i koszty na podstawie statutowego sprawozdania Sierra Gorda S.C.M., tj. w oparciu o pełny udział (100%) i bez uwzględniania skutków rozliczenia ceny nabycia oraz dodatkowego odpisu z tytułu przeszacowania dokonanego na poziomie Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

W okresie pierwszych sześciu miesięcy od rozpoczęcia produkcji komercyjnej Sierra Gorda S.C.M. zrealizowała przychody na poziomie 286 mln USD (1 105 mln PLN). Pomimo niesprzyjającej sytuacji na rynku metali, w czwartym kwartale 2015 r. zanotowano przyrost przychodów o 30 mln USD, tj. o 23% w relacji do trzeciego kwartału 2015 r. Wzrost był wynikiem zwiększenia wolumenu sprzedaży, w tym przede wszystkim molibdenu, co przekłada się na wzrost przychodów ze sprzedaży tego metalu o 24 mln USD.

Wolumen oraz przychody w podziale na poszczególne produkty zaprezentowano w rozdziale dotyczącym sprzedaży w Grupie Kapitałowej (Rozdział 7.2 niniejszego sprawozdania).

Negatywny wpływ na poziom przychodów miała sytuacja na rynku metali, a zwłaszcza molibdenu, którego przecena dotknęła w większym stopniu niż miedź.

Koszty podstawowej działalności operacyjnej zrealizowane przez spółkę Sierra Gorda S.C.M. wyniosły 1 399 mln USD (5 437 mln PLN). Poza odpisem dokonany na poziomie spółki w kwocie (928) mln USD tj. (3 619) mln PLN oraz kosztami ogólnego zarządu i sprzedaży w łącznej kwocie 84 mln USD (325 mln PLN), do największych pozycji należą:

- usługi obce, w tym głównie kontrakty związane z obsługą kopalni oraz zakładu przerobu rudy (remonty maszyn i urządzeń, świadczenia w zakresie obsługi socjalno-bytowej pracowników kopalni, catering, transport, dzierżawa sprzętu pomocniczego),
- amortyzacja, w tym amortyzacja nakładów poniesionych na udostępnianie złoża,
- materiały, energia i paliwa.

Wymienione powyżej koszty usług obcych, amortyzacji oraz materiałów, energii i paliwa stanowiły łącznie ponad 60% kosztów przed odpisami z tytułu utraty wartości aktywów oraz pomniejszeniem o kapitalizowane koszty związane z przygotowaniem złoża do przyszłej eksploatacji.

Wskaźnik EBITDA skorygowany o odpis z tytułu utraty wartości aktywów trwałych wyniósł (48) mln USD tj. (101) mln PLN. Negatywna wartość EBITDA jest skutkiem niskich notowań metali oraz wspomnianego powyżej trwającego rozruchu kopalni.

Nakłady inwestycyjne

W okresie styczeń-grudzień 2015 r. wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne, uwzględnione w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wyniosły 527 mln USD (2 034 mln PLN), w tym na odtworzenie majątku wydatkowano 120 mln USD, a 312 mln USD stanowiły wydatki związane z udostępnianiem do eksploatacji kolejnych partii złoża.

Głównym źródłem finansowania wydatków inwestycyjnych w 2015 r. były wpływy z tytułu podwyższenia kapitału, które wyniosły 445 mln USD, z czego na Grupę KGHM Polska Miedź S.A. przypada 245 mln USD. W 2015 r. Sierra Gorda S.C.M.

nie korzystała z finansowania w formie pożyczki właścicielskiej. Wartość bilansowa pożyczek otrzymanych w poprzednich okresach, na koniec 2015 r. wyniosła 3 490 mln USD, w tym 703 mln USD stanowiły odsetki w wartości nominalnej.

Opis kopalni i projektu Sierra Gorda

Lokalizacja	Region II, Chile
Własność	55% KGHM INTERNATIONAL LTD, 45% spółki grupy Sumitomo: - Sumitomo Metal Mining Co., Ltd. (31,5%) - Sumitomo Corporation (13,5%)
Typ kopalni	odkrywkowa
Kopalina główna	ruda miedzi
Metale towarzyszące	molibden, złoto
Czas życia kopalni	19 lat dla obecnego złoża z możliwością wydłużenia eksploatacji do 40 lat z uwzględnieniem nowych złóż
Produkt końcowy	koncentrat miedzi, koncentrat molibdenu
Prognozowana produkcja	ok. 220 tys. t Cu, 11 tys. t Mo, 2 t Au rocznie
Rozpoczęcie produkcji	2014 r.; rozpoczęcie produkcji komercyjnej - 1 lipca 2015 r.

Kopalnia Sierra Gorda zlokalizowana jest na pustyni Atacama, na obszarze administracyjnym Sierra Gorda w regionie Antofagasta, na północy Chile ok. 60 km na południowy zachód od miasta Calama. Kopalnia położona jest na poziomie 1 700 m n.p.m., w odległości 4 km od miejscowości Sierra Gorda. Produkowane koncentraty miedzi i molibdenu są przewożone do portu Antofagasta, a stamtąd wysyłane drogą morską do hut na świecie.

Rozwój projektu Sierra Gorda zakłada dwie fazy inwestycyjne. Pierwsza faza obejmowała budowę konwencjonalnej kopalni odkrywkowej (urabianie za pomocą materiałów wybuchowych oraz koparek, ładunek oraz transport rudy do przeróbki), infrastruktury (m.in. staw osadowy, linia energetyczna, rurociąg wody słonej) oraz zakładu przeróbki z instalacją separacji koncentratu molibdenu (kruszarki wysokociśnieniowe, młyny kulowe i konwencjonalna flotacja) o mocy przerobowej 110 tys. t rudy dziennie.

Faza druga obejmuje zwiększenie zdolności przerobowych zakładu przeróbki do co najmniej 220 tys. t rudy dziennie. W kwietniu 2015 r. rozpoczął produkcję zakład przeróbki molibdenu, a od 1 lipca 2015 r. kopalnia Sierra Gorda rozpoczęła produkcję komercyjną (od tego momentu sporządza sprawozdanie z zysków lub strat z działalności). Nadal trwa okres osiągania docelowych zdolności produkcyjnych zakładu przerobczego, w ramach którego prowadzona jest optymalizacja i weryfikacja założeń technicznych istniejącej infrastruktury. W konsekwencji tych działań, pod koniec 2015 r. zanotowano maksymalną wielkość dziennego przerobu na poziomie ponad 130 tys. t rudy dziennie. Po okresie rozruchu, który ze względu na przeprowadzony proces optymalizacji zakończy się w 2016 r., kopalnia będzie produkowała rocznie 120 tys. t miedzi i 40-50 mln funtów molibdenu w pierwszych latach działalności.

W 2015 r. przeprowadzono proces optymalizacji założeń projektowych mających na celu zredukowanie nakładów kapitałowych oraz poprawę efektywności funkcjonowania zakładu po zakończeniu drugiej fazy projektu oraz rozpoczęto prace nad opracowaniem podstawowej dokumentacji technicznej drugiej fazy. Dodatkowo zakładane jest wydłużenie okresu życia kopalni poprzez zagospodarowanie zmineralizowanych obszarów Pampa Lina oraz Salvadora przylegających do kopalni Sierra Gorda w oparciu o infrastrukturę drugiej fazy inwestycji.

Zagospodarowanie zgromadzonej w trakcie budowy i rozwoju kopalni Sierra Gorda rudy tlenkowej jest celem projektu Sierra Gorda Oxide. Rozpatrywane jest odzyskiwanie metalu w instalacji z wykorzystaniem technologii SX/EW. Ruda tlenkowa składowana jest obecnie do późniejszego ługowania. W 2015 r. prowadzono zaawansowane prace inżynierskie oraz prace projektowe związane z wyborem alternatywnej koncepcji realizacji projektu maksymalizującej jego wartość ekonomiczną. Na obecnym etapie projekt realizowany jest przez KGHM INTERNATIONAL LTD. Bazowy scenariusz realizacji inwestycji zakłada docelowe włączenie projektu Sierra Gorda Oxide w struktury Sierra Gorda S.C.M. i realizację projektu wspólnie z Sumitomo. Wszystkie nakłady związane z projektem, do momentu przystąpienia do projektu Sumitomo, ponoszone są przez KGHM INTERNATIONAL LTD.

POZOSTAŁE SEGMENTY

Spółki ujęte w pozostałych segmentach to podmioty o bardzo zróżnicowanych przedmiotach działalności. Mają one między innymi charakter inwestycji kapitałowych, bądź pełnią ważną rolę w realizacji polityki społecznej odpowiedzialności biznesu. Segment ten obejmuje również spółki przeznaczone do restrukturyzacji i dezinvestycji. W segmencie zostały ponadto umieszczone fundusze inwestycyjne zamknięte aktywów niepublicznych oraz ich spółki portfelowe (w tym tworzące Polską Grupę Uzdrowisk).

Wyniki operacyjne

Tabela 32. Wyniki operacyjne pozostałych segmentów (mln PLN)*

	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Przychody ze sprzedaży	6 594	6 867	96,0	1 701	1 523	1 779	1 591
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	(6 541)	(6 951)	94,1	(1 691)	(1 513)	(1 754)	(1 582)
Wynik netto na sprzedaży (EBIT)	53	(84)	x	10	9	25	9
Wynik netto	(49)	26	x	(29)	(16)	(55)	51
Amortyzacja (ujęta w wyniku netto)	228	230	99,1	60	55	54	59
Nakłady inwestycyjne **	327	275	118,9	114	74	53	86
EBITDA***	281	146	192,5	70	65	79	67
Skorygowana EBITDA ****	279	144	193,8	69	64	79	67

* przed korektami konsolidacyjnymi

** wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

*** EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto)

**** Skorygowana EBITDA = EBIT (wynik na sprzedaży netto) + amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpisy (- odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

W 2015 r. w pozostałych segmentach odnotowano zysk netto na sprzedaży, przed uwzględnieniem korekt konsolidacyjnych, w wysokości 53 mln zł, co stanowi znaczną poprawę w stosunku do 2014 r., w którym odnotowano stratę netto na sprzedaży w wysokości 84 mln zł.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych, ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych, wpłynęły na powstanie straty netto w wysokości 49 mln PLN. Największy wpływ na powstanie straty miały odpisy dokonane w związku z podjęciem decyzji o zaprzestaniu realizacji projektu przez spółkę KGHM Kupfer AG, związanego z poszukiwaniem złóż rud miedzi na obszarach koncesyjnych Weisswasser i Weisswasser II w Niemczech, w kwocie 62 mln PLN (brak przesłanek geologicznych dla kontynuowania poszukiwań).

W 2014 r. zysk netto pozostałych segmentów wyniósł 26 mln PLN i wynikał głównie ze zwiększenia wartości aktywów funduszu KGHM I FIZAN - spółek tworzących Polską Grupę Uzdrawisk, na skutek aktualizacji wyceny.

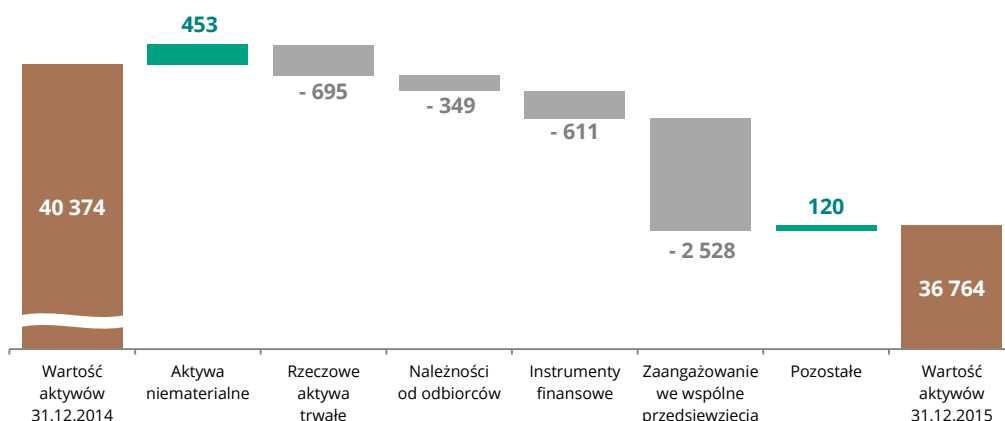
7.5. Sytuacja majątkowa

Aktywa

Na koniec 2015 r. suma aktywów w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej obniżyła się w stosunku do końca 2014 r. o 3 610 mln PLN (9%).

Tabela 33. Aktywa krótkoterminowe i długoterminowe (mln PLN)

	31.12.2015	31.12.2014	Dynamika 31.12.14=100	30.09.2015	30.06.2015	31.03.2015
Rzeczowe aktywa trwałe	16 926	17 621	96,1	18 454	17 909	18 091
Aktywa niematerialne	3 371	2 918	115,5	3 428	3 306	3 101
Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia	8 066	10 594	76,1	12 018	11 912	11 822
Instrumenty finansowe	1 438	2 049	70,2	1 598	1 879	1 915
Aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	557	535	104,1	656	581	760
Zapasy	3 382	3 362	100,6	3 767	3 890	3 678
Należności od odbiorców	1 541	1 890	81,5	1 247	1 281	1 555
Należności z tytułu podatków	542	445	121,8	284	286	478
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	461	475	97,1	941	780	876
Pozostałe aktywa	480	485	99,0	562	602	505
RAZEM AKTYWA	36 764	40 374	91,1	42 955	42 426	42 781

Wykres 17. Zmiana wartości aktywów w 2015 r. (mln PLN)

Najistotniejsze zmiany w zakresie aktywów w 2015 r.

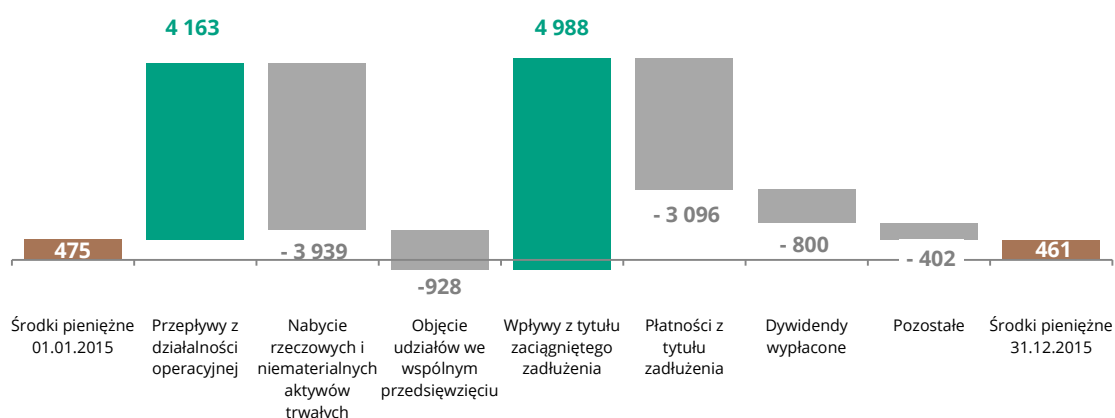
Pozycja	Główne przyczyny zmian
Zaangażowanie we wspólne przedsięwzięcia	<p>Spadek wartości o 2 528 mln PLN (o 24%) w związku ze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>spadkiem wartości wspólnych przedsięwzięć o 3 801 mln PLN</u>, w tym Sierra Gorda S.C.M. o 3 799 mln PLN (wartość inwestycji na koniec 2015 r. wynosiła 534 mln PLN, na koniec 2014 r. 4 333 mln PLN); Na zmianę wartości inwestycji Sierra Gorda S.C.M. wpłynęły głównie : <ul style="list-style-type: none"> - straty z wyceny metodą praw własności w kwocie 4 455 mln PLN, - odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w wysokości 671 mln PLN - objęcie udziałów w podwyższonym kapitale w wysokości 928 mln PLN, - dodatnie różnice kursowe z przeliczenia w kwocie 509 mln PLN; (szczegółowa informacja nt. inwestycji Sierra Gorda i odpisach z tytułu utraty jej wartości została umieszczona w opisie segmentu Sierra Gorda w Rozdziale 7.4 niniejszego sprawozdania oraz w Części 6 Sprawozdania finansowego); – <u>wzrostem wartości pożyczek udzielonych na rzecz Sierra Gorda S.C.M. przez Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD. na realizację projektu górniczego o kwotę 1 273 mln PLN</u>; Wzrost wynika z naliczonych odsetek w wysokości 466 mln PLN i dodatnich różnic kursowych z przeliczenia w kwocie 807 mln PLN.
Instrumenty finansowe	<p>Spadek wartości o 611 mln PLN, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – spadek o 352 mln PLN z tytułu wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, na co wpływ miał odpis z tytułu utraty wartości akcji TAURON Polska Energia S.A. notowanych na GPW w wysokości 395 mln PLN, – spadek o 367 mln PLN z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, przy wzroście długoterminowych aktywów finansowych – należności finansowych z tytułu opłaty za zarządzanie Sierra Gorda S.C.M. w wysokości 110 mln PLN.
Aktywa niematerialne	<p>Wzrost o 453 mln PLN, głównie w wyniku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wzrostu wartości aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych o kwotę 390 mln PLN (uwzględnia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości 208 mln PLN i dodatnie różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych w wysokości 214 mln PLN), – wzrostu praw do wody w Chile o kwotę 25 mln PLN (uwzględnia dodatnie różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych w wysokości 27 mln PLN). <p>Istotne kwoty nakładów na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych (uwzględniające odpisy z tytułu utraty wartości) rozpoznano w KGHM INTERNATIONAL LTD. :</p> <ul style="list-style-type: none"> – Projekt Victoria - stan nakładów na 31 grudnia 2015 r. wyniósł 1 489 mln PLN, w tym nakłady rozpoznane w 2015 r. 212 mln PLN, – Projekt Ajax - stan nakładów na 31 grudnia 2015 r. wyniósł 573 mln PLN, w tym nakłady poniesione w 2015 r. 143 mln PLN.

Rzeczowe aktywa trwałe

Spadek o 695 mln PLN, wynika głównie z dokonanych odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 2 425 mln PLN (w tym 2 417 mln PLN zostało ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej).
W 2015 r. poniesiono nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w wysokości 3 345 mln PLN, przy amortyzacji na poziomie 1 954 mln PLN.

Przepływy pieniężne**Tabela 34.** Przepływy pieniężne (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 31.12.14=100	IVQ'15	IIIQ'15	IIQ'15	IQ'15
Zysk/strata przed opodatkowaniem	(5 122)	3 098	x	(6 962)	147	1 116	577
Wyłączenia przychodów i kosztów:	9 644	2 100	x4,6	7 905	1 033	(69)	775
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	1 943	1 635	118,8	469	530	380	564
Strata z wyceny wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności	4 457	252	1 768,7	4 144	312	1	-
Odsetki od pożyczki dla wspólnych przedsięwzięć	(466)	(282)	165,2	(147)	(142)	(95)	(82)
Odsetki i prowizje od zadłużenia	201	142	141,5	29	31	88	53
Odpis/(odwrócenie odpisu) z tytułu utraty wartości	3 641	81	x45,0	3 427	211	3	-
Pozostałe korekty zysku przed opodatkowaniem	(132)	272	x	(17)	91	(446)	240
Podatek dochodowy zapłacony	(925)	(868)	106,6	(234)	(235)	(219)	(237)
Zmiana stanu kapitału obrotowego	566	519	109,1	61	19	393	93
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 163	4 849	85,9	770	964	1 221	1 208
Wydatki związane z aktywami górnictwami i hutniczymi	(3 553)	(3 112)	114,2	(1 052)	(897)	(803)	(801)
Wydatki na pozostałe rzeczowe i niematerialne aktywa trwałe	(386)	(322)	119,9	(166)	(77)	(54)	(89)
Płatności z tytułu pożyczek udzielonych wspólnym przedsięwzięciom	-	(1 628)	x	-	-	-	-
Objęcie udziałów we wspólnym przedsięwzięciu	(928)	(502)	184,9	(320)	(239)	(163)	(206)
Pozostałe	(39)	20	x	9	10	(43)	(15)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 906)	(5 544)	88,5	(1 529)	(1 203)	(1 063)	(1 111)
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	4 988	2 641	188,9	907	670	2 264	1 147
Płatności z tytułu zadłużenia	(3 096)	(1 240)	x2,5	(206)	(254)	(1 876)	(760)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(800)	(1 000)	80,0	(400)	-	(400)	-
Odsetki zapłacone	(232)	(136)	170,6	(24)	(29)	(162)	(17)
Pozostałe	4	(17)	x	(10)	4	3	7
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	864	248	x3,5	267	391	(171)	377
Przepływy pieniężne netto	121	(447)	x	(492)	152	(13)	474
Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(135)	58	x	12	9	(83)	(73)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(14)	(389)	3,6	(480)	161	(96)	401
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	475	864	55,0	941	780	876	475
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	461	475	97,1	461	941	780	876

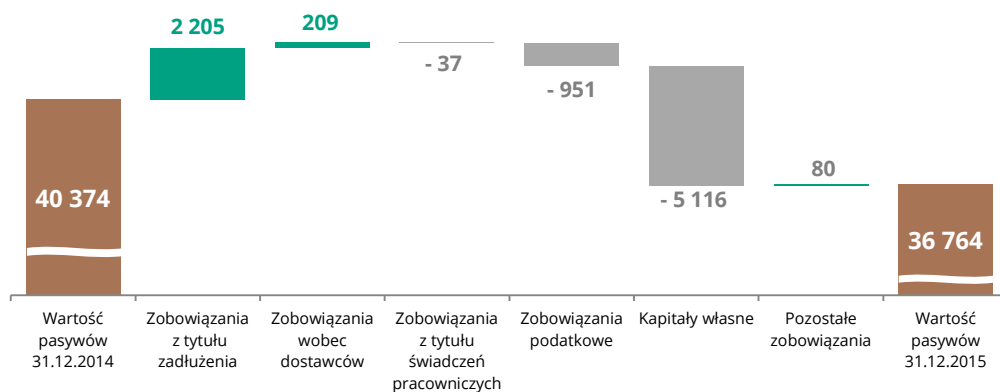
Wykres 18. Przepływy pieniężne w 2015 r. (mln PLN)

7.6. Źródła finansowania majątku

Na koniec 2015 r. udział kapitału własnego w sumie zobowiązań i kapitału własnego wyniósł 56%.

Tabela 35. Zobowiązania i kapitał własny (mln PLN)

	31.12.2015	31.12.2014	Dynamika 31.12.14=100	30.09.2015	30.06.2015	31.03.2015
KAPITAŁ WŁASNY	20 414	25 530	80,0	26 353	26 557	26 402
Kapitał akcyjny	2 000	2 000	100,0	2 000	2 000	2 000
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	(64)	377	x	53	129	191
Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	1 868	741	x2,5	1 458	1 616	1 403
Zyski zatrzymane	16 407	22 184	74,0	22 634	22 601	22 584
Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	20 211	25 302	79,9	26 145	26 346	26 178
Kapitał udziałowców niekontrolujących	203	228	89,0	208	211	224
Zobowiązania (krótko- i długoterminowe)	16 350	14 844	110,1	16 602	15 869	16 379
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	7 015	4 810	145,8	6 185	5 753	5 556
Zobowiązania wobec dostawców	1 418	1 209	117,3	1 209	1 287	1 029
Pochodne instrumenty finansowe	207	160	129,4	172	250	326
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 739	2 776	98,7	2 832	2 552	2 990
Zobowiązania podatkowe	1 476	2 427	60,8	2 283	2 411	2 744
Rezerwy na koszty likwidacji kopalń i innych obiektów	1 466	1 466	100,0	1 448	1 205	1 617
Pozostałe zobowiązania	2 029	1 996	101,7	2 473	2 411	2 117
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	36 764	40 374	91,1	42 955	42 426	42 781

Wykres 19. Zmiana wartości zobowiązań i kapitałów własnych w 2015 r. (mln PLN)

Istotne zmiany kapitału własnego i zobowiązań w 2015 r.

Pozycja	Główne przyczyny zmian
KAPITAŁ WŁASNY	Zmniejszenie o 5 116 mln PLN , na co wpływ miały głównie: <ul style="list-style-type: none"> - strata netto za 2015 r. w wysokości 5 009 mln PLN, - wypłata dywidendy z zysku za 2014 r. dla akcjonariuszy Jednostki Dominującej, w wysokości 800 mln PLN, przy dodatnich różnicach kursowych z przeliczenia sprawozdań jednostek zależnych i wspólnych przedsięwzięć w wysokości 1 070 mln PLN.
Zobowiązania podatkowe	Zmniejszenie o 951 mln PLN dotyczy głównie spadku zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 962 mln PLN (szczegóły w Rozdziale 7.9 niniejszego sprawozdania).
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Wzrost o 2 205 mln PLN wynika ze zwiększenia zadłużenia Jednostki Dominującej z tytułu kredytów bankowych w związku z finansowaniem projektów rozwojowych w Grupie oraz zabezpieczeniem środków na wypłatę dywidendy za 2014 r.
Zobowiązania wobec dostawców (krótkoterminowe)	Wzrost o 209 mln PLN , w tym wzrost o 114 mln PLN z tytułu zakupu, budowy środków trwałych i wartości niematerialnych.

7.7. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Aktywa warunkowe na koniec 2015 r. wynosiły 635 mln PLN i dotyczyły przede wszystkim otrzymanych przez Grupę Kapitałową gwarancji (dotyczących głównie należytego wykonania umów) w kwocie 310 mln PLN oraz należności wekslowych w kwocie 168 mln PLN.

Na koniec 2015 r. zobowiązania warunkowe wynosiły 1 780 mln PLN i dotyczyły głównie:

- zlecenia udzielenia gwarancji i poręczeń o wartości 1 281 mln PLN, w tym:
  - akredytywa w kwocie 536 mln PLN udzielona jako zabezpieczenie realizacji zobowiązania z tytułu długoterminowego kontraktu na dostawę energii elektrycznej dla Sierra Gorda S.C.M.,
  - gwarancje w kwocie 319 mln PLN udzielone jako dodatkowe zabezpieczenie należytego wykonania umów leasingu zawartych przez Sierra Gorda S.C.M.,
  - gwarancja w kwocie 64 mln PLN zabezpieczająca należyte wykonanie przyszłych zobowiązań środowiskowych Jednostki Dominującej związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most”,
  - akredytywa w kwocie 324 mln PLN zabezpieczająca należyte wykonanie przez KGHM INTERNATIONAL LTD. przyszłych zobowiązań środowiskowych związanych z rekultywacją terenu po zakończeniu eksploatacji kopalni Robinson, Podolsky oraz projektu Victoria;
- zobowiązanie wekslowe zabezpieczające należyte wykonanie przyszłych zobowiązań środowiskowych KGHM Polska Miedź S.A. związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji obiektu „Żelazny Most” w kwocie 256 mln PLN,
- zobowiązania z tytułu umów wdrożeniowych i racjonalizatorskich w kwocie 91 mln PLN,
- pozostałe tytuły o wartości 152 mln PLN.

Inne zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej o wartości 172 mln PLN stanowią:

- zobowiązania wobec jednostek samorządu terytorialnego w związku z rozbudową przez KGHM Polska Miedź S.A. zbiornika odpadów produkcyjnych w kwocie 118 mln PLN,
- zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego w kwocie 54 mln PLN.

7.8. Finansowanie w Grupie Kapitałowej

Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. zarządza zasobami finansowymi w oparciu o przyjętą „Politykę Zarządzania Płynnością Finansową”. Jej nadrzędnym celem jest umożliwienie utrzymywania ciągłości działania, poprzez zabezpieczenie dostępności środków pieniężnych wymaganych do realizacji celów biznesowych spółki, przy optymalizacji ponoszonych kosztów. Zarządzanie płynnością finansową polega na zapewnieniu odpowiedniej ilości środków pieniężnych w postaci gotówki oraz dostępnych linii kredytowych w krótkim, średnim i długim horyzoncie czasowym. Podmiotem wspierającym Zarząd w realizacji tej Polityki jest Komitet Płynności Finansowej, który został powołany w 2015 r.

Zadłużenie w Grupie Kapitałowej

Ogólne zadłużenie Grupy Kapitałowej z tytułu kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych na koniec 2015 r. wynosiło 7 015 mln PLN i wzrosło w stosunku do końca 2014 r. o 2 205 mln PLN (46%). Wzrost ten wynika ze zwiększenia zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Jednostkę Dominującą.

W 2015 r. kontynuowano proces konsolidacji finansowania zewnętrznego w Grupie Kapitałowej na poziomie Jednostki Dominującej, poprzez zrefinansowanie 700 mln USD zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. (200 mln USD kredytu

bankowego oraz 500 mln USD obligacji). Na koniec 2015 r. Grupa Kapitałowa nie posiadała zadłużenia z tytułu dłużnych papierów wartościowych, a zobowiązania KGHM Polska Miedź S.A. z tytułu kredytów i pożyczek (obejmujące m.in. zaciągnięcie transz kredytu na zrefinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD.) wynosiły 6 855 mln PLN. Na koniec 2014 r. zadłużenie Jednostki Dominującej z tytułu kredytów i pożyczek wynosiło 2 108 mln PLN.

Konsolidacja finansowania zewnętrznego jest podstawowym założeniem strategii finansowania Grupy Kapitałowej i jest zgodna z najlepszymi praktykami rynkowymi dla dużych międzynarodowych grup kapitałowych. Przyjęcie takiej strategii finansowania pozwala na:

- obniżenie kosztu obsługi finansowania zewnętrznego Grupy Kapitałowej,
- podwyższenie efektywności wykorzystania gotówki,
- zwiększenia przejrzystości struktury finansowania zewnętrznego Grupy,
- optymalizację kowenantów finansowych i niefinansowych funkcjonujących w Grupie Kapitałowej,
- zniesienie zabezpieczeń ustanowionych na majątku KGHM INTERNATIONAL LTD.

Strukturę długu netto Grupy Kapitałowej (wartości zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i papierów wartościowych pomniejszone o wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów) przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 36. Struktura długu netto Grupy Kapitałowej (mln PLN)

	31.12.2015	31.12.2014	Dynamika 31.12.2014=100	30.09.2015	30.06.2015	31.03.2015
Zobowiązania z tytułu:	7 015	4 810	145,8	6 185	5 753	5 556
Kredytów bankowych	*5 797	1 925	x 3,0	5 003	4 570	2 389
Pożyczek	1 183	1 067	110,8	1 145	1 141	1 154
Dłużnych papierów wartościowych	-	1 775	x	-	-	1 970
Pozostałe	35	43	81,4	37	42	43
Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty	461	475	97,05	941	780	876
Dług netto	6 554	4 335	151,2	5 244	4 973	4 680

* wykazane z uwzględnieniem zapłaconej prowizji przygotowawczej pomniejszającej zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów

Źródła finansowania w Grupie Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Jednostka Dominująca posiadała otwarte linie kredytowe oraz pożyczkę inwestycyjną z łącznym saldem dostępnego finansowania w równowartości 15 571 mln PLN, w ramach którego wykorzystano 6 855 mln PLN.

Pozostałe spółki Grupy posiadają linie kredytowe na kwotę ponad 260 mln PLN w ramach zawartych krótko- i długoterminowych umów kredytowych dostępnych w walucie PLN oraz EUR, których oprocentowanie oparte jest o zmienną stopę procentową WIBOR lub EURIBOR, powiększoną o marżę. Środki uzyskane w ramach ww. umów kredytowych służą finansowaniu kapitału obrotowego, są narzędziem wspierającym zarządzanie płynnością finansową oraz wspomagają finansowanie realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, których celem jest odtworzenie, modernizacja lub powiększenie wartości majątku trwałego Grupy.

Powyższe źródła w pełni zabezpieczają bieżące, średnio- oraz długoterminowe potrzeby płynnościowe Grupy Kapitałowej.

Źródła finansowania Jednostki Dominującej:

Niezabezpieczony odnawialny kredyt konsorcjalny na kwotę 2,5 mld USD z terminem zapadalności 10.07.2020 r. (z opcją przedłużenia o kolejny rok)	Umowa o finansowanie zawarta z konsorcjum banków w 2014 r. na kwotę 2,5 mld USD na okres 5 lat z dobrowolną opcją przedłużenia łącznie o kolejne 2 lata. W 2015 r. spółka uzyskała zgodę banków z konsorcjum na wydłużenie terminu zapadalności kredytu o 1 rok. Nowy termin zapadalności upływa dnia 10 lipca 2020 r. Środki pozyskane w ramach udzielonego kredytu przeznaczone są na finansowanie ogólnych celów korporacyjnych, w tym kontynuację realizacji projektów inwestycyjnych oraz refinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD.
Pożyczka inwestycyjna z Europejskiego Banku Inwestycyjnego na kwotę 2,0 mld PLN z terminem finansowania 12 lat	Umowa o finansowanie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym zawarta w 2014 r. na kwotę 2 mld PLN, z możliwością wykorzystania w PLN, EUR oraz USD. Pozostały okres dostępności transz na dzień bilansowy wynosi 5 miesięcy. Termin spłaty zaciągniętych transz upływa dnia 30 października 2026 r. Środki pozyskane w ramach udzielonej pożyczki przeznaczone są na finansowanie realizowanych przez Jednostkę Dominującą projektów inwestycyjnych związanych z modernizacją hutnictwa oraz rozbudową obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych „Żelazny Most”.

Kredyty bilateralne na kwotę do 3,8 mld PLN z okresem dostępności do 2 lat	Spółka posiada linie kredytowe w ramach zawartych umów bilateralnych na łączną kwotę 3,8 mld PLN. Są to kredyty obrotowe oraz w rachunku bieżącym z okresami dostępności do 2 lat. Terminy ważności umów są sukcesywnie przedłużane na kolejne okresy. Środki uzyskane w ramach ww. umów kredytowych służą finansowaniu kapitału obrotowego oraz są narzędziem wspierającym zarządzanie bieżącą płynnością finansową.
---	--

Wykorzystanie finansowania zewnętrznego na 31 grudnia 2015 r.

W 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. korzystała z finansowania dostępnego w ramach wszystkich wymienionych powyżej filarów. Ponadto spółka w ramach zarządzania kapitałem obrotowym podjęła działania mające wpływ na optymalizację procesu, poprzez wydłużenie terminów płatności za dostawy lub świadczone usługi, zgodnie z tendencją obserwowaną w branży wydobywczej. Jednocześnie, aby umożliwić dostawcom spółki otrzymanie zapłaty w terminie krótszym niż zapisany w kontraktach, banki współpracujące ze spółką przygotowały Program Finansowania Dostawców.

W poniższej tabeli zaprezentowano strukturę źródeł finansowania KGHM Polska Miedź S.A. wraz z poziomem jego wykorzystania.

Tabela 37. Kwota dostępnego i wykorzystanego finansowania zewnętrznego KGHM Polska Miedź S.A. (mln PLN)

Rodzaj kredytu/ pożyczki	Kwota dostępnego finansowania 31.12.2015	Kwota wykorzystania finansowania 31.12.2015*	Kwota wykorzystania finansowania 31.12.2014	Dynamika 31.12.2014=100
Niezabezpieczony odnawialny kredyt konsorcjalny	9 753	3 126	-	x
Pożyczka inwestycyjna	2 000	1 176	1 058	111,2
Kredyty obrotowe i w rachunku bieżącym	3 818	2 553	1 050	x2,4
Razem	15 571	6 855	2 108	x3,3

* kwota wykorzystania kredytu/pożyczki uwzględnia odsetki naliczone, niezapłacone na dzień bilansowy

Zobowiązania składające się na kwotę wykorzystania kredytów i pożyczki w wysokości 6 855 mln PLN na 31 grudnia 2015 r. zostały zaciągnięte w walucie USD (tj. 6 443 mln PLN) oraz częściowo w walucie EUR (tj. 412 mln PLN).

Zobowiązania pozostałych spółek Grupy Kapitałowej (z wyłączeniem spółek Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.) z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na koniec 2015 r. stanowiły zaledwie 2% w strukturze zadłużenia Grupy i wynosiły 158 mln PLN (spadek w stosunku do 2014 r. o 25 mln PLN). Wśród 12 spółek korzystających z finansowania zewnętrznego, najwyższy poziom zadłużenia na koniec analizowanego okresu odnotowała spółka Interferie Medical SPA Sp. z o.o., tj. w wysokości 48 mln PLN (dotyczy kredytu inwestycyjnego z terminem spłaty do 31.12.2021 r.).

Cash pool w Grupie Kapitałowej

Realizując proces zarządzania płynnością, KGHM Polska Miedź S.A. korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z podstawowych instrumentów wykorzystywanych przez spółkę jest usługa zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków - Cash Pool lokalny w PLN, USD i EUR oraz międzynarodowy w USD. Cash Pool ma na celu optymalizację zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi, ograniczenie kosztów odsetkowych, efektywne finansowanie bieżących potrzeb w zakresie finansowania kapitału obrotowego oraz wspieranie krótkoterminowej płynności finansowej w Grupie Kapitałowej.

Pożyczki udzielone w ramach Grupy Kapitałowej

W 2015 r. KGHM Polska Miedź S.A. udzieliła pożyczek czterem spółkom zagranicznym w łącznej kwocie 1 094 mln USD (4 269 mln PLN wg kursu z 31 grudnia 2015 r.) na refinansowanie zadłużenia KGHM INTERNATIONAL LTD. oraz finansowanie projektów rozwojowych realizowanych w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.: Sierra Gorda, Victoria, Ajax i Oxide. Wysokość finansowania poszczególnych projektów została zaprezentowana w Rozdziale 6.1 niniejszego sprawozdania. Na dzień 31 grudnia 2015 r. saldo pożyczek wynosiło 1 125 mln USD (4 387 mln PLN, według kursu z 31 grudnia 2015 r.).

W poniższej tabeli zaprezentowano istotne pożyczki udzielone pomiędzy spółkami Grupy, z saldem zobowiązań na koniec 2015 r. (uwzględniającym naliczone odsetki).

Pozostałe pożyczki, nie wykazane w poniższej tabeli, zostały udzielone 11 spółkom z Grupy Kapitałowej a ich łączne zobowiązanie na koniec 2015 r. wynosiło 28,5 mln PLN.

Tabela 38. Pożyczki udzielone pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Pożyczkobiorca	Rok udzielenia	Łączne kwoty pożyczek*	Łączne saldo na 31.12.2015**	Termin spłaty***
Pożyczki udzielone przez KGHM Polska Miedź S.A.				
„Energetyka” sp. z o.o.	2009	50 mln PLN	19,3 mln PLN	31.12.2019
Zagłębie Lubin S.A.	2013-2014	14,5 mln PLN	14,6 mln PLN	31.12.2026
0929260 B.C. Unlimited Liability Company ****	2014-2015	630,3 mln USD	651,6 mln USD (2 541,8 mln PLN)	31.12.2024
Feremat 1 S.à r.l.	2013-2015	873,6 mln USD	919,8 mln USD (3 588,3 mln PLN)	31.12.2024
Quadra FNX Holdings Chile Limitada	2015	145,8 mln USD	148,2 mln USD (578,3 mln PLN)	31.12.2024
Mineria y Exploraciones KGHM International SpA	2015	3,2 mln USD	3,2 mln USD (12,6 mln PLN)	31.12.2024
Pożyczki udzielone przez Feremat 1 S.à r.l.				
Feremat 2 S.à r.l.	2013-2015	121,5 mln USD	133,2 mln USD (519,8 mln PLN)	31.12.2024
Feremat 3 S.à r.l.	2012-2015	1 873,4 mln USD	1 872,7 mln USD (7 305,5 mln PLN)	04.03.2020
Pożyczki udzielone przez Feremat 3 S.à r.l.				
Feremat 2 S.à r.l.	2012	2 825,1 mln USD	2 507,0 mln USD (9 780,0 mln PLN)	04.03.2020
Pożyczki udzielone przez Feremat 2 S.à r.l.				
0929260 B.C. Unlimited Liability Company ****	2012	1 873,1 mln USD	2 213,8 mln USD (8 636,4 mln PLN)	05.03.2020
Pożyczki udzielone przez KGHM INTERNATIONAL LTD.				
Sociedad Contractual Minera Franke	2010, 2012	130,0 mln USD	104,2 mln USD (406,5 mln PLN)	na żądanie
Quadra FNX FFI Ltd.	2012, 2013	1 289,0 mln USD	1 459 mln USD (5 691,7 mln PLN)	na żądanie
Robinson Holdings USA Ltd.	2013	150,0 mln USD	43,7 mln USD (170,5 mln PLN)	na żądanie, nie później niż do 30.06.2025
FNX Mining Company Inc.	2015	140,0 mln USD	51,5 mln USD (200,9 mln PLN)	na żądanie
Malmbjerget Molybdenum A/S	2011	20,0 mln USD	4,7 mln USD (18,3 mln PLN)	na żądanie
Pożyczki udzielone przez FNX Mining Company Inc.				
Minera Exploraciones KGHM International SpA	2012	50,0 mln USD	50,5 mln USD (197,0 mln PLN)	na żądanie,
KGHM INTERNATIONAL LTD.	2014	200,0 mln USD	96,9 mln USD (378,6 mln PLN)	na żądanie, nie później niż do 30.06.2025

* łączne wartości dotyczące pożyczek udzielonych dla danej spółki

** saldo uwzględnia odsetki naliczone, niezapłacone na dzień bilansowy

*** wskazane terminy dotyczą pożyczek o najdłuższym terminie spłaty

**** zobowiązania przejęła spółka KGHM INTERNATIONAL LTD. powstała z połączenia 0929260 B.C. Unlimited Liability Company z KGHM INTERNATIONAL LTD.

Tabela 39. Pożyczki udzielone pozostałym jednostkom na dzień 31.12.2015 r.

Pożyczkobiorca	Rok udzielenia	Kwota i waluta pożyczki	Saldo na 31.12.2015	Termin spłaty
Pożyczki udzielone przez KGHM INTERNATIONAL LTD.				
Sierra Gorda S.C.M.	2012	1 700 mln USD	1 923,6 mln USD (7 504,2 mln PLN)	2024

Pożyczkobiorca	Rok udzielenia	Kwota i waluta pożyczki	Saldo na 31.12.2015	Termin spłaty
Pożyczki udzielone przez 0929260 B.C. Unlimited Liability Company				
Abacus Mining & Exploration Corporation	2015	3,6 mln USD	7,9 mln CAD (22,2 mln PLN)	2020

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

Istotnym narzędziem zarządzania płynnością finansową w Grupie są gwarancje i akredytywy, dzięki którym spółki Grupy nie muszą angażować środków pieniężnych w celu zabezpieczenia swoich zobowiązań wobec innych podmiotów.

Na 31 grudnia 2015 r. Grupa posiadała zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji na łączną kwotę 1 281 mln PLN oraz z tytułu zobowiązania wekslowego na kwotę 256 mln PLN.

Zobowiązania warunkowe dotyczą głównie zabezpieczeń płatności wynikających z umów leasingu Sierra Gorda S.C.M., umów należytego wykonania kontraktów zawartych zarówno przez Sierra Gorda S.C.M. jak i Grupę KGHM INTERNATIONAL LTD., gwarancji oraz weksla własnego wraz z deklaracją wekslową zabezpieczających wykonanie przyszłych zobowiązań środowiskowych Grupy.

Dnia 12 lutego 2016 r. Jednostka Dominująca wystawiła na rzecz Banco de Chile gwarancję korporacyjną na kwotę 63 mln USD. Gwarancja stanowi zabezpieczenie spłaty krótkoterminowego kredytu obrotowego udzielonego przez Banco de Chile spółce Sierra Gorda S.C.M. Termin obowiązywania gwarancji upływa 12 lutego 2017 r.

7.9. Sprawozdanie z wyniku

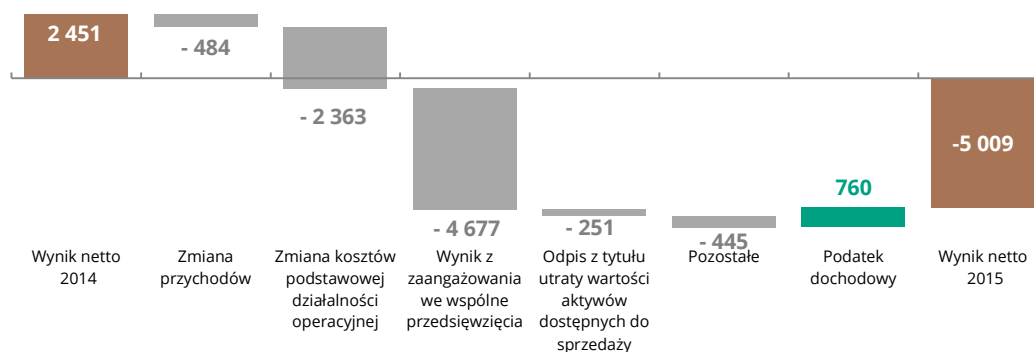
Tabela 40. Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat (mln PLN)

	2015	2014	Dynamika 31.12.14=100	IVQ'15	IIIQ'15	IIQ'15	IQ'15
Przychody ze sprzedaży	20 008	20 492	97,6	5 148	4 800	5 329	4 731
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	(19 502)	(17 139)	113,8	(6 916)	(4 292)	(4 286)	(4 008)
Wynik netto ze sprzedaży (EBIT)	506	3 353	15,1	(1 768)	508	1 043	723
Wynik z zaangażowania we wspólne przedsięwzięcia	(4 662)	15	x	(4 667)	(171)	94	82
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej, w tym:	(660)	56	x	(445)	(137)	14	(92)
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży	(265)	(14)	x18,9	(265)	-	-	-
Wynik z działalności operacyjnej	(4 816)	3 424	x	(6 880)	200	1 151	713
Koszty finansowe	(306)	(326)	93,9	(82)	(53)	(35)	(136)
Wynik przed opodatkowaniem	(5 122)	3 098	x	(6 962)	147	1 116	577
Podatek dochodowy	113	(647)	x	725	(113)	(320)	(179)
Wynik netto	(5 009)	2 451	x	(6 237)	34	796	398
Skorygowana EBITDA *	4 710	4 890	96,3	961	1 051	1 456	1 242

* Skorygowana EBITDA zgodnie z danymi zamieszczonymi z CZĘŚCI 2 Sprawozdania finansowego (dane skonsolidowane)

Sposób kalkulacji wskaźnika Skorygowana EBITDA: EBIT (wynik na sprzedaży netto) + Amortyzacja (ujęta w wyniku netto) + odpisy (- odwrócenie odpisów) z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (ujęte w kosztach podstawowej działalności operacyjnej)

Wykres 20. Wynik netto w 2015 r. (mln PLN)

Istotne czynniki wpływające na zmianę wyniku netto 2015 r. w stosunku do 2014 r.

Przychody ze sprzedaży	Zmniejszenie o 484 mln PLN , głównie w efekcie niższych notowań metali, przy korzystniejszym kursie walutowym USD/PLN (szczegółowo opisane w Rozdziale 7.2 i 7.4 niniejszego sprawozdania). Korekty przychodów z tytułu rozliczenia transakcji zabezpieczających w 2015 r. w stosunku do 2014 r. zmniejszyły się o 49 mln PLN (wpływ transakcji zabezpieczających na przychody w 2015 r. 482 mln PLN, w 2014 r. 531 mln PLN).
Koszty podstawowej działalności operacyjnej	Wzrost o 2 363 mln PLN , głównie w efekcie wzrostu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych o 2 374 mln PLN. Wysokość odpisów w 2015 r. wyniosła 2 417 mln PLN, w tym 2 411 mln PLN dotyczy odpisów na aktywach Grupy Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD. (wyniki testu na utratę wartości przedstawione zostały w Części 3 sprawozdania finansowego).
Wynik z zaangażowania we wspólne przedsięwzięcia	Spadek o 4 677 PLN , dotyczy głównie Sierra Gorda S.C.M. i wynika ze: - strat z wyceny metodą praw własności w wysokości 4 455 mln PLN, - odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w wysokości 671 mln PLN, przy wzroście odsetek z tytułu udzielonych pożyczek o 184 mln PLN. Podstawą do dokonania odpisu w ww. wysokości był spadek cen rynkowych miedzi i molibdenu (szczegóły testu na utratę wartości inwestycji Sierra Gorda S.C.M. znajdują się w Części 6 Sprawozdania finansowego).
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży	Wzrost odpisów o 251 mln PLN wynika głównie z dokonania odpisów z tytułu utraty wartości akcji TAURON Polska Energia S.A., notowanych na GPW w Warszawie o 395 mln PLN (na zmniejszenie wyniku finansowego odniesiono 262 mln PLN, a na zmniejszenie pozostałych całkowitych dochodów 133 mln PLN).
Podatek dochodowy	Zmniejszenie o 760 mln PLN głównie w efekcie uznania wyniku finansowego 2015 r. (wskutek zmniejszenia zobowiązania z tytułu podatku odroczonego): - kwotą 515 mln PLN z tytułu różnic przejściowych od zysków do wypłacenia z inwestycji Sierra Gorda S.C.M., w związku ze zmniejszeniem wartości tej inwestycji, - kwotą 472 mln PLN wskutek zmniejszenia zobowiązania z tytułu podatku odroczonego w związku z dokonaniem odpisów z tytułu utraty wartości aktywów górniczych Grupy KGHM INTERANTIONAL LTD.
Pozostałe	Spadek o 445 mln PLN , w tym wzrost odpisu z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania w wysokości 291 mln PLN.

Tabela 41. Struktura wyniku finansowego Grupy Kapitałowej za 2015 r. (mln PLN)

Wyszczególnienie	Wynik finansowy netto za 2015 r.
KGHM Polska Miedź S.A.	(2 789)
Spółki zależne	(7 818)
w tym:	
Grupa Kapitałowa KGHM INTERNATIONAL LTD.	(7 731)
Pozostałe spółki Grupy KGHM Polska Miedź S.A.	(87)
Ogółem wyniki netto podmiotów Grupy Kapitałowej	(10 607)
Korekty konsolidacyjny wyniku	5 595
Wynik finansowy netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	(5 012)
Zysk przypadający na udziały niekontrolujące	3
Razem wynik netto	(5 009)

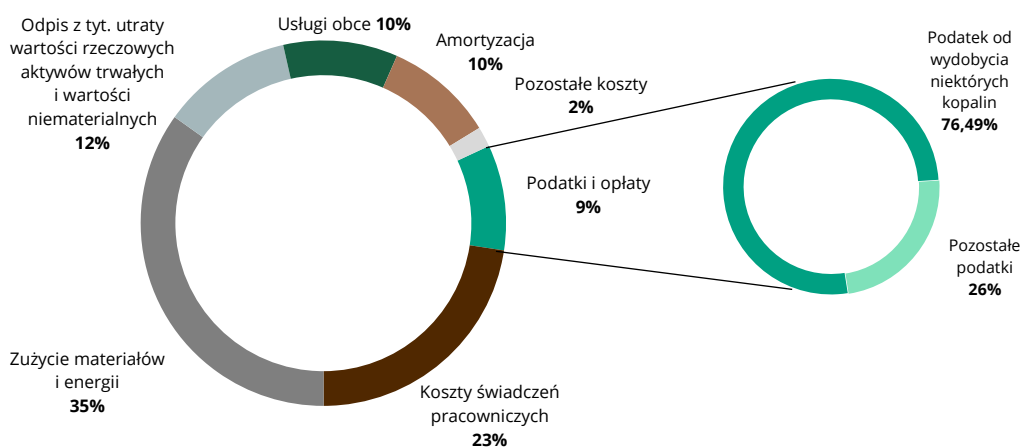
7.10. Koszty podstawowej działalności operacyjnej

Koszty podstawowej działalności operacyjnej (obejmujące koszty wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, koszty sprzedaży oraz ogólnego zarządu) w 2015 r. wyniosły 19 502 mln PLN i były o 14% wyższe od kosztów podstawowej działalności operacyjnej w 2014 r.

Tabela 42. Koszty według rodzaju (mln PLN)

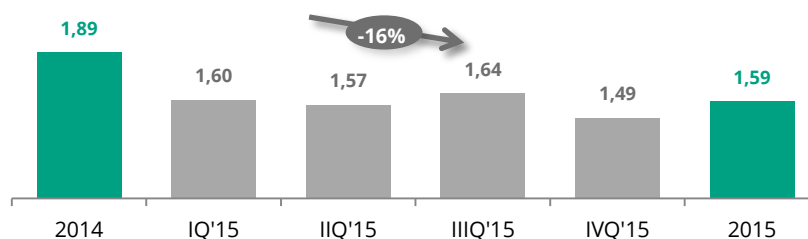
	2015	2014	Dynamika 2014=100	4Q'15	3Q'15	2Q'15	1Q'15
Amortyzacja	2 015	1 635	123,2	449	486	516	564
Koszty świadczeń pracowniczych	4 706	4 704	100,0	1 237	1 172	1 118	1 179
Zużycie materiałów i energii	7 264	7 607	95,5	1 887	1 673	1 949	1 755
Usługi obce	2 110	1 813	116,4	615	545	532	418
Podatki i opłaty	1 943	2 008	96,8	427	457	526	533
<i>w tym:</i>							
- podatek od wydobycia niektórych kopalin	1 439	1 520	94,7	304	325	417	393
Odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	2 417	43	x56,2	2 417			
Pozostałe koszty	371	303	122,4	89	106	126	50
Razem	20 826	18 113	115,0	7 121	4 439	4 767	4 499

Koszty rodzajowe za 2015 r. wzrosły w stosunku do 2014 r. o 2 713 mln PLN, na co wpływ miały głównie odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w wysokości 2 417 mln PLN. Strukturę kosztów rodzajowych w 2015 r. przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 21. Struktura kosztów rodzajowych Grupy Kapitałowej w 2015 r.

* Podatek od wydobycia niektórych kopalin w Jednostce Dominującej, naliczany jest od ilości miedzi i srebra zawartej w wyprodukowanym koncentracie i jego wysokość jest uzależniona od notowań powyższych metali i kursu USD/PLN. Podatek obciąża koszt wytworzenia produktu podstawowego, jednak nie stanowi kosztu uzyskania przychodów do celów kalkulacji obciążeń z tytułu CIT.

Istotny wpływ na poziom kosztów operacyjnych mają koszty produkcji miedzi w koncentracie (C1). Na poniższym wykresie zaprezentowano jak zmieniał się C1 w poszczególnych okresach.

Wykres 22. Koszt produkcji miedzi w koncentracie – C1 * Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (USD/funt)

* jednostkowy koszt produkcji miedzi C1 - gotówkowy koszt produkcji miedzi płatnej w koncentracie, uwzględniający koszty wydobycia i przerobu urobku, podatek od kopalin, koszty transportu, koszty administracyjne fazy górniczej oraz premię przerobową hutniczo-rafinacyjną koncentratu (TC/RC), pomniejszony o wartość produktów ubocznych

7.11. Wskaźniki finansowe

Kształtowanie się podstawowych wskaźników finansowych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w latach 2014 - 2015 zaprezentowano na poniższych wykresach.

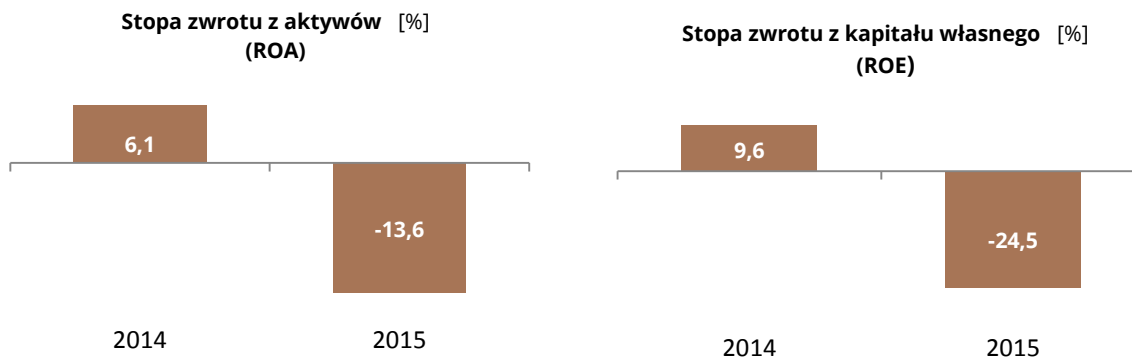
Wykres 23. Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności stanowią relację aktywów obrotowych lub ich bardziej płynnej części do zobowiązań krótkoterminowych. Zmniejszenie ich poziomu w relacji do 2014 r. wynika głównie ze zwiększenia krótkoterminowych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Obecny poziom wskaźników płynności jest na bezpiecznym poziomie.

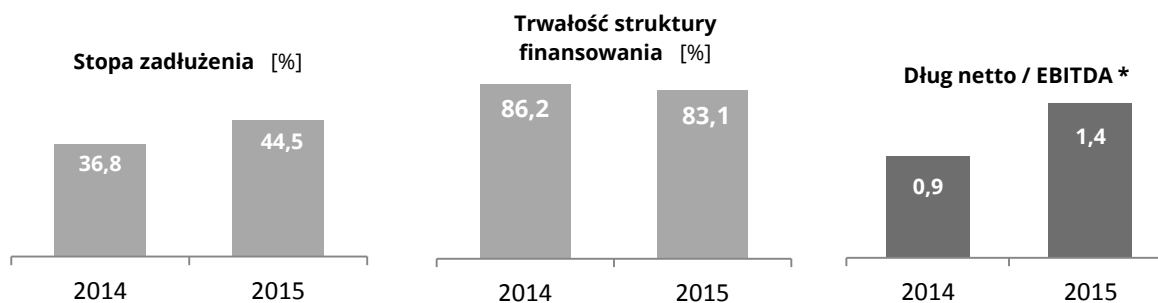
W 2015 r. nastąpił wzrost zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, w tym również wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych. W efekcie na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość zobowiązań krótkoterminowych wyniosła 6 197 mln PLN i była wyższa od wartości aktywów obrotowych o 119 mln PLN. W ramach zawartych z bankami umów bilateralnych, Jednostka Dominująca wykorzystuje kredyty obrotowe oraz w rachunku bieżącym z okresami zapadalności do 2 lat. W związku z powyższym faktem oraz sukcesywnym przedłużaniem na kolejne okresy dostępności finansowania w ramach umów bilateralnych, ryzyko płynności związane z otrzymanymi kredytami krótkoterminowymi ocenia się, jako niskie.

Wykres 24. Wskaźniki rentowności

Znaczące pogorszenie się w 2015 r. wskaźników stopy zwrotu z kapitałów własnych (ROE) oraz z aktywów (ROA) wynika z odnotowania straty, głównie ze względu na dokonane odpisy z tytułu utraty wartości aktywów.

Wykres 25. Wskaźniki finansowania

* skorygowana EBITDA, nie uwzględnia danych Sierra Gorda S.C.M.

Zbliżona i wysoka wartość wskaźnika trwałości finansowania potwierdza długoterminowy charakter źródeł finansowania Grupy. Wzrost stopy zadłużenia w Grupie Kapitałowej odzwierciedla zwiększenie finansowania działalności kapitałem obcym.

Wartość wskaźnika Dług netto / Skorygowana EBITDA świadczy o bezpiecznej sytuacji finansowej Grupy. Zgodnie z obowiązującą w Grupie Polityką Zarządzania Płynnością Finansową, zakłada się utrzymanie poziomu powyższego wskaźnika na poziomie poniżej 2,0.

7.12. Realizacja założeń Budżetu na 2015 r. oraz przewidywana sytuacja w 2016 r.

KGHM Polska Miedź S.A. nie publikowała prognoz wyników finansowych Grupy Kapitałowej na 2015 r. W raporcie rocznym za 2014 r. spółka opublikowała założenia Budżetu Jednostki Dominującej na 2015 r.

Produkcja oraz wolumen sprzedaży miedzi, zrealizowane przez KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r., są na poziomie zbliżonym do założonych w Budżecie (produkcja miedzi elektrolitycznej: plan 567,5 tys. t, wykonanie 574,3 tys. t, sprzedaż wyrobów z miedzi: plan 564,7 tys. t, wykonanie 571,4 tys. t), natomiast w przypadku srebra, wyniki produkcyjne i sprzedaży są na poziomie odpowiednio o 11% i 8% wyższym od zakładanych (produkcja srebra metalicznego: plan 1 160 t, wykonanie 1 283 t, sprzedaż srebra: plan 1 158 t, wykonanie 1 245 t).

Niższe od zakładanych notowania metali (średnie notowania miedzi: plan 6 800 USD/t, wykonanie 5 495 USD/t) rekompensowane są częściowo przez korzystniejszy kurs walutowy. Notowania miedzi wyrażone w PLN są o 8% niższe od planowanych, a srebra na poziomie zgodnym z założeniami.

Koszty jednostkowe produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych zrealizowano na niższym poziomie głównie z uwagi na wyższą niż planowano produkcję miedzi (całkowity jednostkowy koszt produkcji miedzi: plan 15 940 PLN/t, wykonanie 14 159 PLN/t). Natomiast poziom kosztu gotówkowego produkcji miedzi w koncentracji (C1) ukształtował się na poziomie znacząco niższym od planowanego (plan 1,86 USD/funt, wykonanie 1,47 USD/funt), co wynika przede wszystkim z osłabienia złotego w stosunku do dolara amerykańskiego, ale też z wyższej zawartości srebra w koncentratkach własnych.

Realizacja założeń Budżetu KGHM Polska Miedź S.A. na 2015 r. została szczegółowo zaprezentowana w Rozdziale 3.10 Sprawozdania Zarządu z działalności spółki w 2015 r.

Przewidywana sytuacja ekonomiczna w 2016 r.

KGHM Polska Miedź S.A. zakłada w 2016 r. dalsze pogorszenie notowań metali, w tym miedzi o 9% (planowane średnie notowania miedzi: 5 000 USD/t) i srebra o 11% (planowane średnie notowania srebra: 14,00 USD/troz), którego negatywne skutki częściowo niweluje osłabienie złotego wobec dolara amerykańskiego o 5%. W efekcie zakłada się obniżenie notowań miedzi i srebra wyrażonych w złotych odpowiednio o 5% i 6%.

KGHM Polska Miedź S.A. planuje w 2016 r. utrzymanie stabilnej produkcji miedzi w koncentracji na poziomie 426,8 tys. t i kosztu produkcji C1 na poziomie 1,45 USD/funt, tj. o 1,4% niższym niż zrealizowany w 2015 r.

W związku z planowanym, czteromiesięcznym postojem w HM Głogów I związanym ze zmianą technologii z pieca szybowego na piec zawieszinowy, spółka zakłada zmniejszenie produkcji miedzi elektrolitycznej w 2016 r. o 9% (tj. do poziomu 525,4 tys. t) i srebra o 21% (tj. do poziomu 1 010 t). Zmniejszenie wolumenu produkcji będzie skutkowało zwiększeniem kosztu jednostkowego produkcji miedzi elektrolitycznej ze wsadów własnych: sprzężonego o 6% i całkowitego o 15% (tj. do poziomu 16 345 PLN/t).

Planowany w 2016 r. wolumen sprzedaży miedzi, jest na poziomie zbliżonym do 2015 r. i wynosi 575,7 tys. t, natomiast wolumen sprzedaży srebra jest o 9% niższy i wynosi 1 134 t.

Wolumen sprzedaży miedzi i srebra w 2016 r. obejmuje planowaną sprzedaż koncentratów własnych w wysokości 215 tys. t w.s. (47 tys. t Cu i 106 t Ag płatnych), które nie zostaną wykorzystane przez KGHM Polska Miedź S.A. ze względu na postój hutniczy.

Na 2016 r. Jednostka Dominująca zakłada realizację inwestycji rzeczowych na kwotę 2 530 mln PLN oraz kapitałowych w wysokości 1 488 mln PLN. Wysoki poziom nakładów inwestycyjnych wynika z konieczności zakończenia rozpoczętych inwestycji związanych ze zmianą technologii w hutnictwie oraz z planowanego wsparcia w formie pożyczki właścicielskiej działalności operacyjnej kopalni Sierra Gorda oraz aktywów górniczych KGHM INTERNATIONAL LTD. w obecnych niekorzystnych warunkach makroekonomicznych. Ponadto w 2016 r. spółka, w ramach inwestycji kapitałowych, zaplanowała środki na zagraniczne projekty rozwojowe w obszarze rozwoju bazy zasobowej (Ajax, Victoria, Sierra Gorda Oxide) związane z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń i prowadzonymi analizami.

W kontekście opisanych wcześniej czynników: pogorszenia warunków makroekonomicznych i zmniejszenia produkcji, Zarząd Jednostki Dominującej zdecydował o rozpoczęciu procesu rewizji założeń strategii na lata 2015–2020, w tym dokonaniu przeglądu oraz priorytetyzacji projektów inwestycyjnych w całej Grupie Kapitałowej w celu istotnego zmniejszenia potrzeb kapitałowych w krótkim i średnim terminie.

Spółka wdraża również zaawansowane programy efektywności kosztowej prowadzonych operacji górniczych, oparte m.in. o optymalizację procesów technologicznych, zatrudnienia, renowację kontraktów na dostawy materiałów i usług.

Założenia Budżetu KGHM Polska Miedź S.A. na 2016 r. zostały szczegółowo zaprezentowane w Rozdziale 3.10 Sprawozdania Zarządu z działalności spółki w 2015 r.

7.13. Kierunki zamierzeń w zakresie inwestycji kapitałowych

Zamierzenia w zakresie inwestycji kapitałowych wynikają z głównych założeń przyjętej w styczniu 2015 r. Strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015-2020 z perspektywą do 2040 r. Zgodnie z przyjętą Strategią działania Grupy, w najbliższych latach będą skupione na realizacji posiadanych w portfelu projektów – przede wszystkim Sierra Gorda (faza 2 projektu oraz projekt Sierra Gorda Oxide - zagospodarowania rudy tlenkowej), Victoria i Ajax.

Na bazie uzyskanych wyników prac poszukiwawczo-rozpoznawczych oraz przeprowadzonych analiz w ramach projektów eksploracyjnych „Weisswasser” (Niemcy) oraz „Malmbjerg” (Grenlandia), stwierdzono, że oba projekty nie wykazują przesłanek ekonomicznych co ich dalszej realizacji. Mając powyższe na uwadze zdecydowano o zaprzestaniu prowadzenia obu projektów.

W zakresie krajowych inwestycji kapitałowych, realizujących strategię rozwoju bazy zasobowej, KGHM Polska Miedź S.A. zamierza realizować projekt dotyczący poszukiwania i rozpoznawania złóż soli potasowo-magnezowych, surowców fosforowych, soli kamiennej oraz metali nieżelaznych w rejonie Zatoki Puckiej. Potencjalnymi partnerami w projekcie są spółki Grupy Azoty.

KGHM Polska Miedź S.A., jako jeden z największych konsumentów energii elektrycznej w Polsce, planuje również aktywny udział w realizacji projektów z branży energetycznej, które pozwolą na zabezpieczenie potrzeb energetycznych spółki, zmniejszą ekspozycję na zmiany cen paliw i energii elektrycznej oraz zredukują wpływ zobowiązań klimatycznych. KGHM Polska Miedź S.A. bierze udział w projekcie przygotowania budowy pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej. Partnerami spółki w projekcie są: ENEA S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz TAURON Polska Energia S.A.

Informacja na temat stopnia zaawansowania realizacji powyższych projektów, została umieszczona w Rozdziale 4 niniejszego sprawozdania.

Ponadto, kontynuowane będą działania zmierzające do optymalizacji struktury Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A., poprzez prowadzenie procesów restrukturyzacyjnych oraz likwidacyjnych.

W związku z pogorszeniem warunków makroekonomicznych, Zarząd zdecydował o rozpoczęciu procesu rewizji założeń Strategii. W szczególności dokonywany jest przegląd oraz priorytetyzacja projektów inwestycyjnych w całej Grupie Kapitałowej w celu istotnego zmniejszenia potrzeb kapitałowych w krótkim i średnim terminie.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych w porównaniu z wielkością posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności

Posiadane przez KGHM Polska Miedź S.A. aktualnie środki pieniężne oraz pozyskane finansowanie zewnętrzne gwarantują możliwość realizacji zamierzeń inwestycyjnych, zarówno w obszarze inwestycji kapitałowych, jak i nakładów na zakup i budowę środków trwałych.

8. Jednostka Dominująca

8.1. Kapitał i struktura właścicielska Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 r. kapitał zakładowy KGHM Polska Miedź S.A., zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 2 mld PLN i dzielił się na 200 mln akcji serii A, o wartości nominalnej 10 PLN każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych.

W 2015 r. nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zakładowego i liczby akcji.

W tym samym czasie, według wiedzy Zarządu spółki, zmianie nie uległa również struktura własności znacznych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A. Jedynym akcjonariuszem posiadającym zarówno na 1 stycznia 2015 r., jak i na 31 grudnia 2015 r. liczbę akcji uprawniającą do 5% lub więcej ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KGHM Polska Miedź S.A. był Skarb Państwa. Struktura akcjonariatu spółki na 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania przedstawia się następująco:

Tabela 43. Struktura akcjonariatu KGHM Polska Miedź S.A. na 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania sprawozdania

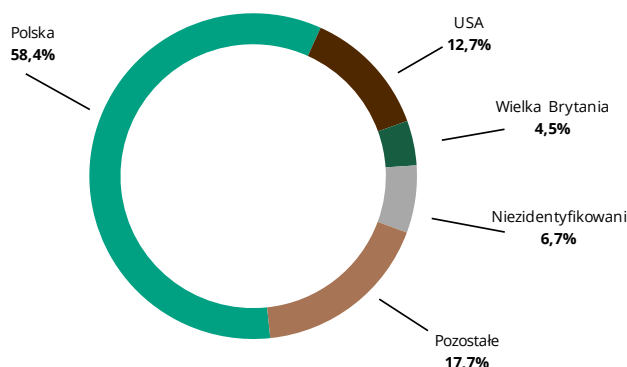
Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów	udział w kapitale zakładowym /ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa*	63 589 900	31,79 %
Pozostali akcjonariusze	136 410 100	68,21%
Razem	200 000 000	100,00%

* na podstawie otrzymanego przez spółkę zawiadomienia z 12 stycznia 2010 r.

Pozostali akcjonariusze, których łączny udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów wynosi 68,21%, zdominowani są przez krajowych i zagranicznych akcjonariuszy instytucjonalnych.

Poniżej zaprezentowano geograficzną dystrybucję struktury akcjonariatu spółki. Dane opierają się na przeprowadzonym w 2015 r. badaniu struktury akcjonariatu spółki.

Wykres 26. Geograficzna dystrybucja struktury akcjonariatu KGHM Polska Miedź S.A.

Spółka nie posiada akcji własnych.

Zarząd spółki nie posiada informacji o zawartych umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy akcji spółki.

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A., stan akcji spółki będących w posiadaniu Członków Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawiał się jak w poniższej tabeli.

Tabela 44. Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Zarządu spółki na 31 grudnia 2015 r.

Stanowisko/funkcja	Imię i nazwisko	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (PLN)
Prezes Zarządu	Herbert Wirth	3 639	36 390
I Wiceprezes Zarządu	Jarosław Romanowski	3 650	36 500
Wiceprezes Zarządu	Marcin Chmielewski	3 743	37 430
Wiceprezes Zarządu	Jacek Kardela	3 664	36 640
Wiceprezes Zarządu	Mirosław Laskowski	1 715	17 150

W dniu 3 i 23 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. dokonała zmian w składzie Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, stan akcji spółki będących w posiadaniu Członków Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. na dzień podpisania niniejszego sprawozdania przedstawiał się jak w poniższej tabeli.

Tabela 45. Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Zarządu spółki na dzień podpisania sprawozdania

Stanowisko/funkcja	Imię i nazwisko	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (PLN)
Prezes Zarządu	Krzysztof Skóra	5	50
Wiceprezes Zarządu	Mirosław Laskowski	1 715	17 150

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, stan akcji KGHM Polska Miedź S.A. będących w posiadaniu Członków Rady Nadzorczej spółki na 31 grudnia 2015 r. przedstawiał się jak w poniższej tabeli.

Tabela 46. Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Rady Nadzorczej spółki na 31 grudnia 2015 r.

Stanowisko/funkcja	Imię i nazwisko	Liczba akcji	wartość nominalna akcji (PLN)
Członek Rady Nadzorczej	Józef Czyczerski	10	100
Członek Rady Nadzorczej	Leszek Hajdacki	1	10

W dniu 18 stycznia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A. dokonało zmian w składzie Rady Nadzorczej spółki.

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, stan akcji spółki będących w posiadaniu Członków Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. na dzień podpisania niniejszego sprawozdania przedstawiał się jak w poniższej tabeli.

Tabela 47. Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Rady Nadzorczej spółki na dzień podpisania sprawozdania

Stanowisko/funkcja	Imię i nazwisko	Liczba akcji	wartość nominalna akcji w PLN
Członek Rady Nadzorczej	Józef Czycherski	10	100
Członek Rady Nadzorczej	Leszek Hajdacki	1	10

Zgodnie z posiadanymi przez KGHM Polska Miedź S.A. informacjami, Członkowie Zarządu i Członkowie Rady Nadzorczej spółki nie posiadali akcji/udziałów jednostek powiązanych KGHM Polska Miedź S.A.

W 2015 r. spółka nie prowadziła programu akcji pracowniczych.

8.2. Notowania Jednostki Dominującej na giełdzie papierów wartościowych

KGHM Polska Miedź S.A. zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) w lipcu 1997 r. Akcje Jednostki Dominującej notowane są na rynku podstawowym GPW w systemie notowań ciągłych i wchodzi w skład indeksów WIG, WIG20 i WIG30. Akcje spółki wchodzi również w skład indeksu sektorowego WIG-SUROWCE oraz indeksu WIGdiv.

W 2015 r. akcje KGHM Polska Miedź S.A. ponownie znalazły się w grupie wybranych 23 spółek notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, które tworzą RESPECT Index. Spółka uczestniczy w tym indeksie nieprzerwanie od 2009 r., co potwierdza stosowanie najwyższych standardów społecznej odpowiedzialności.

RESPECT Index, publikowany od 19 listopada 2009 r., jest indeksem giełdowym spółek odpowiedzialnych społecznie notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Indeks grupuje w swoim portfelu spółki z warszawskiego parkietu działające zgodnie z najwyższymi standardami społecznej odpowiedzialności biznesu (ang. Corporate Social Responsibility - CSR).

RESPECT Index wyróżnia spółki zarządzane w sposób zrównoważony i odpowiedzialny, a przy okazji podkreśla ich atrakcyjność inwestycyjną. Składają się na nią jakość raportowania, poziom relacji inwestorskich i przestrzeganie zasad Ładu Korporacyjnego.

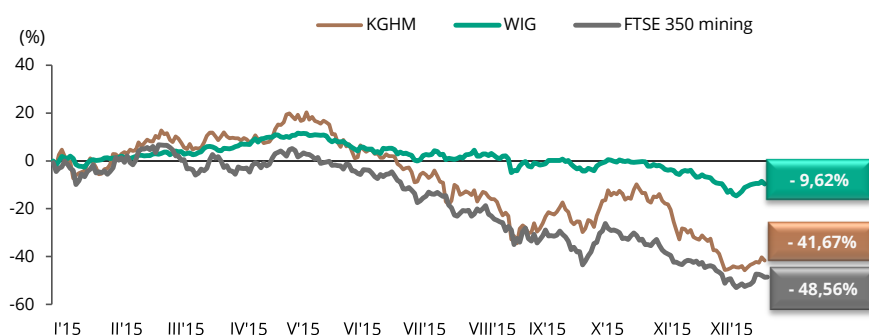
W 2015 r. spółki z sektora wydobywczego, w tym KGHM Polska Miedź S.A., były pod dużą presją czynników makroekonomicznych wynikających głównie ze słabnącego tempa rozwoju gospodarczego rynków azjatyckich (głównie Chiny), dynamicznego spadku notowań surowców oraz sytuacji geopolitycznej na świecie (Bliski Wschód). Efektem powyższego była tendencja do wyprzedaży akcji spółek z sektora wydobywczego przez inwestorów. Indeks spółek wydobywczych FTSE 350 mining spadł w 2015 r. o 48,56%. FTSE 350 Mining jest indeksem giełdowym spółek notowanych na giełdzie papierów wartościowych w Londynie (LSE). Spośród 350 największych spółek pod względem kapitalizacji giełdowej, do indeksu włączone są te podmioty, które prowadzą działalność o charakterze górniczym. W indeksie uwzględnione są takie spółki jak: Anglo-American, Antofagasta, BHP Billiton czy Rio Tinto.

Pomimo tak dużej presji, spadek notowań akcji KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. był mniejszy niż średni spadek wyceny dla wszystkich spółek z grupy porównawczej (największe międzynarodowe spółki górnicze sektora miedziowego), który wyniósł około 50%.

Kurs akcji KGHM Polska Miedź S.A. obniżył się w ciągu 2015 r. o 41,67%, z poziomu 108,85 PLN odnotowanego 30 grudnia 2014 r. do 63,49 PLN na koniec 2015 r. W tym samym okresie indeksy giełdowe WIG, WIG20 oraz WIG30 spadły odpowiednio o 9,62%, 19,72% oraz 16,56%.

13 maja 2015 r. akcje spółki osiągnęły roczne maksimum kursu zamknięcia na poziomie 131,00 PLN. Minimum kursu zamknięcia odnotowano 17 grudnia 2015 r. – 59,07 PLN.

Kluczowe dane dotyczące notowań akcji KGHM Polska Miedź S.A. na GPW w Warszawie S.A. w latach 2014-2015 zaprezentowano w poniższej tabeli.

Wykres 27. Zmiana kursu akcji KGHM Polska Miedź S.A. na tle WIG i FTSE 350 mining

Kluczowe dane dotyczące notowań akcji KGHM Polska Miedź S.A. na GPW w Warszawie S.A. w latach 2014-2015 zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 48. Kluczowe dane dotyczące notowań akcji KGHM Polska Miedź S.A. na GPW w Warszawie S.A.

Symbol: KGH, ISIN: PLKGHM000017	J.m.	2015	2014
Liczba akcji	szt.	200 000 000	200 000 000
Kapitalizacja spółki na koniec roku	mld PLN	12,7	21,8
Średni wolumen obrotu na sesję	szt.	948 323	883 361
Zmiana kursu akcji w stosunku do ostatniego kursu roku poprzedzającego	%	-41,67	- 7,75
Maksymalny kurs zamknięcia w roku	PLN	131,00	138,00
Minimalny kurs zamknięcia w roku	PLN	59,07	99,90
Kurs zamknięcia z ostatniego dnia notowań w roku	PLN	63,49	108,85

Źródło: GPW

Relacje inwestorskie

Dialog z interesariuszami, wśród których szczególną rolę odgrywają akcjonariusze, traktowany jest w KGHM Polska Miedź S.A., jako kluczowy element efektywnego funkcjonowania spółki. Dla KGHM Polska Miedź S.A. jako firmy globalnej, działającej na trzech kontynentach, priorytetem jest umożliwienie równego dostępu do informacji wszystkim uczestnikom międzynarodowych rynków kapitałowych. Działania KGHM Polska Miedź S.A. mają na celu zapewnienie systematycznej komunikacji i przejrzystego dialogu z inwestorami, analitykami jak również na zapewnieniu wykonywania obowiązków informacyjnych wynikających z obowiązujących aktów prawnych.

Komunikacja ze środowiskiem inwestorskim realizowana jest czynnie poprzez spotkania z inwestorami i analitykami w kraju i zagranicą. W 2015 r. przedstawiciele spółki uczestniczyli w wielu konferencjach regionalnych i branżowych odbywając spotkania z inwestorami i analitykami. Jednocześnie spółka realizuje obowiązki informacyjne poprzez: raporty bieżące i okresowe przekazywane przez oficjalny system raportowania (ESPI).

Publikacja wyników finansowych spółki powiązana jest z otwartą dla wszystkich interesariuszy konferencją, transmitowaną na żywo w internecie w języku polskim i angielskim. Zapisy wideo konferencji są dostępne na stronie internetowej spółki www.kghm.com w zakładce Inwestorzy. Zakładka Inwestorzy jest na bieżąco uzupełniana o informacje i dokumenty. W zakładce tej są m.in. raporty bieżące i okresowe, informacje o strukturze akcjonariatu, dokumenty związane z walnymi zgromadzeniami, ładem korporacyjnym oraz prezentacje i materiały wideo dla inwestorów.

W 2015 r. raporty analityczne o KGHM Polska Miedź S.A. opracowywane były przez 16 analityków „sell-side” z Polski oraz 8 z zagranicy.

Tabela 49. Wykaz instytucji finansowych wydających rekomendacje oraz raporty dotyczące akcji KGHM Polska Miedź S.A.

POLSKA		ZAGRANICA
Deutsche Bank	IPOPEMA Securities	Morgan Stanley
DM Banku Handlowego	JP Morgan	Raiffeisen
DI mBank	PKO Dom Maklerski	Bank of America Merrill Lynch
DI Investors	Trigon Dom Maklerski	BMO
Haitong Bank	UBS	Credit Suisse
DM BZ WBK	Pekao Investment Banking	Goldman Sachs
Erste Group	DM BOŚ	WOOD & Company
ING Securities	Societe Generale	Haitong

8.3. Dywidenda

Zgodnie z Uchwałą Nr 5/2015 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z 29 kwietnia 2015 r. w sprawie podziału zysku KGHM Polska Miedź S.A. za rok obrotowy 2014, na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 800 mln PLN, co stanowi 4,00 PLN na jedną akcję. Dzień dywidendy (dzień nabycia praw do dywidendy) ustalono na 27 maja 2015 r., a wypłatę dywidendy w dwóch ratach: 18 czerwca 2015 r. - kwota 2,00 PLN na akcję i 19 października 2015 r. - kwota 2,00 PLN na akcję.

Tabela 50. Wypłata dywidendy w latach 2014-2015

	J.m.	2015	2014
Dywidenda wypłacona w roku obrotowym z podziału zysku za rok poprzedni	mln PLN PLN/akcję	800 4,00	1 000 5,00
Stopa dywidendy*	%	6,3	4,6

* dywidenda na jedną akcję wypłacona w danym roku obrotowym przez ostatni kurs akcji w danym roku obrotowym

W dniu 26 stycznia 2015 r. Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. podjął uchwałę w sprawie przyjęcia Polityki Dywidend w KGHM Polska Miedź S.A. Polityka Dywidend stanowi element zapewnienia równowagi pomiędzy wypłacaną kwotą dywidend a możliwościami efektywnego inwestowania wypracowanych przez spółkę środków.

Polityka Dywidend zakłada, że Zarząd będzie rekomendował wypłatę dywidendy na poziomie do jednej trzeciej zysku netto KGHM Polska Miedź S.A. uzyskanego w poprzednim roku obrotowym, z uwzględnieniem aktualnej oraz przewidywanej sytuacji finansowej spółki oraz Grupy Kapitałowej. W szczególności Zarząd w swojej rekomendacji będzie brał pod uwagę przewidywane potrzeby kapitałowe spółki na realizację programu rozwoju oraz bezpieczny poziom zadłużenia w Grupie Kapitałowej.

Ostateczną decyzję o wielkości wypłacanych dywidend podejmuje Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A.

8.4. Zmiany w składach organów Jednostki Dominującej

Zarząd

Poniżej opisano zmiany w składzie Zarządu, jakie następowały w 2015 r. oraz do dnia podpisania niniejszego sprawozdania.

Skład Zarządu VIII kadencji w dniu 1 stycznia 2015 r. przedstawiał się następująco :

- Herbert Wirth - Prezes Zarządu,
- Jarosław Romanowski - I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Wojciech Kędzia - Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji,
- Jacek Kardela - Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
- Marcin Chmielewski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

18 grudnia 2014 r. Wojciech Kędzia złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu z dniem 31 stycznia 2015 r. Rada Nadzorcza 18 grudnia 2014 r. powołała Mirosława Laskowskiego na Członka Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. pełniącemu funkcję Wiceprezesa Zarządu z dniem 1 lutego 2015 r.

Od dnia 1 lutego 2015 r. skład Zarządu przedstawiał się następująco:

- Herbert Wirth - Prezes Zarządu,
- Jarosław Romanowski - I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Marcin Chmielewski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- Jacek Kardela - Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
- Mirosław Laskowski - Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji.

W związku z upływem VIII kadencji Zarządu - Rada Nadzorcza powołała z dniem 17 marca 2015 r. Zarząd IX kadencji w składzie:

- Herbert Wirth - Prezes Zarządu,
- Jarosław Romanowski - I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Marcin Chmielewski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- Jacek Kardela - Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
- Mirosław Laskowski - Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji.

Od dnia 17 marca do 31 grudnia 2015 r. nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

Szczegółowy zakres obowiązków, powierzony przez Radę Nadzorczą poszczególnym członkom Zarządu pełniącym obowiązki w 2015 r., był następujący:

Prezes Zarządu - odpowiedzialny za nadzorowanie:

- inicjowania, opracowywania oraz aktualizowania Strategii Głównej,
- działań w zakresie kompleksowego zarządzania ryzykiem na poziomie korporacyjnym oraz audytu i kontroli wewnętrznej Grupy Kapitałowej,
- działań komunikacyjno-wizerunkowych w Grupie Kapitałowej,

- funkcjonowania Fundacji KGHM Polska Miedź w imieniu Fundatora oraz innych organizacji pożytku publicznego wspierających realizację celów biznesowych Grupy Kapitałowej,
- kształtowania polityki personalnej Grupy Kapitałowej,
- działań w zakresie rozwoju bazy zasobowej spółki oraz realizacji polityki innowacyjnej.

I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych - odpowiedzialny za nadzorowanie:

- kształtowania polityki finansowej w Grupie Kapitałowej,
- finansów we wszystkich obszarach i dziedzinach działania Grupy Kapitałowej,
- kreowania polityki podatkowej Grupy Kapitałowej,
- obsługi księgowej spółki,
- kształtowania portfeli produktów i usług spółki,
- kształtowania polityki handlowej spółki,
- weryfikacji projektów Strategii Głównej z punktu widzenia ich wykonalności w aspekcie finansowym.

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych - odpowiedzialny za zarządzanie relacjami biznesowymi oraz działaniami związanymi z nadzorem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej. Ponadto odpowiedzialny za nadzorowanie:

- kształtowania portfeli aktywów produkcyjnych i kapitałowych, wykonywania funkcji całościowego nadzoru korporacyjnego nad podmiotami zależnymi Grupy Kapitałowej,
- przestrzegania standardów w zakresie sprawowania nadzoru korporacyjnego,
- wsparcia analitycznego inwestycji kapitałowych,
- sposobów kształtowania relacji z zewnętrznym otoczeniem biznesowym spółki (z aktualnymi oraz potencjalnymi inwestorami),
- stopnia wypełnienia formalnych obowiązków informacyjnych i publikacyjnych w zakresie wymaganym przepisami prawa,
- restrukturyzacji i przekształceń Grupy Kapitałowej,
- integracji przejętych podmiotów z pozostałymi podmiotami Grupy Kapitałowej,
- opracowania, aktualizowania i monitorowania realizacji planu inwestycji kapitałowych Grupy Kapitałowej.

Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju - odpowiedzialny za nadzorowanie:

- opracowywania i wdrażania standardów zarządczych związanych z realizacją Strategii Głównej,
- realizacji projektów typu inwestycji rzeczowych,
- postępów w projektach innych typów niż badawczo-rozwojowe i inwestycji rzeczowych,
- gospodarki przestrzennej i gospodarki nieruchomościami spółki,
- prac Centralnego Biura Zakupów.

Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji - odpowiedzialny za zarządzanie procesem wytwarzania produktów i usług spółki oraz nadzorowanie działań produkcyjnych w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej, a także w zakresie pozyskiwania, budowy i utrzymania w gotowości aktywów produkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień bezpieczeństwa pracy i kontroli ryzyka środowiskowego. Jest również odpowiedzialny za nadzorowanie:

- działań z zakresu optymalizacji procesów produkcyjnych, bezpieczeństwa pracy i kontroli ryzyka środowiskowego,
- działań w zakresie pozyskiwania, budowy i utrzymania w gotowości aktywów produkcyjnych i nieprodukcyjnych oraz osiągnięcia głównych celów Strategii Energetycznej,
- działań w zakresie wytwarzania produktów i usług (produkcji głównej górniczej i hutniczej).

W dniu 3 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. podjęła uchwały w sprawie zmian w składzie Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.:

- ze składu Zarządu odwołani zostali: Herbert Wirth, Jarosław Romanowski, Marcin Chmielewski i Jacek Kardela.
- w skład Zarządu zostały powołane następujące osoby: Krzysztof Skóra, Mirosław Biliński i Jacek Rawecki.

Skład Zarządu od 3 lutego do 23 lutego 2016 r. przedstawia się następująco:

– Krzysztof Skóra	- Prezes Zarządu,
– Mirosław Biliński	- Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
– Mirosław Laskowski	- Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji,
– Jacek Rawecki	- Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

Następnie Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. na posiedzeniu 23 lutego 2016 r. podjęła uchwałę w sprawie powołania w skład Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. Stefana Świątkowskiego na Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych.

Ponadto, Rada Nadzorcza zmieniła oznaczenie spraw podlegających powołanemu dnia 3 lutego 2016 r. na Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. ds. Korporacyjnych Jackowi Raweckiemu, ze spraw „Korporacyjnych” na sprawy „Zarządzania Łańcuchem Dostaw”.

Skład Zarządu od 23 lutego 2016 r. do dnia podpisania niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

– Krzysztof Skóra	- Prezes Zarządu,
– Mirosław Biliński	- Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,

- Mirosław Laskowski - Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji,
- Jacek Rawecki - Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Łańcuchem Dostaw,
- Stefan Świątkowski - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych.

Wstępny podział kompetencji w Zarządzie KGHM Polska Miedź S.A., przed przyjęciem przez Radę Nadzorczą spółki szczegółowego zakresu obowiązków poszczególnych Członków Zarządu, przedstawiono poniżej.

Prezes Zarządu - odpowiedzialny za nadzorowanie:

- działań w zakresie kompleksowego zarządzania ryzykiem na poziomie korporacyjnym oraz audytu i kontroli wewnętrznej Grupy Kapitałowej,
- wykonywania funkcji całościowego nadzoru korporacyjnego nad podmiotami zależnymi Grupy Kapitałowej,
- opracowania, aktualizowania i monitorowania realizacji planu inwestycji kapitałowych Grupy Kapitałowej,
- stopnia wypełnienia formalnych obowiązków informacyjnych i publikacyjnych w zakresie wymaganym przepisami prawa,
- działań komunikacyjno-wizerunkowych w Grupie Kapitałowej,
- sposobów kształtowania relacji z zewnętrznym otoczeniem biznesowym spółki.

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych - odpowiedzialny za nadzorowanie:

- kształtowania polityki finansowej w Grupie Kapitałowej,
- finansów we wszystkich obszarach i dziedzinach działania Grupy Kapitałowej,
- kreowania polityki podatkowej Grupy Kapitałowej,
- obsługi księgowej spółki,
- weryfikacji projektów Strategii Głównej z punktu widzenia ich wykonalności w aspekcie finansowym.

Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Łańcuchem Dostaw - odpowiedzialny za nadzorowanie:

- prac Centralnego Biura Zakupów,
- kształtowania polityki handlowej spółki,
- kształtowania portfeli produktów i usług spółki.

Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju jest odpowiedzialny za nadzorowanie:

- inicjowania, opracowywania oraz aktualizowania Strategii Głównej,
- opracowywania i wdrażania standardów zarządczych związanych z realizacją Strategii Głównej,
- realizacji projektów typu inwestycji rzeczowych,
- postępów w projektach innych typów niż badawczo-rozwojowe i inwestycji rzeczowych,
- działań w zakresie rozwoju bazy zasobowej spółki oraz realizacji polityki innowacyjnej,
- gospodarki przestrzennej i gospodarki nieruchomościami spółki.

Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji - odpowiedzialny za zarządzanie procesem wytwarzania produktów i usług spółki oraz nadzorowanie działań produkcyjnych w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej, a także w zakresie pozyskiwania, budowy i utrzymania w gotowości aktywów produkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień bezpieczeństwa pracy i kontroli ryzyka środowiskowego. Jest odpowiedzialny również za nadzorowanie:

- działań z zakresu optymalizacji procesów produkcyjnych, bezpieczeństwa pracy i kontroli ryzyka środowiskowego,
- działań w zakresie pozyskiwania, budowy i utrzymania w gotowości aktywów produkcyjnych i nieprodukcyjnych oraz osiągnięcia głównych celów Strategii Energetycznej,
- działań w zakresie wytwarzania produktów i usług (produkcji głównej górniczej i hutniczej).

Rada Nadzorcza

Skład Rady Nadzorczej IX kadencji 1 stycznia 2015 r. przedstawiał się następująco:

- Marcin Moryń - Przewodniczący,
- Tomasz Cyran - Zastępca Przewodniczącego,
- Bogusław Stanisław Fiedor,
- Andrzej Kidyba,
- Jacek Poświata,
- Barbara Wertelecka-Kwater

oraz wybrani przez pracowników:

- Józef Czyczerski,
- Leszek Hajdacki,
- Bogusław Szarek - Sekretarz.

Od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

W dniu 18 stycznia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwały w sprawie zmian w składzie Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.:

- ze składu Rady Nadzorczej odwołani zostali: Tomasz Cyran, Bogusław Stanisław Fiedor, Andrzej Kidyba, Marcin Moryń, Jacek Poświata, Barbara Wertelecka-Kwater,
- w skład Rady powołane zostały następujące osoby: Radosław Barszcz, Michał Czarnik, Cezary Godziuk, Miłosz Stanisławski, Dominik Hunek, Jarosław Witkowski.

Skład Rady Nadzorczej od 18 stycznia 2016 r. do dnia podpisania niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

- Dominik Hunek - Przewodniczący Rady Nadzorczej (od 3 lutego 2016 r.),
- Radosław Barszcz - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej (od 3 lutego 2016 r.),
- Michał Czarnik,
- Cezary Godziuk,
- Miłosz Stanisławski,
- Jarosław Witkowski

oraz wybrani przez pracowników:

- Józef Czyczerski,
- Leszek Hajdacki,
- Bogusław Szarek - Sekretarz.

8.5. Wynagrodzenia członków organów Jednostki Dominującej i pozostałego kluczowego personelu kierowniczego Grupy Kapitałowej

Umowy o pracę zawarte z Członkami Zarządu przewidują wypłatę wynagrodzenia, na które składa się podstawowe wynagrodzenie miesięczne oraz wynagrodzenie ruchome. Podstawowe wynagrodzenie miesięczne ustalane jest, jako krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, w czwartym kwartale roku ubiegłego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wypłata wynagrodzenia ruchomego, uzależniona jest od spełnienia kryteriów (zadań) określonych i uzgodnionych z Radą Nadzorczą oraz od realizacji przez Zarząd kluczowych wskaźników efektywności (KPI) i wynosi do 40% rocznego wynagrodzenia podstawowego.

Dodatkowo Rada Nadzorcza, na podstawie oceny pracy Zarządu, może przyznać członkom Zarządu do 10% rocznego wynagrodzenia podstawowego.

Umowa o pracę z zarządcą reguluje też sprawy dotyczące:

- pokrywania przez spółkę kosztów, niezbędnych dla prawidłowego wykonania umowy o pracę (koszty przejazdów, przelotów, noclegów, posiłków, ubezpieczeń na czas podróży, kosztów reprezentacji wydatkowanych przez zarządcę zgodnie z zatwierdzonym budżetem),
- korzystania z samochodu służbowego i wynajmu dla Członka Zarządu samodzielnego lokalu mieszkalnego (koszty korzystania z samochodu służbowego i lokalu określają odrębne umowy),
- świadczenia z tytułu opieki medycznej (spółka wykupi dla zarządcy, w każdym roku kalendarzowym obowiązywania umowy o pracę, pakiet usług medycznych o wartości do 10 tys. PLN),
- składki ubezpieczenia na życie (spółka raz w roku pokrywa lub zwraca zarządcy kwotę składki ubezpieczeniowej do wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia podstawowego).

Umowy nie przewidują odpraw ani odszkodowań z tytułu rozwiązania umów przed terminem, do którego zostały zawarte.

Zawarte z Członkami Zarządu Umowy o zakazie konkurencji przewidują, że za przestrzeganie ich postanowień, w okresie 12 miesięcy od dnia ustania stosunku pracy w KGHM Polska Miedź S.A., bez względu na przyczynę tego ustania, KGHM Polska Miedź S.A. wypłaci zarządcy, za każdy miesiąc ww. okresu, odszkodowanie w wysokości 40% wynagrodzenia podstawowego wynikającego z umowy o pracę. Zarządca, który naruszy postanowienia wyżej wymienionej umowy, zobowiązany będzie do zwrotu całości otrzymanego odszkodowania.

Szczegółowa informacja na temat wartości wynagrodzeń Zarządu oraz pozostałego kluczowego personelu kierowniczego Grupy Kapitałowej znajduje się w Nocie Nr 12.10 Sprawozdania finansowego.

Potencjalnie należne wynagrodzenie z tytułu części ruchomej wynagrodzenia za 2015 r. zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 51. Potencjalnie należne wynagrodzenie Członków Zarządu Jednostki Dominującej za 2015 r. (tys. PLN)

Członkowie Zarządu	Stanowisko	Potencjalne należne wynagrodzenie ruchome za 2015 r.
Herbert Wirth	Prezes Zarządu	745
Jarosław Romanowski	I Wiceprezes Zarządu	671
Jacek Kardela	Wiceprezes Zarządu	596
Marcin Chmielewski	Wiceprezes Zarządu	593
Wojciech Kędzia	Wiceprezes Zarządu	50
Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	546
Razem		3 200

Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. w dniu 23 lutego 2016 r. podjęła uchwałę o wprowadzeniu nowych treści umów o pracę, umów o zakazie konkurencji zawieranych z umowami o pracę oraz umów o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy zawieranych z Członkami Zarządu.

W stosunku do poprzednich umów najważniejsze zmiany dotyczą:

- wynagrodzenia ruchomego, przyznanego przez Radę Nadzorczą na podstawie oceny pracy Zarządcy i Zarządu, które może wynosić do 30% rocznego wynagrodzenia podstawowego oraz dodatkowego wynagrodzenia – które może stanowić do 20% wyżej wymienionej podstawy wymiaru,
- wykreślono zapisy dotyczące okresów wypowiedzenia umów o pracę,
- wprowadzono zapis o możliwości rozwiązania umowy o pracę na mocy porozumienia stron,
- w umowie o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy skrócono okres za który przysługuje odszkodowanie do 9 miesięcy, a jego wysokość ustalono na poziomie 50% wynagrodzenia podstawowego,
- wprowadzono zapis, że umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy wchodzić będzie w życie pod warunkiem przepracowania przez Zarządcę trzech pełnych miesięcy na stanowisku Członka Zarządu.

Informacja nt. zasad premiowania kadry kierowniczej

W związku z kaskadowaniem zadań/celów Zarządu na kadrę zarządzającą w KGHM Polska Miedź S.A., stosowane są zasady/ regulaminy opierające się na dwóch filarach:

STIP - Short-Term Incentive Plan – zasady ustalania i przyznawania premii rocznej dla dyrektorów naczelnych Oddziałów i dyrektorów właściwych do poszczególnych spraw w Oddziałach oraz dyrektorów naczelnych i dyrektorów departamentów Centrali KGHM Polska Miedź S.A.

System oparty jest na KPI solidarnościowych, indywidualnych oraz zadaniach, których podstawę stanowią mierniki premiowe Zarządu na 2015 r. ustalone przez Radę Nadzorczą oraz cele wynikające ze strategii spółki.

Systemem STIP objęto 85 osobową grupę kadry zarządzającej w spółce.

LTIP - Long-Term Incentive Plan – długoterminowy program motywacyjny dla dyrektorów naczelnych Oddziałów i dyrektorów właściwych do poszczególnych spraw w Oddziałach oraz dyrektorów naczelnych w Centrali KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2013-2016

Głównym założeniem programu jest bezpośrednie powiązanie głównego długookresowego celu strategicznego wzrostu wartości spółki z systemem wynagradzania kluczowych dyrektorów zarządzających. Koncepcja zakłada wyznaczenie docelowej wartości wskaźnika rynkowego TRS (Total Return to Shareholders) oraz wskaźników indywidualnych powiązanych z wieloletnimi celami strategicznymi.

Systemem LTIP objętych jest 56 dyrektorów, w okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2016 r.

Wyżej wymienione systemy premiowania wpisują się w proces Zarządzania Wynikami, który stopniowo kaskadowany jest na niższe szczeble organizacji, tworząc tym samym ramy dialogu pomiędzy Zarządem i pozostałą kadrą zarządzającą.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej

Kwestię wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej reguluje uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie: zmiany zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia poszczególnych członków Rady Nadzorczej uzależniona jest od pełnionej w niej funkcji i ustalana jako krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku, za ostatni miesiąc minionego kwartału.

Spółka pokrywa lub zwraca również koszty związane z udziałem w pracach Rady Nadzorczej, a w szczególności koszty przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbycia posiedzenia Rady Nadzorczej i z powrotem oraz koszty zakwaterowania i wyżywienia.

Szczegółowa informacja na temat wartości wynagrodzenia Rady Nadzorczej znajduje się w Nocie Nr 12.10 Sprawozdania finansowego.

9. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego przez KGHM Polska Miedź S.A.

Zarząd KGHM Polska Miedź S.A., zgodnie z § 91 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a także Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., przedstawia Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2015 r.

KGHM Polska Miedź S.A., spółka notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., podlegała w 2015 r. zasadom ładu korporacyjnego określonym w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” (załącznik do uchwały Rady Giełdy Nr 19/1307/2012 z 21 listopada 2012 r.). Treść zasad dostępna jest na oficjalnej stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie poświęconej tej tematyce (https://www.gpw.pl/dobre_praktyki_spolek_regulacje), a także na stronie KGHM Polska Miedź S.A. w sekcji dotyczącej ładu korporacyjnego <http://www.kghm.com/pl/inwestorzy/lad-korporacyjny/stosowanie-ladu-korporacyjnego>.

Od 2016 r. spółka podlega zasadom przyjętym w dniu 13 października 2015 r. przez Radę Giełdy, uchwałą Nr 26/1413/2015 w sprawie przyjęcia nowego zbioru zasad ładu korporacyjnego pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”.

KGHM Polska Miedź S.A. starała się na każdym etapie funkcjonowania realizować rekomendacje i zasady dotyczące „Dobrych Praktyk” spółek giełdowych.

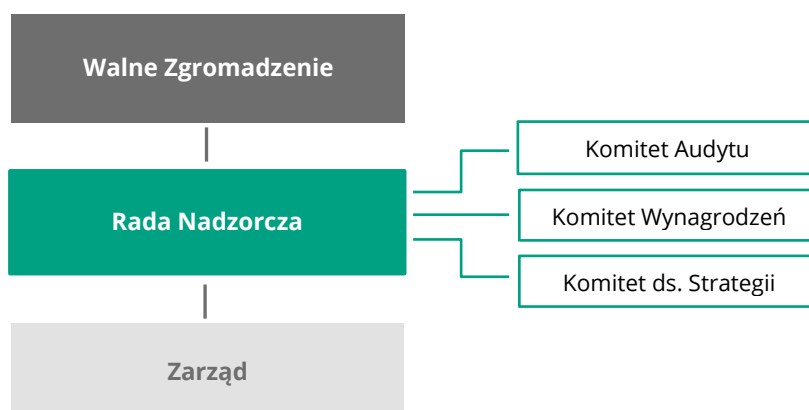
KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. odstąpiła od stosowania rekomendacji z rozdziału I pkt 12 „Dobrych Praktyk...”, mówiącej, że spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Spółka nie stosowała również zasady zawartej w rozdziale IV pkt 10 „Dobrych Praktyk ...”, dotyczącej zapewnienia przez spółkę możliwości udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającej na: transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym oraz dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad.

W ocenie spółki, wprowadzenie możliwości udziału w walnych zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej może nieść ryzyko natury prawno-technicznej prowadzące do zaburzenia sprawnego przebiegu walnego zgromadzenia, a w konsekwencji do ewentualnego podważenia podjętych uchwał. W ocenie spółki, zasady udziału w walnych zgromadzeniach KGHM Polska Miedź S.A. umożliwiają realizację praw wynikających z akcji oraz zabezpieczają interesy wszystkich akcjonariuszy. Spółka rozważa przeprowadzenie procesu wdrożenia powyższej zasady i rekomendacji w sytuacji, gdy ich prawno-techniczny aspekt przestanie budzić wątpliwości i będzie to uzasadnione realną potrzebą tej formy komunikacji ze strony akcjonariuszy.

Począwszy od 2016 r. KGHM Polska Miedź S.A. przeprowadza transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Schemat 4. Struktura ładu korporacyjnego w KGHM Polska Miedź S.A.

Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie (WZ) KGHM Polska Miedź S.A. jest najwyższym organem spółki. Obraduje jako zwyczajne lub nadzwyczajne, w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, Statut spółki oraz „Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z siedzibą w Lubinie”. WZ zwołuje Zarząd spółki. W przypadkach określonych przepisami Kodeksu spółek handlowych (Ksh) Walne Zgromadzenie może zostać zwołane przez Radę Nadzorczą lub akcjonariuszy. Statut KGHM Polska Miedź S.A. upoważnia również Skarb Państwa do zwołania WZ. WZ spółki zwołuje się przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej spółki oraz w sposób określony ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. WZ może podejmować uchwały, jeżeli reprezentowana jest przynajmniej jedna czwarta kapitału zakładowego. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów oddanych, o ile przepisy prawa lub Statut spółki nie stanowią inaczej. Zasady działania WZ określone są w przepisach Ksh oraz Statucie spółki. Dodatkowe kwestie związane z funkcjonowaniem WZ reguluje uchwalony przez WZ w dniu 17 maja 2010 r. „Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A. z siedzibą w Lubinie”, który jest dostępny na stronie internetowej www.kghm.com.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu spółki z działalności spółki oraz sprawozdań finansowych, w tym sprawozdania finansowego grupy kapitałowej spółki za ubiegły rok obrotowy,
- 2) powzięcie uchwały o podziale zysków lub o pokryciu strat,
- 3) udzielenie absolutorium członkom organów spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- 4) zmiany przedmiotu działalności spółki,
- 5) zmiany statutu spółki,
- 6) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego,
- 7) sposób i warunki umorzenia akcji,
- 8) połączenie, podział i przekształcenie spółki,
- 9) rozwiązanie i likwidacja spółki,
- 10) emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
- 11) wyrażanie zgody na zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- 12) wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru,
- 13) nabycie akcji własnych spółki, które mają być zaoferowane do nabycia pracownikom lub osobom, które były zatrudnione w spółce lub spółce z nią powiązanej przez okres co najmniej trzech lat,
- 14) ustalanie zasad wynagradzania dla członków Rady Nadzorczej.

Harmonogram prac przy organizacji walnych zgromadzeń spółki planowany jest w taki sposób, aby należyście wywiązywać się z obowiązków wobec akcjonariuszy i umożliwić im realizację ich praw.

Wprowadzanie zmian do Statutu spółki wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia i wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Zmiany w Statucie spółki dokonywane są przez Walne Zgromadzenie z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa, w sposób i w trybie wynikającym z Ksh, tj. większością trzech czwartych głosów oddanych w obecności osób reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego.

Spośród rozwiązań uregulowanych w Ksh w zakresie procesu organizacji walnych zgromadzeń i uprawnień akcjonariuszy, spółka stosuje tylko przepisy obligatoryjne, tj. dotyczące obowiązku publikacji ogłoszeń i materiałów na walne zgromadzenia na stronie internetowej, zastosowania elektronicznych form kontaktu z akcjonariuszami. Nie mają natomiast zastosowania przepisy umożliwiające udział akcjonariuszy w walnych zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Akcjonariusze i ich uprawnienia

Jedynym akcjonariuszem KGHM Polska Miedź S.A. posiadającym zarówno na dzień 1 stycznia jak i na dzień 31 grudnia 2015 r. liczbę akcji stanowiącą co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na walnym zgromadzeniu był Skarb Państwa.

Akcjonariusz ten posiadał 63 589 900 akcji KGHM Polska Miedź S.A. i głosów na walnym zgromadzeniu, co stanowi 31,79% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów.

136 410 100 akcji i głosów tj. 68,21% kapitału akcyjnego i ogólnej liczby głosów należało do pozostałych inwestorów instytucjonalnych i indywidualnych (patrz także Rozdział 8.1 niniejszego sprawozdania).

Akcjonariusze spółki swoje uprawnienia wykonują w sposób i w granicach wyznaczonych przez przepisy powszechnie obowiązujące, Statut spółki oraz Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia KGHM Polska Miedź S.A.

Akcjonariusz ma prawo do wykonywania głosu osobiście lub poprzez upoważnionego przez siebie pełnomocnika. Pełnomocnictwo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu powinno być udzielone na piśmie lub w postaci elektronicznej. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

Nie istnieją ograniczenia w przenoszeniu praw własności akcji oraz w wykonywaniu prawa głosu z akcji spółki, inne niż wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Spółka nie emitowała papierów wartościowych, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do spółki.

Akcjonariusz jest uprawniony w szczególności do:

- 1) zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia jeśli reprezentuje co najmniej połowę kapitału zakładowego lub został upoważniony przez sąd rejestrowy i reprezentuje co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego,
- 2) zgłaszania projektów uchwał podczas obrad Walnego Zgromadzenia, dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia,
- 3) zgodnie z postanowieniami Statutu akcjonariusz Skarb Państwa może zwołać Zwyczajne Walne Zgromadzenie jeżeli Zarząd nie zwoła go w ustawowym terminie oraz Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie jeżeli zwołanie uzna za wskazane,
- 4) wnioskowania o zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad,
- 5) żądania zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia, jeżeli akcjonariusz bądź akcjonariusze reprezentują co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego,
- 6) żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia, jeżeli akcjonariusz bądź akcjonariusze reprezentują co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. jest stałym organem nadzoru KGHM Polska Miedź S.A., we wszystkich dziedzinach działalności spółki. Zgodnie ze Statutem spółki Rada Nadzorcza składa się z 7 do 10 członków powołanych przez Walne Zgromadzenie, w tym 3 członków pochodzi z wyboru pracowników spółki. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani na wspólną kadencję, która trwa trzy lata. Rada Nadzorcza wybiera ze swojego grona Przewodniczącą Rady Nadzorczej, jego Zastępcę oraz Sekretarza. Rada Nadzorcza powinna być zwoływana nie rzadziej niż raz na kwartał. Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zaproszenie na posiedzenie wszystkich członków Rady i podjęcie uchwały bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- 1) ocena jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania Zarządu z działalności spółki i Grupy Kapitałowej za dany rok obrotowy,
- 2) ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
- 3) składanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznego, pisemnego sprawozdania z wyników ocen, o których mowa w pkt 1 i 2,
- 4) przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznych wniosków w sprawie udzielenia absolutorium dla członków Zarządu z wykonania przez nich obowiązków,
- 5) badanie i kontrola działalności oraz stanu finansowego spółki i coroczne przedkładanie Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu zwięzłej oceny sytuacji spółki,
- 6) dokonywanie wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdań, o których mowa w pkt 1,
- 7) zawieszanie z ważnych powodów w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu,
- 8) delegowanie członka lub członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, nie mogących sprawować swoich czynności,
- 9) ustalanie członkom Zarządu wynagrodzenia oraz innych warunków umów lub kontraktów z nimi zawieranych,
- 10) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu spółki,
- 11) zatwierdzanie rocznych i wieloletnich planów działalności spółki,
- 12) opiniowanie wniosków Zarządu kierowanych do Walnego Zgromadzenia,
- 13) na wniosek Zarządu wyrażanie zgody na:
  - nabywanie i zbywanie nieruchomości, użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości (w tym zakresie nie jest wymagana uchwała Walnego Zgromadzenia),
  - udzielanie poręczeń i pożyczek podmiotom gospodarczym, w których spółka posiada poniżej 1/3 głosów z akcji lub udziałów na Walnych Zgromadzeniach/Zgromadzeniach Wspólników tych podmiotów,
  - tworzenie i przystępowanie do spółek handlowych,
  - zbywanie akcji i udziałów w podmiotach zależnych spółki,
  - tworzenie za granicą oddziałów, spółek, przedstawicielstw i innych jednostek organizacyjnych lub podmiotów gospodarczych,
  - objęcie lub nabycie akcji lub udziałów innej spółki,
  - ustanawianie i likwidacja fundacji,
- 14) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, z zastrzeżeniem §12 Statutu spółki,
- 15) wyrażanie opinii w sprawach inwestycji spółki w środki trwałe, które spełniają jeden z warunków:
  - inwestycja o wartości powyżej 10% budżetu na wydatki inwestycyjne w środki trwałe spółki na dany rok obrotowy,
  - inwestycja powyżej 5% budżetu na wydatki inwestycyjne w środki trwałe spółki na dany rok obrotowy, jeżeli

inwestycja nie spełnia kryterium planowanej efektywności w porównaniu do przyjętej stopy zwrotu z kapitału w spółce.

Rada Nadzorcza działa na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, Statutu spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej. Regulamin i Statut spółki jest dostępny na stronie internetowej www.kghm.com.

Skład Rady Nadzorczej IX kadencji 1 stycznia 2015 r. przedstawiał się następująco:

- Marcin Moryń - Przewodniczący,
- Tomasz Cyran - Zastępca Przewodniczącego,
- Bogusław Stanisław Fiedor
- Andrzej Kidyba
- Jacek Poświata
- Barbara Wertelecka-Kwater

oraz wybrani przez pracowników:

- Józef Czyczerski
- Leszek Hajdacki
- Bogusław Szarek - Sekretarz

Bogusław Stanisław Fiedor, Jacek Poświata, Andrzej Kidyba i Tomasz Cyran złożyli oświadczenia o spełnianiu kryterium niezależności, określonego w zasadzie III. 6 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”.

Od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

W dniu 18 stycznia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwały w sprawie zmian w składzie Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.:

- ze składu Rady Nadzorczej odwołani zostali: Tomasz Cyran, Bogusław Stanisław Fiedor, Andrzej Kidyba, Marcin Moryń, Jacek Poświata, Barbara Wertelecka-Kwater,
- w skład Rady powołane zostały następujące osoby: Radosław Barszcz, Michał Czarnik, Cezary Godziuk, Miłosz Stanisławski, Dominik Hunek, Jarosław Witkowski.

Skład Rady Nadzorczej od 18 stycznia 2016 r. do dnia podpisania niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

- Dominik Hunek - Przewodniczący Rady Nadzorczej (od 3 lutego 2016 r.)
- Radosław Barszcz - Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej (od 3 lutego 2016 r.)
- Michał Czarnik
- Cezary Godziuk
- Miłosz Stanisławski
- Jarosław Witkowski

oraz wybrani przez pracowników:

- Józef Czyczerski
- Leszek Hajdacki
- Bogusław Szarek - Sekretarz.

Członkowie Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.: Dominik Hunek, Jarosław Witkowski oraz Michał Czarnik złożyli oświadczenia o spełnianiu kryteriów niezależności określonych w zasadzie szczegółowej II.Z.4 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016”.

Komitety Rady Nadzorczej

W ramach Rady Nadzorczej działają trzy komitety:

- Komitet Audytu,
- Komitet Wynagrodzeń
- Komitet ds. Strategii.

Komitety pełnią rolę pomocniczą dla Rady Nadzorczej w zakresie przygotowywania ocen, opinii i innych działań, służących wypracowaniu decyzji, które podejmuje Rada Nadzorcza.

Komitet Audytu

Komitet Audytu sprawuje nadzór w zakresie sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz wewnętrznych i zewnętrznych audytów.

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej do zadań Komitetu Audytu należy:

- 1) sprawowanie, w imieniu Rady Nadzorczej, nadzoru nad procesem raportowania finansowego w spółce, w tym procesem raportowania do Rady Nadzorczej,
- 2) analiza i/lub ocena zasad rachunkowości przyjętych w spółce,

- 3) dokonywanie przeglądu transakcji dokonywanych przez spółkę, które Komitet Audytu uznaje za ważne dla spółki,
- 4) analiza i monitorowanie wniosków wynikających z kontroli procesów zarządzania ryzykiem w spółce,
- 5) prowadzenie procesu wyboru niezależnych audytorów do badania sprawozdań finansowych spółki celem zarekomendowania Radzie Nadzorczej dokonania akceptacji oraz uczestnictwo w negocjacjach handlowych przed podpisaniem przez spółkę umowy z audytorem,
- 6) bieżąca współpraca z niezależnym audytorem spółki w czasie badania, dokonywanie analiz i formułowanie wniosków z badania i opinii audytora dotyczących sprawozdań finansowych, listu audytora do Zarządu i/lub Rady Nadzorczej oraz przygotowywanie projektów sprawozdań i ocen wymaganych przepisami dla organów spółki i innych urzędowych instytucji,
- 7) opiniowanie planu audytu wewnętrznego spółki i regulaminu audytu wewnętrznego oraz zmian na stanowisku dyrektora audytu wewnętrznego,
- 8) analiza wniosków i zaleceń audytu wewnętrznego spółki z monitorowaniem stopnia wdrożenia zaleceń przez Zarząd spółki,
- 9) monitorowanie stosowanych w spółce zasad dotyczących rachunkowości, finansów i zabezpieczeń przed ryzykami handlowymi, finansowymi i narażenia spółki na poważną szkodę,
- 10) inne zadania zlecone przez Radę Nadzorczą.

W skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. wchodził następujący członek Rady:

- Bogusław Stanisław Fiedor - Przewodniczący Komitetu,
- Bogusław Szarek - Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Tomasz Cyran
- Leszek Hajdacki.

Od 3 lutego 2016 r. skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

- Michał Czarnik - Przewodniczący Komitetu,
- Cezary Godziuk,
- Dominik Hunek,
- Leszek Hajdacki,
- Miłosz Stanisławski,
- Bogusław Szarek,
- Radosław Barszcz,
- Jarosław Witkowski.

Komitet Wynagrodzeń

Komitet Wynagrodzeń sprawuje nadzór w zakresie realizacji postanowień umów zawartych z Zarządem, systemu wynagrodzeń i świadczeń w KGHM Polska Miedź S.A. i Grupie Kapitałowej, szkoleń i innych świadczeń realizowanych przez spółkę oraz audytów realizowanych przez Radę w tym zakresie.

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej, do zadań Komitetu Wynagrodzeń należy:

- 1) prowadzenie spraw rekrutacji i zatrudniania Członków Zarządu poprzez opracowywanie i organizowanie projektów dokumentów i procesów do przedłożenia Radzie Nadzorczej do akceptacji,
- 2) opracowywanie projektów umów i wzorów innych dokumentów w związku z nawiązanym stosunkiem pracy Członków Zarządu oraz nadzorowanie realizacji podjętych zobowiązań umownych przez strony,
- 3) nadzór nad realizacją systemu wynagrodzeń Zarządu, w szczególności przygotowywanie dokumentów rozliczeniowych w zakresie elementów ruchomych i premialnych wynagrodzeń w celu przedłożenia rekomendacji Radzie Nadzorczej,
- 4) monitorowanie i dokonywanie okresowych analiz systemu wynagrodzeń kadry kierowniczej spółki i jeśli to konieczne formułowanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej,
- 5) nadzór nad poprawną realizacją świadczeń dodatkowych dla Zarządu, wynikających z umów o pracę, takich jak: ubezpieczenia, samochody, mieszkania i innych,
- 6) inne zadania zlecone przez Radę Nadzorczą.

W skład Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. wchodził następujący członek Rady:

- Tomasz Cyran - Przewodniczący Komitetu,
- Leszek Hajdacki - Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Józef Czyczerski,
- Marcin Moryń,
- Barbara Wartecka-Kwater.

Od 3 lutego 2016 r. skład Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

- Radosław Barszcz - Przewodniczący Komitetu
- Józef Czyczerski
- Leszek Hajdacki
- Dominik Hunek
- Miłosz Stanisławski

Komitet ds. Strategii

Komitet ds. Strategii sprawuje nadzór nad realizacją strategii spółki, rocznych i wieloletnich planów działalności spółki, dokonuje oceny spójności tych dokumentów, a także opiniuje Radzie Nadzorczej przedstawiane przez Zarząd spółki projekty strategii i jej zmian oraz roczne i wieloletnie plany działalności spółki.

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej do zadań Komitetu ds. Strategii należy:

- 1) wykonywanie w imieniu Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej zadań w zakresie nadzoru nad sprawami związanymi ze strategią spółki oraz rocznymi i wieloletnimi planami działalności spółki,
- 2) monitorowanie realizacji przez Zarząd strategii spółki i opiniowanie, na ile obowiązująca strategia odpowiada potrzebom zmieniającej się rzeczywistości,
- 3) monitorowanie realizacji przez Zarząd rocznych i wieloletnich planów działalności spółki oraz ocena, czy wymagają one modyfikacji,
- 4) ocena spójności rocznych i wieloletnich planów działalności spółki z realizowaną przez Zarząd strategią spółki oraz przedstawianie propozycji ewentualnych zmian we wszystkich tych dokumentach spółki,
- 5) przedkładanie Radzie Nadzorczej spółki swoich opinii odnośnie przedstawianych przez Zarząd spółki projektów strategii spółki i jej zmian oraz rocznych i wieloletnich planów działalności spółki,
- 6) inne zadania zlecone przez Radę Nadzorczą.

W skład Komitetu ds. Strategii Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. wchodził następujący Członkowie Rady:

- Barbara Wertelecka-Kwater - Przewodnicząca Komitetu,
- Andrzej Kidyba - Wiceprzewodniczący Komitetu,
- Józef Czyczerski,
- Leszek Hajdacki,
- Marcin Moryń,
- Jacek Poświata,
- Bogusław Szarek.

Od 3 lutego 2016 r. skład Komitetu ds. Strategii Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

- Jarosław Witkowski - Przewodniczący Komitetu,
- Michał Czarnik,
- Józef Czyczerski,
- Cezary Godziuk,
- Leszek Hajdacki,
- Miłosz Stanisławski,
- Bogusław Szarek.

Szczegółowe uprawnienia, zakres działania i tryb pracy ww. Komitetów określają zatwierdzone przez Radę Nadzorczą regulaminy.

Komitety Audytu, Wynagrodzeń i ds. Strategii po zakończeniu roku składają Radzie Nadzorczej sprawozdania ze swojej działalności.

Zarząd

Zakres odpowiedzialności Zarządu dotyczy wszystkich aspektów działalności spółki, za wyjątkiem zastrzeżonych w przepisach Kodeksu spółek handlowych (Ksh) i Statucie spółki do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej. Szczegółowo zakres odpowiedzialności i obowiązków oraz tryb postępowania Zarządu spółki określa Regulamin Zarządu.

Zgodnie ze Statutem KGHM Polska Miedź S.A. w skład Zarządu spółki może wchodzić od 1 do 7 osób powoływanych na wspólną kadencję. Kadencja Zarządu trwa trzy kolejne lata. Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza, która powołuje i odwołuje Prezesa Zarządu, a na jego wniosek powołuje i odwołuje pozostałych członków Zarządu, w tym pełniących funkcje Pierwszego Wiceprezesa i Wiceprezesów Zarządu, z zastrzeżeniem postanowień § 12 ust. 5 oraz ust. 7 do 12 Statutu spółki, dotyczących wyboru lub odwołania członka Zarządu wybieranego przez pracowników. Członkowie Zarządu, w tym członek Zarządu wybrany przez pracowników, mogą być odwołani przez Radę Nadzorczą przed upływem kadencji, co nie narusza ich uprawnień wynikających z umowy o pracę lub innego stosunku prawnego dotyczącego pełnienia funkcji członka Zarządu. Wynik wyborów członka Zarządu wybieranego przez pracowników lub wynik głosowania w sprawie jego odwołania jest wiążący dla Rady Nadzorczej, o ile w głosowaniu nad

wyborem lub odwołaniem wzięto udział co najmniej 50% pracowników spółki. Wybór i odwołanie członka Zarządu wybieranego przez pracowników wymaga bezwzględnej większości głosów oddanych.

Zarząd działa na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, Statutu spółki i Regulaminu Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. Do ważności uchwały Zarządu wymagana jest obecność na posiedzeniu co najmniej dwóch trzecich jego składu. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów obecnych. W przypadku równej liczby głosów oddanych za uchwałą lub przeciwko uchwale, rozstrzyga głos Prezesa Zarządu.

Szczegółowy wykaz spraw wymagających uchwał Zarządu zawarty jest w Regulaminie Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą.

Kompetencja Zarządu w zakresie decyzji o emisji lub wykupie akcji ograniczona jest statutowo. Akcje spółki mogą być umorzone za zgodą akcjonariusza w drodze ich nabycia przez spółkę. Uchwała Walnego Zgromadzenia o umorzeniu akcji może być poprzedzona porozumieniem zawartym z akcjonariuszem. Zgodnie z treścią § 29 ust.1 pkt 6 Statutu spółki na podwyższenie kapitału zakładowego i emisję akcji wymagane jest uzyskanie zgody Walnego Zgromadzenia. To samo dotyczy możliwości emisji obligacji (§ 29 ust.1 pkt 10 Statutu spółki). Zarząd spółki nie posiada uprawnień do podwyższenia kapitału i emisji akcji spółki na warunkach określonych w przepisach art. 444-446 Ksh.

Skład Zarządu VIII kadencji oraz podział kompetencji pomiędzy Członkami Zarządu w dniu 1 stycznia 2015 r. przedstawiał się następująco :

- Herbert Wirth - Prezes Zarządu,
- Jarosław Romanowski - I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Wojciech Kędzia - Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji,
- Jacek Kardela - Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
- Marcin Chmielewski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

18 grudnia 2014 r. Wojciech Kędzia złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu, z dniem 31 stycznia 2015 r. Rada Nadzorczą 18 grudnia 2014 r. powołała Mirosława Laskowskiego na Członka Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. pełniącego funkcję Wiceprezesa Zarządu, z dniem 1 lutego 2015 r.

Od dnia 1 lutego 2015 r. skład Zarządu przedstawiał się następująco:

- Herbert Wirth - Prezes Zarządu,
- Jarosław Romanowski - I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Marcin Chmielewski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- Jacek Kardela - Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
- Mirosław Laskowski - Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji.

W związku z upływem VIII kadencji Zarządu - Rada Nadzorczą powołała z dniem 17 marca 2015 r. Zarząd IX kadencji w składzie:

- Herbert Wirth - Prezes Zarządu,
- Jarosław Romanowski - I Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Marcin Chmielewski - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- Jacek Kardela - Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
- Mirosław Laskowski - Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji.

Od dnia 17 marca do 31 grudnia 2015 r. nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

W dniu 3 lutego 2016 r. Rada Nadzorczą KGHM Polska Miedź S.A. podjęła uchwały w sprawie zmian w składzie Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.:

- ze składu Zarządu odwołani zostali: Herbert Wirth, Jarosław Romanowski, Marcin Chmielewski i Jacek Kardela.
- w skład Zarządu zostały powołane następujące osoby: Krzysztof Skóra, Mirosław Biliński i Jacek Rawecki.

Skład Zarządu od 3 lutego do 23 lutego 2016 r. przedstawia się następująco:

- Krzysztof Skóra - Prezes Zarządu,
- Mirosław Biliński - Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
- Mirosław Laskowski - Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji,
- Jacek Rawecki - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

Następnie Rada Nadzorczą KGHM Polska Miedź S.A. na posiedzeniu 23 lutego 2016 r. podjęła uchwałę w sprawie powołania w skład Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. Stefana Świątkowskiego na Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych.

Ponadto, Rada Nadzorczą zmieniła oznaczenie spraw podlegających powołanemu dnia 3 lutego 2016 r. na Wiceprezesa Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. ds. Korporacyjnych Jackowi Raweckiemu, ze spraw „Korporacyjnych” na sprawy „Zarządzania Łańcuchem Dostaw”.

Skład Zarządu od 23 lutego 2016 r. do dnia podpisania niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

- Krzysztof Skóra	- Prezes Zarządu,
- Mirosław Biliński	- Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju,
- Mirosław Laskowski	- Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji,
- Jacek Rawecki	- Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Łańcuchem Dostaw,
- Stefan Świątkowski	- Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych.

Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej KGHM Polska Miedź S.A. oraz zarządzanie ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych realizuje się poprzez:

Nadzór nad stosowaniem jednolitych zasad rachunkowości przez Jednostkę Dominującą oraz spółki Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w procesie przygotowania pakietów sprawozdawczych dla celów sporządzenia skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

W celu zapewnienia prawidłowości i rzetelności prowadzenia ksiąg rachunkowych Jednostki Dominującej oraz jednolitości stosowanych zasad rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdań finansowych w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej, Zarząd Jednostki Dominującej wprowadził do stosowania w sposób ciągły Politykę Rachunkowości Grupy Kapitałowej, zgodną z zasadami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, bieżąco aktualizowaną na podstawie nowych regulacji.

Kontrola stosowanych zasad rachunkowości w procesie sporządzania sprawozdań finansowych w KGHM Polska Miedź S.A. jak i w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej opiera się na wbudowanych w funkcjonalność systemów sprawozdawczych mechanizmach kontrolnych.

Pakiety sprawozdawcze spółek zależnych podlegają również weryfikacji przez służby merytoryczne Jednostki Dominującej oraz przez niezależnego biegłego rewidenta podczas przeprowadzania przeglądów i badań skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej.

Scentralizowana organizacja służb finansowo-księgowych

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi księgi rachunkowe w ramach centralnej organizacji służb finansowo-księgowych. Ewidencja księgową Jednostki Dominującej prowadzona jest w Centrum Usług Księgowych wyodrębnionym w strukturach Centrali KGHM Polska Miedź S.A. Scentralizowane prowadzenie ksiąg rachunkowych wg modelu procesowego poprzez przejrzysty podział kompetencji i odpowiedzialności zapewnia minimalizowanie ryzyka błędów w ewidencji księgowej oraz wysoką jakość sprawozdań finansowych.

Poprawność i bezpieczeństwo procesów księgowych potwierdzone zostały w wynikach zewnętrznego audytu mającego za zadanie „Ocenę funkcjonowania procedur kontrolnych w obszarze finansów i księgowości w związku z przeprowadzoną centralizacją obsługi tych procesów”. Systematycznie podejmowane są dalsze działania optymalizujące funkcjonowanie struktur obsługi księgowej i zwiększające bezpieczeństwo prowadzonej ewidencji.

Systemy finansowo-księgowe

KGHM Polska Miedź S.A. prowadzi księgi rachunkowe w zintegrowanym systemie informatycznym. Modułowa struktura systemu zapewnia przejrzysty podział procesów i kompetencji, spójność zapisów operacji w księgach rachunkowych oraz kontrolę nad księgami: sprawozdawczą, główną i pomocniczą. Dostęp do danych w różnych przekrojach i układach jest możliwy dzięki rozbudowanemu systemowi raportowania. Jednostka Dominująca bieżąco dostosowuje system informatyczny do zmieniających się zasad rachunkowości lub innych norm prawnych. Rozwiązania Jednostki Dominującej są implementowane w systemach jednostek Grupy Kapitałowej.

W zakresie zapewnienia właściwego użytkowania i ochrony systemów, danych, zabezpieczenia dostępu do danych oraz sprzętu komputerowego wdrożone są odpowiednie rozwiązania organizacyjno-systemowe. Dostęp do zasobów systemu ewidencji finansowo-księgowej oraz sprawozdawczości finansowej jednostkowej i skonsolidowanej ograniczony jest przez system uprawnień, które nadawane są upoważnionym pracownikom wyłącznie w zakresie wykonywanych przez nich obowiązków. Uprawnienia te podlegają regularnej weryfikacji oraz audytom. W związku z przeprowadzoną centralizacją służb finansowo-księgowych przeprowadzony został zewnętrzny audyt „Przegląd podziału obowiązków w SAP” mający na celu wyeliminowanie potencjalnego ryzyka braku właściwego podziału obowiązków i potencjalnych konfliktów pomiędzy uprawnieniami. Kontrola dostępu prowadzona jest na każdym etapie sporządzania sprawozdania finansowego, począwszy od wprowadzenia danych źródłowych, poprzez przetwarzanie danych, aż do generowania informacji wyjściowych.

Istotnym elementem wspierającym ograniczanie ryzyka błędów i nieprawidłowości w ewidencji operacji gospodarczych są podejmowane działania zmierzające do zwiększenia wykorzystania narzędzi IT do automatyzacji kontroli i rozliczeń procesów zakupowych w Spółce. Działania te obejmują m.in.:

- stałe rozszerzanie zakresu systemu elektronicznego obiegu rozliczania i zatwierdzania dokumentów Workflow,
- wdrażanie elektronicznego systemu przesyłania danych EDI pomiędzy systemem Jednostki Dominującej a systemami informatycznymi Spółek Grupy Kapitałowej,
- rozliczenia z kontrahentami w oparciu o e-faktury zakupu i e-faktury sprzedaży.

Zarządzanie ryzykiem korporacyjnym

W ramach zatwierdzonej w 2013 r. Polityki i Procedury Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym oraz Regulaminu Komitetu Ryzyka Korporacyjnego, konsekwentnie realizowany jest proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. W sposób ciągły identyfikowane, oceniane i analizowane w kontekście możliwości ich ograniczenia są ryzyka w różnych obszarach działalności Grupy.

Za koordynację przebiegu całego procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym oraz rozwijanie metod i narzędzi wykorzystywanych przez menedżerów w Jednostce Dominującej, we wszystkich spółkach zależnych i projektach odpowiedzialny jest Departament Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym i Zgodności, który monitoruje i eskaluje ryzyka oraz raportuje incydenty.

Działania obejmują również zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych Jednostki Dominującej i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej.

Audyt wewnętrzny

Zasadniczym elementem zarządzania ryzykiem w odniesieniu do funkcjonowania mechanizmów kontrolnych oraz występowania ryzyk w działalności KGHM Polska Miedź S.A. są prace prowadzone przez Departament Audytu i Kontroli Wewnętrznej. Prace te wzmocniają pośrednio także proces sporządzania sprawozdań finansowych oraz ich rzetelność.

Departament Audytu i Kontroli Wewnętrznej realizuje swoje zadania w oparciu o zatwierdzony przez Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. „Zintegrowany Plan Audytu i Kontroli Wewnętrznej” na dany rok kalendarzowy. Dokument ten został opracowany zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego opublikowanymi przez Instytut Auditorów Wewnętrznych i pozytywnie zaopiniowany przez Komitet Audytu KGHM Polska Miedź S.A.

Celem audytu i kontroli wewnętrznej jest dostarczenie Zarządowi i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. niezależnych i obiektywnych informacji o kontroli wewnętrznej i systemach zarządzania ryzykiem oraz analizy procesów biznesowych w KGHM Polska Miedź S.A. oraz w spółkach Grupy Kapitałowej.

Niezależnie od audytu wewnętrznego i kontroli instytucjonalnej, w KGHM Polska Miedź S.A. utrzymany jest w pełnym zakresie obowiązek samokontroli pracowników i kontroli funkcjonalnej sprawowanej przez wszystkie szczeble kierownicze w ramach obowiązków koordynacyjno-nadzorczych.

Audyt zewnętrzny

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa KGHM Polska Miedź S.A. poddaje jednostkowe sprawozdania finansowe oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe przeglądowi półrocznym oraz badaniom rocznym przeprowadzanym przez biegłego rewidenta. Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza drogą postępowania ofertowego, na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu oraz sprawozdania z przeprowadzonego przez Komitet postępowania ofertowego. Właściwym do badania sprawozdań finansowych KGHM Polska Miedź S.A. za lata 2013-2015 - jednostkowego i skonsolidowanego - jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. W ramach prac audytowych biegły rewident dokonuje niezależnej oceny zasad rachunkowości zastosowanych przez Jednostkę Dominującą przy sporządzaniu sprawozdań finansowych oraz rzetelności i prawidłowości jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Potwierdzeniem skuteczności systemu kontroli wewnętrznych i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych są wydawane przez biegłego rewidenta opinie z badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych KGHM Polska Miedź S.A. bez zastrzeżeń.

Nadzór nad procesem raportowania finansowego

Organem sprawującym nadzór nad procesem raportowania finansowego w KGHM Polska Miedź S.A. oraz współpracującym z niezależnym biegłym rewidentem jest Komitet Audytu powołany w ramach uprawnień Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej. Komitet Audytu zgodnie z kompetencjami określonymi w Ustawie z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. 2009.77.649) zajmuje się w szczególności:

- monitorowaniem procesu sprawozdawczości finansowej pod kątem zgodności z Polityką Rachunkowości przyjętą w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. oraz wymogami prawa,
- monitorowaniem skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowaniem niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych,
- prowadzeniem procesu wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Jednostki Dominującej celem rekomendowania Radzie Nadzorczej.

Monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej i ocena sprawozdań finansowych przez Radę Nadzorczą stanowi finalny etap weryfikacji i kontroli sprawowanej przez niezależny organ, zapewniający prawidłowość i rzetelność prezentowanych informacji w sprawozdaniach jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych KGHM Polska Miedź S.A.

Właściwe zarządzanie procesem ewidencji oraz sporządzania sprawozdań finansowych zapewnia osiągnięcie bezpieczeństwa i wysokiego poziomu informacji.

10. Istotne zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Podatkowa Grupa Kapitałowa KGHM

Dnia 1 stycznia 2016 r. rozpoczął się pierwszy rok podatkowy Podatkowej Grupy Kapitałowej KGHM. Umowa o utworzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej KGHM, w rozumieniu przepisów ustawy o CIT, została zawarta pomiędzy wybranymi spółkami Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. 18 września 2015 r., a następnie 22 października 2015 r. zarejestrowana przez Naczelnika Dolnośląskiego Urzędu Skarbowego. Spółką reprezentującą Podatkową Grupę Kapitałową KGHM jest KGHM Polska Miedź S.A.

W skład Podatkowej Grupy Kapitałowej wchodzi spółki: KGHM Polska Miedź S.A., INOVA Spółka z o.o. „Energetyka” sp. z o.o., KGHM CUPRUM sp. z o.o. – CBR, PMT Linie Kolejowe 2 sp. z o.o., PeBeKa S.A., KGHM ZANAM S.A., MCZ S.A., Zagłębie Lubin S.A., Metraco S.A., Future 1 Sp. z o.o., Future 2 Sp. z o.o., Future 3 Sp. z o.o., Future 4 Sp. z o.o., Future 5 Sp. z o.o., Future 6 Sp. z o.o., Future 7 Sp. z o.o.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie KGHM Polska Miedź S.A., dnia 18 stycznia 2016 r., zmieniło skład Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. Szczegółowe informacje zostały przedstawione Rozdziale 9 niniejszego sprawozdania.

Zmniejszenie limitu kwoty dostępnego kredytu

Dnia 21 stycznia 2016 r. Jednostka Dominująca podpisała aneks do umowy o kredyt z Bankiem Handlowym S.A. w Warszawie, na mocy którego zmniejszony został limit dostępnej kwoty kredytu w rachunku bieżącym z 280 mln PLN do kwoty 250 mln PLN. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę WIBOR/ LIBOR powiększoną o marżę. Termin spłaty zobowiązania upływa z dniem 12 października 2018 r.

Zmiany w składzie Zarządu spółki

Rada Nadzorcza KGHM Polska Miedź S.A. na posiedzeniu dnia 3 oraz 23 lutego 2016 r. zmieniła skład Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. Szczegółowe informacje zostały przedstawione Rozdziale 9 niniejszego sprawozdania.

Zbycie akcji spółki Przedsiębiorstwa Budowlanego Katowice Sp. z o.o. w likwidacji

W dniu 27 stycznia 2016 r. spółka bezpośrednio zależna BIPROMET S.A. zbyła wszystkie posiadane akcje, stanowiące 88% udziału w kapitale spółki Przedsiębiorstwo Budowlane Katowice S.A. w likwidacji.

Wyniki aktualizacji Studium Wykonalności projektu Ajax

Zarząd KGHM Polska Miedź S.A. 13 stycznia 2016 r. podał do wiadomości publicznej wyniki aktualizacji Studium Wykonalności projektu Ajax (projekt zasobowy miedzi i złota w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie), należącego do spółki joint venture KGHM AJAX MINING INC., w której 80% udziałów posiada Grupa KGHM Polska Miedź S.A., a 20% Abacus Mining & Exploration.

Wyniki przeprowadzonych testów na utratę wartości

8 lutego 2016 r. podano do publicznej wiadomości informację o wynikach przeprowadzonych testów na utratę wartości bilansowej aktywów KGHM Polska Miedź S.A. (o charakterze szacunkowym).

2 marca 2016 r. podano do publicznej wiadomości informację o aktualizacji przeprowadzonych testów na utratę wartości bilansowej aktywów KGHM Polska Miedź S.A., których wyniki ogłoszono 8 lutego 2016 r.

Podpisanie umów o finansowanie

Dnia 5 lutego 2016 r. Jednostka Dominująca zawarła umowę o kredyt w wysokości 100 mln USD z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę. Umowa została zawarta na czas oznaczony 3 miesięcy z możliwością przedłużenia na kolejne 3 miesięczne okresy kredytowania.

Dnia 29 lutego 2016 r. Jednostka Dominująca podpisała umowę o kredyt w rachunku z Bankiem Zachodnim WBK S.A. w Warszawie na kwotę 50 mln USD. Kredyt zastępuje dotychczasową umowę na finansowanie z BZ WBK S.A. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę. Okres dostępności kredytu upływa 28 lutego 2017 r.

Wystawienie gwarancji korporacyjnej

Dnia 12 lutego 2016 r. Jednostka Dominująca wystawiła na rzecz Banco de Chile gwarancję korporacyjną na kwotę 63 mln USD. Gwarancja stanowi zabezpieczenie spłaty krótkoterminowego kredytu obrotowego udzielonego przez Banco de Chile spółce Sierra Gorda S.C.M. Termin obowiązywania gwarancji upływa 12 lutego 2017 r.

Wydłużenie terminu spłaty kredytu

Dnia 29 lutego 2016 r. Jednostka Dominująca wydłużyła termin spłaty kredytu w rachunku bieżącym w HSBC Bank Polska S.A. w wysokości 100 mln PLN. Oprocentowanie kredytu oparte jest o stawkę WIBOR/LIBOR powiększoną o marżę. Termin spłaty zobowiązania upływa dnia 29 sierpnia 2017 r.

Informacja regulatora środowiskowego w Chile

W dniu 8 marca 2016 r. regulator środowiskowy w Chile (Chilean Environmental Enforcement Agency) w opublikowanej informacji publicznej wskazał obszary, w których mogły wystąpić naruszenia przez kopalnię Sierra Gorda zakresu przyznanego pozwolenia środowiskowego. Obecnie prowadzone są prace związane z analizą opublikowanego dokumentu.

Zawarcie znaczącej umowy handlowej

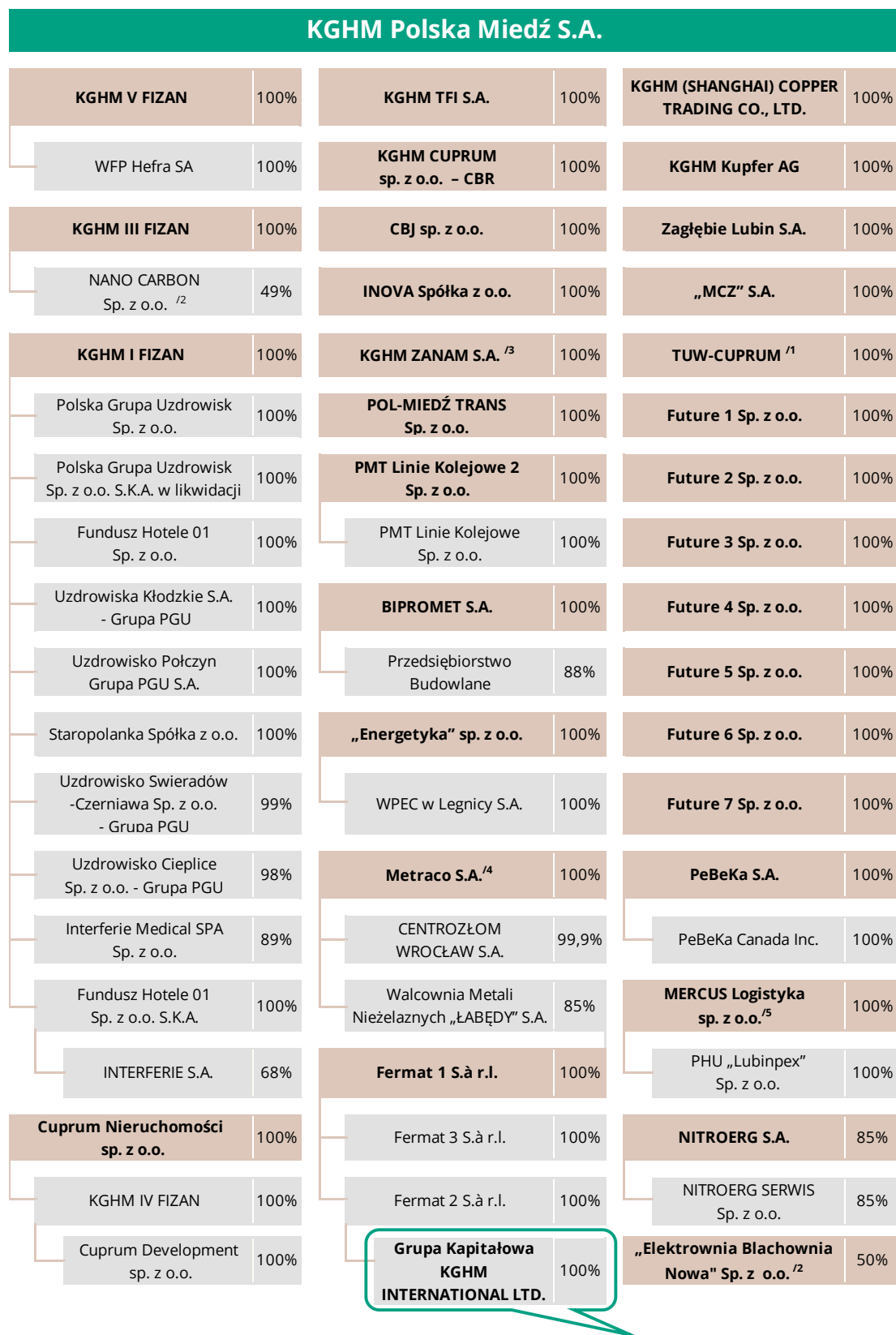
W dniu 11 marca 2016 r. Jednostka Dominująca zawarła ze spółką nkt cables group GmbH aneks do umowy z dnia 28 kwietnia 2014 r. na sprzedaż walcówki miedzianej, dotyczący sprzedaży walcówki w 2016 r. Łączna wartość umowy w wyniku podpisania aneksu wynosi od 3,3 do 3,4 mld PLN. Umowa zawiera opcję wydłużenia okresu jej obowiązywania na 2017 r.

Prognoza wyników na 2016 rok

W dniu 15 marca 2016 r. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej zatwierdziła, przedłożony przez Zarząd Budżet KGHM Polska Miedź S.A. na 2016 r. (szczegółowe dane dotyczące przyjętego budżetu znajdują się w Rozdziale 7.12 niniejszego sprawozdania).

Załącznik 1 Struktura Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. na 31.12.2015 r.

Zaprezentowany na schemacie udział procentowy stanowi udział całej Grupy Kapitałowej w kapitale danej spółki. We wszystkich spółkach Grupy udział w kapitale jest równy udziałowi w ogólnej liczbie głosów.

1/ jednostka zależna niepodlegająca konsolidacji

2/ wspólne przedsięwzięcie wyceniane metodą praw własności

3/ spółka przekształcona ze spółki z o.o. w spółkę akcyjną

4/ zmiana nazwy (poprzednio KGHM Metraco S.A.)

5/ zmiana nazwy (poprzednio PHP „MERCUS” sp. z o.o.)

Struktura Grupy przedstawiona w Załączniku 2

1/ *wspólne przedsięwzięcie wyceniane metodą praw własności*

2/ *rzeczywisty udział Grupy*

Zmiana nazwy spółek w związku z przeniesieniem ich siedziby z Barbadosu oraz Brytyjskich Wysp Dziewiczych do Kanady:

3/ *poprzednia nazwa Franke (BVI) Ltd.*

4/ *poprzednia nazwa KGHMI (Barbados) Holdings Ltd.*

5/ *poprzednia nazwa Quadra FNX SG (Barbados) Ltd.*

6/ *poprzednia nazwa Quadra FNX Chile (Barbados) Ltd*

Załącznik 3 Przedmiot działalności podmiotów zależnych i wspólnych przedsięwzięć KGHM Polska Miedź S.A.

Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Przedmiot działalności
KGHM Polska Miedź S.A.	Polska	kopalnictwo rud miedzi, wydobywanie soli, produkcja miedzi i metali szlachetnych
„Energetyka” sp. z o.o.	Polska	produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła; gospodarka wodno-ściekowa; handel produktami naftowymi
PeBeKa S.A.	Polska	budownictwo górnicze (budowa szybów, roboty chodnikowe), budowa tuneli drogowych i kolejowych, budownictwo specjalistyczne, usługi wiertnicze (odwierty geologiczno-rozpoznawcze)
KGHM ZANAM S.A. <i>wcześniej</i> KGHM ZANAM Sp. z o.o.	Polska	produkcja maszyn i urządzeń dla górnictwa, maszyn budowlanych; remonty maszyn; usługi utrzymania ruchu; wykonywanie konstrukcji stalowych; towarowy transport drogowy
KGHM CUPRUM sp. z o.o. - CBR	Polska	działalność projektowa i naukowo-badawcza
CBJ sp. z o.o.	Polska	badania i analizy fizyko-chemiczne; pomiary emisji i emisji; badania przemysłowe;
INOVA Spółka z o.o.	Polska	projektowanie i produkcja - innowacyjne rozwiązania z dziedziny elektrotechniki, automatyki i systemów łączności; certyfikacja i atestacja maszyn i urządzeń
Mettraco S.A. <i>wcześniej</i> KGHM Mettraco S.A.	Polska	handel i przerób złomu metali kolorowych; odzysk renu ze ścieków przemysłowych kwaśnych; przetwarzanie żużla szybowego na kruszywa drogowe i ich sprzedaż; handel solą; odzysk miedzi i srebra z wymurówki hutniczej; handel odczynnikami chemicznymi
POL-MIEDŹ TRANS Sp. z o.o.	Polska	towarowy transport kolejowy
NITROERG S.A.	Polska	produkcja materiałów wybuchowych i Nitroce 50 oraz środków inicjujących
MERCUS Logistyka sp. z o.o. <i>wcześniej</i> PHP „MERCUS” sp. z o.o.	Polska	logistyka materiałowa; handel towarami konsumpcyjnymi; produkcja wiązek elektrycznych oraz przewodów hydraulicznych; osobowy transport drogowy
NITROERG SERWIS Sp. z o.o.	Polska	kompleksowe prace wiertnicze i strzałowe na potrzeby zakładów górniczych, sprzedaż materiałów wybuchowych i zapalników
CENTROZŁOM WROCŁAW S.A.	Polska	odzysk surowców z materiałów segregowanych - skup i sprzedaż złomu metali, recykling odpadów, sprzedaż stali i aluminium oraz produkcja zbrojeń budowlanych
Walcownia Metali Nieżelaznych „ŁABĘDY” S.A.	Polska	produkcja wyrobów płaskich z miedzi i jej stopów, świadczenie usług walcowania
WFP Hefra SA	Polska	produkcja i sprzedaż sztućców i galanterii stołowej srebrnej, posrebrzanej i nierdzewnej
PHU „Lubinpex” Sp. z o.o.	Polska	usługi gastronomiczne, handlowe, cateringowe
PMT Linie Kolejowe Sp. z o.o.	Polska	utrzymanie infrastruktury kolejowej, świadczenie usług remontowych, zarządzanie liniami kolejowymi
PMT Linie Kolejowe 2 Sp. z o.o.	Polska	zarządzanie infrastrukturą kolejową
KGHM TFI S.A.	Polska	tworzenie funduszy inwestycyjnych i zarządzanie nimi;
INTERFERIE S.A.	Polska	świadczenie usług z zakresu hotelarstwa łączących aktywny wypoczynek z lecznictwem, rehabilitacją, SPA i wellness
Interferie Medical SPA Sp. z o.o.	Polska	świadczenie usług z zakresu hotelarstwa, wypoczynku, rehabilitacji, turystyki zdrowotnej i wellness
WPEC w Legnicy S.A.	Polska	produkcja ciepła we własnych źródłach, przesył i dystrybucja ciepła, usługi serwisowe
Uzdrowiska Kłodzkie S.A. - Grupa PGU		
Uzdrowisko Połczyn Grupa PGU S.A.	Polska	świadczenie usług lecznictwa uzdrowiskowego, sanatoryjnych, usług w zakresie profilaktyki, rehabilitacji, odnowy biologicznej i rekreacji w oparciu o naturalne surowce lecznicze oraz warunki bioklimatyczne
Uzdrowisko Cieplice sp. z o.o. – Grupa PGU		
Uzdrowisko Świeradów - Czarniawa Sp. z o.o. - Grupa PGU		
Staropolanka Spółka z o.o.	Polska	produkcja i sprzedaż wody mineralnej (spółka w 2015 r. nie uruchomiła działalności operacyjnej)

Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Przedmiot działalności
Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o.	Polska	spółki celowe funkcjonujące w strukturach KGHM I FIZAN
Fundusz Hotele 01 Sp. z o.o. S.K.A.		
Polska Grupa Uzdrawisk Sp. z o.o.		
Polska Grupa Uzdrawisk Sp. z o.o. S.K.A. w likwidacji		
KGHM I FIZAN		
KGHM III FIZAN	Polska	fundusze inwestycyjne zamknięte aktywów niepublicznych - lokowanie środków pieniężnych
KGHM IV FIZAN		
KGHM V FIZAN		
„MCZ” S.A.	Polska	szpitalnictwo, praktyka lekarska, działalność związana z ochroną zdrowia ludzkiego, medycyna pracy
Zagłębie Lubin S.A.	Polska	prowadzenie sekcji piłki nożnej; organizacja profesjonalnych zawodów sportowych
BIPROMET S.A.	Polska	usługi projektowe, konsulting, koncepcje techniczne; generalna realizacja inwestycji
Przedsiębiorstwo Budowlane Katowice S.A. w likwidacji	Polska	kompleksowe wykonawstwo robót budowlanych, w tym specjalistycznych
Cuprum Nieruchomości sp. z o.o.	Polska	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, usługami budowlanymi, projektowymi, finansowymi
Cuprum Development sp. z o.o.	Polska	
„Elektrownia Blachownia Nowa” sp. z o.o.	Polska	spółka celowa powołana w celu realizacji projektu budowy i eksploatacji bloku gazowo-parowego
Future 1 Sp. z o.o.	Polska	spółki celowe związane w związku z utworzeniem Grupy Podatkowej KGHM Polska Miedź S.A. (w 2015 r. nie prowadziły działalności operacyjnej)
Future 2 Sp. z o.o.		
Future 3 Sp. z o.o.		
Future 4 Sp. z o.o.		
Future 5 Sp. z o.o.		
Future 6 Sp. z o.o.		
Future 7 Sp. z o.o.		
NANO CARBON Sp. z o.o.	Polska	produkcja grafenu epitaksjalnego
KGHM (SHANGHAI) COPPER TRADING CO., LTD.	Chiny	działalność handlowa w zakresie wyrobów miedzianych/krzemowych, produktów kopalnych (miedź/krzem) i innych oraz świadczenie usług powiązanych
KGHM Kupfer AG	Niemcy	poszukiwanie i eksploracja złóż miedzi i innych kopalin
Fermat 1 S.à r.l.	Luxemburg	zakładanie, rozwój, zarządzanie lub sprawowanie kontroli nad innymi spółkami, w tym nad Grupą KGHM INTERNATIONAL LTD. (spółki struktury holdingowej)
Fermat 2 S.à r.l.		
Fermat 3 S.à r.l.		
PeBeKa Canada Inc.	Kanada	realizacja projektów górniczych na terenie Kanady, w tym wsparcie projektu Victoria prowadzonego przez KGHM INTERNATIONAL LTD.
Grupa KGHM INTERNATIONAL LTD.		
KGHM INTERNATIONAL LTD. 31.12.2015 r. nastąpiło połączenie KGHM INTERNATIONAL LTD. z 0929260 B.C. U.L.C. poprzez zawiązanie nowej spółki, która przyjęła firmę KGHM INTERNATIONAL LTD.	Kanada	zakładanie, rozwój, zarządzanie lub sprawowanie kontroli nad spółkami Grupy KGHM INTERNATIONAL LTD.
KGHM AJAX MINING INC.	Kanada	prowadzenie prac poszukiwawczych i rozpoznawczych złóż surowców mineralnych
Sugarloaf Ranches Ltd.	Kanada	działalność rolnicza (spółka posiada aktywa w postaci gruntów pod przyszłą działalność górniczą związaną z projektem Ajax)

Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Przedmiot działalności
FNX Mining Company Inc.	Kanada	kopalnictwo rud miedzi i niklu, produkcja i sprzedaż miedzi i niklu
DMC Mining Services Ltd.	Kanada	kontraktacja usług górniczych
Quadra FNX Holdings Partnership 0899196 BC Ltd.	Kanada	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami
Sierra Gorda S.C.M.	Chile	budowa i eksploatacja kopalni odkrywkowej rudy miedzi i molibdenu
Quadra FNX Holdings Chile Limitada Minera Carrizalillo Limitada	Chile	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami
Aguas de la Sierra Limitada	Chile	posiadanie i operowanie prawami do wody w Chile
Mineria y Exploraciones KGHM International SpA	Chile	świadczenie usług eksploracyjnych, m.in. dla projektu Sierra Gorda
Sociedad Contractual Minera Franke	Chile	ługowanie rud miedzi, produkcja i sprzedaż miedzi
Robinson Holdings (USA) Ltd.	USA	usługi techniczne i zarządcze
Wendover Bulk Transshipment Company	USA	usługi przeładunku
Robinson Nevada Mining Company	USA	kopalnictwo rud miedzi, produkcja i sprzedaż miedzi
Carlota Copper Company	USA	ługowanie rud miedzi, produkcja i sprzedaż miedzi
Carlota Holdings Company FNX Mining Company USA Inc.	USA	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami
DMC Mining Services Corporation	USA	kontraktacja usług górniczych
KGHMI HOLDINGS LTD. <i>wcześniej</i> <i>KGHMI (Barbados) Holdings Ltd.</i>		
QUADRA FNX CHILE LTD. <i>wcześniej</i> <i>Quadra FNX Chile (Barbados) Ltd.</i>	Kanada <i>wcześniej</i> <i>Barbados</i>	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami
QUADRA FNX SG LTD. <i>wcześniej</i> <i>Quadra FNX SG (Barbados) Ltd.</i>		
Quadra FNX FFI Ltd.	Barbados	działalność finansowa
Raise Boring Mining Services S.A. de C.V.	Meksyk	usługi wiertnictwa górniczego
CENTENARIO HOLDINGS LTD. FRANKE HOLDINGS LTD. <i>wcześniej</i> <i>Frankie (BV) Ltd.</i>	Kanada <i>wcześniej</i> <i>Brytyjskie Wyspy Dziewicze</i>	zarządzanie i sprawowanie kontroli nad innymi spółkami
Malmberg Molybdenum A/S	Grenlandia	prowadzenie projektu molibdenowego Malmberg

Załącznik 4 Metodologia obliczania wskaźników prezentowanych w sprawozdaniu

Wskaźniki płynności

$$\text{Płynność szybka} = \frac{\text{Aktywa obrotowe}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe}}$$

$$\text{Płynność bieżąca} = \frac{\text{Aktywa obrotowe} - \text{Zapasy}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe}}$$

Wskaźniki rentowności

$$\text{Stopa zwrotu z aktywów (ROA)} = \frac{\text{Wynik netto}}{\text{Aktywa ogółem}} \times 100$$

$$\text{Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)} = \frac{\text{Wynik netto}}{\text{Kapitał własny}} \times 100$$

Wskaźniki finansowania

$$\text{Stopa zadłużenia} = \frac{\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{Zobowiązania krótkoterminowe}}{\text{Pasywa ogółem}} \times 100$$

$$\text{Trwałość struktury finansowania} = \frac{\text{Kapitał własny} + \text{Zobowiązania długoterminowe}}{\text{Pasywa ogółem}} \times 100$$

$$\text{Dług netto / Skorygowana EBITDA} = \frac{\text{Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek} - \text{Wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty}}{\text{Wynik netto ze sprzedaży} + \text{Amortyzacja} + \text{Odpis/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych}}$$

TABELE

Tabela 1.	Zestawienie syntetyczne danych dotyczących Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. za lata 2009-2015 ¹	87
Tabela 2.	Istotne wydarzenia w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.*	88
Tabela 3.	Przeciętne zatrudnienie w okresie (etaty)	99
Tabela 4.	Wykup akcji/udziałów pracowniczych w spółkach Grupy Kapitałowej w 2015 r.	112
Tabela 5.	Finansowanie projektów zagranicznych z zakresu rozwoju bazy zasobowej w 2015 r.	113
Tabela 6.	Podwyższenia kapitału zakładowego spółek Grupy Kapitałowej i objęcie certyfikatów w 2015 r.	114
Tabela 7.	Znaczące umowy zawarte w 2015 r.	115
Tabela 8.	Wysokość wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego KGHM Polska Miedź S.A. i wybranych podmiotów zależnych (tys. PLN)	116
Tabela 9.	Postępowania sporne	117
Tabela 10.	Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne w Grupie Kapitałowej (mln PLN)*	130
Tabela 11.	Warunki rynkowe istotne dla działalności Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. – średnie notowania	134
Tabela 12.	Wartość sprzedaży produktów segmentu KGHM Polska Miedź S.A. (mln PLN)	134
Tabela 13.	Wartość sprzedaży produktów segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln USD)	135
Tabela 14.	Wartość sprzedaży produktów segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln PLN)	135
Tabela 15.	Wartość sprzedaży produktów segmentu Sierra Gorda S.C.M. w oparciu o pełny udział, tj. 100% (mln USD)	135
Tabela 16.	Wartość sprzedaży produktów segmentu Sierra Gorda S.C.M. w oparciu o pełny udział, tj. 100% (mln PLN)	136
Tabela 17.	Wolumen sprzedaży podstawowych produktów w ramach segmentów Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	136
Tabela 18.	Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej wg rynków zbytu (mln PLN)	137
Tabela 19.	Wyniki produkcyjne (produkcja hutnicza) segmentu KGHM Polska Miedź S.A.	140
Tabela 20.	Gotówkowy koszt produkcji miedzi w segmencie KGHM Polska Miedź S.A.	140
Tabela 21.	Wyniki operacyjne segmentu KGHM Polska Miedź S.A. (mln PLN)	141
Tabela 22.	Wyniki produkcyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD.	142
Tabela 23.	Gotówkowy koszt produkcji miedzi w segmencie KGHM INTERNATIONAL LTD.	143
Tabela 24.	Wyniki operacyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln USD)	143
Tabela 25.	Wyniki operacyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln PLN)	144
Tabela 26.	Nakłady inwestycyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln USD) *	144
Tabela 27.	Nakłady inwestycyjne segmentu KGHM INTERNATIONAL LTD. (mln PLN) *	145
Tabela 28.	Wyniki produkcyjne segmentu Sierra Gorda S.C.M. *	147
Tabela 29.	Gotówkowy koszt produkcji miedzi w segmencie Sierra Gorda S.C.M.	148
Tabela 30.	Wyniki operacyjne segmentu i spółki Sierra Gorda S.C.M. (mln USD)	148
Tabela 31.	Wyniki operacyjne segmentu i spółki Sierra Gorda S.C.M. (mln PLN) *	149
Tabela 32.	Wyniki operacyjne pozostałych segmentów (mln PLN)*	151
Tabela 33.	Aktywa krótkoterminowe i długoterminowe (mln PLN)	151
Tabela 34.	Przepływy pieniężne (mln PLN)	153
Tabela 35.	Zobowiązania i kapitał własny (mln PLN)	154
Tabela 36.	Struktura długu netto Grupy Kapitałowej (mln PLN)	156
Tabela 37.	Kwota dostępnego i wykorzystanego finansowania zewnętrznego KGHM Polska Miedź S.A. (mln PLN)	157
Tabela 38.	Pożyczki udzielone pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2015 r.	158
Tabela 39.	Pożyczki udzielone pozostałym jednostkom na dzień 31.12.2015 r.	158
Tabela 40.	Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat (mln PLN)	159
Tabela 41.	Struktura wyniku finansowego Grupy Kapitałowej za 2015 r. (mln PLN)	160
Tabela 42.	Koszty według rodzaju (mln PLN)	161
Tabela 43.	Struktura akcjonariatu KGHM Polska Miedź S.A. na 31 grudnia 2015 r. i na dzień podpisania sprawozdania	164
Tabela 44.	Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Zarządu spółki na 31 grudnia 2015 r.	165
Tabela 45.	Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Zarządu spółki na dzień podpisania sprawozdania	165
Tabela 46.	Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Rady Nadzorczej spółki na 31 grudnia 2015 r.	165
Tabela 47.	Akcje KGHM Polska Miedź S.A. w posiadaniu Członków Rady Nadzorczej spółki na dzień podpisania sprawozdania	166
Tabela 48.	Kluczowe dane dotyczące notowań akcji KGHM Polska Miedź S.A. na GPW w Warszawie S.A.	167
Tabela 49.	Wykaz instytucji finansowych wydających rekomendacje oraz raporty dotyczące akcji KGHM Polska Miedź S.A.	167
Tabela 50.	Wyplata dywidendy w latach 2014-2015	168
Tabela 51.	Potencjalnie należne wynagrodzenie Członków Zarządu Jednostki Dominującej za 2015 r. (tys. PLN)	172

WYKRESY

Wykres 1.	Struktura zatrudnienia według segmentów w 2015 r.....	99
Wykres 2.	Wskaźnik LTIFR w Jednostce Dominującej	100
Wykres 3.	Wskaźnik TRIR w KGHM INTERNATIONAL LTD.	101
Wykres 4.	Struktura wydatków inwestycyjnych wg segmentów sprawozdawczych w 2015 r.....	131
Wykres 5.	Notowania miedzi na London Metal Exchange (USD/t).....	132
Wykres 6.	Notowania srebra na London Bullion Market (USD/troz)	132
Wykres 7.	Notowania niklu na London Metal Exchange (USD/t).....	132
Wykres 8.	Notowania molibdenu na London Metal Exchange (USD/t)	133
Wykres 9.	Kurs walutowy USD/PLN wg Narodowego Banku Polskiego	133
Wykres 10.	Kurs walutowy USD/CAD wg Banku Kanady.....	133
Wykres 11.	Kurs walutowy USD/CLP wg Banku Chile.....	133
Wykres 12.	Struktura przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. od klientów zewnętrznyc (mln PLN) *	137
Wykres 13.	Struktura przychodów wg rynków zbytu w 2015 r.....	137
Wykres 14.	Struktura aktywów Grupy Kapitałowej wg segmentów sprawozdawczych – stan na 31 grudnia 2015 r.....	139
Wykres 15.	Produkcja metali w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w latach 2014-2015	139
Wykres 16.	Produkcja metali w Grupie Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. w 2015 r. w podziale na segmenty	139
Wykres 17.	Zmiana wartości aktywów w 2015 r. (mln PLN).....	152
Wykres 18.	Przepływy pieniężne w 2015 r. (mln PLN)	154
Wykres 19.	Zmiana wartości zobowiązań i kapitałów własnych w 2015 r. (mln PLN)	154
Wykres 20.	Wynik netto w 2015 r. (mln PLN).....	159
Wykres 21.	Struktura kosztów rodzajowych Grupy Kapitałowej w 2015 r.	161
Wykres 22.	Koszt produkcji miedzi w koncentracji – C1 * Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A. (USD/funt)	161
Wykres 23.	Wskaźniki płynności	162
Wykres 24.	Wskaźniki rentowności	162
Wykres 25.	Wskaźniki finansowania.....	162
Wykres 26.	Geograficzna dystrybucja struktury akcjonariatu KGHM Polska Miedź S.A.	165
Wykres 27.	Zmiana kursu akcji KGHM Polska Miedź S.A. na tle WIG i FTSE 350 mining	166

SCHEMATY

Schemat 1.	Główne segmenty sprawozdawcze Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	93
Schemat 2.	Główne filary strategii KGHM Polska Miedź S.A. na lata 2015–2020 z perspektywą do 2040 r.	103
Schemat 3.	Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem w KGHM Polska Miedź S.A.	120
Schemat 4.	Struktura ładu korporacyjnego w KGHM Polska Miedź S.A.....	173

RYSUNKI

Rysunek 1.	Lokalizacja aktywów górniczych Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.	95
Rysunek 2.	Zintegrowana działalność geologiczno-górnicza i hutnicza w KGHM Polska Miedź S.A.....	95
Rysunek 3.	Schemat podstawowej działalności w Grupie Kapitałowej KGHM INTERNATIONAL LTD.	97

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko /Funkcja	Podpis
15.03.2016 r.	Krzysztof Skóra	Prezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Biliński	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Mirosław Laskowski	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Jacek Rawecki	Wiceprezes Zarządu	
15.03.2016 r.	Stefan Świątkowski	Wiceprezes Zarządu	